

eurostat

**METODOLOGI FOR
DANMARKS BETALINGSBALANCE**

**BALANCE OF PAYMENTS
METHODOLOGY OF DENMARK**

**MÉTHODOLOGIE DE LA BALANCE
DES PAIEMENTS DU DANEMARK**

1985

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER STATISTISKE KONTOR
STATISTISCHES AMT DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
STATISTICAL OFFICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
OFFICE STATISTIQUE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
ISTITUTO STATISTICO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
BUREAU VOOR DE STATISTIEK DER EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

L-2920 Luxembourg — Tél. 43011 — Téléx: Comeur Lu 3423
B-1049 Bruxelles, Bâtiment Berlaymont, Rue de la Loi 200 (Bureau de liaison) — Tél. 235.11.11

Denne publikation kan fås gennem de salgssteder, som er nævnt på omslagets tredje side i dette hæfte.

Diese Veröffentlichung ist bei den auf der dritten Umschlagseite aufgeführten Vertriebsbüros erhältlich.

Την έκδοση αυτή μπορείτε να την προμηθευτείτε από τα γραφεία πωλήσεων τα οποία αναφέρονται στην τρίτη σελίδα του εξωφύλλου.

This publication is obtainable from the sales offices mentioned on the inside back cover.

Pour obtenir cette publication, prière de s'adresser aux bureaux de vente dont les adresses sont indiquées à la page 3 de la couverture.

Per ottenere questa pubblicazione, si prega di rivolgersi agli uffici di vendita i cui indirizzi sono indicati nella 3^a pagina della copertina.

Deze publikatie is verkrijgbaar bij de verkoopkantoren waarvan de adressen op blz. 3 van het omslag vermeld zijn.

**METODOLOGI FOR
DANMARKS BETALINGSBALANCE**

**BALANCE OF PAYMENTS
METHODOLOGY OF DENMARK**

**MÉTHODOLOGIE DE LA BALANCE
DES PAIEMENTS DU DANEMARK**

1985

Bibliografiske data er at finde bagest i denne publikation
Cataloguing data can be found at the end of this publication
Une fiche bibliographique figure à la fin de l'ouvrage

Luxembourg: Office des publications officielles des Communautés européennes, 1985

ISBN 92-825-4927-5

Kat./Cat.: CA-41-84-692-3I-C

© CECA — CEE — CEEA, Bruxelles-Luxembourg, 1985

Printed in the FR of Germany

Forord

Denne rapport beskriver indhold og metoder anvendt ved udarbejdelse af betalingsbalancestatistikker for Danmark.

Arbejdet er udført af Danmarks Statistik i samarbejde med De europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor.

Indholdsfortegnelse

Indledning	7
1. Generelle bemærkninger	7
2. De primærstatistiske kilder og lovgrundlaget herfor	7
3. Betalingsbalancestatistikens offentliggørelse	11
Kapitel I – Definitioner, registreringsprincipper og klassifikationsprincipper i den danske betalingsbalance	12
1. Betalingsbalancens geografiske område	12
2. Definition af begrebet resident	12
3. Værdiansættelsen	12
4. Omregning af beløb i fremmed valuta til danske kroner	13
5. Periodisering	13
6. Klassifikation af betalingsbalancens transaktioner efter indenlandske sektorer ..	14
7. Nogle vigtige afvigelser fra IMF's klassifikationsprincipper	14
8. Klassifikations- og andre forskelle mellem den foreløbige og den endelige betalingsbalanceopgørelse	15
Kapitel II – Løbende poster	17
1. Indledning	17
1.1 Omfang	17
1.2 Kilder og opgørelsesmetode	17
2. Varehandel	17
2.1 Kilder til opgørelsen	17
2.2 Varehandelens omfang	18
2.3 Værdiansættelsen af varer	19
2.4 Periodisering	21
3. Søtransport	21
3.1 Søfragt	21
3.2 Anden søtransport	21
3.3 Kilder til opgørelsen	22
4. Rejser	22
4.1 Kilder og opgørelsesmetode	22
4.2 Omfanget af bruttoindtægter og -udgifter	23
5. Renter og udbytter	23
5.1 Renter, udbytter og overskud af direkte investeringer	23
5.2 Renter og udbytter af andre aktiver og passiver end direkte investeringer ..	24
6. Øvrige varer, tjenester og indkomst	24
6.1 Offentlige transaktioner	25
6.2 Private transaktioner	25
7. Ensidige overførsler	26
7.1 Private ensidige overførsler	26
7.2 Offentlige ensidige overførsler	27
7.3 Kilder	28

Kapitel III – Kapitalposter	29
1. Indledning	29
1.1 Omfang	29
1.2 Kilder og opgørelsesmetode	29
2. Direkte investeringer	30
2.1 Udenlandske direkte investeringer i Danmark	30
2.2 Danske direkte investeringer i udlandet	30
2.3 Mellemværender, der regnes som direkte investeringer	30
2.4 Kilder og opgørelsesmetode	31
2.5 Den statistiske behandling af SAS (Scandinavian Airlines System)	32
3. Porteføljeeinvesteringer	33
3.1 Kilder og opgørelsesmetode	33
4. Andre kapitalbevægelser	34
4.1 Den offentlige sektor	34
4.2 Private monetære institutioner	34
4.3 Øvrig privat sektor	34
5. Officiel international likviditet	36
Kapitel IV – Geografisk fordeling af betalingsbalancens transaktioner	37
1. Varehandel	37
2. Søtransport	38
3. Rejser	39
4. Renter og udbytter	39
5. Øvrige varer, tjenester og indkomst	39
6. Ensidige overførsler	40
7. Direkte investeringer	40
8. Porteføljeeinvesteringer	40
9. Andre kapitalbevægelser	40
10. Officiel international likviditet	41
Kapitel V – Sammenhængen mellem betalingsbalancestatistikens og nationalregnskabsstatistikens opgørelse af transaktioner med udlandet	42
1. Indledning	42
2. Det forskellige geografiske område	42
3. Klassifikationsforskelle	42
4. Opgørelse på nettobasis	44
5. Værdiansættelses- og periodiseringsforskelle	44
<i>Bilag 1: Den internationale version af betalingsbalancen, endelig opgørelse</i>	45
<i>Bilag 2: Den internationale version af betalingsbalancen, foreløbig opgørelse</i>	48
<i>Bilag 3: Spørgeskema og vejledning til Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender</i>	50

Indledning

1. GENERELLE BEMÆRKNINGER

Den officielle opgørelse af Danmarks betalingsbalance over for udlandet udarbejdes af den centrale statistiske myndighed: Danmarks Statistik. Betalingsbalanceopgørelsen baseres dels på den statistik over betalinger mellem det danske valutaområde og udlandet, som den danske centralbank, Danmarks Nationalbank, indsamler og bearbejder, dels på statistisk materiale som Danmarks Statistik selv indsamler.

Egentlige betalingsbalanceopgørelser er udarbejdet siden 1934. Fra 1949 er opgørelserne tilpasset den form, der anvendes af IMF.

Den officielle betalingsbalance udarbejdes på kvartalsbasis. Ca. 11/2 måned efter udløbet af et kvartal udarbejdes en foreløbig opgørelse af betalingsbalancen, der løbende korrigeres, efterhånden som supplerende statistisk materiale fremkommer. Ca. 18 måneder efter udløbet af et kalenderår udarbejdes der en endelig opgørelse for det pågældende år.

Det statistiske materiale, der er til rådighed på dette tidspunkt, gør det muligt at medtage flere specifikationer i opgørelsen, end det er tilfældet i den foreløbige opgørelse.

Betalingsbalancestatistikken offentliggøres dels i forskellige nationale versioner, dels i en international version. Den internationale version følger IMF's klassifikationsprincipper med de begrænsninger, som det primærstatistiske materiale sætter.

Nærværende metodebeskrivelse vedrører de metoder, klassifikationsprincipper, kilder mv. der benyttes ved den endelige

opgørelse af den internationale version af betalingsbalancen fra og med året 1980. Det benyttede rapporteringsskema er vist i bilag 1.

I kapitel 1, punkt 8, omtales afvigelserne mellem den foreløbige og den endelige opgørelse. Det rapporteringsskema der benyttes ved den foreløbige opgørelse er vist i bilag 2.

Ved rapportering af landefordelte oplysninger benyttes det af EF's statistiske kontor udarbejdede skema.

2. DE PRIMÆRSTATISTISKE KILDER OG LOVGRUNDLAGET HERFOR

Betalingsbalancestatistikken baseres på følgende primærstatistiske kilder:

- udenrigshandelsstatistikken
- Nationalbankens valutastatistik
- Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender
- bankstatistikken
- skibsfartsstatistikken.

Herudover benyttes ved opgørelsen supplerende statistisk materiale og oplysninger. Varebevægelserne mellem udlandet og olie- og gasudvindingsanlæggene i den danske del af Nordsøen, der ikke er omfattet af Danmarks udenrigshandelsstatistik, opgøres således på grundlag af indberetninger til Danmarks Statistik fra de virksomheder, som driver aktivitet i den danske del af Nordsøen¹⁾. Under posten

¹⁾ Disse varebevægelser planlægges inddraget i Danmarks udenrigshandelsstatistik, og i forbindelse hermed afløses indberetningerne til Danmarks Statistiks nationalregnskabs- og betalingsbalanceafdeling af indberetninger via toldvæsenet.

»Søtransport« benyttes oplysninger fra den af Danmarks Statistik udarbejdede merværdiafgiftsstatistik samt oplysninger fra olieselskaber og skibsværfter.

2.1 Udenrigshandelsstatistikken

2.1.1 Udenrigshandelsstatistikken for det egentlige Danmark

Danmarks udenrigshandelsstatistik udarbejdes på grundlag af oplysninger, som i henhold til lov om Danmarks Statistik ¹⁾ skal afgives af varemottagere og -afsendere ved indførsel af varer fra eller udførsel af varer til udlandet (Færøerne og Grønland regnes som udland).

Ved opgørelsen af udenrigshandelen følges i det væsentlige de retningslinjer for den statistiske belysning af international samhandel, som er anbefalet af FN. I det omfang der af EF og Told Samarbejdsrådet (Customs Cooperation Council) er fastsat regler for opgørelsen, der afviger herfra, følges dog disse.

Udenrigshandelen blev fra 1959 til og med 1978 alene opgjort efter generalhandelsprincippet. Fra 1. januar 1979 er opgørelsesmåden, som følge af tilpasning til EF, ændret til specialhandelsprincippet, men der foretages fortsat en opgørelse også efter generalhandelsprincippet. Udenrigshandelsstatistikken offentliggøres månedligt.

Oplysningerne til udenrigshandelsstatistikken indsamles af toldvæsenet og for udførselens vedkommende tillige af postvæsenet og De danske Statsbaner. Indsamlingen foregår på følgende måde:

Indførsel: Ved varens ankomst til dansk grænse eller havn skal der forinden varen går ind i landet udfyldes en godsdeklaration med summariske oplysninger til identifikation af forsendelsen. Senest 10 hverdage efter at godsdeklarationen har fundet sted skal varen angives til fortoldning eller genudføres. Fortoldningen sker ved at importøren til toldvæsenet indsender en fortoldningsbegæring, der skal

være ledsaget af de dokumenter, der er nødvendige til bekræftelse af toldværdien, transportomkostninger mv., dvs. faktura, toldværdideklaration, fragtbrev mv. Fortoldningsbegæringen danner grundlag for registrering af oplysninger til udenrigshandelsstatistikken.

Udførsel: Indsamlingen af oplysninger for udførslen foregår principielt på samme måde som for indførslen.

Ved varens udførsel udfyldes en udførselsangivelse, som indeholder de oplysninger, der er nødvendige til udarbejdelse af udenrigshandelsstatistikken.

2.1.2 Udenrigshandelsstatistikkerne for Færøerne og Grønland

Færøernes og Grønlands udenrigshandel opgøres efter samme retningslinjer og på principielt samme måde som Danmarks udenrigshandel. Da der ikke findes toldfri lagre på Færøerne og i Grønland, er der ingen forskel på en opgørelse efter specialhandelsprincippet og efter generalhandelsprincippet.

2.2 Nationalbankens valutastatistik

Som led i den løbende administration²⁾ af de danske valutabestemmelser udarbejder Danmarks Nationalbank månedligt statistik over betalingssamkvemet med udlandet. Valutastatistikken bygger på anmeldelser og indberetninger fra de af Nationalbanken autoriserede valutahandlere³⁾ om alle betalinger mellem residerter

¹⁾ Økonomi- og budgetministeriets lovbekendtgørelse nr. 15 af 12.1.1972.

²⁾ Den gældende valutaregulering er fastsat i Industriministeriets bekendtgørelse nr. 148 af 18.3.1981. Valutareguleringen administreres af Industriministeriet og Danmarks Nationalbank.

³⁾ De autoriserede valutahandlere omfatter praktisk taget samtlige banker, et antal større sparekasser og fondsbørsvekslerere samt postgirokantoret. Disse godt 100 institutioner har i vidt omfang fået overdraget administrationen af valutabestemmelserne, og er i forbindelse hermed blevet pålagt at indberette til Nationalbanken om betalinger til og fra udlandet.

og ikke-residenter og mellem valutahandlerne og andre residenter, der medfører ændringer i Danmarks internationale likviditet¹⁾). Endvidere indberettes og medtages følgende transaktioner der ikke medfører ændringer i Danmarks internationale likviditet:

- a) betalinger mellem ikke-residenter og residenters konti som med Nationalbankens tilladelse føres i udlandet,
- b) udligning af gæld til udlandet ved modregning samt betalinger til udlandet ved anvendelse af tilgodehavender i udlandet,
- c) gaver og bilaterale lån til u-lande, der effektueres i varer og tjenester, samt frivillig eftergivelse af u-landes gæld til Danmark,
- d) SAS-fly, der indregistreres i Danmark,
- e) danske eksportørers overdragelse af fordringer på udenlandske kunder til danske ikke-monetære eksportfinansieringsinstitutioner.

Da praktisk taget alle betalinger mellem residenter og ikke-residenter i følge de danske valutabestemmelser kun må foretages gennem de autoriserede valutahandlere eller efter tilladelse fra Nationalbanken, giver valutastatistikken et dækkende billede af ikke-monetære residenters betalingsomkvem med udlandet. Nationalbankens og valutahandlernes betalinger med udlandet, der ikke medfører ændringer i Danmarks internationale likviditet, registreres derimod ikke i valutastatistikken, jf. punkt 2.4.

¹⁾ Danmarks internationale likviditet defineres som Nationalbankens og de private monetære institutioners mellemværender, netto med ikke-residenter bortset fra:
Udenlandske aktier, garantimellemværender, faste ejendomme i udlandet, maskiner og inventar i udlandet, good-will o.lign. vedrørende udenlandske aktiver, remburser (bortset fra lange remburser, på hvilke der er disponeret) prioritetsgæld vedrørende faste ejendomme i udlandet, ansvarlig indskudskapital, aktier udstedt af private monetære institutioner, obligationer udstedt af private monetære institutioner.

Valutastatistikken indeholder følgende oplysninger om de enkelte betalinger:

1) Betalingsformålet

Betalingerne klassificeres for nærværende i ca. 170 kategorier. Kategoriseringen af betalingerne efter formål sker under hensyn til de krav, som statistikens benyttelse til valutakontrolformål stiller, men inden for rammerne heraf følges de retningslinjer, som IMF har fastsat for betalingsbalanceopgørelser. De væsentligste afvigelser fra IMF's klassifikationsregler er følgende:

- valutastatistikens definition af direkte investeringer samt rente- og udbyttebetalinger i forbindelse hermed er snævrere end IMF's definition. Under begrebet direkte investeringer medregnes i valutastatistikken alene transaktioner i egenkapital (aktier og anpartsbeviser) samt langfristede koncernlån.
- valutastatistikken sonderer ikke mellem obligationslån og andre typer lån, der emitteres/optages i udlandet af residenter.

2) Beløb i danske kroner.

3) Valutaart.

4) Landet hvor den udenlandske betalingsafgiver eller -modtager er hjemmehørende.

Landeoplysningerne i valutastatistikken er behæftet med en del usikkerhed. Rejsevalutabetalinger i fremmed mønt og betalinger til og fra konti i udlandet registreres under det land, hvor den benyttede møntsort er den nationale valuta. Det samme gælder ved andre betalinger, hvor oplysninger om den udenlandske betalingstransaktors landetilhørsforhold mangler.

5) Betalingstidspunktet

Ved betalinger for varer der indføres/udføres gives foruden de ovenfor nævnte oplysninger tillige oplysning om varernes art samt om varernes indførsels- eller udførselstidspunkt (ved forudbetalinger: Det forventede tidspunkt). Disse oplysninger benyttes sammen med udenrigshandelssta-

tistikken ved beregningen af tjenester i tilknytning til vareforsendelse samt ved beregningen af handelskreditter.

Valutastatistikens oplysninger foreligger ca. 1 1/2 måned efter udløbet af den månedlige oplysningerne vedrører.

2.3 Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender

Til brug ved den årlige opgørelse af Danmarks finansielle status over for udlandet og af betalingsbalancen udsender Danmarks Statistik hvert år spørgeskemaer til ca. 2 500 firmaer og institutioner i Danmark med anmodning om at afgive følgende typer af regnskabsoplysninger:

- a) Udestående aktiver og passiver over for udlandet ultimo kalenderåret fordelt efter mellemværendernes art (direkte investeringer, porteføljeinvesteringer, handelskreditter, lån etc.).
- b) Den geografiske fordeling af de samlede aktiver og passiver med karakter af direkte investeringer.
- c) Renter, udbytter og overskud (herunder ikke-udloddede overskud af direkte investeringer) af aktiver og passiver over for udlandet fordelt efter mellemværendernes art.

Oplysningerne indhentes med hjemmel i lov om Danmarks Statistik¹⁾. Besvarelse af spørgeskemaet er obligatorisk. Det benyttede spørgeskema og vejledningen hertil er vist i bilag 3.

Udvælgelsen af de firmaer og institutioner som indgår i tællingen sker dels på grundlag af oplysninger fra Nationalbankens valutastatistik, dels på grundlag af Danmarks Statistiks erhvervsstatistiske registre.

Ved den endelige opgørelse af betalingsbalancen benyttes oplysningerne om aktiver og passiver med karakter af direkte

investeringer samt oplysningerne om renter, udbytter og overskud heraf. Endvidere benyttes oplysningerne om den offentlige sektors udenlandske aktiver og passiver samt oplysningerne om den private ikke-monetære sektors gæld på langfristede obligationslån emitteret i udlandet.

De indsamlede oplysninger foreligger i bearbejdet form ca. 18 måneder efter tællingstidspunktet.

2.4 Bankstatistikken

Under fællesbetegnelsen bankstatistikken henregnes i denne metodebeskrivelse en flerhed af sammenhørende statistikker vedrørende Nationalbankens, forretningsbankernes og de større sparekassers aktiver og passiver. Ved opgørelsen af betalingsbalancen benyttes oplysningerne fra de nævnte statistikker om de aktiver og passiver over for udlandet, som indgår under begrebet »Danmarks internationale likviditet«, jf. definitionen heraf note 5, punkt 2.2.

Bankstatistikken udarbejdes månedligt af Tilsynet med Banker og Sparekasser i samarbejde med Danmarks Statistik. Oplysningerne indsamles med hjemmel i henholdsvis lov om banker og sparekasser og lov om Danmarks Statistik. Som led i administrationen af de danske valutabestemmelser indsamler Nationalbanken månedligt oplysninger om de autoriserede valutahandlers udenlandske mellemværender i fremmed valuta (fordelt på de vigtigste møntsorter) og i danske kroner (fordelt på de vigtigste debitor/kreditorlande). Oplysningerne er gearret til de øvrige bankstatistiske oplysninger.

Bankstatistikken foreligger ca. 1 måned efter opgørelsestidspunktet.

2.5 Skibsfartsstatistikken

Ved opgørelse af posten »Søtransport« i den endelige opgørelse af betalingsbalancen benyttes oplysninger fra følgende statistikker:

¹⁾ Økonomi- og budgetministeriets lovbekendtgørelse nr. 15 af 12.1.1972.

a) Danske skibes fragtindtægter ved udenrigsfart

b) Regnskabsstatistik for rederivirksomhed.

De nævnte statistikker udarbejdes årligt af Danmarks Statistik på grundlag af oplysninger, som med hjemmel i lov om Danmarks Statistik, indhentes fra danske rederier.

I statistikken over danske skibes fragtindtægter ved udenrigsfart omfatter opgørelsen alle privatejede danske skibe på 250 BRT og derover. De regnskabsstatistiske oplysninger om driftsindtægter og -udgifter ved rederivirksomhed omfatter alle rederier, der råder over en samlet tonnage på mindst 250 BRT.

Oplysningerne foreligger ca. 1 år efter udløbet af det år opgørelsen vedrører.

3. BETALINGSBALANCESTATISTIKKENS OFFENTLIGGØRELSE

Den danske version af den foreløbige betalingsbalanceopgørelse offentliggøres først i en summarisk form i Danmarks Statistiks pressemeddelelse: *Nyt fra Danmarks Statistik* samt i Danmarks Statistiks kvartalsvise *konjunkturoversigt*. En mere detaljeret foreløbig opgørelse offentliggøres i Danmarks Statistiks publikation: *Statistiske Efterretninger, serie B*.

Den danske version af den endelige opgørelse offentliggøres i *Statistiske Efterretninger, serie A*, samt i *Statistisk Årbog* og *Statistisk Tiårsoversigt*.

Betalingsbalancestatistikken offentliggøres tillige i *Nationalbankens kvartalsoversigt* samt i *Nationalbankens årsberetning*.

Den internationale version af betalingsbalancestatistikken offentliggøres ikke i Danmark, men sendes til EF's statistiske kontor, IMF og OECD.

Kapitel I — Definitioner, registreringsprincipper og klassifikationsprincipper i den danske betalingsbalance

1. BETALINGSBALANCENS GEOGRAFISKE OMRÅDE

Den danske betalingsbalance omfatter det egentlige Danmark, den danske del af kontinentalsoklen, Færøerne og Grønland.

Betalingsbalanceområdet er sammenfaldende med det danske valutaområde.

I det følgende vil betalingsbalanceområdet blive benævnt Danmark.

2. DEFINITION AF BEGREBET RESIDENT

Den danske definition af begrebet resident er i alt væsentligt i overensstemmelse med IMF's definition. Som residenter regnes således fysiske personer (uanset statsborgerskab) og juridiske personer, der har fast bopæl/ophold respektive hjemsted i Danmark. Endvidere regnes fysiske og juridiske personer der — uden at være hjemmehørende i Danmark — driver virksomhed her (filial) som residenter i forhold vedrørende filialvirksomheden her i landet. Repræsentationskontorer, dvs. kontorer der alene udfører hjælpende eller kontaktfremmende funktioner, men ikke egentlig virksomhed, er ikke-residenter.

Fysiske personer er residenter, når de tager fast bopæl respektive ophold her i landet for en periode af mindst 1 år. På tilsvarende måde regnes danskere, der tager fast bopæl respektive ophold i udlandet i mindst 1 år for ikke-residenter.

Fremmede staters ambassader og konsullater samt internationale organisationers kontorer¹⁾ her i landet er ikke-residenter. Det samme gælder uanset opholdets va-

righed udenlandske statsborgere, der er tjenestegørende ved disse udenlandske diplomatiske repræsentationer eller kontorer, og deres familiemedlemmer.

På tilsvarende måde er danske diplomatiske repræsentationer i udlandet og danske statsborgere, der gør tjeneste ved disse repræsentationer, med familie residenter.

3. VÆRDANSÆTTELSEN

I betalingsbalancen anvendes de værdier, som indgår i de primærstatistiske data, der benyttes ved opgørelsen.

Værdiansættelsen af varer i udenrigshandelstatistikken er omtalt i kap. 2, punkterne 2.3.1 og 2.3.3.

I Nationalbankens valutastatistik er værdiansættelsen baseret på de priser for varer, tjenesteydelser og finansielle aktiver og passiver, som faktisk betales.

De oplysninger, som Danmarks Statistik indsamler fra virksomheder og institutioner, er baseret på bogførte værdier, der afspejler de lovbestemmelser og kutymer, der gælder for værdiansættelsen i årsregnskaber for de pågældende virksomheder og institutioner. I visse tilfælde har Danmarks Statistik dog fastsat regler for værdiansættelsen. Det gælder således oplysningerne om direkte investeringer. Ved opgørelsen af overskud af direkte investeringer medregnes ikke-udloddede overskud i såvel direkte som indirekte øje-

¹⁾ EF's presse- og informationscenter, Det internationale Råd til Udforskning af Havet, Forenede Nationers Børnefond (UNICEF), Forenede Nationers Informationscenter for de nordiske Lande, Sekretariatet for nordisk Kulturelt Samarbejde, Verdenssundhedsorganisationens regionskontor for Europa.

de dattervirksomheder og filialer, og i konsekvens heraf værdiansættes kapitalandele i dattervirksomheder til den regnskabsmæssige indre værdi ifølge dattervirksomhedernes årsregnskaber.

4. OMRÆGNING AF BELØB I FREMMED VALUTA TIL DANSKE KRONER

Den danske betalingsbalance opgøres i danske kroner (færøske og grønlandske kroner er i pari med den danske krone).

Omregning af beløb i fremmed valuta til danske kroner sker efter følgende regler:

Ved ansættelsen af værdierne af importen og eksporten i udenrigshandelsstatistikken anvendes de på import- respektive eksporttidspunktet gældende middelkurser fastsat af Danmarks Nationalbank.

I Nationalbankens valutastatistik omregnes betalinger i fremmed mønt på grundlag af faktisk benyttede køber- og sælgerkurser. Det vil normalt dreje sig om køber- og sælgerkurserne på betalingstidspunktet, men er betalingen kurssikret ved en valutaterminsforretning, benyttes den aftalte terminkurs ved omregningen.

Køber- og sælgerkurserne afviger fra middelkurserne derved, at de indeholder en fortjenstmargen til valutahandleren (gennemsnitligt ca. 0,6 promille). Da denne fortjenstmargen er af indenlandsk natur, medfører anvendelsen af køber- og sælgerkurser en undervurdering af indtægterne og en overvurdering af udgifterne ved opgørelsen af betalingsbalancen.

I de oplysninger, som Danmarks Statistik indsamler, er beløb i fremmed valuta omregnet på grundlag af de på opgørelsestidspunktet gældende middelkurser.

5. PERIODISERING

I den danske betalingsbalance sker periodiseringen af transaktionerne efter 3 principper, alt efter hvilke transaktioner det drejer sig om:

- tidspunktet for registrering af import og eksport af varer i udenrigshandelsstatistikken,
- tidspunktet for virksomheders og institutioners bogføring af indtægter, udgifter, aktiver og passiver,
- tidspunktet for betaling ifølge Nationalbankens valutastatistik.

Varehandelen og visse tjenesteydelser i forbindelse hermed periodiseres ukorrigeret i overensstemmelse med angivelserne i udenrigshandelsstatistikken. Registreringstidspunkterne i udenrigshandelsstatistikken er nærmere omtalt i kap. 2, punkt 2.4.

Øvrige tjenesteydelser samt renter og udbytter, der ikke vedrører direkte investeringer, henføres til den periode, hvor de betales.

Renter, udbytter og overskud af direkte investeringer anføres for den periode, hvor de er indtjent.

Ensidige overførsler periodiseres på samme måde som de transaktioner, de er modposter til.

Direkte investeringer og den indenlandske offentlige sektors handelskreditter opgøres som ændringer i de af virksomheder og institutioner ultimo kalenderåret bogførte værdier af de pågældende aktiver og passiver.

Handelskreditter (bortset fra den offentlige sektors handelskreditter og handelskreditter med karakter af direkte investering) registreres som etablerede på tidspunktet for varernes registrering i udenrigshandelsstatistikken og som afviklede på tidspunktet for varernes betaling ifølge valutastatistikken. (Modsvarende gælder ved forudbetalinger).

Øvrige kapitalbevægelser opgøres på betalingstidspunktet.

6. KLASSIFIKATION AF BETALINGSBALANCENS TRANSAKTIONER EFTER INDENLANDSKE SEKTORER

Sektorfordelingskriteriet i den danske betalingsbalancestatistik er med hensyn til de løbende transaktioner transaktors tilhørsforhold og med hensyn til kapitaltransaktionerne debitor/kreditors tilhørsforhold.

Der sondres mellem følgende indenlandske sektorer:

Den offentlige sektor
 Monetære institutioner
 Danmarks Nationalbank
 Private monetære institutioner
 Øvrige private.

Den offentlige sektor omfatter:

Staten
 herunder:
 Postvæsenet
 De danske Statsbaner
 Danmarks Radio
 Hypotekbanken
 Dansk olie- og naturgasselskab
 Danske ambassader og andre danske diplomatiske repræsentationer i udlandet inkl. danske statsborgere, der er udsendt til tjeneste herved, og deres familiemedlemmer

Kommunerne

inkl. kommunalt ejede virksomheder (f.eks. vandværker, gasværker, forbrændingsanstalter)

Elværker

Telefonselskaber

Private monetære institutioner omfatter:

Alle forretningsbanker, herunder udenlandske bankers filialer i Danmark.

Større sparekasser, dvs. sparekasser hvor summen af indlån, ansvarlig indskudskapital og egenkapital overstiger 10 mio kr.

Færøske og grønlandske banker og sparekasser medregnes ikke.

7. NOGLE VIGTIGE AFVIGELSER FRA IMF'S KLASSIFIKATIONSPRINCIPPER

Afviigelser fra IMF's klassifikationsprincipper forekommer ved opgørelsen af tjenesteydelser i tilknytning til vareforsendelse og anden transport, jf. oversigten nedenfor. Mens indtægter og udgifter i forbindelse med transport med skib anføres under posterne »Søfragt« og »Anden søtransport«, anføres transport med bane, bil og fly sammen med vareforsikring, spedition og lignende tjenesteydelser i tilknytning til vareforsendelse dels som indtægter, netto under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst«, dels som udgifter under posten »Varehandel«. I betalingsbalancen er vareimporten for disse transport- og forsikringsydelsers vedkommende opgjort cif. Hertil kommer, at hovedparten af persontransporten (passengers fares) er anført under posten »Rejser«.

Ved klassifikationen af betalingsbalancens transaktioner i sektorer består de væsentligste afviigelser i forhold til den af IMF anbefalede afgrænsning deri, at den danske centralbank, Danmarks Nationalbank, ikke medtages under den offentlige sektor, mens elværker og telefonselskaber samt visse andre offentligt ejede eller kontrollerede virksomheder der medtages.

Endvidere foreligger der med enkelte undtagelser ikke i den danske betalingsbalancestatistik oplysninger om, i hvilken sektor den udenlandske transaktor eller debitor er hjemmehørende, og det betyder, at det principielt ikke vil være muligt i den danske betalingsbalancestatistik at foretage de opdelinger i IMF's klassifikations-system, som forudsætter kendskab hertil, jf. posterne »Renter og udbytter«, »Øvrige varer, tjenester og indkomst«, »Ensidige overførsler« og »Porteføljeinvesteringer«. Undtagelserne vedrører internationale og regionale organisationer, herunder EF's institutioner samt fremmede staters ambassader og konsulater her i landet.

8. KLASSIFIKATIONS- OG ANDRE FORSKELLE MELLEM DEN FORELØBIGE OG DEN ENDELIGE BETALINGSBALANCEOPGØRELSE

Danmarks Statistiks skibsfartsstatistik og Danmarks Statistiks opgørelse af udenlandske mellemværender, der benyttes som kilde ved den endelige opgørelse af transaktionerne vedrørende søtransport, renter udbytter og overskud af direkte investeringer, direkte investeringer og porteføljeinvesteringer samt andre kapitalbevægelser, foreligger ikke på det tidspunkt, hvor den foreløbige betalingsbalanceopgørelse udarbejdes, og erstattes derfor af oplysninger i Nationalbankens valutastatistik samt skøn. Dette medfører, at den foreløbige opgørelse afviger fra den endelige opgørelse på følgende punkter:

Løbende poster:

- søfragt og anden søtransport opgøres skønsmæssigt og uden de specifikationer, som vises i den endelige opgørelse
- renter af direkte investeringer omfatter alene renter af visse langfristede koncernlån. Renter af andre typer lån mellem virksomheder inden for samme koncern registreres i valutastatistikken, men ikke som renter af direkte investeringer. Renter og udbytter af direkte investeringer opgøres på betalingsbasis. Ikke-udloddede overskud af direkte investeringer indgår skønsmæssigt i den foreløbige opgørelse, da de ikke registreres i Nationalbankens valutastatistik.

Kapitalposter:

- begrebet direkte investeringer defineres snævrere end i den endelige opgørelse hvor IMF's definition anvendes. Som direkte investeringer klassificeres i den foreløbige opgørelse alene transaktioner i egenkapital samt langfristede koncernlån. Ikke-udloddede overskud indgår skønsmæssigt. I den geografisk fordelte betalingsbalance henføres direkte investeringer til de lande, hvor betalingsafgiverne respektive betalingsmodtagerne er hjemmehørende, og ikke, som det er tilfældet i den endelige opgørelse, til de lande, som umiddelbart foretager investeringerne respektive de lande, som umiddelbart er genstand for investeringerne.
- obligationslån som residenter emitterer i udlandet og private monetære institutioners transaktioner i udenlandske obligationer anføres ikke i den foreløbige opgørelse som »Porteføljeinvesteringer«, men indgår under »Andre kapitalbevægelser«
- den danske stats bilaterale lån til udviklingslandene kan ikke i den foreløbige opgørelse skilles fra statens øvrige kapitalanbringelser i udlandet
- handelskreditter kan ikke specificeres på sektorer og efter løbetid i den foreløbige opgørelse, men indgår som en residualpost sammen med fejl og udeladelser.

Transaktionsart:	Den danske betalingsbalanceopgørelse	
	Kredit	Debit
Søfragt	»Søfragt«	
Fragt med bane, bil og fly	»Øvrige varer, tjenester og indkomst«	»Varehandel« samt »Øvrige varer, tjenester og indkomst« ^{3),4)}
Vareforsikring o. lign. tjenesteydelser i tilknytning til vareforsendelse		
<i>Skibe:</i> Personbefordring	»Anden søtransport« ¹⁾	»Rejser«
Havneservice, reparation og ombygning, time charter		»Anden søtransport«
<i>Andre transportmidler:</i> Personbefordring	»Rejser« samt »Øvrige varer, tjenester og indkomst« ²⁾	»Rejser«
<i>Havneservice, reparation m.m., time charter</i>	»Øvrige varer, tjenester og indkomst«	»Øvrige varer, tjenester og indkomst« ⁴⁾

¹⁾ Leverancer (proviant, reservedele) til udenlandske skibe i udenlandske havne ikke som »Anden søtransport« men under »Varehandel«

²⁾ Under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst« indgår den danske SAS-regions nettoindtægter.

³⁾ Her indgår værdien af fragt og forsikring med udenlandske transport og forsikringsvirksomheder af varer, der transporteres inden for

⁴⁾ Belebene anføres ikke som udgift ved præsentation af betalingsbalancen, men fratrækkes i indtægterne.

Kapitel II – Løbende poster

1. INDLEDNING

1.1 Omfang

Under de løbende poster registreres følgende:

- transaktioner mellem residenter og ikke-residenter
- transaktioner mellem residenter (f.eks. fragt med bane, bil og fly, vareforsikring o.lign. af importen til Danmark med danske transport- og forsikringsvirksomheder)
- transaktioner mellem ikke-residenter (f.eks. udenlandske transport og forsikringsvirksomheders indtægter fra andre ikke-residenter ved fragt og forsikring af dansk eksport på strækningen inden for Danmarks grænser)
- modposter til ensidige overførsler af varer, tjenester, finansielle aktiver og passiver mv.

1.2 Kilder og opgørelsesmetode

Transaktioner og modposter opgøres ved sammenstilling af oplysninger fra følgende statistiske hovedkilder:

- a) Udenrigshandelsstatistikken
- b) Skibsfartsstatistikken
- c) Nationalbankens valutastatistik
- d) Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender.

Under de løbende poster registreres transaktionerne som hovedregel brutto. For følgende transaktioner sker opgørelse netto:

- omsætningen af danske kontanter i udlandet
- transport med bane, bil og fly, vareforsikring o.lign. (delvis nettoopgørelse)
- andre forsikringstransaktioner
- varearbitragehandel.

2. VAREHANDEL

Med de undtagelser, der er nævnt neden for under punkt 2.2.1, omfatter posten »Varehandel« i den danske betalingsbalance fob-værdien (i indførslen: en tilnærmet fob-værdi) af de varer, der i en given periode indføres til eller udføres fra den danske betalingsbalances geografiske område. Skibe, boreplatforme og fly medtages under varehandelen ved ejerskifte mellem en resident og en ikke-resident¹⁾. Andre varer end skibe, boreplatforme og fly der skifter ejer mellem en resident og en ikke-resident, men ikke indføres til eller udføres fra betalingsbalanceområdet, medtages under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst«.

2.1 Kilder til opgørelsen

Posten »Varehandel« i betalingsbalancen opgøres på grundlag af udenrigshandelsstatistikkerne for det egentlige Danmark, Færøerne og Grønland. Varebevægelserne mellem udlandet og olie- og gasudvindingsanlæggene i den danske del af Nordsøen, der ikke er omfattet af Danmarks udenrigshandelsstatistik, opgøres på grundlag af indberetninger til Danmarks Statistik fra de virksomheder, som driver aktivitet i den danske del af Nordsøen.

¹⁾ Finansiell leasing af fly (men ikke af skibe og boreplatforme) sidestilles med ejerskifte.

Ved opgørelsen af betalingsbalancen elimineres fra udenrigshandelsstatistikkerne alle varebevægelser mellem Danmark, Færøerne og Grønland indbyrdes. Endvidere tillægges de varebevægelser, der i den pågældende periode har fundet sted direkte mellem udlandet og anlæg i den danske del af Nordsøen. Udover disses tilpasninger til betalingsbalancens geografiske område foretages der ingen korrektioner af varebevægelsernes omfang i udenrigshandelsstatistikkerne ved opgørelsen af varehandelen i betalingsbalancen.

I det følgende omtales udenrigshandelsstatistikken for Danmark. Udenrigshandelsstatistikkerne for Færøerne og Grønland opgøres principielt på samme måde som den danske udenrigshandelsstatistik.

2.2 Varehandelens omfang

Opgørelsen af varehandelen i betalingsbalancen baseres på udenrigshandelsstatistikken opgjort efter generalhandelsprincippet. Som indførsel regnes således både varer, der fortoldes og dermed går ind i landet, varer der oplægges på toldfri lagre, og varer i dansk regning, der alene godsregistreres og senest 10 dage herefter genudføres. Som udførsel regnes såvel varer, der er fremstillede i Danmark, som varer der genudføres.

2.2.1 Varebevægelser, der ikke medtages i udenrigshandelsstatistikken

Ifølge dansk praksis udelades følgende varebevægelser fra udenrigshandelsstatistikken:

- Transitvarer, dvs. varer som transporteres gennem betalingsbalanceområdet på gennemgående fragtdokument uden omladning, samt varer tilhørende udlændinge, som alene godsregistreres, og som derefter enten genudføres senest 10 hverdage efter godsregistrering eller oplagres midlertidigt i toldområdet
- varer til og fra reparation samt varer til afprøvning, justering og eftersyn

- varebevægelser mellem anlæggene i den danske del af Nordsøen og resten af Danmark
- varer der returneres som ikke-prøve- eller bestillingssvarende, jf. punkt 2.2.2
- leverancer, herunder bunkers, til danske skibe og fly i udenrigsfart og til udenlandske skibe og fly i dansk havn
- forsendelser til udenlandske diplomatiske repræsentationer i Danmark
- varer til midlertidig brug eller for et begrænset tidsrum såsom:

transportmidler i fragt eller passagerfart, entreprenørmateriel, montageværktøj til/fra midlertidig brug film til og fra fremkaldelse eller demonstration udstilling-, udvalgs- og demonstrationsvarer dyr til deltagelse i væddeløb eller i andet midlertidigt øjemed

- rejsendes køb, herunder indkøb som led i grænsehandelen
- aviser og tidsskrifter i abonnement
- vareprøver uden kommerciel værdi
- rejsegods, flyttegods, arvegods
- gaver uden kommerciel værdi
- monetært guld.

2.2.2 Varebevægelser der indgår i udenrigshandelsstatistikken og medtages under posten »Varehandel« i betalingsbalancen i uoverensstemmelse med IMF's anbefalinger

- varer (bortset fra skibe og fly) til og fra forædling uden forbindelse med ejerskifte.
Kun værditilvæksten burde registreres (som en tjeneste) og ikke, som i den danske statistik, den fulde værdi før og efter forædlingen.
- returvarer
Varer, der indføres her til landet og senere returneres til udlandet som ikke-prøve- og bestillingssvarende, medtages i udenrigshandelsstatistikken og i betalingsbalancen som indførte, men

udelades ved opgørelsen af udførelsen. På tilsvarende måde regnes udførelsen af sådanne varer til udlandet med i udførelsen, men fra udlandet returnerede varer udelades ved opgørelsen af indførelsen.

- leverancer til udenlandske skibe og fly i udenlandske havne
- forsendelser til danske diplomatiske repræsentationer i udlandet.

2.3 Værdiansættelsen af varer

Værdiansættelsen af varer i udenrigshandelsstatistikken sker på grundlag af varernes transaktionsværdi. Udenrigshandelsstatistikens værdier benyttes uden korrektioner ved opgørelsen af betalingsbalancen. For de varebevægelser der finder sted mellem udlandet og anlæggene i den danske del af Nordøen benyttes ved opgørelsen de bogførte værdier.

I det følgende omtales værdiansættelsen af varer i den danske udenrigshandelsstatistik. I udenrigshandelsstatistikkerne for Færøerne og Grønland sker værdiansættelsen principielt på samme måde som i udenrigshandelsstatistikken for Danmark.

2.3.1 Værdiansættelsen af indførelsen

Værdiansættelsen af indførelsen baseres på EF-rådets forordning nr. 1224/80 om varers toldværdi. Denne forordning afløste den 1. juli 1980 den tidligere gældende forordning nr. 803/68.

Hovedreglen er, at toldværdien skal ansættes på basis af varens transaktionsværdi. Ved transaktionsværdien forstås den fulde betaling, som køberen yder eller skal yde sælgeren for de indførte varer justeret for omkostninger, herunder omkostninger til transport, lastning og håndtering samt forsikring. Rabat eller anden godtgørelse til køberen kan fradrages ved fastsættelse af toldværdien, såfremt rabatten bringer prisen i overensstemmelse med det beløb, der er betalt forud for foroldningstidspunktet eller, som skulle be-

tales, hvis afregningen fandt sted på foroldningstidspunktet.

Som grundlag for ansættelsen af transaktionsværdien benyttes i praksis fakturaprisen.

En række omkostninger, som afholdes af køberen, skal tillægges fakturaprisen, såfremt de ikke allerede er indeholdt heri. Det gælder bl.a. leveringsomkostninger (transport, lastning og håndtering samt forsikring) til indførelsesstedet, jf. nedenfor.

En række omkostninger fratrækkes fakturaprisen, såfremt de er indeholdt heri. Det gælder bl.a.:

- transportomkostninger efter indførelsesstedet
- told og afgifter som skal betales til EF i forbindelse med indførelsen.

Transaktionsværdien kan ikke anvendes som grundlag for værdiansættelsen, hvis der er tale om handel mellem indbyrdes afhængige virksomheder (f.eks. moder-, datter-, søsterselskaber, hovedsæder og filialer) og fakturaprisen er påvirket af afhængighedsforholdet. Endvidere, hvis varerne ikke indføres i forbindelse med et salg, eller hvis der er knyttet særlige betingelser til handelen.

I sådanne tilfælde ansættes toldværdien i overensstemmelse med en af følgende alternative metoder:

- 1) Værdi for tilsvarende varer
- 2) Værdi for lignende varer
- 3) Værdi på grundlag af videresalgsprisen
- 4) Beregnet værdi ud fra fremstillingsomkostninger.

Ved indførelse af varer, der er i fri omsætning i EF, opgøres omkostningerne til fragt og forsikring mv. til indførelsesstedet i Danmark. Ved indførelse af varer direkte fra tredjelande (varer med såkaldt T 1 status) opgøres omkostningerne til fragt og forsikring m.v. til 1. indførelsessted i EF's toldområde. Hvis dette indførelsessted ikke er i Danmark, tillægges toldværdien oplyste udgifter til transport og forsikringsomkostninger frem til indførelsesstedet i Danmark.

2.3.2 Cif/fob korrektionen

I betalingsbalancen korrigeres udenrigs-handelsstatistikens import cif værdi til en tilnærmet fob værdi ved at fratække en beregnet værdi af søfragten på indførslen. Omkostningerne til fragt med bane, bil og fly samt forsikring mv. fratækkes derimod ikke, og indførslen er således i den danske betalingsbalance kun delvis opgjort efter det fob-begreb, som anbefales af IMF.

Den samlede søfragt på indførslen beregnes på grundlag af oplysninger i udenrigs-handelsstatistikken om indførte væremængder (fordelt på olie og andre varer) der er transporteret med skib. Disse oplysninger kombineres med oplysninger i den af Danmarks Statistik udarbejdede skibsfartsstatistik over danske rederiers fragtindtægter og de transporterede godsmængder i udenrigsfart med tank- og tørlastskibe. Ved beregning af værdien af søfragten på indførslen antages det, at de for danske skibe beregnede fragtrater også gælder for udenlandske skibe.

Selv om søfragtomkostningerne er den komponent af de samlede leveringsomkostninger i tilknytning til indførslen, der bedst kan belyses på grundlag af foreliggende statistiske oplysninger, er beregningerne herover præget af stor usikkerhed. Denne usikkerhed får imidlertid ingen betydning for opgørelsen af den samlede globale betalingsbalance, da beløbet posteres under »Søtransport«.

2.3.3 Værdiansættelsen af udførslen

Varer i udførslen angives til deres transaktionsværdi, hvilket i praksis vil sige til fakturaprisen. Hvis varerne ikke er solgt, angives den markedspris, der gælder på afsendelsestidspunktet.

Værdien angives fob dansk havn eller franco dansk grænse.

Ved udførsel af varer der er omfattet af EF's landbrugsordninger, gælder følgende:

1. Eksportrestitutioner medregnes ikke i udførselsværdierne (beløbene anføres under posten »Ensidige overførsler mellem Danmark og EF's institutioner«).
2. Da den grønne danske krone svarer til kronens centralkurs i det europæiske monetære system, ydes eller opkræves der ikke monetære udligningsbeløb ved udførsel fra og indførsel til Danmark af landbrugsvarer¹⁾.
3. Monetære udligningsbeløb, ydet eller opkrævet i andre EF-lande ved import fra Danmark, behandles i udenrigs-handelsstatistikken og i betalingsbalancen efter følgende regler:
 - a) Hvis der i en anden EF-medlemsstat ydes et monetært udligningsbeløb ved import fra Danmark, angives udførslen til den værdi, varerne har før prisen nedbringes ved ydelse af udligningsbeløbet. Hvis udligningsbeløbet udbetales direkte til den danske eksportør, medtages beløbet således i udførselsværdien.
 - b) Monetære udligningsbeløb der ydes i tilknytning til eksport til Det forenede Kongerige og Italien udbetales af de danske myndigheder på EF's vegne og anføres i betalingsbalancen under posten »Ensidige overførsler mellem Danmark og EF's institutioner«. Udførslen ansættes i dette tilfælde til den værdi, varerne har efter, at prisen er nedbragt ved ydelse af udligningsbeløbet.
 - c) Hvis der i en anden EF-medlemsstat opkræves et monetært udligningsbeløb ved import fra Danmark, angives udførslen til den værdi, varerne har, før prisen forøges ved opkrævning af udligningsbeløbet. Hvis udligningsbeløbet betales af den danske eksportør, fratækkes beløbet således ved angivelse af udførselsværdien.

¹⁾ I en kort periode efter nedskrivningen af den danske kronens centralkurs i det europæiske monetære system i februar 1982 har kronens centralkurs afvejet fra den grønne kurs. De monetære udligningsbeløb, der i marts 1982 har været opkrævet ved udførsel og ydet ved indførsel af landbrugsvarer, er i betalingsbalancen behandlet i overensstemmelse med EF's og IMF's regler.

Bortset fra punkt b) ovenfor er behandlingen af monetære udligningsbeløb i betalingsbalancen i overensstemmelse med IMF's regler.

2.4 Periodisering

I betalingsbalancen henføres varetransaktionerne til det tidspunkt, hvor varerne registreres i udenrigshandelsstatistikken. For transaktionerne i den danske del af Nordsøen anvendes bogføringstidspunktet.

I den danske udenrigshandelsstatistik opgjort efter generalhandelsprincippet registreres varer i indførslen på tidspunktet for afgivelse af fortoldningsbegæringen. Fortoldningsbegæring skal afgives senest 10 hverdage efter varernes ankomst til det danske toldområde, hvad enten varerne fortoldes eller de oplægges på toldfri lagre. Varer, som kun godsregistreres og derefter genudføres, registreres som indført på tidspunktet for genudførslen.

Varer, som udføres, registreres på det tidspunkt, hvor udførselsangivelsen indleveres til toldvæsenet. Varer fra indlandet, der oplægges på toldfri lagre, registreres som udførsel på det tidspunkt, hvor de føres fra lageret til udlandet.

Ved rettelser i udenrigshandelens tal henføres rettelserne altid til det tidspunkt, hvor varerne oprindelig er fortoldningsbegæret eller udførselsangivet.

3. SØTRANSPORT

»Søtransport« opdeles i underposterne »Søfragt« og »Anden søtransport«.

3.1 Søfragt

Her medtages danske rederiers indtægter ved fragt af varer med egne eller lejede skibe fra Danmark til udlandet og mellem

fremmede lande indbyrdes. Endvidere medtages udgifter til fragt af importen til Danmark med udenlandske rederiers skibe.

Ved opgørelsen af søfragten udelades fragt af varer til Danmark med skibe, der drives af danske rederier ved opgørelsen af såvel indtægter som udgifter i betalingsbalancen.

3.2 Anden søtransport

Anden søtransport er sammensat af følgende arter af transaktioner:

Personbefordring

Her medtages danske rederiers indtægter fra udlandet ved transport af personer og overførsel af disses personbiler mellem Danmark og udlandet og mellem fremmede lande indbyrdes. Danskeres udgifter til personbefordring med udenlandske skibe anføres ikke her, men medtages under posten »Rejser«.

Havneservice

Her medtages indtægter/udgifter vedrørende følgende typer varer og tjensteydelser leveret til udenlandske skibe i dansk havn/danske skibe i udenlandsk havn:

- proviant
- bunkers
- lastning, losning, lodsning, bugsering, bjergning, havnegebyrer.

Varer til udenlandske rederiers skibe i udenlandske havne indgår i udenrigshandelsstatistikken og medtages derfor ikke her.

Reparation og ombygning af skibe

Time charter

Time charter omfatter danske rederiers indtægter fra udlejning af skibe og udgifter til leje af udenlandske skibe. Leje af skibe indgår i den danske betalingsbalancestatistik under time charter uanset lejeperiodens længde.

3.3 Kilder til opgørelsen

Danmarks Statistik indsamler hvert år oplysninger fra danske rederier om indtægter og udgifter ved driften af egne og lejede skibe. På grundlag af disse indberetninger foretages opgørelsen i betalingsbalancen af skibenes fragtindtægter, indtægter ved personbefordring samt indtægter ved udlejning af danske skibe i tidsbefragtning til udenlandske redere (time charter). Endvidere opgøres på dette grundlag skibenes udgifter til proviant, bunkers mv. samt udgifter til leje, reparation og ombygning af skibe på udenlandske værfter.

Beregningerne på udgifterne til søfragt på importen er omtalt under posten »Varehandel«. Ved opgørelsen af søfragtudgifterne på importen under posten »Søfragt« reduceres den samlede værdi af søfragten på importen med det beløb, som danske rederier indberetter at have indtjent ved transport af varer til det danske betalingsbalanceområde.

Proviant o.lign. opgøres på grundlag af oplysninger afgivet til toldvæsenet ved vareleverancer til skibe. Varerne værdiansættes på samme måde som eksporten.

Værdien af leverancer af bunkers til udenlandske skibe i dansk havn beregnes på grundlag af oplysninger fra olieselskaberne om leverede mængder af forskellige typer olieprodukter samt om priser og leveringsomkostninger.

Værdien af udførte reparations- og ombygningsarbejder på danske skibsværfter oplyses til Danmarks Statistik af skibsværfterne. Øvrig havneservice opgøres på grundlag af oplysninger i den af Danmarks Statistik udarbejdede merværdiafgiftsstatistik.

4. REJSER

Definitionen af posten »Rejser« i den danske betalingsbalancestatistik afviger fra IMF's definition derved at indtægter

ved international persontransport med bane, bus og andre fly end SAS-fly samt alle udgifter til international persontransport uanset hvilken type transportmiddel der benyttes, i den danske betalingsbalancestatistik medtages under posten »Rejser«.

4.1 Kilder og opgørelsesmetode

Opgørelsen i betalingsbalancen sker på grundlag af indberetninger til Danmarks Nationalbank fra de autoriserede valutahandlere om omsætningen af rejsevaluta og fra rejsebureauer o.lign. virksomheder om de bruttobetalingen vedrørende rejser der sker via konti, som de pågældende virksomheder fører i udlandet. Rejseindtægter og -udgifter i betalingsbalancen omfatter således betalinger, der passerer en dansk valutahandler, eller på anden måde anmeldes til Danmarks Nationalbank.

De autoriserede valutahandlere anmelder følgende typer betalinger som rejsevaluta:

- Køb og salg af fremmed valuta i form af pengesedler, skillemønt, rejsechecks og lignende betalingsmidler, som skal benyttes til dækning af udgifter i forbindelse med forretnings-, ferie-, studie- og rekreationsrejser, herunder betaling for transport, logi, fortæring og ikke-erhvervsmæssigt køb af varer, som rejsende selv medtager over grænsen.
- Betalinger til og fra ikke-residenter i danske kroner (pengesedler og andre betalingsmidler) til de ovenfor nævnte formål.
- Kontante overførsler af danske kroner mellem danske valutahandlere og udenlandske banker.

Ved kontantoverførsler oplyses betalingsformålene ikke, men disse beløb anføres i deres helhed under posten »Rejser«, bortset fra kontantoverførsler fra Jugoslavien, Tyrkiet og Pakistan, der anses overvejende at vedrøre »hjemsendelse af arbejdsfortjeneste« og derfor anføres under posten »Ensidige overførsler«.

4.2 Omfanget af bruttoindtægter og -udgifter

Danske kontante betalingsmidler, som føres over grænsen, vil kun blive registreret som indtægt eller udgift i betalingsbalancen, såfremt de passerer en dansk valutahandler. Danske kroner udført af danske eller udenlandske rejsende, der genindføres af rejsende, vil således ikke blive medregnet. Især i den dansk-tyske og dansk-svenske grænsehandel har sådanne transaktioner et stort omfang. Danmark samarbejder med Norge, Sverige, Finland, Tyskland, Østrig og Tyrkiet om udveksling af oplysninger vedrørende bankernes omsætning af kontant valuta, men de modtagne oplysninger benyttes ikke i betalingsbalancen som skøn over bruttoomsætningen af danske kontanter i udlandet. Opgørelsen af disse transaktioner baseres i stedet på kontantoverførslerne af danske kroner mellem danske og udenlandske pengeinstitutter. Forskellen berører især opgørelsen af bruttobeløbene, men også i nogen grad nettobeløbene, idet der ikke nødvendigvis er en fuldstændig overensstemmelse mellem kontantoverførslernes omfang og bankernes omsætning af kontantvaluta.

Ved omsætningen af fremmed valuta hos de autoriserede valutahandlere registreres det ikke, hvorvidt kunden er resident eller ikke-resident. Som følge heraf vil indtægterne i betalingsbalancen i et vist omfang udgøres af danskeres afhændelse af overskydende rejsevaluta ved hjemkomsten fra udlandet, ligesom udgifterne kan bestå af udlændinges omveksling af overskydende danske betalingsmidler umiddelbart før afrejsen. For så vidt angår danskeres tilbagesalg af valuta skønnes dette at andrage mellem 5 og 20 pct. af den oprindeligt leverede valuta.

Beløb der af ikke-residenter er betalt til danske rejsebureauer for deltagelse i af dem arrangerede rejser i tredjelande indgår med hele beløbet som indtægt i betalingsbalancen, ligesom rejsebureauernes udgifter i udlandet vedrørende disse ikke-residenter fuldt ud medtages under udgifterne.

5. RENTER OG UDBYTTER

Definitionen af posten »Renter og udbytter« i den danske betalingsbalancestatistik afviger fra IMF's definition på følgende punkter:

- kurstab/gevinst ved indfrielse af obligationer udstedt til anden kurs end pari anføres i betalingsbalancen som kapitalbevægelser
- udstedelse af fondsaktier i forbindelse med porteføljainvesteringer medtages ikke i den danske betalingsbalance
- over-/underskud i SAS-region Danmark anføres af statistiske grunde under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst«
- renteelementet i betalinger vedrørende finansiel leasing indgår ikke under »Renter og udbytter«, men under andre poster.

5.1 Renter, udbytter og overskud af direkte investeringer

Renter, udbytter og overskud af udenlandske direkte investeringer i Danmark (inkl. Færøerne og Grønland) og danske direkte investeringer i udlandet opgøres på grundlag af årlige indberetninger til Danmarks Statistik fra firmaer, der er dattervirksomheder eller filialer af udenlandske virksomheder, eller som selv har dattervirksomheder eller filialer i udlandet. Afgrænsningen af de virksomheder, der i den danske betalingsbalancestatistik regnes som direkte investeringsvirksomheder, er omtalt i kap. 3, punkterne 2.1 og 2.2.

Renter, udbytter og overskud omfatter følgende:

- renter af lån og af andre mellemværender med virksomheder inden for samme concern (moder-, datter- og søstervirksomheder). Renter af mellemværender mellem monetære institutioner og deres datterselskaber og filialer regnes dog ikke som renter af direkte investeringer

- udbytter af aktier o.lign. i direkte ejede dattervirksomheder. Udbytter opgøres efter fradrag af eventuel udbytteskat
- ikke-udloddede overskud/underskud i direkte ejede og i indirekte majoritets-ejede dattervirksomheder. Ikke-udloddede overskud opgøres som årets resultat efter afskrivninger og skat fratrukket det deklarerede udbytte. Ikke-udloddede overskud/underskud henføres til den direkte investor svarende til dennes direkte og indirekte ejede andele af dattervirksomhedernes kapital
- overskud/underskud i filialer.

Renter, udbytter og overskud henføres i indberetningerne til det kalenderår, hvor de pågældende beløb er indtjent (periodiserede beløb) uanset om overførsel har fundet sted. Udbytter af monetære institutioners direkte investeringer opgøres dog på betalingsbasis.

Ved opgørelsen af posten »Renter, udbytter og overskud af direkte investeringer« modregnes renter og udbytter som dattervirksomheder indtjener hos modervirksomheden tillige med underskud i dattervirksomheder og filialer i de tilsvarende beløb for renter, udbytter og overskud som modervirksomheden mm. indtjener hos dattervirksomheder og filialer. Indtægterne i betalingsbalanceopgørelsen dækker nettoafkastet af danske direkte investeringer i udlandet, mens udgifterne vedrører nettoafkastet af udenlandske direkte investeringer i Danmark.

5.2 Renter og udbytter af andre aktiver og passiver end direkte investeringer

Renter og udbytter af andre aktiver og passiver end direkte investeringer opgøres på grundlag af Nationalbankens valutastatistik. Renter og udbytter opgøres på betalingsbasis.

Valutastatistikken giver mulighed for en opdeling efter indenlandsk sektor, men indeholder ikke oplysning om, i hvilken sektor den udenlandske transaktion er hjem-

mehørende. Dette betyder, at den del af den danske private sektors transaktioner med udlandet der sker med offentlige sektorer i udlandet ikke i den danske statistik kan udskilles som forudsat i IMF's system.

6. ØVRIGE VARER, TJENESTER OG INDKOMST

Under denne post anføres de varer, tjenesteydelser og indkomst, der ikke anføres under posterne »Varehandel«, »Søtransport«, »Rejser« samt »Renter og udbytter«. Sammenlignet med IMF's system afviger omfanget af disse transaktioner i den danske statistik på følgende væsentlige punkter:

Transaktioner der i den danske statistik anføres under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst«, men som i IMF's system hører under andre poster:

- indtægter ved fragt med bane, bil og fly, vareforsikring, spedition og lignende tjenesteydelser i tilknytning til vareforsendelse
- indtægter og udgifter vedrørende transport med bane, bil og fly bortset fra fragt og personbefordring
- indtægter fra personbefordring med SAS samt overskud/underskud i SAS-region Danmark
- køb og salg af patenter, koncessioner og lignende ikke-finansielle rettigheder.

Transaktioner der i IMF's system hører under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst«, men som i den danske statistik anføres under andre poster:

- værditilvæksten ved forædling af varer (posten »Varehandel« i den danske statistik, jf. 2.2.2)
- betalinger vedrørende livsforsikringer (betragtes i den danske statistik som kapitalbevægelser)

6.1 Offentlige transaktioner

Som offentlige transaktioner regnes:

- a) Betalinger mellem den danske offentlige sektor, således som den er defineret i kap. 1, punkt 6, og udlandet, herunder betalinger til danske diplomatiske repræsentationer i udlandet inkl. danske statsborgere, der er udsendt til tjeneste ved disse repræsentationer.
- b) Betalinger fra udlandet til fremmede staters diplomatiske repræsentationer her i landet og til internationale organisationers kontorer her i landet samt til udenlandske statsborgere, der er tjenestegørende ved disse repræsentationer eller kontorer.

Opgørelsen sker på grundlag af Nationalbankens valutastatistik. Betalingerne henholdsvis fra Danmark til danske ambassader o.lign. i udlandet og fra udlandet til udenlandske ambassader o.lign. i Danmark benyttes i den danske betalingsbalancestatistik som et mål for de transaktioner, som foretages af de diplomatiske repræsentationer i de lande, hvor de er beliggende.

6.2 Private transaktioner

Som private transaktioner regnes transaktioner, der foretages mellem danske ikke-offentlige sektorer og udlandet, bortset fra transaktioner med udenlandsk diplomati.

Det drejer sig navnlig om:

- anden transport end søtransport, vareforsikring og lignende tjenesteydelser, jf. punkt 6.2.1
- forsikring, bortset fra vareforsikring og livsforsikring
- køb, salg og anden udnyttelse af know-how, patent-, mønster-, varemærke-, opfinder-, film- og andre ophavsrettigheder
- tjenesteydelser vedrørende olie- og gasudvindingsanlæggene i den danske del af Nordsøen

- varearbitragehandel dvs. køb af varer i udlandet med henblik på videresalg af varerne til udlandet uden passage af det danske betalingsbalanceområde
- residenter/ikke-residenters køb af varer i udlandet/Danmark der forbliver i udlandet/Danmark og ikke videresælges
- leasingbetalinger bortset fra leasingbetalinger anført under posten »Søtransport«. Betalinger vedrørende finansiel leasing af varer, der indgår i udenrigshandelsstatistikken, medtages kun med den del der skønmæssigt kan henføres til forrentning
- løn, honorarer og anden personlig indkomst.

Opgørelsen foretages på grundlag af Nationalbankens valutastatistik, jf. dog punkt 6.2.1.2.

6.2.1 Anden transport end søtransport, vareforsikring og lignende tjenesteydelser i tilknytning til vareforsendelse

Transport med bane, bil og fly, vareforsikring og andre tjenesteydelser i tilknytning til vareforsendelse anføres dels under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst« og er dels indeholdt i værdien af vareimporten, der for så vidt angår disse tjenesteydelser opgøres cif. Når transport bortset fra søtransport samt vareforsikring mv. i den danske betalingsbalanceopgørelse er postet under »Øvrige varer, tjenester og indkomst« skyldes dette, at disse tjenester i det valutastatistiske grundmateriale, der benyttes ved opgørelser heraf, ikke kan adskilles fra agentprovisioner og lignende tjenesteydelser, der ikke har direkte tilknytning til vareforsendelse.

6.2.1.1 Omfang

Under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst« indgår nettoværdien af følgende transaktioner:

1. *Frugt med bane, bil og fly, vareforsikring og lignende tjenesteydelser i tilknytning til vareforsendelse*

A. Danske transport- og forsikringsvirksomheders *indtægter fra ikke-residenter* ved fragt og forsikring af varer fra dansk grænse eller havn til udlandet og fra udlandet til dansk grænse eller havn samt mellem fremmede lande indbyrdes.

B. Danske transport- og forsikringsvirksomheders *indtægter fra residenter* ved

- a) fragt og forsikring af vareeksporten fra dansk grænse eller havn til udlandet. Der er her tale om beløb betalt af udlandet via dansk eksportør f.eks. i forbindelse med eksport cif kontrakter.
- b) fragt og forsikring af varer til dansk grænse eller havn f.eks. under import fob kontrakter.

C. Udenlandske transport- og forsikringsvirksomheders *indtægter fra residenter og fra andre ikke-residenter* ved fragt og forsikring af varer, der transporteres inden for Danmarks grænser.

2. Personbefordring med SAS-fly

3. Havneservice, reparation mm. vedrørende andre transportmidler end skibe

Her indgår indtægter fra og udgifter til ikke-residenter.

6.2.1.2 Kilder og opgørelsesmetode

Som kilde ved opgørelsen benyttes de betalinger mellem residenter og ikke-residenter i Nationalbankens valutastatistik, hvor betalingsformålet er angivet som transport med bane, bil og fly, vareforsikring, spedition o.lign., samt oplysninger fra SAS, jf. kap. 3, punkt 2.5.

Disse betalinger mm. suppleres med beregninger, der er baseret på valutastati-

stikkens oplysninger om betalinger for indførte/udførte varer samt udenrigshandelsstatistikken.

Ved beregningerne sammenholdes udenrigshandelsstatistikens import- og eksportværdier med værdien af varebetalingerne i valutastatistikken henført til de tidspunkter, hvor varerne, der betales, er importeret eller eksporteret.

Den del af de således beregnede forskelle mellem varernes import- og eksportværdi og de tilsvarende varers betalingsværdi, der kan henføres til fragt med bane, bil og fly, vareforsikring mv. supplerer de nævnte transport- og forsikringsbetalinger mellem residenter og ikke-residenter, således at opgørelsen af fragt med bane, bil og fly, vareforsikring mv. bliver konsistent med opgørelsen af importen og eksporten under varehandelen.

Den benyttede opgørelsesmetode medfører, at der ikke kan foretages en korrekt bruttoopgørelse af indtægter og udgifter, og derfor har man valgt ved præsentation af betalingsbalancen at anføre transaktionerne med deres nettoværdi.

7. ENSIDIGE OVERFØRSLER

Definitionen af posten »Ensidige overførsler« i den danske betalingsbalancestatistik afviger fra IMF's definition derved at emigranter/immigranter overførsler ikke medtages.

Emigranter/immigranter omfatter i den danske betalingsbalancestatistik personer, der flytter fra/til Danmark for at tage fast bopæl eller ophold i udlandet/Danmark i mere end 1 år. Ved emigration/immigration registreres i den danske betalingsbalancestatistik alene overførsel og omregistrering af likvide midler der medfører ændring i Danmarks internationale likviditet. Af statistiske grunde anføres der ingen modpost hertil under »Ensidige overførsler«, og beløbene optræder derfor i betalingsbalancestatistikken som fejl og udeladelser.

7.1 Private ensidige overførsler

Som »Private« regnes ensidige overførsler, som foretages mellem den danske ikke-offentlige sektor og udlandet bortset fra EF's institutioner.

Følgende transaktioner er omfattet:

Hjemsendelse af arbejdsfortjeneste

Her anføres de beløb der overføres til udlandet som gave eller understøttelse til familie og som hidrører fra indkomst, som de pågældende har indtjent her i landet.

Kontante overførsler af danske kroner til danske valutahandlere fra banker i Jugoslavien, Tyrkiet og Pakistan anses overvejende at vedrøre hjemsendelse af arbejdsfortjeneste og anføres derfor her og ikke under posten »Rejser«.

Andre private ensidige overførsler

Herunder anføres betalinger vedrørende arv, samt erstatninger bortset fra forsikringserstatninger som indgår under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst«. Endvidere anføres betalinger mellem den private sektor i Danmark og udlandet foranlediget af EF's landbrugsordninger.

7.2 Offentlige ensidige overførsler

7.2.1 Interofficielle ensidige overførsler

7.2.1.1 Ensidige overførsler mellem Danmark og EF's institutioner

Her anføres med enkelte uvæsentlige undtagelser alle ensidige overførsler mellem Danmark og EF's institutioner.

Afgrænsningen af EF's institutioner sker i overensstemmelse med dokumentet »The ESA applied to the community institutions«.

Transaktioner med EF's institutioner, der har karakter af vare- og tjenestetransaktioner, renter eller er kapitalbevægelser, anføres ikke her, men under de poster,

hvor tilsvarende transaktioner med andre end EF-institutioner er anført. Det skal bemærkes, at EF's refusion af 10 pct. af egne indtægter i Danmark i den danske betalingsbalancestatistik regnes som en ensidig overførsel fra EF og ikke som eksport af tjenesteydelser til EF.

Opgørelsen sker på grundlag af de stedfundne betalinger mellem Danmark og EF's institutioner, herunder EF-institutioners konti med Danmarks Nationalbank¹⁾. Beløbene anføres som indtægter og udgifter, brutto i betalingsbalancen på de tidspunkter, hvor betalingerne finder sted (kasseprincip). Denne opgørelsesmåde har som konsekvens, at der hverken registreres gæld til eller tilgodehaver hos EF i forbindelse med ensidige overførsler.

Den statistiske behandling af de monetære udligningsbeløb

Den grønne danske krone svarer til kronens centralkurs i det europæiske monetære system, og som følge heraf ydes eller opkræves der ikke monetære udligningsbeløb ved eksport fra og import til Danmark²⁾. Monetære udligningsbeløb medtages under posten »Ensidige overførsler mellem Danmark og EF's institutioner« alene i de tilfælde, hvor de ydes ved import i Det forenede Kongerige og Italien og udbetales af de danske myndigheder på EF's vegne.

7.2.1.2 Andre interofficielle ensidige overførsler

Her anføres gaveydelse og bidrag til udviklingslande, herunder frivillig eftergivelse af u-landes gæld til Danmark og lønudbetalinger til personer, der udsendes som eksperter ved danske finansierede projekter i u-lande. Endvidere anføres kontingenter, budget- og administrationsbidrag

¹⁾ Overførsler fra EF-institutionernes konti til udlandet og vice versa registreres ikke i den danske betalingsbalancestatistik, da EF-konti indgår som gæld ved opgørelsen af de danske valutareserver.

²⁾ Se note 13, kap. 2, punkt 2.3.3.

til internationale og regionale organisationer bortset fra EF.

7.2.2 Andre offentlige ensidige overførsler

Her anføres bidrag modtaget fra og ydet til Vesttyskland vedrørende arbejdet i Nordslesvig/Sydslesvig.

7.3 Kilder

Opgørelsen af posten »Ensidige overførsler« sker på grundlag af Nationalbankens valutastatistik. »Ensidige overførsler« registreres i valutastatistikken i det alt væsentlige til samme værdi og på samme tidspunkt som transaktionerne de er modposter til.

Kapitel III — Kapitalposter

1. INDLEDNING

1.1 Omfang

Under kapitalposterne anføres transaktioner i finansielle aktiver og passiver over for ikke-residenter.

Følgende typer transaktioner registreres:

- transaktioner mellem residenter og ikke-residenter
- transaktioner mellem residenter der medfører omregistrering af aktiver over for udlandet fra en post på betalingsbalancen til en anden (f.eks. køb og salg af fremmed valuta mellem Nationalbanken og private monetære institutioner; danske eksportørers overdragelse af eksportveksler o.lign. til monetære institutioner eller eksportfinansieringsinstitutioner; overførsler af fremmed valuta mellem monetære institutioner og erhvervsvirksomheders konti i udlandet).

Under de finansielle aktiver og passiver indgår også:

- Monetært guld
- SDR
- Fast ejendom
- Livsforsikringer.

Garantier, kautionsforpligtelser o.lign. regnes ikke som finansielle aktiver eller passiver.

Emigranternes og immigranternes overførsel af finansielle aktiver og passiver bortset fra kontante midler udelades ved opgørelsen

af betalingsbalancen. Overførsel af kontante midler registreres som en ændring af de private monetære institutioners mellemværender med udlandet, men der anføres ingen modpost hertil under posten »Ensidige overførsler«, jf. kap. 2, punkt 7.

1.2 Kilder og opgørelsesmetode

Kapitalbevægelsernes samlede omfang opgøres ved sammenstilling af oplysninger fra følgende statistiske kilder:

a) Nationalbankens valutastatistik.

Oplysningerne vedrører bruttotransaktioner i aktiver og passiver. Transaktionerne opgøres på betalingsbasis og ekskluderer renter, provision og andre omkostninger, men inkluderer kurstab/gevinst ved indfrielse af obligationer udstedt til anden kurs end pari.

b) Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender.

Kapitalbevægelserne (herunder ikke-udloddede overskud) opgøres som nettoændringer i henholdsvis aktiver og passiver over for ikke-residenter.

c) Bankstatistikken.

Kapitalbevægelserne opgøres som nettoændringer i henholdsvis aktiver og passiver over for ikke-residenter.

d) Udenrigshandelsstatistikken.

I de tilfælde hvor kapitalbevægelserne opgøres som ændringer i udestående aktiver og passiver, udelades så vidt det opgørelsesmæssigt er muligt alle ændringer i aktiver og passiver, der har karakter af urealiserede kapitalgevinster eller -tab eller skyldes reklassifikation af aktiver og pas-

siver¹⁾). Værdiansættelsesændringer udelades hvad enten disse skyldes ændringer i kurserne på de valutaer aktiver og passiver lyder i eller ændringer i børskurser. Ændringer i aktiver og passiver der skyldes afskrivning af uerholdelige fordringer, ekspropriation o.lign. regnes som værdiansættelsesændringer og udelades fra opgørelsen. Frivillig eftergivelse af u-landes gæld indgår i opgørelsen.

2. DIREKTE INVESTERINGER

Til brug ved opgørelsen af direkte investeringer indsamler Danmarks Statistik årligt oplysninger fra firmaer i Danmark, der er genstand for udenlandske direkte investeringer eller selv har foretaget direkte investeringer i udlandet. Begrebet »Direkte investeringer« defineres i denne statistik som investeringer, der foretages med henblik på varig økonomisk forbindelse mellem investor og virksomheden, og hvor investor tillige kan udøve en væsentlig (men ikke nødvendigvis bestemmende) indflydelse på ledelsen af virksomheden.

Virksomheder, der er genstand for direkte investeringer, afgrænses i praksis på følgende måde:

2.1 Udenlandske direkte investeringer i Danmark

1. Selskaber med begrænset ansvar (f.eks. aktieselskaber), hvor en udlænding eller en gruppe indbyrdes forbundne udlændinge ejer:

a) Ved direkte ejerskab:

10 pct. eller mere af den stemmeberettigede aktiekapital eller lignende.

Minoritetsejerskab (kapitalandel på mellem 10 pct. og 49,9 pct.) medtages med mindre det fremgår, at

investor ikke har en væsentlig indflydelse på ledelsen af virksomheden.

b) Ved indirekte ejerskab (dvs. via direkte ejede selskaber):

50 pct. eller mere af den stemmeberettigede aktiekapital eller lignende.

2. Filialer af udenlandske virksomheder og af de ovenfor under a) og b) nævnte selskaber.

Herunder regnes selskaber med personligt ansvar samt fast ejendom til erhvervsmæssig brug.

Følgende regnes *ikke* i den danske betalingsbalancestatistik som værende genstand for udenlandske direkte investeringer i Danmark.

- Repræsentationskontorer, dvs. kontorer der alene udfører hjælpende eller kontaktfremmende funktioner, jf. kap. 1, punkt 2.
- Fast ejendom til ikke-erhvervsmæssig brug.
- Skibe, fly og olieboreplatforme tilhørende udlændinge der benyttes på det danske territorium i mindst 1 år.
- Bygge- og anlægsarbejder der udføres i Danmark af udenlandske virksomheder.
- Udlændinges køb af patenter og lignende ikke-finansielle rettigheder udstedt i Danmark.

2.2 Danske direkte investeringer i udlandet

Danske direkte investeringer i udlandet afgrænses på samme måde som udenlandske direkte investeringer i Danmark.

2.3 Mellemværender, der regnes som direkte investeringer

For andre end monetære institutioner omfatter direkte investeringsmellemværender alle typer finansielle mellemværender

¹⁾ Ved opgørelsen af posten »Officiel international likviditet« medtages i overensstemmelse med IMF's regler værdiansættelsesændringer og reklassifikationer samt modposterne hertil.

mellem de ovenfor nævnte direkte og indirekte ejede datterselskaber og filialer i Danmark/udlandet på den ene side og udenlandske/danske moderselskaber, hovedsæder og andre virksomheder inden for samme koncern på den anden side. For monetære institutioner omfatter direkte investeringsmellemværender alene egenkapitalen.

Ikke-udloddede overskud henføres til den direkte investor svarende til dennes direkte og indirekte ejede andele af dattervirksomhedernes egenkapital.

2.4 Kilder og opgørelsesmetode

Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender indeholder følgende oplysninger om aktiver og passiver med karakter af direkte investeringer (markeret med +):

Oplysning om kort- og langfristede mellemværender indhentes kun for handelskrediternes vedkommende. Begrebet kort/langfristet defineres i overensstemmelse med IMF.

Den i statistikken benyttede indberetningsblanket og vejledningen hertil indeholdende en beskrivelse af de enkelte poster er vist i bilag 3.

Aktiver og passiver optages i statistikken til de værdier, hvormed de er bogført i firmaernes balancer. Opgørelsen af egenkapitalen baseres på de nedskrevne værdier af aktiverne¹⁾. Omregning fra fremmed valuta til danske kroner skal ske på grundlag af de af Nationalbanken fastsatte middelkurser. Som opgørelses tidspunkt benyttes ultimo kalenderåret.

I betalingsbalancen opgøres transaktionerne som ændringer i udestående beløb

	Udenlandske direkte investeringer i Danmark		Danske direkte investeringer i udlandet	
	Passiver	Aktiver	Aktiver	Passiver
Aktiekapital el.lign. (nominel værdi)	+	·	+	·
Andel af øvrig egenkapital (reserver)	+	·	+	·
Filialkapital	+	·	+	·
Koncernlån (uanset løbetid)	+	+	+	+
Udestående handelskreditter oprindelig løbetid 1 år og derunder	+	+	+	+
oprindelig løbetid over 1 år	+	+	+	+
Forudbetalinger	+	+	+	+
Øvrig(e) gæld/tilgodehavender	+	+	+	+

¹⁾ Jf. dog nedenfor under punkt 2.5.

eksklusive værdiansættelsesændringer. Værdiansættelsesændringer og reklassifikationsændringer søges holdt uden for opgørelsen, men da denne som nævnt bygger på oplysninger om udestående beløb, kan sådanne ændringer ikke i alle tilfælde undgås. Medtagelsen af værdiansættelsesændringer og reklassifikationsændringer ved opgørelsen af posten »Direkte investeringer« vil imidlertid ikke påvirke omfanget af de samlede kapitalbevægelser (ekskl. ikke-udloddede overskud), idet omfanget heraf bestemmes på grundlag af Nationalbankens valutastatistik suppleret med bankstatistikken og udenrigshandelsstatistikken.

2.5 Den statistiske behandling af SAS (Scandinavian Airlines System)

SAS er et konsortium, der ejes af de nationale luftfartsselskaber i Sverige, Norge og Danmark. SAS' hovedkontor er beliggende i Sverige, men den egentlige flyvirksomhed udøves fra regioner i de tre skandinaviske lande.

I den danske betalingsbalancestatistik betragtes SAS-konsortiet som et svensk foretagende, hvori der er foretaget en dansk direkte investering svarende til 2/7 af indskudskapitalen. Den del af SAS-konsortiets flyvirksomhed, der udøves fra den danske region (SAS-region Danmark), betragtes som udøvet af en filial af et svensk hovedsæde.

De transaktioner med udlandet, som foretages af SAS-region Danmark, opgøres på følgende måde i den danske betalingsbalancestatistik:

a) SAS-fly, der indregistreres i det danske fly-register eller afregistreres i forbindelse med eksport, anføres som udgift respektive indtægt under posten »Varehandel«. Datakilden er den danske udenrigshandelsstatistik. Andre varer end fly, der af SAS-region Danmark importeres eller eksporteres indgår ligeledes i udenrigshandelsstatistikken og anføres under posten »Varehandel«.

b) Betalinger vedrørende tjenesteydelser, som SAS-region Danmark selv modtager fra eller afgiver til udlandet, anføres i betalingsbalancestatistikken under de poster, hvor de hører hjemme, f.eks. under posten »Rejser«. Datakilden er Nationalbankens valutastatistik.

c) Kasseoverførsler, som SAS-region Danmark modtager fra hovedkontoret i Stockholm til dækning af regionens likviditetsunderskud, der er en følge af, at regionens udenlandske indtægter og udgifter i betydeligt omfang betales direkte mellem udlandet og SAS' hovedkontor, behandles som beskrevet nedenfor. Datakilden er Nationalbankens valutastatistik.

d) Varer, herunder SAS-fly, der indgår i den danske udenrigshandelsstatistik, men betales fra Stockholm, behandles som beskrevet nedenfor. Datakilden er oplysninger fra SAS.

Summen af beløbene under c) og d) fordeles på betalingsbalancens poster »Direkte investeringer« og »Øvrige varer, tjenester og indkomst« på følgende måde:

Under posten »Direkte investeringer« anføres et beløb, der svarer til forøgelsen af egenkapitalen i filialen: SAS-region Danmark. Egenkapitalforøgelsen måles i praksis som den samlede værdi (før afskrivninger) af:

- forøgelsen, netto af SAS' flåde, registreret i Danmark
- den danske regions udgifter til anskaffelse af bygninger, servicemateriel, køretøjer, inventar og lignende materielinvesteringer i den pågældende periode
- stigning i SAS' likvide beholdninger i Danmark.

Under posten »Øvrige varer, tjenester og indkomst« anføres den resterende del af beløbet under c) og d). Dette beløb udgør nettoværdien af følgende transaktioner:

- den del af den danske SAS-regions indtægter og udgifter vedrørende tje-

nester som savnes i den danske statistik som følge af betalingscentraliseringen til Sverige

- overskud før afskrivninger i filialen »SAS-region Danmark«.

3. PORTEFØLJEINVESTINGER

Porteføljeinvesteringer omfatter i den danske betalingsbalancestatistik transaktioner i aktier og langfristede ihænde-haver-obligationer¹⁾. Begrebet langfristet defineres i overensstemmelse med IMF.

Transaktioner i aktier, der har karakter af direkte investeringer, anføres under posten »Direkte investeringer«. Nationalbankens køb og salg af langfristede ihænde-haver-obligationer anføres under posten »Officiel international likviditet«.

Den danske stats aktieindskud i internationale og regionale organisationer anføres under posten »Andre kapitalbevægelser, den offentlige sektor«. Udstedelse af fondsaktier, der har karakter af porteføljeinvesteringer, registreres på grund af manglende statistik ikke i betalingsbalancen.

Porteføljeinvesteringer i obligationer opdeles i betalingsbalancestatistikken efter om obligationsudstederen (debitor) hører til den offentlige sektor eller i andre sektorer. De institutionelle enheder i Danmark, der henregnes til den danske offentlige sektor, fremgår af kap. 1, punkt 6. Som obligationer udstedt af udenlandske offentlige sektorer udskilles alene den private ikke-monetære sektors transaktioner i obligationer udstedt af internationale organisationer, som Danmark er medlem af²⁾.

3.1 Kilder og opgørelsesmetode

De benyttede kilder fremgår af nedenstående oversigt:

			Indenlandsk sektor:	
			Offentlig sektor og privat ikke-monetær sektor	Private monetære institutioner
Langfristede obligationer	Udenlandske (aktiver)		Nationalbankens valutastatistik	Bankstatistikken
	Danske passiver	Emitteret i udlandet	Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender	Nationalbankens valutastatistik
		Emitteret i Danmark (kroneobligationer)	Nationalbankens valutastatistik	
Aktier	Udenlandske (aktiver)			
	Danske (passiver)			

¹⁾ Pantebreve i fast ejendom betragtes som langfristede ihænde-haverobligationer.

²⁾ Private ikke-monetære residerter kan kun købe børsnoterede obligationer med en oprindelig løbetid på over 2 år udstedt af følgende internationale organisationer:

De europæiske Fællesskaber og disses institutioner, herunder Den europæiske Investeringsbank, Den asiatiske Udviklingsbank (Asian Development Bank), Den interamerikanske Udviklingsbank (Inter-American Development Bank), Den nordiske Investeringsbank, Europarådet (Council of Europe) og Verdensbanken (International Bank for Reconstruction and Development).

Private ikke-monetære residerter erhvervelse af langfristede obligationer udstedt af andre end de nævnte organisationer kræver tilladelse fra Danmarks Nationalbank. Tilladelse gives efter særlige regler og normalt kun til specielle institutioner, f.eks forsikringselskaber.

4. ANDRE KAPITALBEVÆGELSER

»Andre kapitalbevægelser« er en residualpost, hvorunder anføres de kapitalbevægelser som ikke er anført under posterne »Direkte investeringer«, »Porteføljeinvesteringer« og »Officiel international likviditet«.

»Andre kapitalbevægelser« opdeles efter debitor/kreditor princippet i følgende 3 indenlandske sektorer:

- Den offentlige sektor
- Private monetære institutioner
- Andre sektorer.

Afgrænsningen af sektorerne er omtalt i kap. 1, punkt 6.

4.1 Den offentlige sektor

Lån:

- Den offentlige sektors optagelse af og afdrag på udenlandske lån (bortset fra langfristede obligationslån, som anføres under posten »Porteføljeinvesteringer«).
- Bilaterale lån til udviklingslandene, herunder frivillig eftergivelse af u-landes gæld til Danmark.

Handelskreditter:

- Leverandør- og kundekreditter i forbindelse med den offentlige sektors udenrigshandel (vedrører navnlig elværker og telefonselskaber).

Andre aktiver og passiver:

- Indbetaling af grundkapital herunder aktieindskud i internationale og regionale organisationer som Danmark er medlem af.

Kapitalbevægelserne opgøres på grundlag af Nationalbankens valutastatistik kombineret med Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender.

Optagelse af og afdrag på lån i udlandet samt indskud i internationale og regionale organisationer registreres på betalingstidspunktet. Lån til udviklingslande, der er varebundne, registreres på det tidspunkt, betaling afgives til den danske eksportør. Eftergivelse af u-landes gæld registreres på tidspunktet for bogføringen af eftergivelsen.

4.2 Private monetære institutioner

Her anføres private monetære institutioners transaktioner i fordringer på og gæld til udlandet, der ikke er anført under »Direkte investeringer« og »Porteføljeinvesteringer«. Mellemværender med moder- og datterbanker samt filialer, der ikke har karakter af egenkapital, anføres her og ikke under »Direkte investeringer«.

Udenlandske vekslers, som danske eksportører har solgt eller diskonteret hos private monetære institutioner, indgår som fordringer på udlandet på tidspunktet for salget eller diskonteringen.

Opgørelsen foretages på grundlag af bankstatistikken som ændringer, netto, i henholdsvis aktiver og passiver korrigeret for værdiansættelsesændringer. Optagelse og indfrielse af ansvarlig indskudskapital kan opgøres på bruttobasis, da disse kapitaltransaktioner indgår i valutastatistikken.

En opdeling af aktiver og passiver på kortfristede og langfristede i overensstemmelse med IMF's definition er kun mulig i en begrænset udstrækning, da hverken bankstatistikken eller valutastatistikken systematisk skelner mellem aktiver og passiver med en oprindelig løbetid på henholdsvis 1 år og derunder og over 1 år.

4.3 Øvrig privat sektor

Her anføres alle kapitaltransaktioner – bortset fra direkte investeringer og porteføljeinvesteringer – foretaget af virksomheder og personer, der ikke hører under den offentlige sektor og private monetære institutioner, således som disse sektorer er defineret i kap. 1, punkt 6.

De vigtigste typer kapitaltransaktioner, der indgår under denne post er:

Lån:

- Finanslån med en oprindelig løbetid på mindst 5 år. Finanslån optages til følgende formål:
Finansiering af erhvervsmæssige anlægsinvesteringer i Danmark
Refinansiering af udgifter vedrørende bygge- og anlægsarbejder, som erhvervsmæssigt udføres i udlandet.
- Lån ydet og optaget af danske ikke-monetære finansielle institutioner. Det drejer sig navnlig om Dansk Eksportfinansieringsfond, Danmarks Skibskreditfond og Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk.
- Kommercielle lån der optages i udenlandske pengeinstitutter til finansiering af dansk udenrigshandel.

Handelskreditter:

Som handelskreditter regnes i den danske betalingsbalancestatistik kreditter, der opnås ved at udskyde betalingen for varer og hertil knyttede tjenesteydelser ud over det tidspunkt, hvor de modtages fra udlandet, henholdsvis kreditter, der ydes ved at give henstand med betalingen for varer og tilknyttede tjenesteydelser ud over det tidspunkt, hvor de leveres til udlandet. Forudbetalinger medtages under begrebet handelskreditter. Endvidere behandles lån mellem udlandet og Danmark, hvis optagelse ikke registreres i valutastatistikken, statistisk som handelskreditter.

Andre aktiver og passiver:

- Ændringer i ikke-monetære residenters indeståender på konti i udlandet og ændringer i udlændinges indeståender på konti i ikke-monetære institutioner i Danmark.

4.3.1 Kilder og opgørelsesmetode

Kapitaltransaktionerne bortset fra handelskreditter opgøres på grundlag af valutastatistikken kombineret med oplysnin-

ger fra Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender.

Handelskreditter beregnes ved at sammenholde udenrigshandelsstatistikens import- og eksportværdier (justeret så disse værdier indeholder samme elementer af transport og forsikringsydelse som valutastatistikens varebetalinger) med de i samme periode registrerede varebetalinger ifølge valutastatistikken. Valutastatistikens varebetalinger omfatter foruden varebetalinger mellem Danmark og udlandet¹⁾ også betalinger, som danske eksportører modtager fra indenlandske monetære institutioner og andre eksportfinansieringsinstitutioner i forbindelse med disse institutioners overtagelse af finansieringen af dansk eksport.

Den på grundlag af udenrigshandelsstatistikken og valutastatistikken beregnede nettoændring i udestående varetilligehavender og -gæld korrigeres for de handelskreditter, der er opgjort på grundlag af oplysninger fra henholdsvis direkte investeringsvirksomheder og offentlige myndigheder, og som indgår under posterne »Direkte investeringer« og »Andre kapitalbevægelser, den offentlige sektor«.

4.3.2 Løbetidsfordeling

Opdelingen af kapitaltransaktionerne efter løbetid kan ikke foretages med sikkerhed, idet det statistiske grundmateriale ikke giver mulighed for en systematisk sondring mellem langfristede og kortfristede transaktioner svarende til IMF's definition.

Følgende typer kapitalbevægelser regnes i betalingsbalancestatistikken som

Langfristede:

- Finanslån
- Finansielle institutioners lån

¹⁾ Herunder afdrag på banklån hvis optagelse ikke registreres i valutastatistikken.

- Handelskreditter i forbindelse med udenrigsomsætningen af skibe og fly.

Kortfristede:

- Kommercielle lån
- Handelskreditter i forbindelse med udenrigsomsætningen af andre varer end skibe og fly
- Ændringer i indeståender på konti.

5. OFFICIEL INTERNATIONAL LIKVIDITET

Ved rapporteringen af danske betalingsbalancetal internationalt benyttes begrebet »Officiel international likviditet« som udtryk for begrebet »Reserves« i IMF's system¹⁾. Den officielle internationale lik-

viditet defineres som Nationalbankens nettomellemværender med udlandet, der omfatter:

- Guldbeholdning
- SDR's
- ECU's
- Reservestilling over for IMF eller kredittagning i
- IMF
- Øvrige fordringer på og forpligtelser over for udlandet.

Posten »Officiel international likviditet« opgøres som ændringer i udestående beløb ifølge Nationalbankens balance. Værdiansættelsesændringer i aktiver og passiver, tildeling af SDR's reklassifikationsændringer o.lign. oplyses til Danmarks Statistik af Nationalbanken.

¹⁾ I den i Danmark offentliggjorte betalingsbalance benyttes begrebet »Danmarks internationale likviditet« som udtryk for de danske valutareserver, jf. indledning, punkt 2.2, note 5.

Kapitel IV — Geografisk fordeling af betalingsbalancens transaktioner

1. VAREHANDEL

1.1 Indførslen

Den geografiske fordeling af indførslen sker på grundlag af kriteriet: varernes oprindelsesland.

Ved oprindelsesland forstås det land, i hvilket varen er frembragt eller forarbejdet til den skikkelse, hvori den fremtræder ved indførslen her til landet. Ompakning, sortering eller blanding betragtes ikke som forarbejdning, med mindre varen efter behandlingen ikke længere kan henføres til noget andet oprindelsesland end det, hvori denne behandling har fundet sted.

Følgende varebevægelser fordeles på grundlag af andre kriterier:

Indførte varer med oprindelsesland Danmark, Færøerne eller Grønland anføres som indført fra afsendelseslandet, dvs. det land, hvorfra varerne uden stop af andre årsager end rent transportmæssige er afsendt med Danmark, Færøerne eller Grønland som bestemmelsesland.

For kunstværker og antikviteter benyttes ligeledes afsendelseslandet.

For brugte skibe, fly samt boreplatforme benyttes kriteriet: seneste registreringsland (nationalitet). Fangster landet af udenlandske fiskefartøjer henføres ligeledes til det land, hvor de pågældende fartøjer er registrerede.

I betalingsbalancen korrigeres udenrigshandelsstatistikens import cif-værdi til en

tilnærmet fob-værdi ved at fratække en beregnet værdi af søfragten på importen.

Søfragten på importen fordeles geografisk på grundlag af oplysninger i udenrigshandelsstatistikken om indførte mængder af henholdsvis olie og andre varer fra 22 oprindelseslande eller områder. Disse oplysninger kombineres med oplysninger om fragt pr. godsmængde, indtjent af danske tank- og tørlastskibe ved fart til det danske betalingsbalanceområde fra hvert af de nævnte 22 lande eller områder. De for danske skibe beregnede fragtrater benyttes også ved beregning af værdien af søfragten med udenlandske skibe.

Omkostningerne til fragt med bane, bil og fly samt forsikring mv. forbliver som en del af vareimportudgifterne og landefordeles følgelig på samme måde som vareindførslen, dvs. som hovedregel efter kriteriet: varernes oprindelsesland.

1.2 Udførslen

Den geografiske fordeling af udførslen sker på grundlag af kriteriet: varernes bestemmelsesland.

Ved bestemmelsesland forstås det på udførselstidspunktet sidst kendte land til hvilket varen skal sendes.

Ved udførsel af skibe, fly og boreplatforme er bestemmelseslandet det land, hvor skibet mv. skal registreres.

Ved udførsel til diplomatiske repræsentationer samt til EF's institutioner er bestemmelseslandet det land, hvor de pågældende institutioner befinder sig.

1.3 Varebevægelser mellem udlandet og anlæg i den danske del af Nordsøen

Der foreligger ikke for nærværende oplysninger om landefordelingen af disse varebevægelser¹⁾). Beløbene anføres indtil videre som ufordelte i den geografiske opgørelse af betalingsbalancen.

2. SØTRANSPORT

I den danske betalingsbalancestatistik kan der ikke foretages en geografisk fordeling af de enkelte komponenter, der indgår i posten »Søtransport«, men alene

af de samlede indtægter og de samlede udgifter.

Den geografiske fordeling sker på grundlag af en fordelingsnøgle baseret på valutastatistikens tal for betalinger mellem residenter og ikke-residenter, der er registreret under betalingsformålet: Søtransport. Da disse betalinger imidlertid kun delvis vedrører de samme transaktioner som indgår i betalingsbalancen, vil en landefordeling på dette grundlag være behæftet med fejl.

En sammenligning af transaktionstyperne i betalingsbalancen og valutastatistikken er vist i nedenfor anførte oversigt.

Søtransport

Sammenligning af transaktioner der indgår i betalingsbalancen og landefordelingsgrundlaget baseret på valutastatistikken

	Transaktioner der indgår i betalingsbalancen (varehandelen opgjort fob)	Transaktioner der indgår i valutastatistikken og som benyttes som grundlag for landefordeling
I Betaling modtaget af resident		
<i>Søfragt af eksporten med dansk skib</i>		
betaling fra ikke-resident	x	x
betaling fra resident	x	.
<i>Søfragt af importen med dansk skib</i>		
betaling fra ikke-resident	x
<i>Personbefordring, havneservice, reparation og ombygning, time charter</i>		
betaling fra ikke-resident	x	x
II Betaling afgivet til ikke-resident		
<i>Søfragt af eksporten med udenlandsk skib</i>		
betaling fra resident	x
<i>Søfragt af importen med udenlandsk skib</i>		
betaling fra resident	x	x
betaling fra ikke-resident	x	.
<i>Havneservice, reparation og ombygning, time charter</i>		
betaling fra resident	x	x

Anm.: x angiver at transaktionen medtages.
 . angiver at transaktionen ikke medtages.

¹⁾ Se indledning, punkt 2, note 1.

3. REJSER

Omsætningen af fremmed valuta indgår som indtægt respektive udgift under det land, i hvilket den pågældende møntsort er den nationale valuta og ikke under det land, hvor den rejsende er resident, respektive hvor den rejsende benytter valutaen. Dette har særlig betydning for USD, UKL og DM, der også finder udbredt anvendelse blandt andre end rejsende, der er hjemmehørende i USA, Det forenede Kongerige og Vest-Tyskland, respektive rejsende til andre lande end de nævnte.

Omsætningen af danske kroner herunder overførsler mellem danske og udenlandske banker fordeles på de lande, hvor modtagerne respektive afgiverne af betalingerne er residerter.

Betalingerne vedrørende international togtransport af personer indgår i betalingsbalancestatistikken som nettotal, der ikke specificeres på lande, men henføres til Belgien, hvor den internationale billetafregning finder sted.

4. RENTER OG UDBYTTER

Den geografiske fordeling af posten »Renter og udbytter« sker i det væsentlige på grundlag af Nationalbankens valutastatistik, der indeholder oplysning om betalingerne for renter og udbytter fordelt på de lande, hvor betalingsmodtagerne respektive betalingsafgiverne er residerter (transaktorprincippet). Valutastatistikken benyttes som grundlag for den geografiske fordeling såvel i de tilfælde, hvor denne statistik benyttes ved den globale opgørelse, som i de tilfælde, hvor den globale opgørelse baseres på andre statistiske kilder.

4.1 Renter, udbytter og overskud af direkte investeringer

Den globale opgørelse af renter, udbytter og overskud af direkte investeringer

sker på grundlag af oplysninger, som Danmarks Statistik indsamler direkte fra erhvervsvirksomheder, og som ikke indeholder en landefordeling.

Nationalbankens valutastatistik indeholder oplysninger om den geografiske fordeling, men direkte investeringer defineres snævrere end i betalingsbalancestatistikken, der anvender IMF's definition. Ved landefordelingen benyttes valutastatistikken for så vidt angår udloddede udbytter samt renter af visse langfristede koncernlån. Ikke-udlodede overskud og anden direkte investeringsindkomst, som enten ikke er indeholdt eller ikke kan identificeres i valutastatistikken, blev tidligere ikke landefordelt. Fra og med opgørelsen for 1978 er der imidlertid foretaget en delvis landefordeling af disse beløb efter en fordelingsnøgle baseret på geografisk fordelte oplysninger fra den årlige tælling over den udestående værdi af direkte investeringer ultimo året.

4.2 Renter og udbytter af andre aktiver og passiver end direkte investeringer

Kilden til landefordelingen er valutastatistikken. Renter og udbytter, der indgår i den globale opgørelse, men ikke kan identificeres i valutastatistikken, landefordeles ikke.

Renter og udbytter af porteføljeinvesteringer henføres til de lande, hvor betalingsmodtagerne respektive betalingsafgiverne er hjemmehørende, uanset om disse er de egentlige kreditorer/debitorer eller blot administrerer de pågældende lån (paying agents).

5. ØVRIGE VARER, TJENESTER OG INDKOMST

Den geografiske fordeling sker på grundlag af valutastatistikken.

Den del af tjenesteydelserne vedrørende transport med bane, bil og fly, vareforsikring mv., der ved opgørelsen af de globale

tal beregnes på grundlag af udenrigshandelsstatistikken, landefordeles på samme måde, som eksporten og importen er fordelt på henholdsvis bestemmelseslande og oprindelseslande i udenrigshandelsstatistikken. Denne landefordelingsmetode giver kun korrekte resultater under meget restriktive forudsætninger, som ikke er opfyldt i praksis, og metoden må derfor vurderes som utilstrækkelig.

6. ENSIDIGE OVERFØRSLER

Den geografiske fordeling af posten »Ensidige overførsler« sker på grundlag af Nationalbankens valutastatistik. I valutastatistikken er ensidige overførsler som hovedregel henført til det land, hvor den udenlandske transaktion er hjemmehørende.

Ensidige overførsler mellem Danmark og EF's institutioner anføres i deres helhed under »Institutions of the European Communities« ved den geografiske fordeling af betalingsbalancen.

I det omfang den geografiske fordeling af de transaktioner, som beløbene under »Ensidige overførsler« er modposter til, sker efter andre kriterier, opstår der inkonsistenser i den geografisk fordelte betalingsbalanceopgørelse. Sådanne inkonsistenser knytter sig i den danske betalingsbalancestatistik især til varetransaktionerne, idet disse landefordeles efter kriterierne: Oprindelsesland/bestemmelsesland.

7. DIREKTE INVESTERINGER

Den geografiske fordeling af de direkte investeringer sker på grundlag af oplysninger i Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender. I den årlige statistik indhentes der for såvel indgående som udgående direkte investeringer oplysninger om landefordelingen af de samlede aktiver og passiver (det benyttede spørgeskema er vist i bilag 3). Aktiver og passiver fordeles på de lande, som umiddelbart er genstand for investeringerne respektive umiddelbart foretager

investeringerne. Hvis de direkte investeringer foretages via holdingselskaber eller lignende, henføres investeringerne således til de lande, hvor disse formidende selskaber er beliggende. Ikke-udloddede overskud i indirekte ejede dattervirksomheder henføres til det land, hvor den direkte ejede dattervirksomhed er beliggende.

8. PORTEFØLJEINVESTERINGER

Den geografiske fordeling af porteføljeinvesteringer sker på grundlag af oplysninger i Nationalbankens valutastatistik. I valutastatistikken henføres såvel udenlandske porteføljeinvesteringer i danske værdipapirer som danske investeringer i udenlandske værdipapirer til de lande, hvor betalingsafgiverne respektive betalingsmodtagerne er hjemmehørende. Hvis et obligationslån optages i udlandet med en udenlandsk bank som »manager«, henføres lånet til det land, hvor den udenlandske manager af lånet er hjemmehørende, også selv om denne ikke er den endelige kreditor.

Transaktioner mellem udlændinge i danske obligationer registreres ikke i den danske betalingsbalancestatistik. Private monetære institutioners porteføljeinvesteringer i obligationer kan ikke umiddelbart landefordeles, da oplysninger herom i det væsentlige savnes i bankstatistikken, der benyttes ved opgørelsen, jf. punkt 9.2. Fra og med opgørelsen for 1978 er disse porteføljeinvesteringer fordelt skønsmæssigt på lande.

9. ANDRE KAPITALBEVÆGELSER

9.1 Den offentlige sektors kapitaltransaktioner — bortset fra handelskreditter — landefordeles på grundlag af oplysninger i valutastatistikken. Ligesom for porteføljeinvesteringernes vedkommende kan kun den umiddelbare partner til transaktionerne, dvs. betalingsmodtager/afgiver identificeres. Bilaterale lån til u-landene og frivillig eftergivelse af u-landes gæld til Danmark henføres til de pågældende u-lande.

Den offentlige sektors handelskreditter landefordeles ikke, da oplysninger om landefordelingen savnes.

9.2 *Private monetære institutioners* kapitaltransaktioner opgøres i det væsentlige på grundlag af bankstatistikken. Denne statistik indeholder kun oplysninger om aktivers og passivers fordeling på lande, for så vidt angår udenlandske mellemværender, der lyder i danske kroner. Mellemværender i fremmed valuta er fordelt på valutaart. Da dækkende oplysninger om landefordelingen således savnes, landefordeles transaktionerne ikke.

9.3 *Den øvrige private sektors* kapitaltransaktioner — bortset fra handelskreditter — landefordeles på grundlag af valuta-

statistikken efter kriteriet: betalingsmodtagers/afgivers hjemland.

De beregningsmetoder, der benyttes ved opgørelsen af globale tal for handelskreditter, kan ikke med tilstrækkelig pålideligt resultat anvendes ved beregningen af handelskreditter over for enkeltlande. Som følge heraf foretages der ingen landefordeling af handelskreditter.

10. OFFICIEL INTERNATIONAL LIKVIDITET

Den geografiske fordeling af bevægelserne i Nationalbankens mellemværender med udlandet offentliggøres af diskretionsmæssige årsager ikke.

Kapitel V — Sammenhængen mellem betalingsbalancestatistikens og nationalregnskabsstatistikens opgørelse af transaktionerne med udlandet

1. INDLEDNING

Opgørelsen af transaktionerne med udlandet i nationalregnskabsstatistikken afviger fra opgørelsen i betalingsbalancestatistikken på følgende punkter:

- nationalregnskabet omfatter kun det egentlige Danmark, herunder den danske del af kontinentalsoklen, mens betalingsbalancen tillige omfatter Færøerne og Grønland.
- visse transaktioner i betalingsbalancestatistikken omklassificeres i nationalregnskabsstatistikken
- tjenestetransaktionerne er i nationalregnskabsstatistikken i større udstrækning end i betalingsbalancestatistikken opgjort netto
- ved opgørelsen af visse tjenestetransaktioner benyttes andre primærstatistiske kilder i nationalregnskabet end i betalingsbalancen
- nationalregnskabet indeholder ingen opgørelse af de finansielle transaktioner med udlandet.

2. DET FORSKELLIGE GEOGRAFISKE OMRÅDE

Ved opgørelsen af Nationalregnskabet foretages der en korrektion af betalingsbalancens oplysninger, idet principielt alle transaktioner mellem residerter på Færøerne og i Grønland og residerter uden for betalingsbalanceområdet udelades, mens transaktioner mellem det

egentlige Danmark på den ene side og Færøerne og Grønland på den anden side tillægges. I praksis er korrektionen for nationalregnskabs og betalingsbalancens forskellige geografiske dækningsgrad ikke fuldstændig, idet kun de beløbsmæssigt vigtigste korrektioner gennemføres. Det drejer sig om:

- alle korrektioner vedrørende varehandelen
- lønninger som residerter i det egentlige Danmark indtjener ved arbejde på Færøerne og i Grønland
- færøske offentlige institutioners renteudgifter til residerter uden for betalingsbalanceområdet
- grønlandske renteudgifter på lån ydet af den danske stat
- indkomstoverførsler fra det egentlige Danmark til Færøerne og Grønland
- kapitaloverførsler (investeringstilskud) fra det egentlige Danmark til Færøerne og Grønland.

3. KLASSIFIKATIONSFORSKELLE

3.1 I nationalregnskabet klassificeres betalingsbalancens løbende transaktioner i følgende poster:

1. Varer
2. Tjenester ekskl. turister
3. Turister
4. Lønninger og arbejdsgiverbidrag
5. Renter og udbytter

6. Indirekte skatter/subsidier i medfør af EF-ordninger
7. Andre løbende overførsler til/fra EF
8. Andre løbende overførsler
9. Saldo for løbende transaktioner (1-8)
10. Kapitaloverførsler til/fra udlandet
11. Fordringserhvervelse, netto (9 + 10).

3.2 Betalingsbalancens løbende transaktioner klassificeres i de under 5.3.1 nævnte poster på følgende måde:

Transaktioner klassificeret i betalingsbalancen under posten:

»Varehandel«

- eksport af varer under en vis værdi anføres i nationalregnskabet under posten »Turister«
- øvrige transaktioner anføres under nationalregnskabsposten »Varer«.

»Søfragt«

I nationalregnskabet opgøres vareimporten cif og i konsekvens heraf korrigeres betalingsbalancens søfragtindtægter og -udgifter til en import cif basis ved opgørelsen af posten »Tjenester ekskl. turister« i nationalregnskabet.

»Anden søtransport«

- danske rederiers hyreudbetalinger i udenlandske havne, der i den danske betalingsbalancestatistik anføres under posten »Anden søtransport« anføres i nationalregnskabet under posten »Turister«
- leverancer af bunkers til udenlandske skibe i danske havne anføres i nationalregnskabet som eksport af varer
- øvrige transaktioner under posten »Anden søtransport« — herunder leverancer til udenlandske skibe i danske havne af andre varer end bunkers og alle leverancer til danske skibe i udenlandske havne — anføres i nationalregnskabet under posten »Tjenester ekskl. turister«.

»Rejser«

- residenters udgifter til forretnings- og tjenesterejser anføres i nationalregnskabet under posten »Tjenester ekskl. turister«
- øvrige udgifter samt alle indtægter (herunder indtægter fra udenlandske søfolk der opholder sig i Danmark) anføres under posten »Turister«.

»Renter og udbytter«

Anføres i sin helhed under den tilsvarende post i nationalregnskabet.

»Øvrige varer, tjenester og indkomst«

- lønninger til dansk ambassadepersonale i udlandet og til udenlandsk ambassadepersonale i Danmark anføres under posten »Turister«
- andre lønninger til/fra udlandet anføres under posten »Lønninger og arbejdsbidrag«
- køb, salg og anden udnyttelse af know how, patenter o.lign. ikke-finansielle rettigheder anføres i nationalregnskabet under posten »Renter og udbytter«
- øvrige transaktioner anføres dels under posten »Tjenester ekskl. turister«, dels under posten »Andre løbende overførsler«.

»Ensidige overførsler«

– Betalingsbalancens ensidige overførsler klassificeres i nationalregnskabet dels som løbende overførsler, dels som kapitaloverførsler.

Som kapitaloverførsler anføres i nationalregnskabet betalingsbalancestatistikens tal for »Andre gaver, arv samt erstatninger fra/til private« samt en del af bidragene modtaget fra og ydet til Vesttyskland vedrørende arbejdet i Nordslesvig/Sydslesvig.

Øvrige ensidige overførsler i betalingsbalancestatistikken anføres i nationalregnskabet som løbende overførsler jf. 5.3.1, posterne 6., 7. og 8.

4. OPGØRELSE PÅ NETTOBASIS

Bortset fra de i kap. 2, punkt 1.2 nævnte tilfælde opgøres tjenestetransaktionerne i betalingsbalancen brutto. I nationalregnskabet er de under posten »Tjenester ekskl. turister« anførte transaktioner derimod som hovedregel opgjort netto (og anført på indtægtssiden). Følgende tjenestetransaktioner under denne post opgøres dog på bruttobasis:

- søfragt
- anden søtransport
- residenters forretnings- og tjenesterejser i udlandet
- tjenester vedrørende olie- og gasanlæggene i Nordsøen.

5. VÆRDIANSÆTTelses- OG PERIODISERINGSFORSKELLE

Opgørelsen af tjenester og overførsler i nationalregnskabet er i et vist omfang baseret på oplysninger fra andre primærstatistiske kilder end de, der benyttes ved opgørelsen af betalingsbalancen. De forskelle mellem betalingsbalancens og nationalregnskabet tal, der herved måtte opstå, udlignes i nationalregnskabet under posten »Andre løbende overførsler«, hvorved saldoen på de løbende transaktioner bringes i overensstemmelse med saldoen på betalingsbalancens løbende poster bortset fra de forskelle, der følger af, at de to statistikker har et forskelligt geografisk dækningsområde.

Bilag 1 — Den internationale version af betalingsbalancen, endelig opgørelse

Titles — items — lines — headings	Credit	Debit
Current account		
Goods, services and income		
Merchandise: exports fob including non-monetary gold		
Exports fob of metropolitan Denmark other than to Faroe Islands and Greenland		
Exports fob of Faroe Islands and Greenland other than to Denmark		
Merchandise: imports fob including non-monetary gold		
Imports cif of metropolitan Denmark other than from Faroe Islands and Greenland		
Imports cif of Faroe Islands and Greenland other than from Denmark		
Sea freight on imports		
Sea freight		
Other sea transportation		
Passenger services		x x x x
Port services, etc.		
Time charters		
Other		
Travel		
Investment income		
Direct investment income		
Reinvested earnings		
Distributed earnings		
Other		
Resident official		
Resident private		
Other goods, services and income		
Official		
Resident official including interofficial		
Foreign official excluding interofficial		
Private		
Unrequited transfers		
Resident private		
Workers' remittances		
Other		
Resident official		
Interofficial		
European Communities		
Other		
Other, resident official		

Titles — items — lines — headings	Credit	Debit
Capital account		
Capital, excluding net official reserves		
Direct investment		
Abroad	<i>net assets</i>	
Equity capital		
Reinvestment of earnings		
Other long-term capital		
Short-term capital		<i>net liabilities</i>
In Denmark		
Equity capital		
Reinvestment of earnings		
Other long-term capital		
Short-term capital	<i>assets</i>	<i>liabilities</i>
Portfolio investment		
Public sector bonds		
Issues abroad	x x x x	
Other issues		
Other bonds		
Corporate equities		
Other long-term capital		
Resident official sector		
Drawings on loans		
Repayments on loans		
Trade credits		
Other assets and liabilities		
Deposit banks		
Other sectors		
Drawings on loans		
Repayments on loans		
Trade credits		
Other assets and liabilities		
Other short-term capital		
Resident official sector		
Loans		
Trade credits		
Other assets and liabilities		
Deposit banks		
Other sectors		
Loans		
Trade credits		
Other assets and liabilities		
Net official reserves		
Monetary gold		
Total change in holdings		
Counterpart to monetization/demonetization		
Counterpart to valuation changes		
Special drawing rights		
Total change in holdings		
Counterpart to allocation/cancellation		
Counterpart to valuation changes		

Titles — items — lines — headings	Credit	Debit
European currency units		
Total change in holdings		
Counterpart to valuation changes		
Reserve position in the Fund or use of Fund		
Credit		
Total change in holdings		
Counterpart to valuation changes		
Other foreign assets and liabilities		
Total change in holdings		
Counterpart to valuation changes		
Net errors and omissions		

Bilag 2 — Den internationale version af betalingsbalancen, foreløbig opgørelse

Titles — items — lines — headings	Credit	Debit
Current account		
Goods, services and income		
Merchandise: exports fob including non-mone- tary gold		
Exports fob of metropolitan Denmark other than to Faroe Islands and Greenland		
Exports fob of Faroe Islands and Greenland other than to Denmark		
Merchandise: imports fob including non-mone- tary gold		
Imports cif of metropolitan Denmark other than from Faroe Islands and Greenland		
Imports cif of Faroe Islands and Greenland other than from Denmark		
Sea freight on imports		
Sea transportation		
Travel		
Investment income		
Direct investment income		
Other		
Other goods, services and income		
Official		
Resident official including interofficial		
Foreign official excluding interofficial		
Private		
Unrequited transfers		
Resident private		
Workers' remittances		
Other		
Resident official		
Interofficial		
European Communities		
Other		
Other, resident official		

Titles — items — lines — headings	Assets	Liabilities
Capital account		
Capital, excluding net official reserves		
Direct investment, excluding trade credits		
Abroad		x x x x
In Denmark	x x x x	
Portfolio investment		
Bonds, excluding residents issues abroad		
Corporate equities		
Other capital, excluding trade credits		
Resident official sector		
Long-term borrowing abroad, net ¹⁾	x x x x	
Other assets and liabilities		
Deposit banks		
Long-term capital ¹⁾		
Short-term capital		
Other sectors		
Long-term capital ¹⁾		
Short-term capital		
Trade credits and errors and omissions		
Net official reserves		
Monetary gold		
Special drawing rights		
European currency units		
Reserve position in the Fund or use of Fund credit		
Other foreign assets and liabilities		

¹⁾ Including bonds issued abroad.

Bilag 3 – Spørgeskema og vejledning til Danmarks Statistiks årlige opgørelse over udenlandske mellemværender

DANMARKS STATISTIK

Sejrogsvej 11
Postboks 2550
2100 København Ø
Tlf. (01) 29 82 22, lokal

(bedst 9-15)

Mellemværender
Med udlandet
Hovedblanket

Tællings-
år

Tælling
nr.

5310-01

<p>Journal nr.</p> <p>(Bedes anført ved henvendelse)</p> <p>Hvis der er fejl i eller ændringer til navn og adresse, bedes rettelse meddelt i rubrikken »Bemærkninger«.</p>	<p>Bedes indsendt senest</p> <p>til Danmarks Statistik</p>
<p>Indberetningens omfang</p>	
<p>Et eller flere firmaer</p> <p>Indberetningen kan omfatte et enkelt firma (selskab, enkeltmandsforetagende, interessentskab m.v.) eller flere firmaer (f.eks. en koncerns selskaber i Danmark).</p> <p>Er samtlige firmaer, som indberetningen omfatter fyldestgørende anført med hensyn til momsnumre? (Sæt X)</p> <p>☐ Ja ☐ Nej</p> <p>Hvis Nej, bedes rettelselser eller tilføjelser anført i rubrikken »Momsnumre«.</p>	<p>Momsnumre</p>

Passiver over for udlandet pr. 31. december	
	1000 dkr.
Direkte investeringer	
1. Passiver over for moderselskab, hovedsæde m.v. i udlandet (overført fra Hjelpeblanket 1, punkt 10)	131
2. Passiver over for datterselskaber, filialer m.v. i udlandet (overført fra Hjelpeblanket 2, punkt 17)	132
Aktier i øvrigt	
3. Egne aktier ejet af udlandet, bortset fra aktier, der er anført ovenfor under punkterne 1 og 2	141
Obligationslån	
4. Restgæld på lån udstedt i obligationer fratrukket eventuel egen beholdning af lånets obligationer i nominelle værdier. (Beløbet fordeles på valuta-art under punkterne 18-26)	142
Leverandørkreditter	
Leverandør- og vekselgæld vedrørende levering af varer (herunder skibe og fly) samt tjenesteydelser, bortset fra gæld, der er anført ovenfor under punkterne 1 og 2.	
5. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder	151
6. Med oprindelig løbetid over 1 år	152
Forudbetalinger	
7. Modtagne forudbetalinger, bortset fra forudbetalinger, der er anført ovenfor under punkterne 1 og 2	153
Lån i udenlandske pengeinstitutter	
Restgæld på lån optaget i udenlandske finansielle Institutioner.	
Import- og eksportlån (kommercielle lån)	
8. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab	161
9. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab	162
Finanslån	
10. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab	163
11. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab	164
Andre lån	
12. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab	165
13. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab	166
14. I alt (8+9+10+11+12+13). (Beløbet fordeles på valuta-art under punkterne 18-26)	160
Anden gæld af forretningsmæssig karakter	
15. I alt	171
Andre passiver	
16. I alt	181
Samlede passiver	
17. I alt (1+2+3+4+5+6+7+14+15+16)	100

L 1½

Passiver over for udlandet pr. 31. december (fortsat)

Obligationslån og lån i udenlandske pengeinstitutter fordelt efter valuta-art Gælden omregnes til danske kroner på grundlag af de på statutstidspunktet af Nationalbanken fastsatte officielle valutakurser.	1	2
	Restgæld på obligationslån 1000 dkr.	Restgæld på lån i udenlandske pengeinstitutter 1000 dkr.
18. Danske kroner	91-	
19. US-\$	92-	
20. D-mark	93-	
21. Belg. franc (Lux franc)	94-	
22. Schweizer franc	95-	
23. Hol. fl.	96-	
24. Yen	97-	
25. Regningsenheder (f.eks. UA, SDR el.lign.)	98-	
26. Andre valutaer	99-	
27. I alt (18+19+20+21+22+23+24+25+26). (Svarende til beløbene i punkterne 4 og 14)	90-	

Aktiver over for udlandet pr. 31. december

	1000 dkr.
Direkte investeringer	
28. Aktiver i moderselskab, hovedsæde m.v. i udlandet (overført fra Hjælpeblanket 1, punkt 17)	231
29. Aktiver i datterselskaber, filialer m.v. i udlandet (overført fra Hjælpeblanket 2, punkt 9)	232
Aktier og obligationer i øvrigt	
30. Beholdning af udenlandske aktier, bortset fra aktier, der er anført ovenfor under punkterne 28 og 29	241
31. Beholdning af udenlandske obligationer	242
Kundetilgodehavender	
Kunde- vekseltilgodehavender vedrørende levering af varer (herunder skibe og fly) samt tjenesteydelser, bortset fra tilgodehavender, der er anført ovenfor under punkterne 28 og 29.	
32. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder	251
33. Med oprindelig løbetid over 1 år	252
Forudbetalinger	
34. Afgivne forudbetalinger, bortset fra forudbetalinger, der er anført ovenfor under punkterne 28 og 29	253
Tilgodehavender i udenlandske pengeinstitutter	
35. Indestående på konto	261
36. Andre tilgodehavender	262
Andre tilgodehavender af forretningsmæssig karakter	
37. I alt	271
Andre aktiver	
38. I alt	281
Samlede aktiver	
39. I alt (28+29+30+31+32+33+34+35+36+37+38)	200

Renter og udbytter m.v. til og fra udlandet			
Her anføres alle i tællingsåret påløbne eller indtjente renter samt udbytter m.v., uanset om overførsel har fundet sted			
Udgifter			1000 dkr.
Renter og udbytter m.v. af passiver over for moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder			
40. Renter, aktieudbytter samt filialoverskud	331		
41. Moderselskab m.v.'s andel af øvrige overskud i tællingsåret	332		
Renter og udbytter m.v. af passiver over for datterselskaber, filialer m.v.			
42. Renter, aktieudbytter samt underskud i filialer	333		
43. Andel af underskud i datterselskaber i tællingsåret	334		
Renter og udbytter af andre passiver end direkte investeringer			
44. Udbytte af aktier i øvrigt samt renter af obligationsgæld	341		
45. Renter af gæld til udenlandske pengeinstitutter	361		
46. Renter af øvrige passiver	371		
47. I alt (40+41+42+43+44+45+46)	300		
Indtægter			
Renter og udbytter m.v. af aktiver over for moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder			
48. Renter, aktieudbytter samt filialunderskud	431		
49. Moderselskab m.v.'s andel af underskud i tællingsåret	432		
Renter og udbytter m.v. af aktiver over for datterselskaber, filialer m.v.			
50. Renter, aktieudbytter samt overskud i filialer	433		
51. Andel af øvrige overskud i datterselskaber i tællingsåret	434		
Renter og udbytter af andre aktiver end direkte investeringer			
52. Udbytte og renter af udenlandske aktier og obligationer i øvrigt	441		
53. Renter af tilgodehavender i udenlandske pengeinstitutter	461		
54. Renter af øvrige aktiver	471		
55. I alt (48+49+50+51+52+53+54)	400		
Bemærkninger			
Eventuel telefonisk henvendelse bedes rettet til:		For rigtigheden af de meddelte oplysninger:	
Navn		Dato	
Områdenummer	Abonnementnummer	Lokal nr.	Underskrift samt eventuelt firmasempel

L 1½

Mellemværender
Med udlandet
Hjælpeblanket 1Tællings-
årTælling
nr.

5310-01

<p style="text-align: center;">Journal nr.</p> <p style="text-align: center;">(Bedes anført ved henvendelse).</p> <p><small>Hvis der er fejl i eller ændringer til navn, adresse og moms nr., bedes rettelser meddelt på »Hovedblanket«.</small></p>	<p style="text-align: center;">Bedes indsendt senest</p> <p style="text-align: center;">til Danmarks Statistik</p>
<p>Udenlandske direkte investeringer i Danmark</p> <p>Mellemværender med udenlandsk moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder m.v.</p>	
<p>Anvendelse m.v.</p> <p>Hjælpeblanket 1 anvendes til specifikation af Hovedblankettens punkt 1 og 28.</p> <p>På hjælpeblanketten anføres alle økonomiske mellemværender, som Deres firma har med sit moderselskab eller hovedsæde i udlandet, samt med udenlandske søstervirksomheder.</p> <p>Her anføres tillige mellemværender med firmaer i udlandet, der ikke har aktiemajoriteten i Deres firma, men hvor De skønner, at erhvervelsen af egenkapital i Deres firma har til formål at øve indflydelse på dette.</p> <p>Har Deres firma ikke i det forløbne år haft sådanne mellemværender med udlandet, skal Hjælpeblanket 1 ikke indsendes.</p>	

Passiver over for udenlandsk moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder	
Kreditter vedrørende levering af varer og tjenesteydelser	1000 dkr.
1. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder	111
2. Med oprindelig løbetid over 1 år	112
Forudbetalinger	
3. Modtagne forudbetalinger	113
Lån modtaget fra moderselskab, søstervirksomheder	
4. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringsselskab	114
5. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringsselskab	115
Anden gæld til moderselskab, søstervirksomheder	
6. I alt	116
Andel af egenkapitalen tilhørende moderselskab, søstervirksomheder	
7. Aktiekapital el.lign. ejet af moderselskab m.v. (nominel værdi)	117
8. Andel af øvrige egenkapital (Se vejledningen)	118
Filialkapital (Se vejledningen)	
9. I alt	119
Samlede passiver	
10. I alt (1+2+3+4+5+6+7+8+9) (Overføres til hovedblankettens punkt 1)	110
Aktiver over for udenlandsk moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder	
Tilgodehavender vedrørende levering af varer og tjenesteydelser	1000 dkr.
11. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder	211
12. Med oprindelig løbetid over 1 år	212
Forudbetalinger	
13. Afgivne forudbetalinger	213
Lån ydet til moderselskab, søstervirksomheder	
14. I alt	214
Andre aktiver i moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder	
15. Kapitalregulerende aktiver (Se vejledningen)	215
16. Øvrige aktiver	216
Samlede aktiver	
17. I alt (11+12+13+14+15+16) (Overføres til hovedblankettens punkt 28)	210

L 1½

L 1½

**Fordeling på lande af samlede passiver og aktiver
overfor udenlandsk moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder**

Udfyldes også, selv om Hjælpeblanket 1 kun angår mellemværender med ét land.

Fordeling

18. Fordelingen på lande

L 1½

Land	Samlede passiver			Samlede aktiver		
	Kode	1000 dkr.	Reserveret	Kode	1000 kr.	Reserveret
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
	110			210		
I alt (svarende til beløbene i punkterne 10 og 17)	110		999	210		999

Bemærkninger

.....

.....

.....

.....

Mellemværender
Med udlandet
Hjælpeblanket 2

<p style="text-align: center;">Journal nr.</p> <p style="text-align: center;">(Bedes anført ved henvendelse).</p>	<p style="text-align: center;">Bedes indsendt senest</p> <p style="text-align: center;">til Danmarks Statistik</p>
<p>Danske, direkte investeringer i udlandet</p> <p>Mellemværender med udenlandske datterselskaber, filialer m.v., søstervirksomheder</p>	
<p>Anvendelse m.v.</p> <p>Hjælpeblanket 2 anvendes til specifikation af Hovedblankettens punkt 2 og 29.</p> <p>På hjælpeblanketten anføres alle økonomiske mellemværender, som Deres firma har med sine datterselskaber eller filialer i udlandet samt med udenlandske søstervirksomheder.</p> <p>Her anføres tillige mellemværender med firmaer i udlandet, hvori Deres firma ikke har aktiemajoriteten, men hvor erhvervelse af egenkapital i firmaerne har til formål at øve indflydelse på disse.</p> <p>Har Deres firma ikke i det forløbne år haft sådanne mellemværender med udlandet, skal Hjælpeblanket 2 ikke indsendes.</p>	

Aktiver over for udenlandske datterselskaber, filialer, søstervirksomheder	
Tilgodehavender vedrørende levering af varer og tjenesteydelser	1000 dkr.
1. Med oprindelig løbetid på 1 år og derunder	221
2. Med oprindelig løbetid over 1 år	222
Forudbetalinger	
3. Afgivne forudbetalinger	223
Lån ydet til datterselskaber, søstervirksomheder	
4. I alt	224
Andre tilgodehavender til datterselskaber, søstervirksomheder	
5. I alt	225
Andel af egenkapitalen i datterselskaber	
6. Aktiekapital et.lign. i datterselskaber (nominel værdi)	226
7. Andel af øvrige egenkapital (Se vejledningen)	227
Filialkapital (Se vejledningen)	
8. I alt	228
Samlede aktiver	
9. I alt (1+2+3+4+5+6+7+8) (Overføres til hovedblankettens punkt 29)	220
Passiver over for udenlandske datterselskaber, filialer, søstervirksomheder	
Kreditter vedrørende levering af varer og tjenesteydelser	1000 dkr.
10. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder	121
11. Med oprindelig løbetid over 1 år	122
Forudbetalinger	
12. Modtagne forudbetalinger	123
Lån modtaget fra datterselskaber m.v.	
13. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringsselskab	124
14. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringsselskab	125
Andre passiver over for datterselskaber, filialer m.v.	
15. Kapitalregulerende passiver (Se vejledningen)	126
16. Øvrige passiver	127
Samlede passiver	
17. I alt (10+11+12+13+14+15+16) (Overføres til hovedblankettens punkt 2)	120

L 1½

L 1½

**Fordeling på lande af samlede aktiver og passiver
overfor udenlandske datterselskaber, filialer, søstervirksomheder**

Udfyldes også, selv om Hjælpeblanket 2 kun angår mellemværender med ét land.

Fordeling

18. Fordelingen på lande

L 1½

Land	Samlede aktiver			Samlede passiver		
	Kode:	1000 dkr.	Reserveret	Kode	1000 dkr.	Reserveret
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
	220			120		
I alt (svarende til beløbene i punkterne 9 og 17)	220		999	120		999

Bemærkninger

Statistik over mellemværender med udlandet – Hovedblanket og Hjælpeblanketter

Til brug for den årlige statistik over Danmarks betalings- og kapitalbalance over for udlandet bedes De på vedlagte blanket(ter) give de ønskede oplysninger for det pågældende tællingsår. Kopi(er) til Deres brug medfølger.

Den/de udfyldte blanket(ter) bedes indsendt til Danmarks Statistik **senest** den på blanketten(-terne) anførte dato. Svarkuvert, der postbesørges ufrankeret, er vedlagt.

Firmaer, der **ikke** har mulighed for at overholde indsendelsesfristen, bedes pr. telefon træffe aftale om **udsættelse**.

Ved **skriftlig** henvendelse bedes Journal nr. altid anført.

På hovedblanketten og de 2 hjælpeblanketter spørges om de samlede passiver og aktiver over for udlandet pr. 31. december i tællingsåret. Endvidere bedes oplyst renter og udbytter m.v. til og fra udlandet i tællingsåret.

Hjælpeblanket 1 udfyldes af firmaer, der har et moderselskab eller et hovedsæde i udlandet, eller som på anden måde har været genstand for udenlandske direkte investeringer.

Hjælpeblanket 2 udfyldes af firmaer, der ejer datterselskaber eller filialer i udlandet, eller som på anden måde har foretaget direkte investeringer i udlandet.

Angående blankettens(-ternes) udfyldning henvises til de på denne/disse anførte retningslinier samt til omstående vejledning. Ved tvivlsspørgsmål i forbindelse med udfyldningen bør der rettes henvendelse til Danmarks Statistik.

Oplysningerne, der indhentes i henhold til lov om Danmarks Statistik, jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 12. januar 1972, behandles som fortrolige og benyttes udelukkende til statistiske formål.

Med venlig hilsen

DANMARKS STATISTIK

Leo Meyer / Andreas Wildt

Vejledning	
Anvendelse m.v.	<p>Anvendelse af blanketsættene Mellemværender – Med udlandet</p> <p>De tilsendte blanketter omfatter en Hovedblanket og to Hjelpeblanketter. Blanketterne bedes udfyldt efter nedenstående retningslinier og indsendt til Danmarks Statistik senest den dato, der er anført på dem. Svarkuvert, der postbesørges ufrankeret, er vedlagt. Kopier af de tre blanketter medfølger til Deres brug.</p> <p>Ved tvivsspørgsmål i forbindelse med udfyldningen bør der rettes henvendelse til Danmarks Statistik.</p> <p>Oplysningerne indhentes i henhold til § 10 i lov om Danmarks Statistik, jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 12. januar 1972.</p>
Alment	<p>Udlandet</p> <p>Begrebet udlandet i betalingsbalancestatistikken er sammenfaldende med begrebet valutaudlænding i valutalogivningen.</p> <p>Ved udlandet forstås alle personer, der er fast bosiddende uden for Danmark, samt institutioner og firmaer, der er beliggende uden for Danmark. Som udenlandsk betragtes altså også danske statsborgere, der bor udenfor Danmark, samt firmaer beliggende uden for Danmark, men som er datterselskab eller filial af firmaer her i landet.</p> <p>Som dansk forstås i overensstemmelse hermed alle personer (uanset statsborgerforhold), der er bosiddende i Danmark, samt institutioner og firmaer (inkl. datterselskaber og filialer af udenlandske firmaer), der er beliggende i Danmark.</p> <p>Færøerne og Grønland medregnes i denne statistik til Danmark.</p> <p>Direkte investeringer</p> <p>Direkte investeringer i et firma foreligger, hvor den, der investerer, har en vedvarende interesse i det pågældende firmas ledelse og drift og kan øve indflydelse herpå.</p> <p>Direkte investeringer foreligger ikke alene i de tilfælde, hvor den, der investerer, erhverver majoriteten af aktiekapitalen el.lign., men også i de tilfælde, hvor investør på anden måde kan øve effektiv indflydelse.</p> <p>Direkte investeringer deles i:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udenlandske direkte investeringer i Danmark. (Hjelpeblanket 1). 2. Danske direkte investeringer i udlandet. (Hjelpeblanket 2). <p>Under udenlandske direkte investeringer i Danmark opføres alle passiver og aktiver, som et dansk firma har over for en udenlandsk indehaver. Dvs. over for et moderselskab eller hovedsæde i udlandet. Tillige opføres passiver og aktiver over for firmaer i udlandet, der tilhører samme udenlandske koncern som det danske firma.</p> <p>Under danske direkte investeringer i udlandet opføres alle passiver og aktiver som et dansk firma har over for sine datterselskaber og filialer i udlandet. Tillige anføres passiver og aktiver over for firmaer i udlandet, der tilhører samme danske koncern som det danske firma.</p> <p>Valutakurser</p> <p>Passiver og aktiver over for udlandet i fremmed valuta omregnes til danske kroner på grundlag af de på statusdagspunktet – normalt ultimo kalenderåret – af Nationalbanken fastsatte valutakurser. Omregning på grundlag af kurserne på statusdagspunktet skal også ske i de tilfælde, hvor gæld og tilgodehavender er kurssikrede ved valutaterminforretninger.</p> <p>For valutaer, der ikke dagligt noteres af Nationalbanken, anvendes de kurser, hvormed passiver og aktiver er optaget på status.</p> <p>Fordeling af leverandørkreditter og kundetilgodehavender efter løbetid</p> <p>Leverandørkreditter og kundetilgodehavender fordeles efter deres løbetid. Der sondres mellem, om den oprindelige løbetid var:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. På 1 år eller derunder (Kortfristet) 2. Over 1 år (Langfristet) <p>Det understreges, at der i denne opgørelse anvendes den oprindelige løbetid – ikke restløbetiden.</p>

Hovedblanketten	
Passiver over for udlandet pr. 31. december	<p>Alment</p> <p>Indberetningen skal omfatte firmaets eller – hvis der indberettes for flere firmaer under ét – firmaernes samlede passiver over for udlandet, uanset om disse lyder i fremmed valuta eller danske kroner.</p> <p>Der må ikke medtages nogen gæld til danske firmaer, institutioner eller personer, selv om denne gæld lyder på fremmed valuta.</p> <p>Garantier, kautionsforpligtelser o.lign., som firmaet har påtaget sig over for udenlandske firmaer m.v., må ikke medtages blandt firmaets passiver over for udlandet.</p>
	<p>Direkte investeringer</p> <p>Se definitionen på forrige side.</p> <p>1. Passiver over for moderselskab, hovedsæde m.v. i udlandet Beløbet overføres fra Hjælpeblanket 1, punkt 10.</p> <p>2. Passiver over for datterselskaber, filialer m.v. i udlandet Beløbet overføres fra Hjælpeblanket 2, punkt 17.</p>
	<p>Aktier i øvrigt</p> <p>3. Egne aktier ejet af udlandet, bortset fra aktier, der er anført ovenfor under punkterne 1 og 2</p> <p>Her anføres værdien af aktier i firmaet, der ejes af udenlandske personer, institutioner eller firmaer, uden at dette har karakter af direkte investeringer. I de tilfælde, hvor firmaet ikke har fuld klarhed over mængden af egne aktier, der ejes af udlandet, bedes oplysninger herom angivet efter bedste skøn. Aktierne optages til kursværdien pr. 31. december i tællingsåret. Hvor der ikke findes nogen kursnotering, anvendes aktierens indre værdi.</p>
	<p>Obligationslån</p> <p>4. Restgæld på lån udstedt i obligationer fratrukket eventuel egen beholdning af lånets obligationer i nominelle værdier</p> <p>Her anføres lån optaget i udlandet ved udstedelse af obligationer lydende i fremmed valuta.</p> <p>Fra lånets restgæld (regnet til nominal værdi) skal være trukket eventuel egen beholdning af lånets obligationer (li-geledes regnet til nominal værdi).</p>
	<p>Leverandørkreditter</p> <p>5. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder</p> <p>6. Med oprindelig løbetid over 1 år</p> <p>Her anføres:</p> <p>1. Kreditter, der opnås hos firmaets leverandører ved at udskyde betalingen for varer, herunder skibe og fly samt tjenesteydelser, ud over det tidspunkt, hvor de modtages.</p> <p>Kreditter hos firmaer inden for samme koncern skal ikke anføres her, men på Hjælpeblanket 1 eller 2.</p> <p>2. Fordringer på Deres firma, som Deres udenlandske leverandører har overdraget til et udenlandsk pengeinsti- tut, factoreringsselskab el.lign.</p> <p>3. Vekselgæld. Dette gælder også i de tilfælde, hvor vekslar, der er accepteret af Deres firma, er diskonteret i udenlandske pengeinstitutter eller hos andre valutaudlændinge.</p> <p>Gæld på rembourser i danske pengeinstitutter skal ikke medtages, da remboursmellemværender oplyses af pengeinstitutterne direkte.</p> <p>4. Skyldig provision</p>
	<p>Forudbetalinger</p> <p>7. Modtagne forudbetalinger, bortset fra forudbetalinger, der er anført ovenfor under punkterne 1 og 2</p> <p>Her anføres forudbetalinger, som firmaet har modtaget fra udlandet på leverancer, der endnu ikke er effektueret.</p> <p>Forudbetalinger, der er modtaget fra firmaer inden for samme koncern, skal ikke anføres her, men på Hjælpeblanket 1 eller 2.</p>
	<p>Lån i udenlandske pengeinstitutter</p> <p>Alment</p> <p>Under dette afsnit anføres restgælden på lån, der er optaget i udenlandske penge-, kredit- og finansieringsinstitutter, hvad enten disse institutter er offentligt- eller privatejet. Som udenlandske pengeinstitutter regnes også danske pengeinsti- tutters datterselskaber og filialer i udlandet. Udenlandske pengeinstitutters filialer og datterselskaber her i landet betragtes som danske pengeinstitutter.</p>

<p>Passiver over for udlandet pr. 31. december (fortsat)</p>	<p>Det understreges, at lån, hvor Deres firma står som debitor over for et udenlandsk pengeinstitut m.v., skal medtages på indberetningen, uanset at lånet er formidlet eller på anden måde administreret af et dansk pengeinstitut.</p> <p>Er der for lån i udenlandske pengeinstitutter stillet garanti fra et dansk pengeinstitut eller forsikringselskab, skal restgælden eller den del heraf, der er dækket af pengeinstituttets eller forsikringselskabets garanti, anføres under punkt 8, 10 eller 12.</p> <p>Restgælden på lån, for hvilke der ikke er stillet garanti fra et dansk pengeinstitut eller forsikringselskab, skal anføres under punkt 9, 11 eller 13, uanset hvilken anden sikkerhed der måtte være stillet.</p> <p>Import- og eksportlån (kommercielle lån)</p> <p>8. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab 9. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab</p> <p>Importlån er lån, der optages til finansiering af betalinger til udlandet, for låntagerens eget køb af:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varer, der inføres her til landet. 2. Varer, der erhverves som led i handel med varer, der videresælges til udlandet uden at passere dansk område (såkaldt transithandel). 3. Tjenesteydelser. <p>Eksportlån er lån der optages til finansiering af låntagerens egen kreditgivning til dennes i udlandet hjemmehørende aftagere for tidsrummene efter levering af varer og tjenesteydelser.</p> <p>Finanslån</p> <p>10. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab 11. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab</p> <p>Finanslån omfatter lån med en oprindelig løbetid på mindst 5 år og med begrænsninger i adgangen til at foretage årlige afdrag på lånene. Under finanslån medtages også lån optaget af private virksomheder med særlig tilladelse fra Nationalbanken. Som eksempler på finanslån kan nævnes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lån til finansiering af erhvervsmæssige anlægsinvesteringer her i landet. 2. Lån til refinansiering af direkte investeringer i og koncernlån ydet til Deres firmas udenlandske datterselskaber. 3. Lån til refinansiering af udgifter vedrørende bygge- og anlægsarbejder, som Deres firma erhvervsmæssigt udfører i udlandet. <p>Andre lån</p> <p>12. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab 13. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab</p> <p>Her anføres:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommuners og koncessionerede virksomheders lån, der optages med godkendelse fra staten. For kommunernes vedkommende skal opmærksomheden henledes på, at lån, der er optaget gennem Købstadskommunernes Låneforening, ikke skal medtages, idet lånene indberettes af låneforeningen. Lån optaget i udlandet i fællesskab med andre kommuner skal medtages med kommunens andel på lånet. 2. Lån optaget af danske finansielle institutioner.
	<p>Anden gæld af forretningsmæssig karakter</p> <p>15. I alt</p> <p>Her anføres al forretningsmæssig gæld, som ikke er medtaget andetsteds på blanketten. Det drejer sig f.eks. om valutaudlændings indlån og deponeringer hos Deres firma. Endvidere om påløbne, men ikke betalte renter samt skyldige udbytter.</p>
	<p>Andre passiver</p> <p>16. I alt</p> <p>Her anføres passiver over for udlandet, der ikke er af forretningsmæssig karakter. F.eks. gæld vedrørende fast ejendom til privat brug og gæld til familie og venner i udlandet.</p>
	<p>Obligationslån og lån i udenlandske pengeinstitutter fordelt efter valuta-art</p> <p>18.-26. Diverse valutaer</p> <p>Her fordeles den gæld på obligationslån, der er anført under punkt 4, samt den gæld på lån i udenlandske pengeinstitutter, der er anført under punkt 14, på de valuta-arter, som gælden lyder i.</p> <p>Lån, der er optaget i én valuta, men senere omlagt til en anden valuta, anføres under den valuta, som lånet lyder i pr. 31. december i tællingsåret.</p> <p>Lån, der er sammensat af flere valutaer (kombilån, mixlån), opdeles på de enkelte valutaer.</p>

Aktiver over for udlandet pr. 31. december	<p>Alment</p> <p>Indberetningen skal omfatte firmaets eller – hvis der indberettes for flere firmaer under ét – firmaernes samlede aktiver over for udlandet, uanset om disse lyder i fremmed valuta eller i danske kroner.</p> <p>Der må ikke medtages noget tilgodehavende hos danske firmaer, institutioner eller personer, selv om disse tilgodehavender lyder på fremmed valuta.</p>
	<p>Direkte investeringer</p> <p>Definition af begrebet direkte investeringer findes tidligere i vejledningen.</p> <p>28. Aktiver i moderselskab, hovedsæde m.v. i udlandet Beløbet overføres fra Hjælpeblanket 1, punkt 17.</p> <p>29. Aktiver i datterselskaber, filialer m.v. i udlandet Beløbet overføres fra Hjælpeblanket 2, punkt 9</p>
	<p>Aktier og obligationer i øvrigt</p> <p>30. Beholdning af udenlandske aktier, bortset fra aktier, der er anført ovenfor under punkterne 28 og 29 Her anføres værdien af de aktier, Deres firma ejer i udenlandske firmaer, uden at dette har karakter af direkte investeringer. Aktierne optages til kursværdien pr. 31. december i tællingsåret. Hvor der ikke findes nogen kursnotering, anføres aktiernes indre værdi.</p> <p>31. Beholdning af udenlandske obligationer Her anføres værdien af udenlandske obligationer. Obligationerne optages til kursværdien pr. 31. december i tællingsåret. Beholdningen af obligationer af egne lån i fremmed valuta anføres ikke her, men fratrækkes obligationslånets restgæld. Jf. vejledningen til punkt 4.</p>
	<p>Kundetilgodehavender</p> <p>32. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder 33. Med oprindelig løbetid over 1 år Her anføres:</p> <ol style="list-style-type: none"> Tilgodehavender, der opstået ved at yde firmaets kunder henstand med betalingen for varer, herunder skibe og fly, samt tjenesteydelser ud over det tidspunkt, hvor disse leveres. Tilgodehavender, herunder vekslers og rembourstillgodehavender, der er solgt eller diskonteret, skal ikke medtages, da de oplyses af andre indberettere. Firmaets beholdning af vekslers, der er accepteret af valutaudlændinge. Provisionstillgodehavender i udlandet. Tilgodehavenderne skal anføres, også selv om de er belånt i f.eks. et pengeinstitut, et factoreringselskab eller i en dansk eksportfinansieringsfond. Tilgodehavender hos firmaer inden for samme koncern anføres ikke her, men på Hjælpeblanket 1 eller 2.
	<p>Forudbetalinger</p> <p>34. Afgivne forudbetalinger, bortset fra forudindbetalinger, der er anført ovenfor under punkterne 28 og 29 Her anføres forudbetalinger, der er ydet til udlandet på leverancer, der endnu ikke er modtaget. Forudbetalinger, der er ydet til firmaer inden for samme koncern, skal ikke anføres her, men på Hjælpeblanket 1 eller 2.</p>
	<p>Tilgodehavender i udenlandske pengeinstitutter</p> <p>35. Indestående på konto Her anføres tilgodehavender, der indestår på konto i udenlandske finansielle institutioner. Der medtages også depoteringer som sikkerhed for afgivne tilbud. Indestående i fremmed valuta hos danske pengeinstitutter eller andre autoriserede valutahandlere skal ikke medtages.</p> <p>36. Andre tilgodehavender Her anføres lån ydet til udenlandske finansielle institutioner. Det drejer sig f.eks. om danske finansielle institutioners ydelse af lån til udenlandske banker i tilknytning til dansk eksport.</p>
<p>Andre tilgodehavender af forretningsmæssig karakter</p> <p>37. I alt Her anføres forretningsmæssige tilgodehavender, som ikke er medtaget andetsteds på blanketten. Det drejer sig f.eks. om indtjente, men ikke modtagne renter og udbytter.</p>	

<p>Aktiver over for udlandet pr. 31. december (fortsat)</p>	<p>Andre aktiver</p> <p>38. I alt</p> <p>Her anføres aktiver over for udlandet, der ikke er af forretningsmæssig karakter. Her tænkes f.eks. på lån ydet til familie og venner i udlandet samt fast ejendom i udlandet til privat brug (nettoverdiene anføres).</p>
<p>Renter og udbytter m.v. til og fra udlandet</p>	<p>Udgifter</p> <p>Alment</p> <p>Indberetningen skal omfatte alle renter, der er pålobet i tællingsåret, samt udbytter og andre overskudsandele vedrørende tællingsåret, uanset om overførsel har fundet sted.</p> <p>Opmærksomheden henledes på, at renter af udenlandske lån formidlet af danske pengeinstitutter skal anføres. Derimod må formidlingsprovision, garantiprovision o.lign., der tilfalder det danske pengeinstitut, ikke medtages.</p> <p>Renter og udbytter m.v. af passiver over for moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder</p> <p>40. Renter, aktieudbytter samt filialoverskud</p> <p>Her anføres alle i tællingsåret påløbne renter af lån og kreditter af de på Hjælpeblanket 1 nævnte arter.</p> <p>Endvidere anføres Deres moderselskabs eller Deres eventuelle søstervirksomheders andel af de for regnskabsåret deklarerede (eventuelt foreslåede) udbytter af selskabets aktier el.lign. For firmaer, der er filialer, samt for fast ejendom ejet af udlandet anføres regnskabsårets konstaterede overskud.</p> <p>41. Moderselskab m.v.'s andel af øvrige overskud i tællingsåret</p> <p>Her anføres Deres moderselskabs eller Deres eventuelle søstervirksomheders andel af den øvrige del af Deres firmas og Deres firmas eventuelle indenlandske og udenlandske dattervirksomheders overskud (se også vejledningen til Hjælpeblanket 1, punkt 8). Ved den øvrige del af overskuddet forstås regnskabsårets resultat efter skat fratrukket det deklarerede (eventuelt foreslåede) udbytte for regnskabsåret.</p> <p>Der anføres så stor en del af de nævnte øvrige overskud, som svarer til det udenlandske moderselskab og søstervirksomhedernes direkte eller indirekte ejede andele af aktiekapitalen.</p> <p>Har der i regnskabsåret været underskud, anføres på tilsvarende vis andelen af disse underskud under punkt 49.</p> <p>Renter og udbytter m.v. af passiver over for datterselskaber, filialer m.v.</p> <p>42. Udbytte af aktier i øvrigt samt renter af prioritetsgæld</p> <p>Her anføres alle i tællingsåret påløbne renter af lån og kreditter af de på Hjælpeblanket 2 nævnte arter. Tillige anføres udbytte af selskabets aktier o.lign. tilhørende datterselskaber. Endvidere anføres eventuelt underskud i filialer samt af fast ejendom i udlandet.</p> <p>43. Andel af underskud i datterselskaber i tællingsåret</p> <p>Har datterselskaberne haft underskud, anføres her den del af dette underskud, som svarer til Deres firmas direkte eller indirekte andel af aktiekapitalen i datterselskaberne.</p> <p>Renter og udbytter af andre passiver end direkte investeringer</p> <p>44. Udbytte af aktier i øvrigt samt renter af obligationsgæld</p> <p>Her anføres deklarerede udbytter af aktier samt påløbne renter af lån udstedt i obligationer, jf. punkt 3 og 4. Rentetænder af egen beholdning af lånets obligationer fratrækkes.</p> <p>45. Renter af gæld til udenlandske pengeinstitutter</p> <p>Her anføres påløbne renter af gæld af de under punkt 8-13 nævnte arter.</p> <p>46. Renter af øvrige passiver</p> <p>Her anføres renter af passiver af de under punkterne 5-7 og 15-16 nævnte arter.</p>
	<p>Indtægter</p> <p>Alment</p> <p>Indberetningen skal omfatte alle renter, der er indtjent i tællingsåret, samt udbytter og andre overskudsandele vedrørende tællingsåret, uanset om hjemtagelse har fundet sted.</p> <p>Renter og udbytter m.v. af aktiver over for moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder</p> <p>48. Renter, aktieudbytter samt filialunderskud</p> <p>Her anføres alle i tællingsåret indtjente renter af lån og kreditter af de på Hjælpeblanket 1 nævnte arter.</p> <p>Endvidere anføres udbytte af aktier o.lign., som firmaet ejer i sit moderselskab eller sine søstervirksomheder. For firmaer, der er filialer, samt for fast ejendom ejet af udlandet anføres konstateret underskud.</p> <p>49. Moderselskab m.v.'s andel af direkte og indirekte ejede firmaers underskud i tællingsåret</p> <p>Se vejledningen til punkt 41.</p> <p>Renter og udbytter m.v. af aktiver over for datterselskaber, filialer m.v.</p> <p>50. Renter, aktieudbytter samt overskud i filialer</p> <p>Her anføres alle i tællingsåret indtjente renter af lån og kreditter af de på Hjælpeblanket 2 nævnte arter.</p> <p>Tillige anføres Deres firmas andel af det deklarerede (foreslåede) udbytte af aktier i datterselskaber. Endvidere anføres det for regnskabsåret konstaterede overskud i filialer samt overskud af fast ejendom i udlandet.</p>

BILAG 3

Renter og udbytter m.v. til og fra udlandet (fortsat)	<p>51. Andel af øvrige overskud i datterselskaber i tællingsåret</p> <p>Har datterselskaberne haft overskud, anføres her Deres firmas direkte eller indirekte ejede andel af den øvrige del af disse overskud. Ved den øvrige del af datterselskabernes overskud forstås årets resultat efter skat fratrukket det deklarerede (eventuelt foreslåede) udbytte for regnskabsåret.</p> <p>Der anføres så stor en del af de nævnte øvrige overskud, som svarer til Deres firmas direkte eller indirekte ejede andel af aktiekapitalen i datterselskaberne (se også vejledningen til Hjælpeblanket 2, punkt 7).</p> <p>Renter og udbytter af andre aktiver end direkte investeringer</p> <p>52. Udbytter og renter af udenlandske aktier og obligationer i øvrigt</p> <p>Her anføres deklarerede udbytter af aktier samt renter af obligationer, jf. punkt 30 og 31. Renter af obligationer og af egne obligationslån anføres ikke, men fratrækkes renteudgifterne under punkt 44.</p> <p>53. Renter af tilgodehavender i udenlandske pengeinstitutter</p> <p>Her anføres renter af tilgodehavender af de under punkterne 35 og 36 nævnte arter.</p> <p>54. Renter af øvrige aktiver</p> <p>Her anføres renter af aktiver af de under punkterne 32-34 og 37-38 nævnte arter.</p>
--	--

Hjælpeblanket 1	
Anvendelse m.v.	<p>Anvendelse af Hjælpeblanket 1</p> <p>Hjælpeblanket 1 anvendes til specifikation af Hovedblankettens punkter 1 og 28.</p> <p>Blanketten omhandler udenlandske direkte investeringer i Danmark.</p> <p>Definition af begrebet direkte investeringer findes tidligere i vejledningen.</p> <p>På Hjælpeblanket 1 anføres alle økonomiske mellemværender, som Deres firma har med sit udenlandske moderselskab eller hovedsæde samt med udenlandske firmaer, der tilhører samme udenlandske koncern som det danske firma (søstervirksomheder). Her anføres tillige mellemværender med firmaer i udlandet, der ikke har aktiemajoriteten o.lign. i Deres firma, men hvor De skønner, at erhvervelsen af egenkapital i Deres firma har til formål at øve indflydelse på dette.</p> <p>Har Deres firma ikke i tællingsåret haft sådanne mellemværender med udlandet, skal Hjælpeblanket 1 ikke indsendes.</p> <p>Opmærksomheden henledes på, at mellemværender med danske firmaer ikke skal medtages på blanketten. Mellemværender med et dansk moderselskab m.v. skal således ikke medtages, selv om Deres firmas moderselskab på sin side ejes af udlandet.</p>
Passiver over for udenlandsk moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder	<p>Kreditter vedrørende levering af varer og tjenesteydelser</p> <p>1. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder 2. Med oprindelig løbetid over 1 år</p> <p>Her anføres kreditter, der er opnået hos firmaets moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder ved at udskyde betalingen for varer og tjenesteydelser ud over det tidspunkt, hvor disse varer eller tjenesteydelser modtages.</p>
	<p>Forudbetalinger</p> <p>3. Modtagne forudbetalinger</p> <p>Her anføres forudbetalinger, som er modtaget fra moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder på ordrer, der endnu ikke er effektueret.</p>
	<p>Lån modtaget fra moderselskab, søstervirksomheder</p> <p>4. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab 5. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab</p> <p>Her anføres restgælden på lån modtaget fra moderselskab, søstervirksomheder.</p> <p>Såfremt der for restgælden eller en del heraf er stillet garanti over for moderselskab, søstervirksomheder fra et dansk pengeinstitut eller forsikringselskab, skal restgælden eller den del heraf, der er dækket af pengeinstituttets eller forsikringselskabets garanti, anføres under punkt 4.</p> <p>Restgæld, for hvilken der ikke er stillet garanti fra dansk pengeinstitut eller forsikringselskab, skal anføres under punkt 5, uanset hvilken anden sikkerhed der måtte være stillet.</p>
	<p>Anden gæld til moderselskab, søstervirksomheder</p> <p>6. I alt</p> <p>Her anføres øvrig gæld (fremmedkapital) til moderselskab, søstervirksomheder. Påløbne, men ikke betalte renter og skyldige udbytter anføres her, såfremt de ikke er medtaget andetsteds på blanketten.</p>
	<p>Andel af egenkapitalen tilhørende moderselskab, søstervirksomheder</p> <p>7. Aktiekapital el.lign. ejet af moderselskab m.v.</p> <p>Her anføres moderselskabets og søstervirksomhedernes beholdning af aktier el.lign. i selskabet (nominel værdi).</p> <p>8. Andel af øvrige egenkapital</p> <p>Her anføres moderselskabets og søstervirksomhedernes andel af den øvrige del af selskabets egenkapital. Ved den øvrige del af egenkapitalen forstås den samlede egenkapital med fradrag af (i aktieselskaber) aktiekapitalen. Ved opgørelsen af den øvrige del af egenkapitalen skal kapitalandele som Deres firma ejer i indenlandske og udenlandske datterselskaber værdiansættes til den regnskabsmæssige indre værdi (equity metoden).</p> <p>Har et selskab givet underskud, og består selskabets egenkapital alene af aktiekapitalen anføres andelen af et sådant underskud som et »kapitalregulerende aktiv« under punkt 15.</p>
<p>Filialkapital</p> <p>9. I alt</p> <p>En filial regnes i betalingsbalancestatistikken som en selvstændig enhed, hvortil der er knyttet passiver og aktiver. Filialen er hjemmehørende i det land, hvor driftsstedet er beliggende.</p>	

<p>Passiver over for udenlandsk moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder (fortsat)</p>	<p>Under filialkapital anføres filialens »egenkapital«. Herved forstås filialens samlede indenlandske og udenlandske aktiver fratrukket:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Filialens indenlandske og udenlandske gæld til andre end hovedsædet. 2. Filialens varer- og tjenestekreditter hos og forudbetalinger fra hovedsædet. <p>Er »egenkapitalen« negativ, anføres den som et »kapitalregulerende aktiv«. Se også under punkt 15.</p> <p>Fast ejendom til erhvervsmæssigt brug, der ikke er medtaget i opgørelsen for datterselskaber og filialer, anføres her med nettoværdi. Nettoværdien opgøres på samme måde som »egenkapitalen« i filialer.</p>
<p>Aktiver over for udenlandsk moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder</p>	<p>Tilgodehavender vedrørende levering af varer og tjenesteydelser</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder 12. Med oprindelig løbetid over 1 år <p>Her anføres tilgodehavender, der er opstået ved at yde moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder henstand med betalingen for varer og tjenesteydelser ud over det tidspunkt, hvor disse varer og tjenesteydelser leveres.</p> <p>Forudbetalinger</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Afgivne forudbetalinger <p>Her anføres forudbetalinger, som er ydet til moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder, på leverancer, der endnu ikke er modtaget.</p> <p>Lån ydet til moderselskab, søstervirksomheder</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. I alt <p>Her anføres lån ydet til moderselskab, søstervirksomheder.</p> <p>Andre aktiver i moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Kapitalregulerende aktiver <ul style="list-style-type: none"> Se vejledningen til punkt 8 og 9. 16. Øvrige aktiver <ul style="list-style-type: none"> Her anføres øvrige aktiver, f.eks. aktier i moderselskab, søstervirksomheder. Endvidere anføres indtjente, men ikke modtagne renter og udbytter, såfremt de ikke er medtaget andetsteds på blanketten.
<p>Fordeling på lande af samlede passiver og aktiver</p>	<p>Fordeling</p> <ol style="list-style-type: none"> 18: Fordeling på lande <ul style="list-style-type: none"> Afsnittet skal udfyldes af alle indberettere, der har mellemværender med moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder i udlandet. Her anføres det/de land(e), det drejer sig om. For hvert land anføres de samlede passiver og aktiver over for moderselskab, hovedsæde, søstervirksomheder, der er beliggende i det pågældende land. Såfremt De har mellemværender med flere lande, end der er plads til i afsnittet, bedes disse anført på et bilag – påført Journal nr. – som vedlægges indberetningen. Summen af passiver fordelt på lande (I alt) skal svare til summen i punkt 10. Summen af aktiver fordelt på lande (I alt) skal svare til summen i punkt 17.

Hjælpeblanket 2	
Anvendelse m.v.	<p>Anvendelse af Hjælpeblanket 2</p> <p>Hjælpeblanket 2 anvendes til specifikation af Hovedblankettens punkter 2 og 29.</p> <p>Blanketten omhandler danske direkte investeringer i udlandet.</p> <p>Definition af begrebet direkte investeringer findes tidligere i vejledningen.</p> <p>På Hjælpeblanket 2 anføres alle økonomiske mellemværender, som Deres firma har med sine datterselskaber og filialer i udlandet eller med firmaer i udlandet, der tilhører samme danske koncern som Deres firma (søstervirksomheder). Her anføres tillige mellemværender med firmaer i udlandet, hvor Deres firma ikke har aktiemajoriteten, men hvor erhvervelsen af egenkapital i firmaerne har til formål at øve indflydelse på disse.</p> <p>Har Deres firma ikke i tællingsåret haft sådanne mellemværender med udlandet, skal Hjælpeblanket 2 ikke indsendes.</p>
Aktiver over for udenlandske datterselskaber, filialer, søstervirksomheder	<p>Tilgodehavender vedrørende levering af varer og tjenesteydelser</p> <p>1. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder 2. Med oprindelig løbetid over 1 år</p> <p>Her anføres tilgodehavender, der er opstået ved at yde datterselskaber, filialer m.v. henstand med betalingen for varer og tjenesteydelser ud over det tidspunkt, hvor disse varer og tjenesteydelser leveres.</p>
	<p>Forudbetalinger</p> <p>3. Afgivne forudbetalinger</p> <p>Her anføres forudbetalinger, som er ydet til datterselskaber, filialer m.v. på leverancer, der endnu ikke er modtaget.</p>
	<p>Lån ydet til datterselskaber, søstervirksomheder</p> <p>4. I alt</p> <p>Her anføres lån ydet til datterselskaber, søstervirksomheder.</p>
	<p>Andre tilgodehavender i datterselskaber, søstervirksomheder</p> <p>5. I alt</p> <p>Her anføres øvrige tilgodehavender hos datterselskaber, søstervirksomheder. Indtjente, men ikke modtagne renter og udbytter anføres her, såfremt de ikke er medtaget andetsteds på blanketten.</p>
	<p>Andel af egenkapitalen i datterselskaber</p> <p>6. Aktiekapital el.lign. i datterselskaber</p> <p>Her anføres firmaets beholdning af aktier el.lign. i datterselskaber (nominel værdi).</p> <p>7. Andel af øvrige egenkapital</p> <p>Her anføres firmaets andel af den øvrige del af datterselskabernes egenkapital. Ved den øvrige del af egenkapitalen forstås den samlede egenkapital med fradrag af (i aktieselskaber) aktiekapitalen. Ved opgørelsen af den øvrige del af egenkapitalen i datterselskaber skal kapitalandele som disse datterselskaber ejer i andre selskaber og virksomheder værdiansættes til den regnskabsmæssige indre værdi (equity metoden).</p> <p>Har et datterselskab givet underskud, og består datterselskabets egenkapital alene af aktiekapitalen, anføres andelen af et sådant underskud som et »kapitalregulerende passiv« under punkt 15.</p>
	<p>Filialkapital</p> <p>8. I alt</p> <p>En filial regnes i betalingsbalancestatistikken som en selvstændig enhed, hvortil der er knyttet aktiver og passiver. Filialen er hjemmehørende i det land, hvor driftsstedet er beliggende.</p> <p>Som filialkapital anføres filialernes »egenkapital«. Herved forstås filialernes samlede aktiver fratrukket:</p> <p>1. Filialernes gæld til andre end hovedsædet.</p> <p>2. Filialernes vare- og tjenestekreditter hos og forudbetalinger fra hovedsædet.</p> <p>Er »egenkapitalen« negativ, anføres den som et »kapitalregulerende passiv« under punkt 15.</p> <p>Fast ejendom til erhvervsmæssig brug, der ikke er medtaget i opgørelsen for datterselskaber og filialer, anføres her med nettoværdien. Nettoværdien opgøres på samme måde som »egenkapitalen« i filialer.</p>

<p>Passiver over for udenlandske datterselskaber, filialer, søstervirksomheder</p>	<p>Kreditter vedrørende levering af varer og tjenesteydelser</p> <p>10. Med oprindelig løbetid på 1 år eller derunder 11. Med oprindelig løbetid over 1 år</p> <p>Her anføres kreditter, der er opnået hos datterselskaber, filialer m.v. ved at udskyde betalingen for varer og tjenesteydelser udover det tidspunkt, hvor disse varer og tjenesteydelser modtages.</p> <hr/> <p>Forudbetalinger</p> <p>12. Modtagne forudbetalinger</p> <p>Her anføres forudbetalinger, som er modtaget fra datterselskaber, filialer m.v. på ordrer, der endnu ikke er effektueret.</p> <hr/> <p>Lån modtaget fra datterselskaber m.v.</p> <p>13. Med garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringsselskab 14. Uden garantistillelse fra dansk pengeinstitut eller forsikringsselskab</p> <p>Her anføres restgælden på lån modtaget fra datterselskaber.</p> <p>Såfremt der for restgælden eller en del heraf er stillet garanti over for datterselskaberne fra et dansk pengeinstitut eller forsikringsselskab, skal restgælden eller den del heraf, der er dækket af pengeinstituttets eller forsikringsselskabets garanti, anføres under punkt 13.</p> <p>Restgæld, for hvilken der ikke er stillet garanti fra dansk pengeinstitut eller forsikringsselskab, skal anføres under punkt 14, uanset hvilken anden sikkerhed der måtte være stillet.</p> <hr/> <p>Andre passiver over for datterselskaber, filialer m.v.</p> <p>15. Kapitalregulerende passiver Se vejledningen til punkt 7 og 8.</p> <p>16. Øvrige passiver</p> <p>Her anføres øvrige passiver, f.eks. aktier i Deres firma, som ejes af datterselskaber. Endvidere anføres påløbne, men ikke betalte renter og skyldige udbytter, såfremt de ikke er medtaget andetsteds på blanketten.</p>
<p>Fordeling på lande af samlede aktiver og passiver over for udenlandske datterselskaber, filialer, søstervirksomheder</p>	<p>Fordeling</p> <p>18. Fordeling på lande</p> <p>Afsnittet skal udfyldes af alle indberettere, der har mellemværender med datterselskaber, filialer m.v. i udlandet.</p> <p>Her anføres det/de land(e), det drejer sig om. For hvert land anføres de samlede aktiver og passiver over for datterselskaber, filialer m.v., der er beliggende i det pågældende land.</p> <p>Såfremt De har mellemværender med flere lande, end der er plads til i afsnittet, bedes disse anført på et bilag – påført Journal nr. – som vedlægges indberetningen.</p> <p>Summen af aktiver fordelt på lande (I alt) skal svare til summen i punkt 9.</p> <p>Summen af passiver fordelt på lande (I alt) skal svare til summen i punkt 17.</p>

Foreword

This report sets out the contents and the methods used in drawing up the balance of payments statistics of Denmark. It was prepared by Danmarks Statistik in cooperation with the Statistical Office of the European Communities.

Notice concerning the English version

It should be noted that there may be certain differences between the original report, written in Danish, and the English version. The differences are due to the difficulties of translating into English the various technical expressions used in this report. In case of interpretation differences only the Danish text can be regarded as definitive.

Contents

Introduction	75
1. General	75
2. The primary statistical sources and their legal basis	75
3. Publication of the balance of payments statistics	79
Chapter I- Definitions and principles governing recording and classification of data in the Danish balance of payments	80
1. Geographical area covered by the balance of payments	80
2. Definition of the term 'resident'	80
3. Valuation	80
4. Conversion of foreign currency amounts to Danish kroner	81
5. Timing	81
6. Classification of balance of payments transactions by domestic sector	82
7. Important departures from the IMF classification principles	82
8. Differences in classification and other differences between the provisional and final balance of payments statements	84
Chapter II- Current account items	85
1. Introduction	85
1.1 Scope	85
1.2 Sources and method of compilation	85
2. Merchandise	85
2.1 Sources of the data	85
2.2 Scope of merchandise transactions	86
2.3 Valuation of goods	87
2.4 Timing	89
3. Sea transportation	89
3.1 Sea freight	89
3.2 Other sea transportation	90
3.3 Statistical sources for the statement	90
4. Travel	90
4.1 Sources and recording method	91
4.2 Coverage of gross receipts and expenditure	91
5. Investment income	92
5.1 Direct investment income	92
5.2 Other investment income	92
6. Other goods, services and income	93
6.1 Official transactions	93
6.2 Private transactions	93

7. Unrequited transfers	95
7.1 Private unrequited transfers	95
7.2 Official unrequited transfers	95
7.3 Sources	96
Chapter III- Capital accounts items	97
1. Introduction	97
1.1 Scope of capital transactions	97
1.2 Sources and recording methods	97
2. Direct investment	98
2.1 Foreign direct investment in Denmark	98
2.2 Danish direct investment abroad	98
2.3 Direct investment capital	98
2.4 Sources and recording method	99
2.5 The statistical treatment of SAS (Scandinavian Airlines System)	100
3. Portfolio investment	101
3.1 Sources and recording method	101
4. Other capital	102
4.1 Public sector	102
4.2 Private banking sector	102
4.3 Other private sector	102
5. Net official reserves	104
Chapter IV- Geographical breakdown of transactions shown in the balance of pay- ments	105
1. Merchandise	105
2. Sea transportation	106
3. Travel	107
4. Investment income	107
5. Other goods, services and income	108
6. Unrequited transfers	108
7. Direct investment	108
8. Portfolio investment	108
9. Other capital	109
10. Net official reserves	109
Chapter V- The connection between the balance of payments statistics and the national accounts statistics, concerning the treatment of external transactions	110
1. Introduction	110
2. Differences in geographical area	110
3. Differences in allocation	110
4. Net-based statement	112
5. Differences in valuation and timing	112
<i>Annex 1:</i> The international version of the balance of payments, final state- ment	113
<i>Annex 2:</i> The international version of the balance of payments, provisional statement	116
<i>Annex 3:</i> Questionnaire for Danmarks Statistik's annual statement of foreign accounts	118

Introduction

1. GENERAL

In Denmark the official balance of payments figures are drawn up by the central statistical authority: Danmarks Statistik. The calculations are based partly on the statistics of payments between the Danish currency area and foreign countries which the Danish central bank, the National Bank of Denmark collects and processes, and partly on statistical material compiled by Danmarks Statistik itself.

Balance of payments statements proper have been drawn up since 1934. Since 1949, they have been presented in the form used by the IMF.

The official balance of payments is drawn up once a quarter. A provisional balance of payments statement is drawn up about one and a half months after the end of a quarter and is updated as and when further statistical material becomes available. A final statement is drawn up for the year in question about 18 months after the end of a calendar year. The statistical material then available allows the inclusion of more items than are contained in the provisional statement.

The balance of payments statistics are published in different national versions and one international version. The international version follows the IMF classification principles subject to the restrictions of the primary statistical material.

This methodological description outlines the methods, classification principles, sources etc. used for the final statement of the international version of the balance of payments from 1980 on. The reporting plan used is shown in Annex 1.

Chapter 1, section 8, deals with the differences between provisional and final statements. The headings used for the provisional statement are shown in Annex 2.

The data broken down by country are allocated according to the plan drawn up by the SOEC.

2. THE PRIMARY STATISTICAL SOURCES AND THEIR LEGAL BASIS

The balance of payments statistics are based on the following primary statistical sources:

- (i) the external trade statistics;
- (ii) the currency statistics of the National Bank;
- (iii) Danmarks Statistik's annual statement of foreign accounts;
- (iv) the banking statistics;
- (v) the shipping statistics.

These sources are supplemented by further statistical material and data. Flows of goods between foreign countries and oil and gas extraction installations in the Danish part of the North Sea, which are not included in the Danish external trade statistics, are therefore compiled on the basis of reports received by Danmarks Statistik from the undertakings operating in the Danish part of the North Sea.¹ The heading 'Carriage by sea' includes data from the VAT statistics compiled by Danmarks Statistik and data from oil and shipbuilding companies.

¹ It is planned to include such flows of goods in Denmark's external trade statistics, and reports, instead of being sent direct to Danmarks Statistik's national accounting and balance of payments department, are therefore being sent via the the customs authorities.

2.1 External trade statistics

2.1.1 External trade statistics for Denmark alone

Danish external trade statistics are based on data which dispatchers and consignees of goods exported to or imported from foreign countries are required to supply by the terms of the Act on Danmarks Statistik¹ (the Faeroe Islands and Greenland are here considered to be foreign countries).

Generally speaking, the statement of external trade is drawn up in accordance with the recommended UN guidelines on the statistical recording of international trade. However, where the EEC and the Customs Cooperation Council have laid down regulations for the statement which are at variance with these guidelines, the statement complies with the regulations.

From 1959 up to and including 1978 the external trade statistics were drawn up on the basis of the general trade system. From 1 January 1979, as a result of adaptation to EEC practice, the statement has been based on special trade, but a general trade statement is still compiled. The external trade statistics are published monthly.

Information on external trade statistics is collected by the customs authorities and, in the case of exports, by the postal authorities and the Danish State Railways as well. The information is collected in the following manner:

Imports: When the goods arrive at the Danish frontier or in a Danish harbour or airport, before they are allowed to enter the country a goods declaration form has to be completed giving brief details of the consignment. Not more than 10 working days after completion of this goods declaration form, customs clearance has to be applied for or the goods must be re-exported. This is done by forwarding to the customs house an import entry form accompanied by the documents certifying

the value for customs purposes, transport costs etc., i.e. invoices, declaration of value for customs purposes, bill of lading etc. The information in the import declaration provides data recorded in the external trade statistics.

Exports: The method of collecting data on exports is basically the same as for imports.

When goods are exported an export declaration form is completed which contains the information required for compilation of the external trade statistics.

2.1.2 External trade statistics for the Faeroe Islands and Greenland

The statement of external trade statistics for the Faeroe Islands and Greenland is drawn up in accordance with the same guidelines and generally in the same way as for Denmark's external trade statistics. Since there are no bonded warehouses in the Faeroe Islands or Greenland there is no difference between a statement based on the general trade system and one based on special trade.

2.2 The payments statistics of the National Bank

The National Bank of Denmark compiles monthly statistics on payments with request to foreign countries as part of the day-to-day application of the Danish currency provisions.² The currency statistics are based on information and reports from the National Bank's authorized currency dealers³ on all payments between residents and non-residents and between currency dealers and other residents which cause changes in Denmark's inter-

¹ Order No 15 of 12 January 1972 issued by the Ministry of Economic and Budgetary Affairs.

² The currency regulations in question are contained in Order No 148 of 18 March 1981 of the Ministry of Industry. The currency regulations are administered by the Ministry of Industry and the National Bank of Denmark.

³ The authorized currency dealers in practice consist of all banks, a number of large savings banks, stockbrokers and the Post Office Giro Department. These institutions, which number about 100, have been entrusted with a substantial part of the administration of the currency provisions and, as a result, are obliged to report to the National Bank any payments to and from foreign countries.

national liquidity.¹ The following transactions, which cause no changes in Denmark's international liquidity are also reported and included:

- (a) payments between non-residents' and residents' accounts in foreign countries;
- (b) settlements of debts to foreign countries by set-offs or payments to foreign countries drawn on amounts held abroad;
- (c) donations and bilateral loans to developing countries in the form of goods and services, and voluntary remission of developing countries' debts to Denmark;
- (d) SAS aircraft registered in Denmark;
- (e) the transfer, by Danish exporters, of claims on foreign customers to Danish non-monetary export-financing institutions.

Since in practice under Danish exchange regulations all payments between residents and non-residents must be carried out exclusively by authorized currency dealers or with the authorization of the National Bank, the currency statistics fully reflect non-monetary residents' payments to and from foreign countries. On the other hand, payments by the National Bank and currency dealers to foreign countries which do not cause changes in Denmark's international liquidity are not recorded in the currency statistics, cf. Section 2.4.

The currency statistics contain the following data on individual payments:

(1) Purpose of payment.

At present, payments are allocated to about 170 categories. They are broken down by purpose because of the

requirements for currency control, but within these limits, the guidelines set by the IMF for balance of payments statements are adhered to. The main points of divergence from the IMF classification rules are the following:

- (i) direct investment, including payments of interest and dividends associated with these, are defined more narrowly in the currency statistics than under the IMF rules. The term 'direct investment' in the currency statistics covers transactions in equity (shares and part-certificates) and long-term intra-group loans;
- (ii) the currency statistics do not distinguish between debenture loans and other types of loans issued or taken up in foreign countries by residents.

(2) Amounts in Danish kroner.

(3) Type of currency.

(4) The countries in which the foreigner making or receiving payment is domiciled.

Data on countries in the currency statistics are subject to a certain degree of inaccuracy. Travel currency payments in foreign countries are recorded under the country in which the currency used is the national currency.

The same applies to other payments for which information on the country of residence of the foreign payer is not available.

(5) Time of payment.

In the case of payments for imported or exported goods, in addition to the above-mentioned data, information is given on the type of goods and the date of import or export (the anticipated date in the case of advanced payments). This information is used together with the external trade statistics for the calculation of services in connection with the shipment of goods and for the calculation of trade credits.

The data of the currency statistics are available about one and a half months after the month covered.

¹ Denmark's international liquidity is defined as the sum of the National Bank's net reserves ('Net official reserves') and the private banking sector's net foreign-exchange position with the exception of: foreign shares, sums set aside as guarantees, real estate abroad, machinery and equipment abroad, goodwill etc. relating to foreign assets, letters of credit (apart from long-term letters of credit already drawn on) mortgage debt on property abroad, subordinated loan capital and shares and bonds issued by the private banking sector.

2.3 Danmarks Statistik's annual survey of foreign accounts

Danmarks Statistik issues questionnaires once a year to about 2 500 firms and institutions in Denmark, asking for the following types of accountancy data for use in the annual survey of Denmark's financial status position *vis-à-vis* foreign countries and the balance of payments calculations:

- (a) outstanding assets and liabilities in respect of other countries on the last day of the calendar year, under different headings (direct investments, portfolio investments, trade credits, loans etc.);
- (b) the geographical breakdown of all assets and liabilities of the direct investment type;
- (c) interest, dividends and profits (including undistributed profits from direct investments) of assets and liabilities in respect of foreign countries, broken down by type of item.

The data are obtained under the provisions of the Act on Danmarks Statistik,¹ which requires the firms and institutions concerned to complete the questionnaire. The form used is shown in Annex 3.

The selection of the firms and institutions to be included in the survey is based partly on data from the National Bank's currency statistics and partly on the statistical registers compiled by Danmarks Statistik.

Data on assets and liabilities of the direct investment type and data on interest, dividends and profits on these are compiled for the final version of the balance of payments. Use is also made of data on the public sector's foreign assets and liabilities as well as data on the private non-monetary sector's debts on long-term debenture loans issued in foreign countries.

¹ Order No 15 of 12 January 1972 of the Ministry of Economic and Budgetary Affairs.

The compiled data are available fully processed about 18 months after the date of the survey.

2.4 Banking statistics

In this methodological description, the blanket term 'banking statistics' includes various types of interrelated statistics on the assets and liabilities of the National Bank, commercial banks and major savings banks. For the balance of payments statement, data are taken from the above-mentioned statistics of assets and liabilities in respect of foreign countries which are included under the heading of 'Denmark's international liquidity', cf. the definition of this, footnote on page 77.

The banking statistics are prepared once a month by the Supervision Board of the banks and savings institutes in cooperation with Danmarks Statistik. The data are compiled under the provisions of the Banks and Savings Institutes Act and the Danmarks Statistik Act. As part of the application of the Danish currency regulations, the National Bank collects data monthly on the authorized currency dealers' foreign currency holdings in other countries (broken down by the main types of currency) and in Danish kroner (broken down by the main debtor/creditor countries). The data are adapted to the other banking statistical data.

The banking statistics are available about one month after the reference period.

2.5 Shipping statistics

For the item 'Carriage by sea' in the final statement of the balance of payments, data are taken from the following statistics:

- (a) The freight income of Danish ships sailing in foreign waters.
- (b) Accountancy statistics for the shipping trade.

The above-mentioned statistics are compiled once a year by Danmarks Statistik on the basis of data collected from Danish shipping companies under the provisions of the Act on Danmarks Statistik.

The statistics on the freight income on Danish ships sailing in foreign waters cover all privately-owned Danish ships of 250 grt and over. The accountancy statistical data on operating receipts and expenditure in the shipping trade cover all shipping companies with a total tonnage of at least 250 grt.

The data are available about one year after the end of the year covered.

3. PUBLICATION OF THE BALANCE OF PAYMENTS STATISTICS

The Danish version of the provisional balance of payments statement is published first in shortened form in Danmarks Stati-

stik's press bulletin *Nyt fra Danmarks Statistik* (News from Danmarks Statistik) and in their monthly publication *Statistik Månedsoversigt* (Monthly review of statistics). A more detailed provisional statement is published in Danmarks Statistik's *Statistiske Efterretninger* (Statistical news).

The Danish version of the final balance of payments statement is published in *Statistiske Efterretninger* as well as in the *Statistisk Arbog* (Statistical yearbook) and *Statistisk Tiåroversigt* (Statistical ten-year review).

The balance of payments statistics are also published in the National Bank's quarterly *Monetary review* and in its annual report.

The international version of the balance of payments statistics is not published in Denmark but sent to the SOEC, IMF and OECD.

Chapter I — Definitions and principles governing recording and classification of data in the Danish balance of payments

1. GEOGRAPHICAL AREA COVERED BY THE BALANCE OF PAYMENTS

The Danish balance of payments covers Denmark itself, the Danish part of the continental shelf, the Faeroe Islands and Greenland.

The area to which the balance of payments figures relate is the same as the Danish currency area.

The balance of payments area will in the following text be referred to simply as Denmark.

2. DEFINITION OF THE TERM 'RESIDENT'

The Danish definition of the term 'resident' corresponds basically to the definition used by the IMF. It is applied to physical persons (irrespective of nationality) and legal persons who have a permanent address or registered office in Denmark. In addition, those physical and legal persons who — although not domiciled in Denmark — carry on business (i.e. have a branch) here are considered to be residents for the purposes of the activities of that branch in Denmark. Representative agencies, i.e. agencies which merely operate in an auxiliary capacity or provide business contacts without actively carrying on business themselves are considered to be non-resident.

Physical persons are considered to have a permanent address in Denmark when they have resided here for at least one year. Similarly, Danish nationals who reside abroad for at least one year are considered to be non-resident.

Embassies and consulates of foreign States and the offices of international bodies' in Denmark are non-resident. The same applies to foreign nationals who are employed in such foreign diplomatic offices or bodies and to their families, irrespective of the length of their stay.

Similarly, Danish diplomatic agencies abroad and Danish nationals who are employed in such agencies, and their families, are considered residents.

3. VALUATION

The values used in the balance of payments are the same as those in the primary statistical data on which the statement is based.

Details of the valuation of goods in the external trade statistics are given in Chapter 2, 2.3.1 and 2.3.3.

In the payments statistics of the National Bank the valuation is based on the prices of goods, services and financial assets and liabilities which are actually paid.

The information which Danmarks Statistik obtains from undertakings and institutions is based on book values which reflect the rules and practices applicable to valuation in the annual statements of account for the various undertakings and institutions. In some cases, however, Danmarks Statistik has established rules

¹ EEC press and information office, International Council for Marine Research, Unicef, the united nations information centre for the nordic countries, secretariat for nordic cultural cooperation, who regional office for europe.

for valuation, for example for data on direct investments. The data on profits from direct investments include undistributed profits of both directly and indirectly owned subsidiaries and branches, and consequently valuation includes capital shares in subsidiaries up to their internal value according to the subsidiaries' annual statement of account.

4. CONVERSION OF FOREIGN CURRENCY AMOUNTS TO DANISH KRONER

The Danish krone is the currency used for the Danish balance of payments account (the Faeroese and Greenland kroner have the same value as the Danish krone).

The method used to convert foreign currencies to Danish kroner is as follows:

In the external trade statistics foreign currency values of imports and exports are converted into Danish kroner on the basis of the middle spot exchange rates quoted by the National Bank for the date of the customs clearance of the goods.

Foreign currency payments in the National Bank's payments statistics are converted on the basis of the buying and selling rates actually operative. These are usually the rates applicable on the date of the payment but for payments to which forward rates are applied it is the contracted forward rate which is used for the conversion.

The buying and selling spot rates differ from the middle spot rate in that they allow the currency dealer this margin of profit (usually approximately 0.6 per thousand). Since this margin of profit is an internal Danish item, the use of buying and selling rates involves an underestimate of receipts and an overestimate of expenditure in the balance of payments account.

In the annual statistics of external assets and liabilities collected by Danmarks Statistik, foreign currency amounts are converted on the basis of the middle spot rate quoted on the date to which the statement relates.

5. TIMING

In the Danish balance of payments the timing of transactions is based on three principles:

- (i) the date on which the import and export of goods is recorded in the external trade statistics;
- (ii) the date when the undertakings and institutions record receipts, expenditure, assets and liabilities in their books;
- (iii) the date of payment according to the payments statistics of the National Bank.

The date of merchandise transactions and certain services connected with them is recorded unchanged in accordance with the data in the external trade statistics. Further information on the timing of transactions in the external trade statistics is given in Chapter 2, 2.4.

Other services, and interest and dividends not related to direct investment are allocated to the period during which payment is made in respect of them.

Interest, dividends and other income on direct investments are entered in the period during which they are earned.

Unrequited transfers are dated in the same way as the transactions for which they are counter items.

Direct investments and public sector trade credits are calculated as changes in end calendar year book values of the relevant assets and liabilities of the undertakings and institutions in question.

Trade credits (other than public sector trade credits and trade credits of a direct investment nature) are recorded as having been extended at the time when the goods in question were entered in the external trade statistics and as having been repaid when the goods were paid for as shown in the currency statistics (advance payments are treated similarly).

Other movements of capital are recorded as being effected at the time of payment.

6. CLASSIFICATION OF BALANCE OF PAYMENTS TRANSACTIONS BY DOMESTIC SECTOR

Sectoral classification of balance of payments transactions

In the Danish balance of payments statistics the sectoral classification of current account transactions depends on the sector to which the transactor belongs, and in the case of capital transactions, on the sector to which the debtor/creditor belongs.

The different internal sectors are as follows:

- (i) Public sector
- (ii) Banking sector
- (iii) National Bank of Denmark
- (iv) Private banking sector
- (v) Other private sectors.

The public sector comprises:

- (a) *Central government*, including
 - (i) Postal authorities
 - (ii) Danish State Railways
 - (iii) Radio Denmark
 - (iv) Mortgage Bank
 - (v) Danish Oil and Natural Gas Corporation

- (vi) Danish embassies and other Danish representative agencies abroad including Danish nationals sent to serve in them, and their families

- (b) *Local government* including undertakings owned by local government (e.g. waterworks, gasworks, incineration plants)

- (c) *Power stations*

- (d) *Telephone companies*

The private banking sector comprises:

All commercial banks, including branches of foreign banks in Denmark.

Major savings banks, i.e. savings banks where the total of deposits subordinated loan capital and equity exceeds DKR 10 million.

Commercial banks and savings banks in the Faeroe Islands and Greenland are not included.

7. IMPORTANT DEPARTURES FROM THE IMF CLASSIFICATION PRINCIPLES

There are departures from the IMF's classification principles, with regard to services relating to the consignment of goods and other transportation services, cf. the table opposite.

While receipts and expenditure in connection with shipping are entered under 'Sea freight' and 'Other sea transportation', freight for carriage by rail, road or air is entered together with the insurance and forwarding of goods and similar services related to consignment of goods, either as net receipts under the heading 'Other goods, services and income', or as expenditure under the heading 'Merchandise'. In the case of these services imports are shown at cif values in the Danish balance of payments. Another departure from the IMF's classification principles is that the major part of passenger fares is entered under the heading 'Travel'.

Type of transaction	Danish balance of payments account	
	Credit	Debit
Sea freight	'Sea freight'	
Freight for carriage by rail, road and air	'Other goods, services and income'	'Merchandise' and 'Other goods, services and income' ¹
Insurance of goods and other service charges in connection with the carriage of goods		
Shipping: Passenger transportation	'Other sea transportation' ³	'Travel'
Harbour services, repairs and conversions, time charter		'Other sea transportation'
Other forms of transport: Passenger transportation	'Travel' and 'Other goods, services and income' ⁴	'Travel'
Port services, repairs etc., time charter	'Other goods, services and income'	'Other goods, services and income' ²

¹ Freight and insurance services performed by foreign transportation and insurance undertakings in respect of goods carried within Danish

² The relevant amounts are not shown as expenditure in the balance of payments account but are deducted from receipts.

³ Supplies (ships' stores, spare parts) to foreign ships in foreign harbours are entered under 'Merchandise' and not under 'Other sea transp

⁴ Net receipts of the Danish sector of SAS (Scandinavian Airlines System) are entered in this item.

The most significant departures from the sectoral classification recommended by the IMF are that the Danish central bank, the National Bank of Denmark, is not included in the public sector whereas the power stations, telephone companies and certain other publicly-owned or controlled undertakings are included.

In the Danish balance of payments statistics information is seldom available on the sector to which the foreign transactor or debtor belongs and it will therefore not usually be possible to break down the Danish balance of payments statistics in the manner of the IMF/OECD's classification principles; cf. the items 'Investment income', 'Other goods, services and income', 'Unrequited transfers' and 'Portfolio investment'. Exceptions to this are international and regional organizations, including EEC institutions and foreign embassies and consulates in Denmark.

8. DIFFERENCES IN CLASSIFICATION AND OTHER DIFFERENCES BETWEEN THE PROVISIONAL AND FINAL BALANCE OF PAYMENTS STATEMENTS

Danmarks Statistik's shipping statistics and its statement of foreign accounts, which are used as sources for the final statement of transactions concerning carriage by sea, interest, dividends and profit on direct investments and portfolio investments as well as other flows of capital, are not available when the provisional balance of payments statement is drawn up, and are therefore replaced by data taken from the National Bank's currency statistics and estimates. As a result, the provisional statement differs from the final statement in the following items:

Current account items:

- (i) sea freight and other carriage by sea are estimated and do not include the details shown in the final statement;

- (ii) interest from direct investments only covers interest on certain long-term group loans. Interest on other types of inter-company loans within the same group of companies is registered in the currency statistics, but not as interest on direct investments. Interest and dividends on direct investments are recorded on a payment basis. Undistributed profits on direct investments are estimated for the provisional statement because they are not registered in the National Bank's currency statistics.

Capital transactions:

- (i) the term 'direct investment' is defined more narrowly than in the final statement in which the IMF definition applies. Only transactions in capital resources and long-term group loans are allocated as direct investments in the provisional statement. Undistributed profits are estimated. In the geographically broken-down balance of payments, direct investments are allocated to the countries in which the payers or payees are domiciled, and not, as in the final statement, to the countries directly making the investments or the countries directly receiving the investments;
- (ii) debenture loans floated by residents in foreign countries and the transactions in foreign debentures of the private banking sector are not listed in the provisional statement as 'portfolio investments' but as 'other capital';
- (iii) the Danish State's bilateral loans to developing countries cannot in the provisional statement be distinguished from the State's other capital investments in foreign countries;
- (iv) trade credits cannot be broken down by sector or term in the provisional statement but are entered as a residual item together with errors and omissions.

Chapter II — Current account items

1. INTRODUCTION

1.1 Scope

Current account items comprise the following:

- (i) transactions between residents and non-residents;
- (ii) transactions between residents (e.g. freight for carriage by rail, road or air, merchandise insurance etc. with Danish transport and insurance undertakings of goods imported into Denmark);
- (iii) transactions between non-residents (e.g. earnings of foreign transport and insurance undertakings from other non-residents for carriage and insurance of Danish exports within Danish territory);
- (iv) counter items for unrequited transfers of goods, services, financial assets and liabilities etc.

1.2 Sources and method of compilation

Information on transactions and counter items is obtained from the following main statistical sources:

- (a) external trade statistics,
- (b) shipping statistics,
- (c) payments statistics of the National Bank,
- (d) Danmarks Statistik's annual statistics of external assets and liabilities.

Usually current account transactions are recorded gross. The following transactions are shown net:

- (i) purchase and sale of Danish notes and coins abroad,
- (ii) transportation by rail, road or air, insurance of goods etc. (partly net),
- (iii) other insurance transactions,
- (iv) merchanting transactions.

2. MERCHANDISE

Except in the cases mentioned below in paragraph 2.2.1 the item 'Merchandise' in the Danish balance of payments statement shows the fob value (for imports: an approximate fob value) of the goods imported into or exported from the Danish balance of payments geographical area in a given period.

Ships, oil drilling rigs and aircraft are included under 'Merchandise' when ownership changes between a resident and non-resident.¹ Goods other than ships, drilling platforms and aircraft whose ownership changes between a resident and non-resident but which are not imported into or exported from the area covered by the balance of payments are included under 'Other goods, services and income'.

2.1 Sources of the data

Information on the merchandise transactions in the balance of payments is taken from the external trade statistics for Den-

¹ The financial leasing of aircraft (but not of ships and drilling platforms) is considered to be equivalent to a change of ownership.

mark alone, the Faeroe Islands and Greenland. Information on the flows of goods between foreign countries and the oil and gas extraction installations in the Danish part of the North Sea, which are not included in the Danish external trade statistics, is taken from reports supplied direct to Danmarks Statistik by the undertakings operating in the Danish part of the North Sea.

When merchandise transactions are being incorporated in the balance of payments accounts all flows of goods between Denmark, the Faeroe Islands and Greenland are eliminated from the external trade statistics. In addition, goods which have been delivered direct from foreign countries to installations in the Danish part of the North Sea are included. Apart from these adjustments to the balance of payments geographical area no corrections are made to the coverage of the flow of goods in the external trade statistics when the statement of merchandise transactions is being prepared for the balance of payments. The following section deals with the external trade statistics for Denmark. The external trade statistics for the Faeroe Islands and Greenland are basically drawn up in the same way as the Danish external trade statistics.

2.2 Scope of merchandise transactions

Merchandise transactions are listed in the balance of payments on the basis of the general trade system. Thus, imports cover goods cleared through customs, goods deposited in bond at warehouses and goods placed to the account of a Danish national which are imported without customs clearance and re-exported not more than 10 days later. Under the heading of exports are listed goods produced in Denmark, and also goods which are re-exported.

2.2.1 Flows of goods not included in the external trade statistics

- (i) Goods in transit, i.e. goods being transported through the balance of payments area on a through bill of lading without transshipment, and goods belonging to a foreign national and which are merely imported without customs clearance and either re-exported not more than 10 days later or temporarily deposited in a customs bonded warehouse.
- (ii) Goods dispatched for repairs or returned after repairs and goods sent for testing, adjustment and maintenance.
- (iii) Flows of goods between Denmark and installations in the Danish part of the North Sea.
- (iv) Goods returned as not in accordance with sample or order, cf. 2.2.2.
- (v) Bunkers and stores for Danish ships/aircraft engaged in international transport and for foreign ships/aircraft in Danish ports.
- (vi) Consignments to foreign diplomatic agencies in Denmark.
- (vii) Goods for temporary use or for use for a limited period such as:
 - (a) transportation equipment for passengers or goods,
 - (b) contractors' equipment, fitting tools to/from temporary use,
 - (c) films to/from processing or demonstration,
 - (d) goods on approval or for display or demonstration,
 - (e) animals for racing or some other temporary use.
- (viii) Purchases by travellers including purchases as part of border trade.
- (ix) Subscription sales of newspapers and magazines.
- (x) Sample goods of no commercial value.
- (xi) Luggage, removal goods, inheritances.
- (xii) Gifts of no commercial value.
- (xiii) Monetary gold.

2.2.2 Flows of goods included in the foreign trade statistics and under 'Merchandise' in the balance of payments not in accordance with the recommendations of the IMF

- (i) Goods (other than ships and aircraft) sent for and returned after processing without a change of ownership. Only the value added should be recorded (as a service) and not, as in the Danish statistics, the full value before and after processing.
- (ii) Goods returned, i.e. goods imported into Denmark and subsequently returned to a foreign country as not in accordance with sample or order are included in the external trade statistics and in the balance of payments as imported, but are not recorded as exports. Similarly such goods sent abroad are shown as exports but goods returned from abroad are not recorded as imports.
- (iii) Supplies to foreign ships and aircraft in foreign ports.
- (iv) Consignments to Danish diplomatic agencies abroad.

2.3 Valuation of goods

The valuation of goods in the external trade statistics is based on the transaction value of the goods. The values shown in the external trade statistics are used without corrections in preparing the balance of payments. For flows of goods directly between foreign countries and installations in the Danish part of the North Sea the book values are used.

Details are given below of the valuation of goods in the Danish external trade statistics. Basically the same system is used for the external trade statistics of the Faeroe Islands and of Greenland.

2.3.1 Valuation of imports

The valuation of imports is based on Council Regulation 1224/80 on the valuation of goods for customs purposes. With effect from 1 July 1980 this Regulation replaced the previously operative Regulation 803/68.

The main principle is that the value for customs purposes must be estimated on the basis of the transaction value, i.e. the full payment made or to be made by the buyer to the seller for the imported goods adjusted for costs, including the cost of transport, loading, handling and insurance.

Discounts or other rebates allowed to the buyer may be deducted when the customs value is being determined if the discount brings the price into line with the amount paid before customs clearance or which would be payable if payment was made at the time of customs clearance.

In practice the transaction value is usually assessed on the basis of the invoice price.

Certain costs defrayed by the purchaser should be added to the invoice price if such costs are not already included in it. This applies for example to delivery costs (transport, loading and handling as well as insurance) to the place of import; cf. below.

Certain costs should be deducted from the invoice price if they are included in it. This applies for example to:

- (i) cost of transport after leaving the place of import;
- (ii) duties and levies to be paid to the European Community in connection with the importing procedure.

The transaction value may not be used as a basis for determining the value of goods if the buyer and the seller are related (e.g. parent company, subsidiary company, affiliate, head office and branches) and this relationship influences the invoice price, nor if the goods are not imported with a view to being sold or if the transaction is subject to special conditions.

In such cases the customs value is determined by an alternative method which may be based on:

- (1) the value of identical goods,
- (2) the value of similar goods,
- (3) the value based on resale price,
- (4) computed value based on production costs.

In respect of the importation of goods which are for home use in the European Community, costs for carriage, insurance etc. are calculated as far as the point of entry into Danish customs territory.

In respect of the importation of goods direct from third countries (T 1 goods), costs for carriage, insurance etc. are calculated as far as the point of entry into Community customs territory. If this point of entry is not Denmark, the customs value is increased by the amount of the expenditure on carriage and insurance from that point to the Danish frontier.

2.3.2 Cif/fob correction

In the balance of payments the value of imports cif in the external trade statistics is corrected to an approximate fob value by deducting a computed amount in respect of sea freight. However, costs in respect of carriage by rail, road or air and of insurance etc. are not deducted, so in the Danish balance of payments the statement of imports is not entirely in accordance with the fob concept recommended by the IMF.

Total sea freight charges on imports are computed on the basis of data in the external trade statistics on the volume of goods imported (broken down by oil and other commodities) which are transported by sea. These data are combined with data from Danmarks Statistik's shipping statistics on the freight earnings of Danish ships and the volume of goods transported by sea. These data are combined with data from Danmarks Statistik's shipping statistics on the freight earnings of

Danish ships and the volume of goods transported in foreign trade in tankers and dry cargo vessels. In computing the value of sea freight charges on imports it is assumed that the freight rates charged by foreign ships are the same as those charged by Danish ships.

Although sea freight charges are the element in the overall delivery costs of imports which can be most accurately determined, the calculations are subject to considerable uncertainties. However, this has no effect on the overall global balance of payments since the amount in question is shown as expenditure under the heading 'sea transportation'.

2.3.3 Valuation of exports

The value of exports is shown as their transaction value, which in practice means their invoice price. If the goods are not sold the value taken is that of the market price at the time of exportation.

The value is shown fob Danish harbour/airport or free at Danish frontier.

Export of goods covered by European Community agriculture regulations:

- (1) Restitution payments are not included in export values (the amounts are entered under the heading 'European Communities', cf. 7.2.1.1).
- (2) Since the Danish green krone corresponds to the krone's central rate in the EMS, monetary compensatory amounts are paid or levied in respect of exports from and imports into Denmark of agricultural goods.¹

¹ For a short period after the devaluation of the Danish krone in the EMS in February 1982, the rate of the krone deviated from that of the green krone. The monetary compensatory amounts which in March 1982 were collected for exports and paid for imports of agricultural goods are dealt with in the balance of payments in accordance with the EEC and IMF rules.

(3) Monetary compensatory amounts paid or levied in other Community countries in respect of imports from Denmark are treated in the external trade statistics and the balance of payments in accordance with the following procedure:

- (a) If an MCA is paid in another Member State in respect of an import from Denmark, the export is shown at the value which the goods had before the price was reduced by the MCA. If the MCA is paid directly to the Danish exporter the amount is therefore included in the export valued.
- (b) MCAs in respect of exports to the United Kingdom and Italy are paid by the Danish authorities on behalf of the EEC and entered in the balance of payments under the heading 'Unrequited transfers between Denmark and EEC institutions'. The value of the exported goods is then taken to be the value after the price was reduced by the MCA.
- (c) If, in another Member State of the Community, an MCA is levied on an import from Denmark, the value of the exported goods is taken to be the value before the price was increased by the MCA. If the MCA is paid by the Danish exporter, the amount is deducted when the value of the export is stated.

Apart from paragraph (b) above, the treatment of MCAs in the balance of payments complies with the recommendations of the IMF.

2.4 Timing

In the balance of payments merchandise transactions are taken to have been effected at the time when the goods were recorded in the external trade statistics. For transactions in the Danish part of the North Sea, the date used is the

date of entry in the accounts of the undertaking reporting to Danmarks Statistik.

In the Danish external trade statistics compiled on a general trade basis the date on which goods are considered to have been imported is determined by the date on which the import entry form is lodged. The import entry form must be lodged not more than 10 working days after the goods reach Danish customs territory, irrespective of whether the goods are cleared through customs or are deposited in a customs bonded warehouse. Goods which are merely imported without customs clearance and subsequently re-exported are recorded as imported on the date of their re-export.

Goods which are exported are recorded at the time when the export declaration is lodged with the customs authorities. Goods from within Denmark deposited in a customs bonded warehouse are recorded as having been exported at the time when they are removed from the warehouse to a foreign country.

Any adjustments to the external trade figures are always given effect as from the original date of lodgement of the import entry form or export declaration form.

3. SEA TRANSPORTATION

Sea transportation is broken down into 'Sea freight' and 'Other sea transportation'.

3.1 Sea freight

Under this heading are shown the earnings of Danish shipping companies from the carriage of goods, in their own or in chartered vessels, to or between foreign countries. Also included are charges for the carriage of imports to Denmark in the vessels of foreign shipping companies.

Earnings or charges in respect of the carriage of goods to Denmark in vessels operated by Danish shipping companies are excluded from the statement.

3.2 Other sea transportation

The following types of transactions are listed under this heading:

Passenger transportation

This covers the foreign earnings of Danish shipping companies in respect of the transport of passengers and the carriage of their private vehicles between Denmark and foreign countries and between foreign countries. Amounts paid by Danish nationals for passenger transportation on foreign ships are not listed here but are included under the heading 'Travel'.

Port services

This covers the receipts/expenditure in respect of the following types of goods and services provided for foreign ships in Danish ports/Danish ships in foreign ports:

- ships' stores,
- bunkers,
- loading, unloading, pilotage, towage,
- salvage, port charges.

Ships' stores for foreign ships in foreign harbours are included in the external trade statistics and are therefore not taken into account here.

Repairs and conversions

Time charter

This covers the receipts of Danish shipping companies in respect of the chartering of ships and expenditure incurred in chartering foreign ships.

In the Danish balance of payments statistics ships' charters are recorded under the heading 'Time charter', irrespective of the length of the charter.

3.3 Statistical sources for the statement

Each year Danmarks Statistik collects data from Danish shipping companies on receipts and expenditure in connection with

their own or chartered ships. These data provide the basis for a statement in the balance of payments of receipts from freight, passenger traffic and the time charter of Danish ships to non-residents. The data also provide information for a statement of the ships' expenditure in respect of supplies, bunkers etc. and of the charter, repair and conversion of ships in foreign ports.

When sea freight on imports is recorded under the heading 'Sea freight', the overall value of sea freight on imports is reduced by the amount received by Danish shipping companies in respect of the carriage of goods to the Danish balance of payments area, details of such receipts being provided in the abovementioned reports from the shipping companies.

The statement of ships' stores is compiled on the basis of information from the customs authorities concerning the delivery of goods to ships. The value of the goods is determined in the same way as for exports.

The value of bunkers for foreign ships in Danish harbours is calculated on the basis of data from the oil companies concerning quantities of the various types of oil delivered and prices and delivery costs.

The value of repairs and conversions is communicated to Danmarks Statistik by the Danish shipyards. Other port services are computed on the basis of data in the VAT statistics compiled by Danmarks Statistik.

4. TRAVEL

The delimitation of the transactions which are listed under 'Travel' in the Danish balance of payments statistics is in line with the recommendations of the IMF, with the exception that receipts from international passenger traffic by road, rail or flights other than SAS flights, and all expenditure in respect of interna-

tional passenger traffic, irrespective of the means of transport used, are included under the heading 'Travel' in the Danish balance of payments statistics.

4.1 Sources and recording method

The figures in the balance of payments are taken from reports provided for the National Bank by authorized foreign-exchange dealers concerning exchange dealing for travel purposes and from travel agencies and similar undertakings concerning gross payments in respect of travel which are made through accounts which the undertakings in question have in foreign countries. Thus, travel receipt and expenditure in the balance of payments cover payments made by a Danish currency dealer or which the National Bank of Denmark is informed of by some other source.

The authorized foreign-exchange dealers report the following types of payments as exchange dealings for travel purposes:

- (i) Purchase and sale of foreign currency in the form of bank notes, small coin, travellers cheques etc. to be used to cover expenditure in respect of journeys for business, holidays, study or recreation, including payments for transport, board and lodging and the non-commercial purchase of goods which travellers take over the frontier themselves.
- (ii) Payments to and from non-residents in Danish kroner (bank notes or other forms of payment) for the above-mentioned purposes.
- (iii) The cash transfers of Danish kroner between Danish foreign-exchange dealers and foreign banks.

No information on the purpose of the payment is given in the case of cash transfer but these amounts in their entirety are listed under 'Travel', with the exception of cash transfers from Yugoslavia, Turkey

and Pakistan which are generally considered to be 'Workers' remittances' and are therefore shown under 'Unrequited transfers'.

4.2 Coverage of gross receipts and expenditure

Danish kroner in the form of cash which are brought out of or into the Danish balance of payments area will be recorded as expenditure or receipts in the Danish balance of payments only if they are recorded by a Danish foreign-exchange dealer. Thus, Danish kroner taken out of Denmark by Danish or foreign travellers and reimported by travellers are not recorded. Such transactions are of considerable importance, especially in trade across the Danish-German and Danish-Swedish frontiers. Denmark cooperates with Norway, Sweden, Finland, Germany, Austria and Turkey on the exchange of information on the currency changed by banks but the information gathered in this way is not used in the balance of payments as an estimate of the gross amounts of Danish kroner exchanged in foreign countries. Instead figures for such transactions are based on cash transfers of Danish kroner between the banking sectors in Denmark and in foreign countries. The difference affects mainly the figures for the gross amounts exchanged but also to some extent the net amounts.

When foreign currency is exchanged by an authorized foreign-exchange dealer no record is kept of whether the customer is resident or non-resident. Consequently, the level of receipts in the balance of payments will be affected to a certain extent by the manner in which Danish nationals dispose of surplus travel currency when they return from abroad, and similarly surplus Danish currency exchanged by foreign travellers before they return home will be shown in the balance of payments as expenditure. It is estimated that the amount of foreign currency which Danish nationals exchange back into Danish kroner on their return from abroad is between 5% and 20% of the amount of currency originally bought.

Sums paid by non-residents to resident travel agencies for package tours in other countries are recorded in their entirety in the balance of payments as receipts and the full amount disbursed abroad by the travel agencies in respect of these non-residents is included under expenditure.

5. INVESTMENT INCOME

The delimitation of the transactions included under the heading 'Investment income' departs from the IMF recommendations, mainly in the following respects:

- (i) discount or premium on bonds issued at a value different from the par value is shown in the capital account of the balance of payments;
- (ii) the issuing of bonus shares in connection with portfolio investments is not included in the balance of payments;
- (iii) profits or losses on operations in the Danish sector of the SAS are shown for statistical reasons under the heading 'Other goods, services and income';
- (iv) The interest portion of payments in respect of financial leasing is not entered under 'Investment income' but under 'Other items'.

5.1 Direct investment income

The figures for interest, dividends and earnings on foreign direct investments in Denmark (including the Faeroe Islands and Greenland) and Danish direct investments abroad are based on annual reports supplied to Danmarks Statistik by firms in Denmark which are subsidiaries or branches of foreign undertakings or which themselves have subsidiaries or branches abroad. The delimitation of the undertakings considered to be direct investment undertakings in the Danish balance of payments statistics is dealt with in Chapter 3, Sections 2.1 and 2.2.

Direct investment income includes:

- (i) Interest on loans and other accounts with firms in the same group. However, interest on banking sector accounts with their subsidiaries and branches is not treated as interest on direct investment.
- (ii) Dividends on shares and the like in directly owned subsidiaries. Dividends are entered after deduction of any dividend tax.
- (iii) Undistributed earnings/losses on directly owned and indirectly majority-owned subsidiaries. Undistributed profits are entered as the year's results after the deduction of depreciation tax and declared dividends. Undistributed profits/losses are allocated to the direct investor corresponding to his directly or indirectly owned proportion of the subsidiaries' capital.
- (iv) Profits/losses of branches.

Interest, dividends and earnings are allocated in the reports to the calendar year in which the sums in question were earned irrespective of whether or not the transfer has actually taken place (accrual basis). The accounting period is the calendar year. Dividends on banking sector direct investment are recorded on a payments basis.

Interest and dividends which the subsidiaries earn with the parent companies and any losses incurred by the subsidiaries and branches are set off against the corresponding sums for interest, dividends and earnings which the parent companies, etc. earn with those subsidiaries or branches. Therefore, the receipts in the balance of payments statement relate to the net yield from Danish direct investment abroad, while the expenditure refers to foreign direct investment in Denmark.

5.2 Other investment income

The statement of interest and dividends on assets and liabilities other than direct investment is based on the payments statistics of the National Bank and is therefore on a payments basis.

The currency statistics allow for a breakdown by internal sector but do not provide information on the sector to which the foreign transactor belongs. This means that that part of the Danish private sector's transactions with foreign countries which is conducted with public sectors abroad cannot be distinguished in the Danish statistics as recommended in the IMF system.

6. OTHER GOODS, SERVICES AND INCOME

Under the heading 'Other goods, services and income' are listed goods, services and income not included under 'Merchandise', 'Sea transportation', 'Travel' and 'Investment income'. The scope of these transactions differs from the IMF system in the following respects:

Transactions listed under the heading 'Other goods, services and income' in the Danish statistics but shown elsewhere in the IMF system

- (i) Receipts from carriage by road, rail or air, insurance of goods, dispatching and similar services connected with shipment.
- (ii) Receipts and expenditure in connection with transport by road, rail or air other than freight and the passenger transportation.
- (iii) Receipts from transportation of passengers and operating profits in the Danish sector of the SAS.
- (iv) Purchase and sale of patents, concessions and similar non-financial intangible assets.

Transactions listed under 'Other goods, services and income' in the IMF system but shown elsewhere in the Danish balance of payments

- (i) Value added in connection with the processing of goods ('Merchandise').

- (ii) Payments relating to life insurance (considered in the Danish statistics as capital movements).

6.1 Official transactions

Official transactions include:

- (1) Payments between the Danish public sector, as defined in Chapter 1, Section 6 and foreign countries, including payments to a Danish diplomatic agency abroad and also to Danish nationals sent abroad to serve in them.
- (2) Payments from abroad to foreign diplomatic agencies in Denmark and the offices in Denmark of international bodies and to foreign nationals serving in such agencies or offices.

Statements of such payments are based on the payments statistics of the National Bank. Payments from Denmark to Danish embassies etc. abroad and from foreign countries to their embassies etc. in Denmark are used in the Danish balance of payments statistics as an indication of the level of the transactions by diplomatic agencies in the countries where they are situated.

6.2 Private transactions

Private transactions are considered to include transactions between Danish non-public sectors and foreign countries, other than transactions relating to foreign diplomatic agencies.

The transactions concerned are mainly as follows:

- (i) Shipment and other transportation other than by sea, cf. 6.2.1.
- (ii) Insurance, other than merchandise insurance and life insurance.
- (iii) Purchase, sale and other use of know-how, patent and design rights, trade marks, inventor's rights, film and other copyrights.

- (iv) Services in connection with oil and gas extraction installations in the Danish sector of the North Sea.
- (v) Net receipts from merchanting transactions.
- (vi) The purchase by residents/non-residents of goods abroad/in Denmark which remain abroad/in Denmark and are not resold.
- (vii) Leasing payments with the exception of those listed under the heading 'Other sea transportation'. In the case of payments for the financial leasing of goods entered in the external trade statistics only that part of the payment which corresponds to interest is taken into account.
- (viii) Remuneration, fees and other personal income.

The statement is compiled on the basis of the payments statistics of the National Bank, cf. 6.2.1.2.

6.2.1 *Shipment and other transportation other than by sea*

Freight for carriage by road, rail and air, insurance of goods and other transportation services other than by sea are partly listed under the heading 'Other goods, services and income' and partly included in other items, cf. 2.3.2 and 4.

6.2.1.1 Scope

The net value of the following transactions is included under the heading 'Other goods, services and income'.

1. *Freight by road, rail and air, insurance of goods and similar services connected with shipment*
 - A. Receipts from non-residents earned by Danish transport and insurance undertakings in respect of freight and insurance of goods from the Danish frontier, to a

foreign country and from a foreign country to the Danish frontier, and between two foreign countries.

B. *Receipts from residents earned by Danish transport and insurance undertakings in respect of:*

- (a) Freight and insurance of exported goods from the Danish frontier to a foreign country.
This includes sums paid by non-residents via Danish exporters in connection with export cif contracts.
- (b) Freight and insurance of goods to the Danish frontier, e.g. in connection with import fob contracts.

C. The receipts of foreign transport and insurance undertakings from *residents and other non-residents* in respect of freight and insurance of goods carried within Danish territory.

2. *Conveyance of passengers by SAS flights*
3. *Port services, repairs etc. in respect of means of transport other than ships*

Receipts from and expenditure to non-residents.

6.2.1.2 Sources and recording method

The sources for the statement are the National Bank's records of payments between residents and non-residents in respect of road, rail and air transportation, merchandise insurance, dispatching etc. and information from SAS, cf. Chapter 3, Section 2.5. These sources are supplemented by estimates based on the National Bank's payments statistics and the external trade statistics. The method of estimation is as follows:

The import and export values of the external trade statistics are compared with the values of the commodity payments in the currency statistics allocated to the month in which the goods paid for were imported or exported. That part of the differences thus calculated between the import cif and the export fob value of the goods on the one hand and the invoice (payment) value of those goods on the other which can be attributed to freight by road, rail or air, merchandise insurance, etc., supplements the aforementioned transport and insurance payments between residents and non-residents, so that the statement of freight by road, rail or air, merchandise insurance etc. remains consistent with the statement of imports and exports under the heading 'Merchandise'.

Because of the recording method used transactions can be compiled at their net value only.

7. UNREQUITED TRANSFERS

The delimitation of the transactions included under the heading 'Unrequited transfers' departs from the IMF recommendations with respect to 'migrants' transfers' which are not included.

In the Danish balance of payments statistics the term emigrant/immigrant is applied to persons who move from/to Denmark to take up permanent residence or stay for more than one year. On emigration/immigration the only items recorded in the Danish balance of payments statistics are any transfers or reregistration of liquid assets which produce a change in Denmark's international liquidity. For statistical reasons no counter item is shown under 'Unrequited transfers' in relation to such entries and the amounts concerned appear in the balance of payments statistics as errors and omissions.

7.1 Private unrequited transfers

These are unrequited transfers effected between the Danish non-public sector and foreign countries (excluding EEC institutions).

The following transactions are listed under this heading:

Workers' remittances

Entered here are the sums transferred abroad as donations or as support for members of a family and which are part of the remuneration which the persons in question have earned in Denmark.

Cash transfers of Danish kroner to Danish currency dealers from banks in Yugoslavia, Turkey and Pakistan are usually treated as 'Workers' remittances and are therefore listed here and not under 'Travel'.

Other private unrequited transfers

These cover payments in respect of inheritances, as well as compensation with the exception of insurance compensation which is entered under 'Other goods, services and income'. They also include payments effected between the private sector in Denmark and foreign countries in connection with the EEC agricultural regulations.

7.2 Official unrequited transfers

7.2.1 Interofficial unrequited transfers

7.2.1.1 Unrequited transfers between Denmark and the EEC institutions

Here, apart from a few unimportant exceptions, are listed all unrequited transfers between Denmark and EEC institutions.

The delimitation of EEC institutions is in accordance with the document 'The ESA applied to the Community institutions'.

Transactions with EEC institutions which are concerned with goods and services or interest or with movements of capital are not entered here but under the headings

reserved for the corresponding transactions when effected with bodies other than EEC institutions. It should be noted that the EEC's repayment of 10% of its own resources in Denmark is shown in the Danish balance of payments statistics as an unrequited transfer from the EEC and not as an export of services to the EEC.

The statement is based on actual payments between Denmark and the EEC institutions including the EEC amount with the National Bank of Denmark.¹ The amounts are shown as gross receipts or expenditure in the balance of payments at the time when the payments are made (payment principle). The use of this method means that no debts owed by/to the EEC are recorded in connection with unrequited transfers.

Statistical treatment of monetary compensatory amounts

The green Danish krone corresponds to the krone's central rate in the European Monetary System and consequently no monetary compensatory amount (MCA) is paid or levied in respect of exports from or imports into Denmark.² MCAs are included under the heading 'Unrequited transfers between Denmark and EEC institutions' only when MCAs are

paid in respect of exports to the United Kingdom and Italy by the Danish authorities on behalf of the EEC.

7.2.1.2 Other interofficial unrequited transfers

These cover donations and contributions to developing countries including the voluntary cancellation of developing countries debt, and remuneration paid to persons sent to such countries as experts on projects financed by Denmark. Also entered under this heading are membership fees and contributions to the budget and administrative costs of international and regional organizations other than the EEC.

7.2.2 Other official unrequited transfers

These cover contributions received from and paid to the Federal Republic of Germany in respect of cultural activities in the Schleswig frontier region.

7.3 Sources

Data for the item 'Unrequited transfers' are based on the payments statistics of the National Bank. 'Unrequited transfers' are recorded in the payments statistics at the same value and time as the transactions for which they are counter items.

¹ Transfers from the accounts of the EEC institutions to foreign countries and vice versa are not recorded in the Danish balance of payments statistics, since EEC accounts are included as liabilities in the Danish foreign-exchange reserves.

² of. footnote, Chapter 2, Section 2.3.3.

Chapter III – Capital account items

1. INTRODUCTION

1.1 Scope of capital transactions

Under the heading of capital transactions are recorded transactions in financial assets and liabilities *vis-à-vis* foreign countries. The types of transaction involved are as follows:

- (i) Transactions between residents and non-residents.
- (ii) Transactions between residents involving the re-classification of foreign assets from one heading in the balance of payments to another (e.g. foreign currency transactions (purchase or sale) between the National Bank and the private banking sector; transfer by Danish exporters of export bills etc. to banks or export financing agencies; transfers of foreign currency between monetary institutions and accounts which business undertakings have abroad).

Financial assets and liabilities *vis-à-vis* foreigners include:

- (a) monetary gold,
- (b) SDRs,
- (c) real estate,
- (d) life insurance.

Guarantees, sureties etc. are not considered to be financial assets or liabilities.

Transfers by emigrants of financial assets and liabilities other than cash are not included in the balance of payments statement. The transfer of cash is recorded as a change in the private banking sector's accounts with foreign countries but no

counter item in respect of such transfers is shown under the heading 'Unrequited transfers', cf. Chapter 2, Section 7.

1.2 Sources and recording methods

Information on the overall scope of capital movements is obtained by collating data from the following statistical sources:

(a) *National Bank payments statistics*

These record gross transactions in assets and liabilities. The transactions are recorded on a payment basis and exclude interest payments, commission and other costs. Included are losses or gains on redemption of bonds issued at a discount.

(b) *Danmarks Statistik's annual statistics of foreign assets and liabilities*

Movements of capital including undistributed earnings are calculated as net changes in either assets or liabilities.

(c) *Bank statistics*

Movements of capital are calculated as net changes in either assets or liabilities.

(d) *External trade statistics*

In cases where the capital movements are calculated as changes in outstanding assets and liabilities, the statement, as far as possible, excludes any changes in assets and liabilities which are in the nature of unrealized capital gains or losses or which are due to reclassifi-

cation of assets and liabilities.¹ Changes in the valuation due to changes in the rates for the currencies in which the assets and liabilities are denominated or to changes in stock exchange quotations are omitted from the statement. Changes in assets and liabilities due to the writing-off of bad debt, expropriation etc. are not included in the statement. Voluntary cancellation of developing countries' debt is included in the statement.

2. DIRECT INVESTMENT

For the statement of direct investment, Danmarks Statistik collects data each year from firms in Denmark which are the result of foreign direct investment or which have themselves undertaken direct investment abroad. The term 'Direct investment' is defined as investment that is made with a view to a lasting financial connection with an undertaking and by means of which considerable (but not necessarily an absolute controlling) influence on the management of the undertaking is obtained, maintained or extended.

In practice the following are considered to be direct investment undertakings:

2.1 Foreign direct investment in Denmark

- (1) Limited liability companies (e.g. joint stock companies) in which a non-resident or a group of inter-connected non-residents own:
 - (a) In the case of direct ownership: 10% or more of the ordinary shares or voting power.
Minority holdings (a share of the capital between 10% and

49.9%) are included unless it can be established that the investor does not have a considerable influence on the management of the undertaking.

- (b) In the case of indirect ownership (i.e. via directly owned companies): 50% or more of the ordinary shares or voting power.
- (2) Branches of enterprises with non-resident head offices and of the companies mentioned above in (a) and (b)

These include personal liability companies and real estate for commercial use.

The following are *not* included in the Danish balance of payments statistics as the object of foreign direct investment in Denmark:

- (i) Representative agencies, i.e. agencies whose function is solely to provide assistance or arrange contacts, cf. Chapter 1, Section 2.
- (ii) Real estate not for commercial use.
- (iii) Ships, aircraft and oil drilling platforms belonging to foreigners and used on Danish territory for at least one year.
- (iv) Construction and civil engineering work carried out in Denmark by foreign undertakings.
- (v) Purchases, by foreigners, of patents and similar non-financial rights issued in Denmark.

2.2 Danish direct investment abroad

Danish direct investment abroad is defined in the same way as foreign direct investment in Denmark.

2.3 Direct investment capital

Except for monetary institutions, direct investment capital comprises all types of

¹ In the item 'Net official reserves' changes in valuation and reclassification (and the counter items) are included in accordance with the rules of the IMF.

financial relations between directly and indirectly owned subsidiaries and branches in Denmark/abroad on the one hand and, on the other, foreign/Danish parent companies, head offices and other firms inside the same group. For monetary institutions, only the equity capital is comprised, including the share of undistributed earnings.

Undistributed earnings are allocated to the direct investor according to his directly and indirectly-owned proportions of the subsidiaries' share capital.

2.4 Sources and recording method

The annual statistics of external assets and liabilities contain the following data on direct investment (marked with a +):

Information on short-term and long-term items is gathered only for trade credits. The definitions of short-term and long-term are the same as those adopted by the IMF.

A copy of the report form used for the statistics is shown in Annex 3.

Assets and liabilities are reported at the values recorded in the firms' accounts.

Equity capital must be reported after deduction of depreciation.¹

The conversion from foreign currency to Danish kroner must be based on the middle rates quoted by the National Bank. The recording day for the statement is the last day of the calendar year.

	Foreign direct investment in Denmark		Danish direct investment abroad	
	Liabilities	Assets	Assets	Liabilities
Share capital etc. (nominal value)	+	·	+	·
Share of other equity (reserves)	+	·	+	·
Capital of branches	+	·	+	·
Intra-group loans outstanding (irrespective of term)	+	+	+	+
Outstanding trade credits				
original term one year or less	+	+	+	+
original term more than one year	+	+	+	+
Advance payments	+	+	+	+
Other liabilities/assets	+	+	+	+

¹ cf. Section 2.5 below.

In the balance of payments, transactions are calculated as changes in outstanding amounts excluding valuation changes.

Changes in valuation and changes due to reclassification are excluded from the statement as far as possible but since it is based on data on outstanding amounts such changes cannot always be excluded. The inclusion of changes in valuation and changes due to reclassification will however not affect the extent of the total of capital (excluding undistributed profits) since this is based on the National Bank's currency statistics supplemented by the banking statistics and external trade statistics.

2.5 The statistical treatment of SAS (Scandinavian Airlines System)

SAS is a consortium which is owned by the national airline companies of Sweden, Norway and Denmark. Its head office is in Sweden but the airline carries on business in the three Scandinavian countries.

In the Danish balance of payments statistics, the SAS consortium is regarded as a Swedish undertaking with a Danish direct investment corresponding to two-sevenths of the subscribed capital. The part of the SAS consortium's activities in the Danish sector (SAS sector Denmark) is regarded as being operated by a branch of a Swedish head office.

The transactions undertaken by the Danish sector of SAS with foreign countries are broken down as follows in the Danish balance of payments statistics:

- (a) SAS aircraft registered in the Danish aircraft register or removed from the register as a result of their export, are listed under the heading 'Merchandise'. The data are obtained from the Danish external trade statistics. Goods other than aircraft imported or exported by the Danish

sector of SAS are also entered in the external trade statistics and listed under the heading 'Merchandise'.

- (b) Payments in respect of services carried out by/for the Danish sector of SAS for/by other countries are listed in the balance of payments statistics under the appropriate headings, for example under 'Travel'. The data are obtained from the National Bank's currency statistics.
- (c) A large proportion of the foreign receipts and expenditure of the Danish sector of SAS is transferred direct between the foreign countries concerned and the Head Office of SAS in Stockholm. As a result of this centralization of payments the Danish sector of SAS receives from the Head Office of SAS cash transfers to offset its loss of liquidity. The data are obtained from the National Bank's currency statistics.
- (d) Goods, including SAS aircraft, which are included in the Danish trade statistics but are paid for by SAS Stockholm are treated as described below. The data are obtained from SAS.

The sum of the amounts mentioned under (c) and (d) is allocated to the balance of payments heading 'Direct investments' and 'Other goods, services and income' as follows:

An amount corresponding to the increase in equity of the SAS Danish sector branch is listed under the heading 'Direct investments'. The increase in equity is measured in practice as the total value (before depreciation) of:

- (i) the net increase in the SAS fleet registered in Denmark;
- (ii) the Danish SAS sector's expenditure on the purchase of buildings, service equipment, vehicles, furniture and similar investments in equipment over the period concerned;
- (iii) the increase in SAS's liquid assets in Denmark.

The remaining part of the amount under (c) and (d) is allocated to the heading 'Other goods, services and income'. This amount consists of the net value of the following transactions:

- (i) the part of the Danish sector's income and expenditure in respect of service which is not included in the Danish statistics as a result of payments being centralized in Sweden;
- (ii) the profits, before depreciation, of the SAS Danish sector branch.

3. PORTFOLIO INVESTMENT

Portfolio investment in the Danish balance of payments statistics covers dealings in shares and long-term bearer bonds.¹ The definition of long-term is in accordance with the IMF definition.

Dealings in shares of a direct investment nature are entered under the heading 'Direct investment'. The purchase and sale by the

National Bank of long-term bearer bonds is entered under 'Net official reserves'. The purchase of shares in international and regional organizations by the Danish State is entered under the heading 'Other capital – public sector'. Information on the issuing of bonus shares of a portfolio investment nature is not available and such transactions are therefore not recorded in the balance of payments statistics.

Portfolio investment in bonds is broken down in the balance of payments statistics according to whether the issuer (debtor) belongs to the public, or to some other sector. The institutions in Denmark which are included under the public sector are listed in Chapter 1, Section 6. For statistical reasons the only bonds issued for foreign public sectors which can be identified are bonds issued by international organizations of which Denmark is a member.²

3.1 Sources and recording method

The sources used are shown below.

			Sector:	
			Public sector and private non-monetary sector	Private monetary institutions
Long-term bonds	Foreign (assets)		National Bank currency statistics	Banking statistics
	Danish liabilities	Issued abroad	Danmarks Statistik's annual survey of foreign accounts	National Bank currency statistics
		Issued in Denmark (krone bonds)	National Bank currency statistics	
Shares	Foreign (assets)			
	Danish (liabilities)			

¹ Mortgage deeds on real estate are considered as long-term bearer bonds.

² Private non-monetary residents can buy bonds quoted on the stock exchange with an initial term of over 2 years issued by one of the following international organizations:

The European Communities and its institutions, including the European Investment Bank, Asian Development Bank, Inter-American Development Bank, Nordic Investment Bank, Council of Europe, International Bank for Reconstruction and Development.

The acquisition of bonds issued by non-residents other than those listed above requires the permission of the National Bank of Denmark. This permission is normally granted only to special institutions, e.g. insurance companies.

4. OTHER CAPITAL

'Other capital' is a residual item for movements of capital not entered under 'Direct investment', 'Portfolio investment' and 'Net official reserves'.

'Other capital' is broken down on the debtor/creditor principle into the following three internal sectors:

- (i) Public sector;
- (ii) Private banking sector;
- (iii) Other private sector.

Details of the delimitation of these sectors will be found in Chapter 1, Section 6.

4.1 Public sector

Entered here are:

Loans:

- (i) Foreign loans raised by the public sector (other than long-term debenture loans, which are entered under 'Portfolio investment').
- (ii) Bilateral loans to developing countries including voluntary cancellation of developing countries' debts to Denmark.

Trade credits:

Credit granted by a supplier or to a customer in connection with the public sector's external trade (concerns mainly power stations and telephone companies).

Other assets and liabilities:

Payment of equity capital in international and regional organizations of which Denmark is a member.

The statement of movements of capital is based on the payments statistics of the National Bank, combined with Danmarks Statistik's annual statement of foreign accounts.

The raising of foreign loans and the repayment of such loans, as also payments to international and regional organizations are recorded at the time of payment. Loans provided for developing countries for the purchase of goods are recorded at the time when payment is made to the Danish exporter. Cancellation of developing countries' debt is recorded at the time when the relevant entry is made in the books.

4.2 Private banking sector

Under this heading are entered those foreign transactions by the private banking sector abroad which are not entered under 'Direct investment' or 'Portfolio investment'. Accounts with parent companies and subsidiaries and branches which are not considered equity capital are entered here and not under 'Direct investments'.

Foreign bills of exchange which Danish exporters have sold to or discounted by the private banking sector are entered as foreign assets on the date of sale or discounting.

The statement, based on bank statistics, shows net changes in either assets or liabilities, corrected for changes in valuation. Subordinated loan capital raised or repaid can be shown gross since such capital transactions are included in the payments statistics.

It is only possible to a limited extent to break down assets and liabilities into short and long term in accordance with the IMF definition since neither bank statistics nor payment statistics distinguish systematically between assets and liabilities with an original term of respectively one year or less and more than one year.

4.3 Other private sector

All capital transactions are entered here with the exception of direct and portfolio investment by undertakings or persons not

belonging to the public sector and the private banking sector, according to the definition of the sectors in Chapter 1, Section 6.

The most important types of capital transaction included under this heading are:

Loans:

- (i) Financial loans with an initial term of not less than 5 years. Financial loans are raised for the following purposes:
 - (a) financing of investment in commercial plant in Denmark,
 - (b) refinancing of expenditure in connection with building and construction work undertaken abroad.
- (ii) Loans granted or raised by Danish non-monetary financial institutions such as the Danish Export Finance Corporation, Denmark's Ship Credit Fund and the Manufacturing and Manual Industries Finance Corporation.
- (iii) Commercial loans raised in foreign financial institutions for the financing of Danish external trade.

Trade credits:

In the Danish balance of payments, the term trade credits is applied to credits involving the deferral of payments for goods and any associated services beyond the date of their delivery from abroad, or credits involving a prolongation of the due date for payment of goods and associated services beyond the date when they are delivered abroad.

Advance payments are included in the term 'Trade credits'. In addition, loans between foreign countries and Denmark which are not recorded in the currency statistics are treated for statistical purposes as trade credits.

Other assets and liabilities:

Changes in non-monetary residents' balances in foreign accounts and changes in

foreigners' accounts held with non-monetary institutions in Denmark.

4.3.1 Sources and method of compilation

Capital transactions other than trade credits are compiled on the basis of the payments statistics combined with Denmark's Statistik's annual statement of foreign accounts.

Trade credits are calculated by comparing the import and export values of the external trade statistics on the one hand (adjusted so that these values contain the same elements in respect of transport and insurance as the commodity payments in the payments statistics) with on the other hand the commodity payments recorded in the same period according to the payments statistics. The payments statistics' figures for commodity payments cover not only payments between Denmark and foreign countries¹ but also payments which Danish exporters receive from inland monetary institutions and other export finance institutions in connection with financing of Danish exports by those institutions.

The net change in outstanding trade credits as calculated on the basis of the external trade statistics and the payments statistics is corrected to take account of the trade credits which are calculated on the basis of the data from either direct investment undertakings or public authorities and which are entered under the headings 'Direct investment' and 'Other capital, public sector'.

4.3.2 Breakdown by term

It is not possible to provide a completely reliable breakdown of capital transactions by length of term since the statistical source material does not enable long-term and short-term transactions to be differ-

¹ Including repayment of bank loans whose proceeds are not recorded in the payment statistics.

entiated systematically in accordance with IMF definitions.

The following types of movement of capital are considered in the balance of payments to be *long term*:

- (i) financial loans,
- (ii) financial institutions' loans,
- (iii) trade credits in connection with foreign trade in ships and aircraft.

Short term:

- (i) commercial loans,
- (ii) changes in account balances,
- (iii) trade credits in connection with foreign trade in goods other than ships and aircraft.

5. NET OFFICIAL RESERVES

In the Danish balance of payments the concept of 'Reserves' is defined as the sum of the National Bank's gold stock, holdings of SDRs and ECUs, Denmark's reserve position with the IMF and foreign assets less foreign liabilities (net official reserves). The item 'Net official reserves' is calculated on the basis of changes in outstanding amounts as shown in the balance of the National Bank. Information on changes of assets and liabilities due to the allocation of SDRs, revaluations and reclassifications is supplied to Danmarks Statistik by the National Bank.

Chapter IV — Geographical breakdown of transactions shown in the balance of payments

1. MERCHANDISE

1.1 Imports

The main criterion for the geographical breakdown of imports is the country of origin of the merchandise.

The country of origin is understood to be the country in which the goods were produced or processed into the form in which they are imported into Denmark. The term processing does not cover re-packing, grading or mixing unless after such treatment it is not possible to attribute the goods in question to any country of origin other than the country in which the treatment was carried out.

Other criteria applied to the movement of goods are as follows:

Imported goods whose country of origin is Denmark, the Faeroe Islands or Greenland are listed as imports from the country of consignment, i.e. the country from which the goods, without any intermediate stop for other than purely transport reasons, are dispatched with Denmark, the Faeroe Islands or Greenland as country of destination. The country of consignment is also the criterion used for works of art and antiques.

For used ships, aircraft and drilling rigs the criterion applied is the last country of registration (nationality). Catches landed by foreign fishing boats are also listed under the country where the vessel in question is registered.

In the balance of payments the cif value of imports is corrected to an approximate fob value by deducting a computed value for sea freight on the imports.

Sea freight on imports is broken down geographically on the basis of information in the external trade statistics on imported quantities of oil and other goods from 22 countries or areas of origin. This information is combined with information on the level of freight by volume of traffic earned by Danish tankers and dry-cargo ships on journeys to the Danish balance of payments area from each of the 22 countries or areas concerned. The freight rates computed for Danish ships are also used in computing the value of sea freight on foreign ships.

The cost of carriage by rail, road or air, together with insurance etc., remain part of the import value of the goods in question and the geographical breakdown follows the same rule as for imports of goods, i.e. is based on the country of origin criterion.

1.2 Exports

The criterion for the geographical breakdown of exports is the country of destination.

By country of destination is understood the country which at the time of the export of the goods is the country which is the latest known destination of the goods.

In the case of the export of ships, aircraft or drilling rigs, the country of destination is the country where the ship, etc., is to be registered.

For exports to diplomatic representative agencies and EEC institutions the country of destination is the country where the institutions, etc., are situated.

1.3 Movement of goods direct between foreign countries and installations in the Danish sector of the North Sea

At present no data are available on the country breakdown of such movements of goods.¹ For the time being the amounts concerned are shown as unallocated in the geographical statement of the balance of payments.

2. SEA TRANSPORTATION

It is not possible in the Danish balance of payments statistics to give a geographi-

Sea transportation

A comparison of the transactions included in the balance of payments and those included in the payments statistics and serving as a basis for a breakdown by country

cal breakdown of the individual components included in the item 'Sea transportation'; all that can be shown is the total receipts and expenditure.

The geographical breakdown depends on a breakdown key based on the payments statistics figures for payments between residents and non-residents, for which the category of payment is shown as 'Sea transportation'. However, since these payments only partly coincide with the transactions included in the balance of payments a distribution by country on such a basis is inaccurate.

The table below compares the types of transaction in the balance of payments and in the payments statistics.

	Transactions included in the balance of payments (merchandise transactions shown fob)	Transactions included in the payments statistics and used as a basis for a breakdown by country
I Payment received by resident		
<i>Sea freight on exports by Danish ship</i>		
payment from non-resident	x	x
payment from resident	x	.
<i>Sea freight on imports by Danish ship</i>		
payment from non-resident	x
<i>Passenger transportation, port services, repairs and conversions, time charter</i>		
payment from non-resident	x	x
II Payment made to non-resident		
<i>Sea freight on exports by foreign ship</i>		
payment from resident	x
<i>Sea freight on imports by foreign ship</i>		
payment from resident	x	x
payment from non-resident	x	.
<i>Port services, repairs and conversions, time charter</i>		
payment from resident	x	x

Note: x shows that the transaction is included.
 . shows that the transaction is not included.

¹ See first footnote in Introduction, Section 2.

3. TRAVEL

Dealings in foreign exchange are included as receipts or expenditure under the country in which the denomination in question is the national currency and not under the country where the traveller is resident or where the traveller uses the currency. This is of importance for the USD, UKL and DM which are widely used by travellers who are not residents of the USA, UK or the Federal Republic of Germany or who are travelling to countries other than those mentioned.

Dealings in Danish kroner including transfers between Danish and foreign banks are broken down by the countries where the persons receiving or making the payments are resident.

Payments in respect of international passenger transport by rail are shown in the balance of payments statistics as a net figure allocated to Belgium where the international ticket clearing takes place.

4. INVESTMENT INCOME

The main basis for the geographical breakdown of the item 'Investment income' is the payments statistics of the National Bank, which contain data on payments of interest and dividends broken down by the country of residence of the person making or receiving the payment (the transactor principle). The payments statistics are used for the geographical breakdown in cases where these statistics are used for the global balance of payments statement and also in cases where the global statement is based on other statistical sources.

4.1 Direct investment income

The statement of direct investment income is based on data which Danmarks Statistik collects direct from undertakings and which do not show a breakdown by country.

The payments statistics of the National Bank contain data on the geographical breakdown but direct investment is defined more narrowly than in the balance of payments statistics, which use the IMF definition. For the country breakdown the payments statistics are used in respect of distributed earnings and interest on certain long-term intra-group loans. Undistributed earnings and other direct investment income which either are not included or cannot be identified in the payments statistics were previously not broken down by country. As from the 1978 statement, however, a partial breakdown of these amounts by country had been undertaken by using a key based on geographically specified data from the annual reports supplied to Danmarks Statistik concerning the outstanding value of direct investment at the end of the year.

4.2 Other investment income

The source for the country breakdown is the payments statistics. Interest and dividends included in the global statement but which cannot be identified in the payments statistics are not broken down by country.

Interest and dividends of portfolio investment are allocated to the countries of residence of the persons receiving or making the payment irrespective of whether they are the real creditors/debtors or merely paying agents.

5. OTHER GOODS, SERVICES AND INCOME

The geographical breakdown is based on the payments statistics.

That part of the services relating to carriage by rail, road or air, insurance etc., which in the compilation of the global figures is computed on the basis of the external trade statistics, is broken down by country in the same way as exports

and imports, i.e. either by country of destination or by country of origin. This method of breakdown by country only gives correct results under very strict conditions of application which are seldom complied with in practice so the method cannot be considered satisfactory.

6. UNREQUITED TRANSFERS

The geographical breakdown of unrequited transfers is based on the payments statistics of the National Bank. As a general rule, unrequited transfers in the payments statistics are allocated to the country of residence of the foreign transferor.

All unrequited transfers between Denmark and the European Community Institutions are entered in the column 'Institutions of the European Communities'.

In cases where the geographical breakdown of the transactions for which the amounts shown under 'Unrequited transfers' are counter items is based on criteria different from those of the payments statistics, inconsistencies occur in the geographically classified statement of balance of payments. In the Danish balance of payments statistics, such inconsistencies occur especially in connection with merchandise transactions since these are broken down by country of origin and country of destination.

7. DIRECT INVESTMENT

The geographical breakdown of direct investment is based on data in Danmarks Statistik's annual statistics of external assets and liabilities. The annual statistics contain data on the country breakdown of total assets and liabilities in relation to both incoming and outgoing direct investments (the questionnaire used to obtain this information is shown in Annex 3).

Assets and liabilities are allocated to the countries directly receiving or undertaking the investments. If the direct investment is made by a holding company the investment is allocated to the country where this intermediary is resident. Undistributed profits of indirectly-owned subsidiaries are allocated to the country in which the directly-owned subsidiary is located.

8. PORTFOLIO INVESTMENT

The geographical breakdown of portfolio investment is based on data in the National Bank's payments statistics. In the payments statistics foreign portfolio investment in Danish bonds and Danish investment in foreign bonds are allocated to the country of residence of the person making or receiving the payment. If Danish bond loans are subscribed abroad with a foreign bank as manager the loan is allocated to the country of residence of the foreign manager even when he is not the ultimate creditor.

Transactions in Danish bonds between foreigners are not recorded in the Danish balance of payments statistics. Portfolio investment in bonds by the private banking sector cannot be directly broken down by country since information on it is generally not provided in the bank statistics used for the statement, cf. 'Other capital, private banking sector'. Beginning with the 1978 statement an estimated breakdown by country of such portfolio investment has been given.

9. OTHER CAPITAL

9.1 The public sector's capital transactions — apart from trade credits — are broken down by country on the basis of data in the payments statistics. As with the portfolio investment it is possible to identify only the immediate agent in the

transfer, i.e. the person receiving or making the payment. Bilateral loans to foreign countries and voluntary cancellation of amounts owed to Denmark by developing countries are allocated to the relevant developing country.

There is no breakdown of the public sector's trade credits since no data on a breakdown by country are provided.

9.2 The statement of the **private banking sector's** capital transactions is based mainly on the bank statistics. These statistics give details of the breakdown of assets and liabilities by country only in respect of foreign accounts denominated in Danish kroner. Accounts in foreign currencies are broken down by type of currency. Since data on a breakdown by country are only partly available no such breakdown is made.

9.3 **Other private sector's** capital transactions — apart from trade credits — are broken down by country on the basis of the payments statistics and here the criterion is country of residence of the person receiving/making the payment.

The methods of computation applied to the statement of global trade credit figures cannot be relied on to give adequately accurate results in calculating the trade credits in the case of individual countries, so no breakdown of trade credits by country is undertaken.

10. NET OFFICIAL RESERVES

For reasons of confidentiality the geographical breakdown of the National Bank's movements of funds to and from foreign countries is not published.

Chapter V – The connection between the balance of payments statistics and the national accounts statistics, concerning the treatment of external transactions

1. INTRODUCTION

The treatment of transactions with foreign countries in the national accounts statistics differs from the way these are allocated in the balance of payments statistics as follows:

- (i) the national accounts refer exclusively to Denmark proper, including the Danish part of the continental shelf, whereas the balance of payments also includes the Faeroe Islands and Greenland;
- (ii) certain transactions in the balance of payments statistics are allocated differently in the national accounts statistics;
- (iii) service transactions in the national accounts statistics are more often calculated on a net basis than in the balance of payments statistics;
- (iv) the primary statistical sources used for the national accounts differ from those used for the balance of payments for certain service transactions;
- (v) the national accounts do not include financial transactions with foreign countries.

2. DIFFERENCES IN GEOGRAPHICAL AREA

In the national accounts, balance of payments data are corrected; in principle all transactions between residents of the Faeroe Islands and Greenland and residents outside the balance of payments area are omitted, whereas transactions

between Denmark proper on the one hand and the Faeroe Islands and Greenland on the other hand are included. In practice, the differences in geographical coverage of the national accounts and balance of payments are not entirely corrected since only the most important amounts are adjusted. These consist of:

- (i) all corrections concerning merchandise transactions;
- (ii) wages and salaries earned by residents in Denmark proper in the course of work in the Faeroe Islands and Greenland;
- (iii) interest payments by the public institutions of the Faeroe Islands to residents outside the balance of payments area;
- (iv) interest payments by Greenland on Danish State loans;
- (v) transfers of income from Denmark proper to the Faeroe Islands and Greenland;
- (vi) transfers of capital (investment grants) from Denmark proper to the Faeroe Islands and Greenland.

3. DIFFERENCES IN ALLOCATION

3.1 In the national accounts, the current transactions of the balance of payments are allocated to the following headings:

1. Goods
2. Services excluding tourism
3. Tourism
4. Wages, salaries and employer contributions
5. Interest and dividends
6. Indirect taxes/subsidies under EEC provisions

7. Other current transfers to/from the EEC
8. Other current transfers
9. Balance of current transactions (1-8)
10. Capital transfers to/from foreign countries
11. Acquisition of assets, net (9 + 10).

3.2 Balance of payments current transactions are allocated to the headings mentioned in 5.3.1 in the following manner:

‘Merchandise’

- (i) exports of goods below a certain value are listed in the national accounts under the heading ‘Tourism’;
- (ii) other transactions are listed in the national accounts under ‘Goods’.

‘Sea freight’

In the national accounts, imports of goods are listed cif and, as a result, the sea freight receipts and expenditure in the balance of payments are converted to a cif basis when items are allocated to the heading ‘Services excluding tourism’ in the national accounts.

‘Other sea transportation’

- (i) berthing charges paid by Danish shipping companies in foreign ports which are listed in the Danish balance of payments statistics under the heading ‘Other sea transportation’ are listed in the national accounts under the heading ‘Tourism’;
- (ii) bunkering for foreign ships in Danish ports is listed in the national accounts as export of goods;
- (iii) other transactions under the heading ‘Other sea transportation’ (including supplies to foreign ships in Danish ports of goods other than bunkering

and all supplies to Danish ships in foreign ports) are listed in the national accounts under the heading ‘Services excluding tourism’.

‘Travel’

- (i) residents’ expenditure for business trips is listed in the national accounts under the heading ‘Services excluding tourism’;
- (ii) other expenditure as well as all income (including income from foreign sailors stopping over in Denmark) is listed under the heading ‘Tourism’.

‘Investment income’

These items are all listed under the corresponding heading in the national accounts.

‘Other goods, services and income’

- (i) wages and salaries of Danish embassy personnel abroad and of foreign embassy personnel in Denmark are listed under the heading ‘Tourism’;
- (ii) other wages and salaries paid to or received from foreign countries are listed under the heading ‘Wages, salaries and employer contributions’;
- (iii) purchases, sales and other use of know-how, patents and other similar non-financial rights are listed in the national accounts under the heading ‘Interest and dividends’;
- (iv) other transactions are listed under the headings ‘Services excluding tourism’ and ‘Other current transfers’.

‘Unrequited transfers’

The unrequited transfers in the balance of payments are classified in the national accounts partly as current transfers and partly as capital transfers.

In the national accounts, the figures given in the balance of payments statistics of ‘Other private unrequited transfers’ as

well as part of the amounts received from and paid to the Federal Republic of Germany in respect of cultural activities in the Schleswig frontier area are listed as capital transfers.

Other unrequited transfers in the balance of payments statistics are listed in the national accounts under current transfers, cf. 5.3.1, headings 6, 7 and 8.

4. NET-BASED STATEMENT

Apart from the cases mentioned in Chapter 2, Section 1.2, service transactions in the balance of payments are listed on a gross basis. In the national accounts on the other hand, the transactions listed under the heading 'Services excluding tourism' are in principle shown on a net basis (and entered on the receipts side). The following service transactions under this heading, however, are listed on a gross basis:

- (i) sea freight,
- (ii) other sea transportation,
- (iii) residents' business trips abroad,
- (iv) services in respect of oil and gas installations in the North Sea.

5. DIFFERENCES IN VALUATION AND TIMING

Entries for services and transfers in the national accounts are to a certain extent based on data from primary statistical sources other than those used in the preparation of the balance of payments. The resulting differences between the figures listed in the balance of payments and national accounts are offset in the national accounts under the heading 'Other current transfers', where the current transactions are balanced with the current account items of the balance of payments, except for the case where the differences result from variations in geographical coverage between the two sets of statistics.

Annex 1 — The international version of the balance of payments, final statement

	Credit	Debit
Current account		
Goods, services and income		
Merchandise: exports fob including non-monetary gold		
Exports fob of metropolitan Denmark other than to Faeroe Islands and Greenland		
Exports fob of Faeroe Islands and Greenland other than to Denmark		
Merchandise: imports fob including non-monetary gold		
Imports cif of metropolitan Denmark other than from Faeroe Islands and Greenland		
Imports cif of Faeroe Islands and Greenland other than from Denmark		
Sea freight on imports		
Sea freight		
Other sea transportation		
Passenger services		x x x x
Port services, etc.		
Time charters		
Other		
Travel		
Investment income		
Direct investment income		
Reinvested earnings		
Distributed earnings		
Other		
Resident official		
Resident private		
Other goods, services and income		
Official		
Resident official including interofficial		
Foreign official excluding interofficial		
Private		
Unrequited transfers		
Resident private		
Workers' remittances		
Other		
Resident official		
Interofficial		
European Communities		
Other		
Other, resident official		

	Credit	Debit
Capital account		
Capital, excluding net official reserves		
Direct investment	<i>net assets</i>	
Abroad		
Equity capital		
Reinvestment of earnings		
Other long-term capital		
Short-term capital		<i>net liabilities</i>
In Denmark		
Equity capital		
Reinvestment of earnings		
Other long-term capital		
Short-term capital	<i>assets</i>	<i>liabilities</i>
Portfolio investment		
Public sector bonds		
Issues abroad	x x x x	
Other issues		
Other bonds		
Corporate equities		
Other long-term capital		
Resident official sector		
Drawings on loans		
Repayments on loans		
Trade credits		
Other assets and liabilities		
Deposit banks		
Other sectors		
Drawings on loans		
Repayments on loans		
Trade credits		
Other assets and liabilities		
Other short-term capital		
Resident official sector		
Loans		
Trade credits		
Other assets and liabilities		
Deposit banks		
Other sectors		
Loans		
Trade credits		
Other assets and liabilities		
Net official reserves		
Monetary gold		
Total change in holdings		
Counterpart to monetization/demonetization		
Counterpart to valuation changes		
Special drawing rights		
Total change in holdings		
Counterpart to allocation/cancellation		
Counterpart to valuation changes		

	Credit	Debit
European currency units		
Total change in holdings		
Counterpart to valuation changes		
Reserve position in the Fund or use of Fund credit		
Total change in holdings		
Counterpart to valuation changes		
Other foreign assets and liabilities		
Total change in holdings		
Counterpart to valuation changes		
Net errors and omissions		

Annex 2 — The international version of the balance of payments, provisional statement

	Credit	Debit
Current account		
Goods, services and income		
Merchandise: exports fob including non-monetary gold		
Exports fob of metropolitan Denmark other than to Faeroe Islands and Greenland		
Exports fob of Faeroe Islands and Greenland other than to Denmark		
Merchandise: imports fob including non-monetary gold		
Imports cif of metropolitan Denmark other than from Faeroe Islands and Greenland		
Imports cif of Faeroe Islands and Greenland other than from Denmark		
Sea freight on imports		
Sea transportation		
Travel		
Investment income		
Direct investment income		
Other		
Other goods, services, and income		
Official		
Resident official including interofficial		
Foreign official excluding interofficial		
Private		
Unrequited transfers		
Resident private		
Workers' remittances		
Other		
Resident official		
Interofficial		
European Communities		
Other		
Other, resident official		

	Assets	Liabilities
Capital account		
Capital, excluding net official reserves		
Direct investment, excluding trade credits		
Abroad		x x x x
In Denmark	x x x x	
Portfolio investment		
Bonds, excluding residents' issues abroad		
Corporate equities		
Other capital, excluding trade credits		
Resident official sector		
Long-term borrowing abroad, net ¹	x x x x	
Other assets and liabilities		
Deposit banks		
Long-term capital ¹		
Short-term capital		
Other sector		
Long-term capital ¹		
Short-term capital		
Trade credits and errors and omissions		
Net official reserves		
Monetary gold		
Special drawing rights		
European currency units		
Reserve position in the fund or use of fund credit		
Other foreign assets and liabilities		

¹ Including bonds issued abroad.

Annex 3 — Questionnaire for Danmarks Statistik's annual statement of foreign accounts

DANMARKS STATISTIK

Foreign assets and liabilities Main questionnaire

Reference year

The reference year should be *your* financial year, viz.:

- Calendar year Other period, from ... to ...

Reporting unit(s) covered

One or more enterprises, please reply where appropriate.

The reported data relate to *one enterprise* only.

Is/are the abovementioned VAT-settlement code number(s) correct?

- Yes No

If no, please enter your corrections.

The reported data relate to *two or more enterprises*.

Is/are the abovementioned VAT-settlement code number(s) correct in respect of all enterprises?

- Yes No

If no, please enter your corrections.

Liabilities to non-residents, at end of year*Direct investment*

1. Liabilities to parent company, head office, etc., abroad
(amounts from Subsidiary questionnaire 1, line 10)
2. Liabilities to subsidiaries or branch offices, etc., abroad
(amounts from Subsidiary questionnaire 2, line 17)

Shares, other than direct investment

3. Shares in your enterprise(s) owned by extra-group non-residents

Bond loans

4. Net outstanding debt on bond loans, at nominal value

Trade credits

5. Original maturity 1 year or less
6. Original maturity more than 1 year

Prepayments

7. Advance payments received

Bank credits

Outstanding debt on loans from foreign financial institutions

Import and export credits (commercial credits)

8. Guaranteed by Danish bank or insurance company
9. Not guaranteed by Danish bank or insurance company

Finance credits

10. Guaranteed by Danish bank or insurance company
11. Not guaranteed by Danish bank or insurance company

Other credits

12. Guaranteed by Danish bank or insurance company
13. Not guaranteed by Danish bank or insurance company
14. Total (8 + 9 + 10 + 11 + 12 + 13)

Other business-related liabilities

15. Total

Other liabilities

16. Total

Total liabilities

17. Total (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 14 + 15 + 16)

Liabilities to non-residents, at end of year (continued)

Bond loans and bank credits listed by type of currency (converted to Danish kroner)

	Bond loans	Bank credits
18. Danish kroner		
19. US \$		
20. D-mark		
21. Belgian francs		
22. Swiss francs		
23. Dutch guilders		
24. Yen		
25. u.a., SDR, etc.		
26. Other currencies		
27. Total (18 + 19 + 20 + 21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26) (corresponding to amounts in lines 4 and 14)		

Claims on non-residents, at end of year

Direct investment

- 28. Claims on parent company, head office, etc., abroad (amounts from Subsidiary questionnaire 1, line 17)
- 29. Claims on subsidiaries or branch offices, etc., abroad (amounts from Subsidiary questionnaire 2, line 9)

Shares and bonds, other

- 30. Foreign shares, except intra-group
- 31. Foreign bonds

Trade credits

- 32. Original maturity 1 year or less
- 33. Original maturity more than 1 year

Prepayments

- 34. Advance payments made

Claims on foreign banks

- 35. Deposits on accounts
- 36. Other claims

Other business-related assets

- 37. total

Other assets

- 38. Total

Total assets

- 39. Total (28 + 29 + 30 + 31 + 32 + 33 + 34 + 35 + 36 + 37 + 38)

Interest and dividends, etc., to and from non-residents during the accounting year**Expenditure***Interest and dividends, etc., on liabilities to parent company, head office, sister enterprises*

- 40. Interest, share dividends and branch profits
- 41. Intra-group enterprises' share of unremitted profits

Interest and dividends, etc., on liabilities to subsidiaries, branch offices, etc.

- 42. Interest, share dividends and branch deficits
- 43. Share of deficits of subsidiaries

Interest and dividends on liabilities other than direct investment

- 44. Dividends on other shares and interest on bonded debt
- 45. Interest on liabilities to foreign banks
- 46. Interest on other liabilities
- 47. Total (40 + 41 + 42 + 43 + 44 + 45 + 46)

Receipts*Interest and dividends, etc., on claims on parent company, head office, sister enterprises*

- 48. Interest, share dividends and branch deficits
- 49. Intra-group enterprises' share of deficits of your enterprise(s)

Interest and dividends, etc., on claims on subsidiaries, branch offices, etc.

- 50. Interest, share dividends and branch profits
- 51. Share of unremitted profits of subsidiaries

Interest and dividends on assets other than direct investment

- 52. Dividends and interest on other foreign shares and bonds
- 53. Interest on claims on foreign banks
- 54. Interest on other assets
- 55. Total (48 + 49 + 50 + 51 + 52 + 53 + 54)

Remarks

DANMARKS STATISTIK

**Foreign assets and liabilities
Subsidiary questionnaire 1**

Foreign direct investment in Denmark

Subsidiary questionnaire 1 should be used for specifying items 1 and 28 of the Main questionnaire.

Liabilities to foreign parent company, head office, sister companies

Trade credits

1. Original maturity 1 year or less
2. Original maturity more than 1 year

Prepayments

3. Advance payments received

Intra-group loans

4. Guaranteed by Danish bank or insurance company
5. Not guaranteed by Danish bank or insurance company

Other intra-group liabilities

6. Total

Part of your capital and reserves owned by foreign intra-group enterprises

7. Share capital, etc., at nominal value
8. Reserves (same proportion as capital ownership)

Capital in branch offices, including real estate for commercial use

9. Total

Total liabilities

10. Total (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9)

Claims on foreign parent company, head office, sister companies

Trade credits

11. Original maturity 1 year or less
12. Original maturity more than 1 year

Prepayments

13. Advance payments made

Intra-group loans

14. Total

Other intra-group claims

15. Assets constituting negative reserves (same proportion as capital ownership)
16. Other claims

Total claims

17. Total

**Claims on, and liabilities to, foreign parent company, head office, sister companies,
broken down by countries**

18. Distribution by debtor/creditor countries

DANMARKS STATISTIK

Foreign assets and liabilities Subsidiary questionnaire 2

Danish direct investment abroad

Subsidiary questionnaire 2 should be used for specifying items 2 and 29 of the main questionnaire.

Claims on foreign subsidiaries, branch offices, sister companies

Trade credits

1. Original maturity 1 year or less
2. Original maturity more than 1 year

Prepayments

3. Advance payments received

Intra-group loans

4. Total

Other intra-group liabilities

5. Total

Owned part of subsidiaries' capital and reserves

6. Share capital, etc., at nominal value
7. Reserves (same proportion as capital ownership)

Capital in branch offices, including real estate for commercial use

8. Total

Total claims

9. Total (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8)

Liabilities to foreign subsidiaries, branch offices, sister companies

Trade credits

10. Original maturity 1 year or less
11. Original maturity more than 1 year

Prepayments

12. Advance payments received

Intra-group loans

13. Guaranteed by Danish bank or insurance company
14. Not guaranteed by Danish bank or insurance company

Other intra-group liabilities

15. Liabilities constituting negative reserves (same proportion as capital ownership)
16. Other liabilities

Total liabilities

17. Total (10 + 11 + 12 + 13 + 14 + 15 + 16)

Claims on, and liabilities to, foreign subsidiaries, branch offices, sister companies, broken down by countries

18. Distribution by creditor/debtor countries

Avant-propos

Le présent rapport expose le contenu et les méthodes de la statistique de balance des paiements du Danemark. Il a été élaboré par Danmarks Statistik, en collaboration avec l'Office statistique des Communautés européennes.

Avertissement relatif à la version en langue française

Il convient de noter que certaines différences peuvent apparaître entre le texte original du rapport, rédigé en langue danoise et la version française présentée ci-après.

Ces divergences sont surtout dues aux difficultés rencontrées pour rendre en français les nombreuses expressions techniques danoises propres à la matière traitée.

En cas de divergences d'interprétation, seul le texte en langue danoise fait foi.

Table des matières

	Pages
Introduction	127
1. Généralités	127
2. Sources statistiques primaires et fondements juridiques	127
3. Publication des statistiques de la balance des paiements	131
Chapitre I — Définitions, principes d'enregistrement et de ventilation appliqués dans le cadre de la balance des paiements danoise	133
1. Territoire géographique couvert par la balance des paiements	133
2. Définition de la notion de résident	133
3. Évaluation	133
4. Conversion en couronnes danoises des montants libellés en devises	134
5. Chronologie	134
6. Ventilation par secteur résident des transactions relevant de la balance des paiements	135
7. Principales divergences par rapport aux principes de ventilation du FMI	136
8. Différences de ventilation et autres entre l'état provisoire et l'état définitif de la balance des paiements	136
Chapitre II — Transactions courantes	139
1. Introduction	139
1.1 Définition	139
1.2 Sources et méthodologie	139
2. Transactions sur marchandises	139
2.1 Sources	140
2.2 Définition des transactions sur marchandises	140
2.3 Évaluation des marchandises	141
2.4 Chronologie	144
3. Transports maritimes	144
3.1 Fret maritime	144
3.2 Autres transports maritimes	145
3.3 Sources statistiques	145
4. Voyages	146
4.1 Sources et méthodologie	146
4.2 Volume des recettes et des dépenses brutes	146
5. Revenus du capital	147
5.1 Revenus des investissements directs	147
5.2 Autres revenus du capital	148
6. Autres marchandises, services et revenus	148
6.1 Transactions du secteur public	149
6.2 Transactions du secteur privé	149
7. Transferts unilatéraux	151
7.1 Transferts unilatéraux privés	151
7.2 Transferts unilatéraux publics	152
7.3 Sources	153

	Pages
Chapitre III — Capitaux	154
1. Introduction	154
1.1 Définition	154
1.2 Sources et méthodologie	154
2. Investissements directs	155
2.1 Investissements étrangers directs au Danemark	155
2.2 Investissements danois directs à l'étranger	156
2.3 Créances et engagements considérés comme investissements directs	156
2.4 Sources et méthodologie	156
2.5 Traitement statistique de la SAS (Scandinavian Airlines System)	157
3. Investissements de portefeuille	158
3.1 Sources et méthodologie	159
4. Autres mouvements de capitaux	159
4.1 Secteur public	159
4.2 Organismes financiers privés	160
4.3 Reste du secteur privé	160
5. Liquidité officielle internationale	162
 Chapitre IV — Ventilation géographique des transactions relevant de la balance des paiements	 163
1. Transactions sur marchandises	163
2. Transports maritimes	164
3. Voyages	165
4. Intérêts et revenus de valeurs mobilières	165
5. Autres marchandises, services et revenus	166
6. Transferts unilatéraux	166
7. Investissements directs	166
8. Investissements de portefeuille	166
9. Autres mouvements de capitaux	167
10. Liquidité officielle internationale	167
 Chapitre V — Relation entre les statistiques de la balance des paiements et la comptabilité nationale concernant le traitement des transactions avec l'étranger	 168
1. Introduction	168
2. Différences de couverture géographique	168
3. Différences de ventilation	168
4. Établissement sur une base nette	170
5. Différences d'évaluation et de chronologie	170
 <i>Annexe 1: Version internationale de la balance des paiements, état définitif</i>	 171
<i>Annexe 2: Version internationale de la balance des paiements, état provisoire</i>	174
<i>Annexe 3: Questionnaire et instructions afférentes à l'enquête annuelle de Danmarks Statistik sur les avoirs et les engagements vis-à-vis de l'étranger</i>	176

Introduction

1. GÉNÉRALITÉS

La balance des paiements officielle du Danemark avec l'étranger est établie par le service statistique central «Danmarks Statistik». Pour établir la balance des paiements, on fait appel, d'une part, à des données sur les paiements effectués entre la zone monétaire danoise et l'étranger, données collectées et exploitées par la Banque centrale danoise, «Danmarks Nationalbank» et, d'autre part, à des données statistiques collectées par Danmarks Statistik lui-même.

C'est en 1934 que la première véritable balance des paiements a été établie. Depuis 1949, la balance est élaborée selon les structures préconisées par le FMI.

La balance des paiements officielle est élaborée sur une base trimestrielle. Environ un mois et demi après la fin d'un trimestre, on établit un état provisoire de la balance des paiements, qui sera continuellement corrigé par la suite, à mesure que des données statistiques supplémentaires deviendront disponibles. Environ dix-huit mois après la fin de chaque année civile, on établit la balance définitive afférente à l'année en question. Les données statistiques qui sont disponibles à ce moment-là permettent de prendre en compte un plus grand nombre d'éléments que dans l'état provisoire.

Les statistiques de la balance des paiements sont publiées en partie dans différentes versions nationales et en partie dans une version internationale. Cette dernière est établie conformément aux principes de ventilation du FMI, dans les limites découlant des données statistiques primaires.

La présente méthodologie décrit les méthodes, les principes de ventilation, les sources, etc. qui interviennent depuis 1980 dans l'élaboration de l'état définitif de la balance des paiements internationale. Le formulaire de déclaration utilisé à cet effet est reproduit à l'annexe 1.

Au chapitre I, paragraphe 8, nous décrivons les divergences existantes entre la version provisoire et l'état définitif. Le formulaire de déclaration utilisé pour l'élaboration de l'état provisoire est reproduit à l'annexe 2.

Pour la déclaration de données ventilées par pays, on utilise le formulaire de l'Office statistique des Communautés européennes.

2. SOURCES STATISTIQUES PRIMAIRES ET FONDEMENTS JURIDIQUES

Voici les sources statistiques primaires sur lesquelles sont fondées les statistiques de la balance des paiements:

- statistiques du commerce extérieur
- statistiques monétaires de la Banque nationale
- relevé annuel des avoirs et engagements vis-à-vis de l'étranger, établi par Danmarks Statistik
- statistiques bancaires
- statistiques maritimes.

Pour établir la balance, on utilise également des données et des renseignements statistiques complémentaires. Ainsi, les mouvements de marchandises entre l'étranger et les installations d'extraction du pétrole et du gaz dans la partie danoise de la mer du Nord, qui ne sont pas pris en

compte par la statistique danoise du commerce extérieur, sont recensés sur la base de déclarations adressées à Danmarks Statistik par les entreprises qui exercent leur activité dans cette partie de la mer du Nord ⁽¹⁾. Pour établir la rubrique «Transports maritimes», on recourt à des données extraites des statistiques de la TVA, établies par Danmarks Statistik, ainsi qu'à des renseignements communiqués par les compagnies pétrolières et les chantiers navals.

2.1 Statistiques du commerce extérieur

2.1.1 Statistique du commerce extérieur afférente au Danemark métropolitain

La statistique danoise du commerce extérieur est établie sur la base des déclarations que les destinataires de marchandises importées et les expéditeurs de marchandises exportées sont tenus de faire en vertu de la loi sur Danmarks Statistik ⁽²⁾. (En l'occurrence, les Iles Féroé et le Groenland son considérés comme des territoires étrangers).

Pour l'essentiel, la statistique du commerce extérieur est établie conformément aux recommandations des Nations unies pour l'analyse statistique du commerce international. Cependant, les dispositions de la Communauté européenne et du Conseil de coopération douanière sont applicables quand elles s'écartent des recommandations du FMI.

De 1959 à 1978 inclus, le commerce extérieur a été recensé exclusivement selon le principe du commerce général. A la

suite de l'adhésion du Danemark à la Communauté européenne, le principe du commerce spécial est appliqué depuis le 1er janvier 1979, mais le Danemark continue à établir une balance des paiements selon le principe du commerce général. La statistique du commerce extérieur est publiée mensuellement.

Les renseignements nécessaires pour l'établissement de la statistique du commerce extérieur sont collectés par l'administration douanière et, en ce qui concerne les exportations, par l'Administration des postes et la Société des chemins de fer danois. La collecte est effectuée de la manière suivante:

Importations: Quand les marchandises arrivent à la frontière danoise ou dans un port danois, elles doivent, avant de pouvoir être introduites sur le territoire du pays, faire l'objet d'une déclaration sommaire permettant d'identifier l'envoi. Dans les dix jours qui suivent cette déclaration, les marchandises doivent être dédouanées ou réexportées. En vue du dédouanement, l'importateur doit faire parvenir à l'administration douanière une déclaration d'importation accompagnée des justificatifs relatifs à la valeur en douane, aux frais de transport, etc., c'est-à-dire de la facture, la déclaration de la valeur en douane, la lettre de voiture ou le connaissement, etc. C'est sur la base de la déclaration d'importation que seront enregistrées les données prises en compte pour l'établissement de la statistique du commerce extérieur.

Exportations: La collecte des données relatives aux exportations a lieu essentiellement selon les mêmes modalités que pour les importations.

Lors de l'exportation des marchandises, il y a lieu de remplir une déclaration d'exportation qui contient les informations nécessaires à l'établissement de la statistique du commerce extérieur.

⁽¹⁾ Il est prévu de prendre en compte des mouvements de marchandises dans la statistique danoise du commerce extérieur; à cet effet, les déclarations qui doivent actuellement être adressées au département «Comptabilité nationale et balance des paiements» de Danmarks Statistik seront remplacées par des déclarations que transmettra l'administration douanière.

⁽²⁾ Arrêté n° 15 du ministère de l'économie et du budget du 12.1.1972.

2.1.2 Statistiques du commerce extérieur des îles Féroé et du Groenland

Le commerce extérieur des îles Féroé et du Groenland est recensé selon les mêmes principes et, en général, selon les mêmes modalités que le commerce extérieur du Danemark métropolitain. Comme il n'existe pas d'entrepôts douaniers aux îles Féroé et au Groenland, le principe du commerce spécial et le principe du commerce général peuvent être appliqués indifféremment.

2.2 Statistique monétaire de la Banque nationale

Dans le cadre de l'application courante ⁽³⁾ de la législation danoise des changes, la Banque nationale danoise établit une statistique mensuelle des entrées et des sorties de devises. La statistique monétaire est établie sur la base des déclarations faites par les agents de change agréés par la Banque nationale ⁽⁴⁾ et portant sur l'ensemble des règlements entre résidents et non-résidents, ainsi qu'entre agents de change et autres résidents, qui entraînent une variation de la liquidité internationale du Danemark ⁽⁵⁾. Sont égale-

ment déclarées et recensées les opérations suivantes, qui n'entraînent aucune variation de la liquidité internationale du Danemark:

- a) mouvements de fonds entre des non-résidents et des comptes de résidents à l'étranger;
- b) règlement de dettes vis-à-vis de l'étranger par compensation et versements effectués à des non-résidents à l'aide d'avoirs se trouvant à l'étranger;
- c) dons et prêts bilatéraux accordés à des pays en voie de développement sous forme de marchandises et de services; annulation volontaire de dettes contractées par ces pays auprès du Danemark;
- d) avions de la SAS immatriculés au Danemark;
- e) cession, par des exportateurs danois, de créances sur des clients non résidents à des organismes danois non monétaires de crédit à l'exportation.

Dans la pratique, tout paiement entre un résident et un non-résident ne doit, en vertu de la législation danoise des changes, être effectué que par l'intermédiaire d'un agent de change agréé ou avec l'autorisation de la Banque nationale. Dès lors, la statistique monétaire donne un aperçu complet des paiements effectués entre les résidents non financiers et l'étranger. En revanche, les paiements effectués entre la Banque nationale et les agents de change, d'une part, et l'étranger, d'autre part, et qui n'entraînent aucune variation de la liquidité internationale du Danemark, ne sont pas pris en compte par la statistique monétaire (voir paragraphe 2.4).

La statistique monétaire contient les renseignements suivants sur les différents règlements:

1) Motif du paiement

Actuellement, les paiements sont répartis en quelque 170 catégories. La ventilation des paiements par motif est effectuée en fonction des exigences découlant de l'utilisation des statistiques pour le contrôle des changes, les recommandations du FMI pour l'établissement de la balance des paiements étant cependant

⁽³⁾ La réglementation des changes en vigueur est fixée par l'arrêté n° 148 du ministère de l'industrie du 18.3.1981. Son application est assurée par le ministère de l'industrie et la Banque nationale danoise.

⁽⁴⁾ Parmi les agents de change agréés, on trouve pratiquement la totalité des banques, un certain nombre de grandes caisses d'épargne et de courtiers en bourse, ainsi que l'Office des chèques postaux. Il existe au total, une bonne centaine d'agents qui sont chargés, dans une large mesure, d'appliquer la réglementation des changes et qui doivent, à ce titre, déclarer à la Banque nationale tout paiement en provenance et à destination de l'étranger.

⁽⁵⁾ La liquidité internationale du Danemark représente le solde des avoirs et engagements nets de la Banque nationale et des organismes financiers privés vis-à-vis de non-résidents, à l'exception des éléments suivants: actions étrangères, garanties, biens immobiliers à l'étranger, machines et biens mobiliers à l'étranger, goodwill, etc. liés à des avoirs étrangers, crédits documentaires (à l'exception des crédits à long terme, qui font l'objet de dispositions spéciales), engagements hypothécaires afférents à des biens immobiliers à l'étranger, capital social de garantie, actions et obligations émises par des organismes financiers privés.

suivies dans la mesure du possible. La pratique danoise s'écarte essentiellement des règles de ventilation du FMI sur les points suivants:

- dans le cadre de la statistique monétaire, la définition des investissements directs, ainsi que des intérêts et des revenus qui en résultent, est plus restrictive que celle du FMI. En l'occurrence, la notion d'investissement direct désigne exclusivement les opérations sur capitaux propres (actions et titres de participation), ainsi que les prêts à long terme entre sociétés d'un même groupe;
- la statistique monétaire n'opère aucune distinction entre les emprunts obligataires et les autres types d'emprunts qui sont émis ou contractés par des résidents à l'étranger.

2) Montant en couronnes danoises

3) Type de monnaie

4) Pays où réside le donneur d'ordre ou le bénéficiaire étranger

Dans la statistique monétaire, la ventilation par pays est quelque peu aléatoire. Les paiements de devises de voyage en monnaie étrangère, ainsi que les paiements en faveur ou en provenance de comptes tenus à l'étranger, sont affectés au pays où la monnaie utilisée a cours légal. Il en va de même pour d'autres paiements quand on ignore le pays de résidence de la partie non résidente à la transaction.

5) Date du paiement

Quand il s'agit de paiements afférents à des marchandises importées ou exportées, il y a lieu de donner, outre les informations précitées, des précisions sur la nature des marchandises, ainsi que sur leur date d'importation ou d'exportation (en cas de paiement préalable, il y a lieu de déclarer la date prévue). Les informations ainsi recueillies et la statistique du

commerce extérieur sont utilisées pour recenser les services liés à l'expédition des marchandises, ainsi que les crédits commerciaux.

La statistique monétaire est disponible environ un mois et demi après la fin du mois de référence.

2.3 Relevé annuel des avoirs et engagements vis-à-vis de l'étranger, établi par Danmarks Statistik

Pour pouvoir établir annuellement la situation financière du Danemark vis-à-vis de l'étranger, ainsi que la balance des paiements, Danmarks Statistik envoie chaque année des questionnaires à environ 2 500 entreprises et organismes danois, qui sont priés de communiquer les informations statistiques suivantes:

- a) créances et engagements vis-à-vis de l'étranger au 31 décembre, ventilés selon la nature des opérations (investissements directs, investissements de portefeuille, crédits commerciaux, emprunts, etc.)
- b) ventilation géographique de l'ensemble des créances et engagements qui ont le caractère d'investissements directs;
- c) intérêts, revenus et bénéfices (y compris les bénéfices non distribués provenant d'investissements directs) résultant des créances et des engagements vis-à-vis de l'étranger, ventilés selon la nature des opérations.

La collecte de ces informations est régie par la loi sur Danmarks Statistik (*). La réponse au questionnaire est obligatoire. Le questionnaire utilisé et les instructions y afférentes sont reproduits à l'annexe 3.

La sélection des entreprises et des organismes interrogés se fait en partie sur la base d'informations extraites de la statis-

(*) Arrêté n° 15 du ministère de l'économie et du budget du 12.1.1972.

tique monétaire de la Banque nationale et en partie sur la base des registres de statistiques professionnelles, établis par Danmarks Statistik.

Pour établir l'état définitif de la balance des paiements, on recourt à des informations sur les créances et les engagements qui ont le caractère d'investissements directs, ainsi qu'à des informations sur les intérêts, les revenus et les bénéfices provenant de ces investissements. On utilise, en outre, des renseignements sur les créances et les engagements étrangers du secteur public, ainsi que sur les engagements contractés par le secteur privé non financier sous forme d'emprunts obligataires à long terme émis à l'étranger.

Les renseignements ainsi collectés sont exploités; et les résultats, présentés environ dix mois après la date de référence.

2.4 Statistique bancaire

Dans la présente méthodologie, le terme générique «statistique bancaire» désigne un ensemble de statistiques liées, qui concernent les créances et les engagements de la Banque nationale, des banques commerciales et des principales caisses d'épargne. Pour établir la balance des paiements, on exploite des informations provenant des statistiques précitées sur les créances et les engagements vis-à-vis de l'étranger, qui constituent la «liquidité internationale du Danemark» (voir définition au paragraphe 2.2, note 5).

La statistique bancaire est établie mensuellement par l'Inspection des banques et des caisses d'épargne en collaboration avec Danmarks Statistik. Les informations nécessaires sont collectées conformément à la loi sur les banques et les caisses d'épargne et la loi sur Danmarks Statistik. Dans le cadre de l'application de la réglementation danoise des changes, la Banque nationale collecte chaque mois des données sur les avoirs et les engagements des agents de change agréés vis-

à-vis de l'étranger, libellés en devises (ventilés selon les principales monnaies) et en couronnes danoises (ventilés selon les principaux pays débiteurs et créanciers). Ces informations sont établies parallèlement aux autres données relevant de la statistique bancaire.

La statistique bancaire est publiée environ un mois après la date de référence.

2.5 Statistique maritime

Pour établir la rubrique «Transports maritimes» de la balance des paiements définitive, on exploite des données provenant des statistiques suivantes:

- a) recettes de fret des navires danois circulant hors des eaux territoriales danoises:
- b) statistique comptable des armateurs.

Les statistiques précitées sont établies annuellement par Danmarks Statistik sur la base d'informations fournies par les armateurs danois en vertu de la loi sur Danmarks Statistik.

La statistique des recettes de fret des navires danois naviguant hors des eaux territoriales danoises porte sur la totalité des navires danois privés de 250 tonneaux de jauge brute ou plus. Les informations comptables sur les recettes et les dépenses d'exploitation des armateurs portent sur l'ensemble des armateurs qui disposent d'une capacité totale d'au moins 250 tonneaux de jauge brute.

Les informations sont disponibles environ un an après la fin de l'année de référence.

3. PUBLICATION DES STATISTIQUES DE LA BALANCE DES PAIEMENTS

La version danoise de la balance des paiements provisoire est publiée tout d'abord sous une forme sommaire dans «Nyt fra Danmarks Statistik», une publication des-

tinée à la presse, et dans «*Konjunkturoversigt*», une publication trimestrielle de Danmarks Statistik. Un état provisoire plus détaillé est publié dans les «*Statistiske Efterretninger, série B*» de Danmarks Statistik.

La version danoise de la balance définitive est publiée dans «*Statistiske Efterretninger, série A*», dans «*Statistisk Aarbog*» et dans «*Statistisk Tiaaroversigt*».

En outre, la statistique de la balance des paiements est publiée dans «*Nationalbankens kvartaloversigt*» et dans «*Nationalbankens aarsberetning*».

La version internationale de la statistique de la balance des paiements n'est pas publiée au Danemark, mais communiquée à l'Office statistique des Communautés européennes, au FMI et à l'OCDE.

Chapitre I — Définitions, principes d'enregistrement et de ventilation appliqués dans le cadre de la balance des paiements danoise

1. TERRITOIRE GÉOGRAPHIQUE COUVERT PAR LA BALANCE DES PAIEMENTS

La balance des paiements danoise couvre le territoire du Danemark métropolitain, la partie danoise du socle continental, les îles Féroé et le Groenland.

Le territoire ainsi couvert correspond à la zone monétaire danoise.

Dans le présent document, nous désignons par «*Danemark*» le territoire couvert par la balance des paiements.

2. DÉFINITION DE LA NOTION DE RÉSIDENT

Dans l'ensemble, la définition danoise de la notion de résident correspond à la définition donnée par le FMI. Est donc considérée comme résident toute personne physique (quelle que soit sa nationalité) ou morale possédant un domicile, une résidence ou un siège fixe au Danemark. Par ailleurs, les personnes physiques ou morales qui, sans avoir de domicile au Danemark, y exercent des activités (filiales), sont considérées comme des résidents pour tout ce qui concerne les activités des filiales au Danemark. Les bureaux de représentation, c'est-à-dire les bureaux n'ayant que des fonctions auxiliaires ou d'intermédiaire, sans exercer de véritable activité, sont considérés comme non-résidents.

Une personne physique est considérée comme résident quand elle prend un domicile fixe ou établit sa résidence au Danemark pour une période d'un an au

moins. De la même manière, un Danois prenant un domicile fixe ou établissant sa résidence à l'étranger pendant une période d'au moins un an est considéré comme non-résident.

Les ambassades et les consulats d'États étrangers, ainsi que les bureaux d'organisations internationales (?) au Danemark sont considérés comme des non-résidents. Il en va de même pour les ressortissants étrangers en poste dans ces représentations diplomatiques étrangères et dans ces bureaux, ainsi que pour les membres de leur famille, quelle que soit la durée de leur séjour.

3. ÉVALUATION

Dans le cadre de la balance des paiements, on recense les valeurs figurant dans les données statistiques primaires qui servent à l'établissement de la balance.

On trouvera au chapitre II, paragraphes 2.3.1 et 2.3.3, des précisions relatives à l'évaluation des marchandises dans la statistique du commerce extérieur.

Dans la statistique monétaire de la Banque nationale, l'évaluation est fondée sur les prix ou les cours effectivement payés pour les marchandises, les services et les créances et engagements financiers.

(?) Bureaux de presse et d'information des Communautés européennes, Conseil international pour l'exploration de la mer, fonds des Nations unies pour l'enfance (Unicef), centre d'information des Nations unies pour les pays nordiques, Secrétariat pour la coopération culturelle nordique, bureau régional de l'OMS pour l'Europe.

Les informations que Danmarks Statistik collecte auprès des entreprises et organismes sont fondées sur les valeurs comptables qui reflètent les dispositions légales et les usages régissant l'évaluation dans la comptabilité annuelle des entreprises et des organismes concernés. Dans certains cas, Danmarks Statistik a cependant défini des règles d'évaluation. C'est le cas notamment dans le domaine des investissements directs. Lors du recensement des bénéfices résultant d'investissements directs, on prend en compte les bénéfices non distribués des filiales et succursales dans lesquelles l'investisseur détient une participation directe ou indirecte; en conséquence, les participations au capital de filiales sont évaluées selon leur valeur comptable interne, telle qu'elle figure dans le bilan annuel des filiales.

4. CONVERSION EN COURONNES DANOISES DES MONTANTS LIBELLÉS EN DEVICES

La balance des paiements danoise est établie en couronnes danoises (les cours de la couronne féringienne et de la couronne groenlandaise correspondant à celui de la couronne danoise).

Pour convertir en couronnes danoises les montants libellés en devises, on observe les règles suivantes:

Pour estimer la valeur des importations et des exportations dans le cadre des statistiques du commerce extérieur, on se fonde sur les moyens fixés par Danmarks Nationalbank et applicables à la date de l'importation ou de l'exportation.

Dans la statistique monétaire de la Banque nationale, les montants payés en devises sont convertis sur la base des cours acheteurs et vendeurs effectivement appliqués. En général, il s'agit des cours acheteurs et vendeurs valables à la date du paiement, mais, quand le paiement est

assorti d'une garantie contre les risques de change lors d'une opération à terme en devises, on se fonde sur le cours à terme convenu pour effectuer la conversion.

Les cours acheteurs et vendeurs s'écartent des cours moyens en ce qu'ils comprennent la marge bénéficiaire de l'agent de change (en moyenne environ 0,6 pour mille). Comme cette marge bénéficiaire est perçue sur le territoire danois, l'application des cours acheteurs et vendeurs entraîne, dans la balance des paiements, une sous-évaluation des entrées et une surévaluation des sorties.

Dans les renseignements collectés par Danmarks Statistik, les montants libellés en devises sont convertis sur la base des cours moyens valables à la date d'établissement de la balance.

5. CHRONOLOGIE

Dans la balance des paiements danoise, la chronologie des transactions est déterminée — selon la nature de celles-ci — conformément à l'un des trois critères suivants:

- la date d'enregistrement des importations et des exportations de marchandises dans la statistique du commerce extérieur;
- la date à laquelle les entrées, les sorties, les créances et les engagements sont comptabilisés par les entreprises et organismes;
- la date du règlement, telle qu'elle ressort de la statistique monétaire qu'établit la Banque nationale.

Les transactions sur marchandises et certains services liés à ces transactions sont affectés à une période sans corrections chronologiques, conformément aux renseignements fournis par la statistique du commerce extérieur. On trouvera au cha-

pitre II, paragraphe 2.4, des précisions sur la chronologie de l'enregistrement dans la statistique du commerce extérieur.

Les autres services, ainsi que les intérêts et les revenus de valeurs mobilières ne relevant pas des investissements directs, sont affectés à la période au cours de laquelle a eu lieu le règlement.

Les intérêts, revenus de valeurs mobilières et revenus d'investissements directs sont affectés à la période qui les a vus naître.

Chronologiquement, les transferts unilatéraux sont enregistrés de la même manière que les transactions dont ils constituent la contrepartie.

Les investissements directs et les crédits commerciaux du secteur public danois sont recensés sous forme de variations de la valeur comptable des créances et des engagements en question, telle qu'elle ressort, au dernier jour de l'année civile, de la comptabilité des entreprises et des organismes concernés.

Les crédits commerciaux (à l'exception de ceux du secteur public et de ceux qui ont le caractère d'un investissement direct) sont comptabilisés comme étant accordés au moment du recensement des marchandises par la statistique du commerce extérieur et comme étant remboursés à la date du règlement, telle qu'elle apparaît dans la statistique monétaire. (La méthode inverse est appliquée aux paiements anticipés).

Les autres mouvements de capitaux sont enregistrés en fonction des dates de règlement.

6. VENTILATION PAR SECTEUR RÉSIDENT DES TRANSACTIONS RELEVANT DE LA BALANCE DES PAIEMENTS

Dans les statistiques danoises de la balance des paiements, la ventilation par secteur se fait selon le principe de la par-

tie à la transaction en ce qui concerne les transactions courantes, et selon le principe du débiteur/créancier en ce qui concerne les transactions sur capitaux.

On distingue les secteurs résidents suivants:

le secteur public;

les organismes financiers:
la Banque nationale danoise;
les organismes financiers privés;

les autres secteurs privés.

Le secteur public comprend:

— *l'État*

dont: l'Administration des postes;
les Chemins de fer danois;
la radio danoise;
la Banque hypothécaire;
la Société danoise d'exploitation du pétrole et du gaz naturel;
les ambassades danoises et les autres représentations diplomatiques du Danemark à l'étranger, y compris les ressortissants danois en poste dans ces représentations, ainsi que les membres de leur famille;

— *les communes*, y compris les entreprises appartenant à celles-ci (par exemple, les sociétés de distribution d'eau et de gaz, les sociétés d'incinération);

les sociétés de distribution d'électricité;

les sociétés de télécommunications.

— *les organismes financiers privés* comprennent:

la totalité des banques commerciales, y compris les succursales de banques danoises à l'étranger;

les principales caisses d'épargne, c'est-à-dire celles dont le total des dépôts, du capital social de garantie et des fonds propres excède les dix millions de couronnes.

Les banques et caisses d'épargne férin-giennes et groenlandaises ne sont pas prises en compte.

7. PRINCIPALES DIVERGENCES PAR RAPPORT AUX PRINCIPES DE VENTILATION DU FMI

C'est dans le recensement des services liés à l'expédition de marchandises et aux autres types de transports (voir tableau ci-après) que l'on relève des divergences par rapport aux principes de ventilation du FMI. Si les entrées et les sorties liées aux transports par bateau sont enregistrées sous les rubriques «Fret maritime» et «Autres transports maritimes», les transports par train, par route et par avion sont recensés en partie sur une base nette comme entrées sous la rubrique «Autres marchandises, services et revenus» et en partie comme sorties sous la rubrique «Transactions sur marchandises», au même titre que l'assurance sur marchandises, les agences de transport et les services de nature similaire, liés à l'expédition de marchandises. Dans la balance des paiements, les importations de marchandises qui ont donné lieu à ces services de transport et d'assurance sont enregistrées caf. En outre, la plus grande partie des transports de personnes (passengers' fares) est enregistrée sous la rubrique «Voyages».

Dans la ventilation par secteur des transactions de la balance des paiements, les principales divergences par rapport à la ventilation recommandée par le FMI résident dans le fait que, contrairement aux sociétés de distribution d'électricité, aux sociétés de télécommunications et à certaines autres entreprises dont le secteur public est le propriétaire unique ou majo-

ritaire, la Banque centrale danoise (Danmarks Nationalbank) n'est pas considérée comme faisant partie du secteur public.

En outre, la statistique danoise de la balance des paiements ne contient généralement pas de renseignements sur le pays de résidence de l'agent ou du débiteur étranger; il est donc pratiquement impossible d'appliquer le schéma de ventilation du FMI aux statistiques danoises de la balance des paiements, car il faudrait, pour cela, connaître ce pays de résidence (voir les rubriques «Intérêts et revenus», «Autres marchandises, services et revenus», «Transferts unilatéraux» et «Investissements de portefeuille»). Font exception à la règle les organisations internationales et régionales, dont les institutions communautaires, ainsi que les ambassades et les consulats d'États étrangers au Danemark.

8. DIFFÉRENCES DE VENTILATION ET AUTRES ENTRE L'ÉTAT PROVISOIRE ET L'ÉTAT DÉFINITIF DE LA BALANCE DES PAIEMENTS

La statistique maritime et le relevé des créances et des engagements vis-à-vis de l'étranger, établis tous deux par Danmarks Statistik, qui sont utilisés comme sources pour le recensement définitif des transactions afférentes aux transports maritimes, aux intérêts, revenus et bénéfices provenant d'investissements directs, aux investissements directs eux-mêmes et aux investissements de portefeuille, ainsi qu'aux autres mouvements de capitaux, ne sont pas disponibles au moment où l'état provisoire de la balance des paiements est établi, et sont, dès lors, remplacés par des données provenant de la statistique monétaire de la Banque nationale, ainsi que par des estimations. C'est la raison pour laquelle l'état provisoire diffère de l'état définitif dans les domaines suivants:

Transactions courantes:

- Le fret maritime et les autres transports maritimes sont établis par estimation et de manière moins détaillée que dans la balance définitive;

Nature de la transaction	Solde de la balance des paiements danoise		Système du FMI	
	Crédit	Débit	Crédit	Débit
Fret maritime	«Fret maritime»		«Shipment»	
Fret ferroviaire, routier et aérien, Assurance sur marchandises et services de nature similaire liés à l'expédition de marchandises,	«Autres marchandises, services et revenus»	«Transactions sur mar- chandises» et «Autres marchandises, services et revenus» ⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾		
<i>Navires:</i> Transport de personnes	«Autres transports maritimes» ⁽⁹⁾	«Voyages»		
Services portuaires, réparations et transformations, affrètement à temps		«Autres transports maritimes»		
<i>Autres moyens de transport:</i> Transport de personnes	«Voyages» et «Autres marchandises, services et revenus» ⁽⁹⁾	«Voyages»	«Other transportation»	
Services portuaires, réparations, etc., affrètement à temps	«Autres marchandises, services et revenus»	«Autres marchandises, services et revenus» ⁽¹¹⁾		

⁽⁸⁾ Montant du fret et de l'assurance pour lesquels il est fait appel à des entreprises de transport et à des compagnies d'assurances étrangères, lorsqu'il s'agit de marchandises transportées à l'intérieur des frontières danoises.

⁽⁹⁾ Dans la balance des paiements, les montants en question ne sont pas enregistrés comme des sorties, mais déduits des entrées.

⁽¹⁰⁾ Les fournitures (avitaillement, pièces détachées) à des navires étrangers dans des ports étrangers ne sont pas recensés sous «Autres transports maritimes», mais sous «Transactions sur marchandises».

⁽¹¹⁾ Les revenus nets de la région danoise de la SAS sont enregistrés sous la rubrique «Autres marchandises, services et revenus».

- les revenus d'investissements directs ne comprennent que les revenus de certains crédits internes à long terme. Les revenus d'autres types de crédit entre sociétés d'un même groupe sont enregistrés dans la statistique monétaire, mais non comme des revenus d'investissements directs. Les revenus et bénéfices provenant d'investissements directs sont recensés sur la base de règlements. Dans la balance provisoire, les bénéfices non distribués d'investissements directs sont établis par estimation, car ils ne sont pas recensés par la statistique monétaire qu'établit la Banque nationale.

Capitaux:

- La notion d'investissement direct est définie de manière plus restrictive que dans le contexte de la balance définitive, où la définition du FMI est appliquée. Dans le contexte de l'état provisoire de la balance des paiements, seuls sont considérés comme des investissements directs les transactions sur capitaux propres et les crédits internes à long terme. Les bénéfices non distribués sont établis par estimation. Dans la balance des paie-

ments ventilée par pays, les investissements directs sont attribués aux pays où résident les auteurs ou, selon le cas, les destinataires des paiements, et non (comme c'est le cas dans l'état définitif) aux pays qui effectuent ou reçoivent directement les investissements;

- les emprunts obligataires émis par des résidents à l'étranger et les transactions d'organismes financiers privés portant sur des obligations étrangères sont recensés dans l'état provisoire non pas comme des «Investissements de portefeuille», mais sous la rubrique «Autres capitaux»;
- dans l'état provisoire de la balance des paiements, les prêts bilatéraux accordés par l'État danois à des pays en voie de développement ne peuvent être distingués des autres placements de capitaux du Danemark à l'étranger;
- dans l'état provisoire, les crédits commerciaux ne peuvent être ventilés par secteur, ni par durée; ils sont enregistrés sous un poste résiduel où figurent également les erreurs et les omissions.

Chapitre II – Transactions courantes

1. INTRODUCTION

1.1 Définition

La section «Transactions courantes» comprend:

- les transactions entre résidents et non-résidents;
- les transactions entre résidents (par exemple le fret ferroviaire, routier et aérien, les assurances sur marchandises, etc., dans le cadre d'importations vers le Danemark, pour lesquelles il est fait appel à des sociétés danoises de transport et d'assurance);
- les transactions entre non-résidents (par exemple les revenus de sociétés de transport et de compagnies d'assurances étrangères, perçus auprès d'autres non-résidents en rémunération de services de fret et d'assurance dans le cadre d'exportations danoises, pour le trajet parcouru sur le territoire danois);
- les inscriptions de contrepartie à des transferts unilatéraux de marchandises, de services, de créances et d'engagements financiers, etc.

1.2 Sources et méthodologie

Les transactions et les inscriptions de contrepartie sont établies sur la base d'informations provenant principalement des sources statistiques suivantes:

- a) la statistique du commerce extérieur;
- b) la statistique maritime;

c) la statistique monétaire de la Banque nationale;

d) le relevé annuel des créances et engagements vis-à-vis de l'étranger, établi par Danmarks Statistik.

Dans la section «Transactions courantes», les transactions sont en général enregistrées sur une base brute. Pour les transactions suivantes, on établit cependant des chiffres nets:

- règlements au comptant, effectués à l'étranger en monnaie danoise;
- transports ferroviaires, routiers et aériens, assurances sur marchandises, etc. (chiffres partiellement établis sur une base nette);
- autres transactions d'assurance;
- arbitrage sur marchandises.

2. TRANSACTIONS SUR MARCHAN- DISES

Sauf dans les cas mentionnés plus loin (voir paragraphe 2.2.1), la rubrique «Transactions sur marchandises» de la balance des paiements danoise recense la valeur fob (dans le cas des importations: la valeur fob approximative) des marchandises importées dans le territoire géographique couvert par la balance des paiements danoise ou exportées de ce territoire au cours d'une période donnée.

Les navire, plates-formes de forage et avions sont enregistrés parmi les transactions de marchandises en cas de transfert de propriété entre un résident et un non-

résident ⁽¹²⁾. Les marchandises qui ne sont ni des navires, ni des plates-formes de forage, ni des avions et qui font l'objet d'un transfert de propriété entre un résident et un non-résident, mais ne sont ni importées sur le territoire couvert par la balance des paiements, ni exportées de ce territoire, sont enregistrées sous la rubrique «Autres marchandises, services et revenus».

2.1 Sources

Dans la balance des paiements, la rubrique «Transactions sur marchandises» est établie sur la base de la statistique du commerce extérieur du Danemark métropolitain, des îles Féroé et du Groenland. Les mouvements de marchandises qui ont lieu directement entre l'étranger et les installations d'extraction de pétrole et de gaz dans la partie danoise de la mer du Nord, et qui ne sont pas enregistrés par la statistique danoise du commerce extérieur, sont recensés sur la base des déclarations adressées directement à Danmarks Statistik par les entreprises qui exercent des activités dans cette partie danoise de la mer du Nord.

Lors de l'élaboration de la balance des paiements, on élimine de la statistique du commerce extérieur tous les mouvements de marchandises entre le Danemark métropolitain, les îles Féroé et le Groenland. En revanche, on prend en compte les mouvements de marchandises qui, pendant la période de référence, ont eu lieu directement entre l'étranger et les installations situées dans la partie danoise de la mer du Nord. En dehors de ces adaptations au territoire géographique couvert par la balance des paiements, on n'apporte aucune correction au volume des mouvements de marchandises, tel qu'il est recensé par la statistique du commerce extérieur, pour établir la rubrique «Transactions sur marchandises».

⁽¹²⁾ Le leasing financier d'avions (mais non de navires et de plates-formes de forage) est assimilé à un transfert de propriété.

Dans le cadre de la présente étude, l'expression «statistique du commerce extérieur» concerne exclusivement le commerce extérieur du Danemark métropolitain. Les statistiques afférentes aux îles Féroé et au Groenland sont établies selon les mêmes principes que celle de la métropole.

2.2 Définition des transactions sur marchandises

Le recensement des transactions sur marchandises dans le cadre de la balance des paiements est fondé sur la statistique du commerce extérieur, établie selon le principe du commerce général. Ainsi, sont considérées comme des importations les marchandises qui, par leur dédouanement, entrent sur le territoire du pays, les marchandises placées en entrepôt douanier et les marchandises appartenant à des résidents, qui font simplement l'objet d'une déclaration et sont réexportées dans un délai de dix jours. Tant les marchandises produites au Danemark que les marchandises réexportées sont recensées comme des exportations.

2.2.1 Mouvements de marchandises qui ne sont pas recensés par la statistique du commerce extérieur

Dans la pratique danoise, les mouvements de marchandises suivants ne sont pas pris en compte par la statistique du commerce extérieur:

- les marchandises en transit, c'est-à-dire les marchandises transportées à travers le territoire couvert par la balance des paiements, accompagnées d'un titre justificatif du transport unique et qui ne font l'objet d'aucun transbordement, ainsi que les marchandises appartenant à des étrangers, qui font simplement l'objet d'une déclaration et sont réexportées dans les dix jours qui suivent leur enregistrement ou sont temporairement placées en entrepôt de douane;

- les marchandises avant ou après réparation, ainsi que les marchandises expédiées à des fins d'essai, de réglage ou de vérification;
- les mouvements de marchandises entre le Danemark et les installations situées dans la partie danoise de la mer du Nord;
- les marchandises renvoyées pour non-conformité aux échantillons ou à la commande (voir paragraphe 2.2.2);
- les marchandises (y compris le carburant) fournies à des navires et à des avions danois exploitées en trafic international, ainsi qu'à des navires et avions étrangers dans les ports ou aéroports danois;
- les envois destinés à des représentations diplomatiques étrangères au Danemark;
- les marchandises à usage occasionnel ou temporaire, telles que:
- les moyens de transport utilisés pour le transport de fret ou de passagers;
- le matériel d'entrepreneur, l'équipement de montage avant ou après utilisation temporaire;
- les films avant ou après développement ou projection;
- les produits expédiés à des fins d'exposition, de sélection et de démonstration;
- les animaux devant participer à des compétitions ou à d'autres activités à court terme;
- les achats de voyageurs, y compris les achats effectués dans le cadre du commerce frontalier;
- les journaux et périodiques reçus par abonnement;
- les échantillons sans valeur;
- les biens emportés en voyage, les mouvements de biens dus à des déménagements et les biens héréditaires;
- les dons sans valeur commerciale;
- l'or monétaire.

2.2.2 Mouvements de marchandises recensés par la statistique du commerce extérieur et enregistrés dans la balance des paiements sous la rubrique «Transactions sur marchandises», contrairement aux recommandations du FMI

- Marchandises avant ou après perfectionnement sans transfert de propriété, à l'exception des navires et des avions.
- Seule la plus-value devrait être enregistrée (comme un revenu) et non – comme c'est le cas dans les statistiques danoises – la valeur totale avant et après le perfectionnement.
- Marchandises en retour
Dans la statistique du commerce extérieur et dans la balance des paiements, les marchandises importées au Danemark et réexpédiées ultérieurement à l'étranger pour non-conformité aux échantillons ou à la commande sont recensées comme des importations, mais n'apparaissent pas parmi les exportations. De même, les marchandises exportées apparaissent comme des exportations, mais les marchandises réexpédiées pour non-conformité ne sont pas considérées comme des importations.
- Les livraisons à des navires et à des avions étrangers se trouvant dans des ports ou aéroports étrangers.
- Les envois à des représentations diplomatiques du Danemark à l'étranger.

2.3 Évaluation des marchandises

Dans le contexte de la statistique du commerce extérieur, l'évaluation des marchandises est effectuée sur la base du montant de la transaction. Les valeurs recensées par la statistique du commerce extérieur sont reprises sans corrections pour l'établissement de la balance des paiements. Pour l'évaluation des mouvements de marchandises qui se déroulent directement entre l'étranger et les instal-

lations situées dans la partie danoise de la mer du Nord, on se fonde sur les valeurs comptables.

On trouvera ci-après des précisions sur l'évaluation des marchandises dans la statistique danoise du commerce extérieur. Dans les statistiques relatives aux îles Féroé et au Groenland, l'évaluation est en principe effectuée de la même manière que dans la statistique du commerce extérieur danois.

2.3.1 Évaluation des importations

L'évaluation des importations est régie par le règlement n° 1224/80 du Conseil des Communautés européennes, relatif à la valeur en douane des marchandises. Ce règlement a remplacé, en date du 1er juillet 1980, l'ancien règlement n° 803/68.

La règle principale veut que la valeur en douane des marchandises soit évaluée sur la base du montant de la transaction. Par «montant de la transaction», on entend la totalité du prix qui est ou sera payé par l'acheteur au vendeur pour les marchandises importées après déduction des frais, dont les frais de transport, de chargement, de manutention et d'assurance. Les remises et autres bonifications consenties à l'acheteur peuvent être déduites lors de la fixation de la valeur en douane, dans la mesure où la remise fait concorder le prix avec le montant qui a été payé avant le moment du dédouanement ou qui devrait être payé si le décompte avait lieu au moment du dédouanement.

Dans la pratique, on se fonde sur le prix facturé pour évaluer le montant d'une transaction.

Une série de frais supportés par l'acheteur doivent être ajoutés au prix facturé, dans la mesure où ils n'y sont pas encore contenus. Il s'agit notamment des frais de livraison (transport, chargement, manutention et assurance) encourus jusqu'au point d'importation (voir infra).

Une série de frais sont déduits du prix facturé dans la mesure où ils y sont contenus, à savoir notamment:

- les frais de transport encourus au-delà du point d'importation;
- les droits de douane et les prélèvements qui doivent être acquittés à la Communauté européenne en relation avec l'importation.

On ne peut fonder l'évaluation sur le montant des transactions quand il s'agit d'échanges entre sociétés d'un même groupe (par exemple, sociétés mères, filiales, sociétés sœurs, sièges principaux et succursales) et quand le prix facturé est influencé par les liens existant entre ces sociétés. Il en va de même quand l'importation des marchandises n'est pas liée à une vente et quand l'opération est assortie de conditions particulières.

Dans ces cas, la valeur en douane est évaluée selon l'un des critères suivants:

- 1) valeur de marchandises correspondantes;
- 2) valeur de marchandises similaires;
- 3) évaluation sur la base du prix de revente;
- 4) évaluation sur la base du coût de production.

Lors de l'importation de marchandises qui ont été mises à la consommation directe dans la Communauté européenne, on établit les coûts du fret, d'assurance, etc., entraînés par l'acheminement des marchandises au point d'importation au Danemark.

Quand des marchandises sont importées directement de pays tiers (marchandises soumises au régime T 1), on recense le coût du fret et de l'assurance, etc., entraîné par l'acheminement des marchandises au premier point d'introduction sur le territoire douanier des Communautés européennes. Si ce point d'introduction ne se trouve pas au Danemark,

on ajoute à la valeur en douane les frais de transport et d'assurance déclarés qui ont été encourus pour acheminer les marchandises au point d'importation situé au Danemark.

2.3.2 Correction caf/fob

Dans le cadre de la balance des paiements, on corrige la valeur caf des importations qui figure dans la statistique du commerce extérieur, et on établit une valeur fob approximative en déduisant de la valeur des importations le montant estimatif du fret maritime. En revanche, on ne déduit pas le coût du fret ferroviaire, routier et aérien, ni celui de l'assurance, etc., de sorte que, dans la balance des paiements danoise, les importations ne sont établies que partiellement sur la base fob qui est recommandée par le FMI.

Le total du fret maritime payé lors de l'importation est établi sur la base des renseignements que fournit la statistique du commerce extérieur sur le volume des marchandises importées (subdivisé en «pétrole» et «autres marchandises») qui est transporté par bateau. Ces informations sont combinées avec les renseignements contenus dans la statistique maritime établie par Danmarks Statistik, qui porte sur les revenus de fret des armateurs danois et sur le volume des marchandises transportées par navire-citerne ou cargo sec en navigation internationale. Quand on établit le fret maritime relatif aux importations, on part de l'hypothèse que les taux de fret valables pour les navires danois valent également pour les navires étrangers.

Même si, dans le domaine des importations, le fret maritime constitue, de tous les frais de livraison, l'élément le plus facile à recenser sur la base des informations statistiques disponibles, son estimation reste fortement aléatoire. Toutefois, ceci n'a aucune incidence sur la balance des paiements globale, vu que le montant est enregistré sous la rubrique «Transports maritimes».

2.3.3 Évaluation des exportations

Le recensement des marchandises exportées se fonde sur le montant de la transaction, c'est-à-dire, dans la pratique, sur le prix facturé. Si les marchandises ne sont pas vendues, on enregistre le prix du marché à la date d'expédition.

La valeur est indiquée fob port danois ou franco frontière danoise.

Lors de l'exportation de marchandises visées par la réglementation communautaire en matière agricole, les dispositions suivantes sont applicables:

1. Les restitutions à l'exportation ne sont pas comprises dans la valeur des exportations (les montants en question sont enregistrés sous la rubrique «Transferts unilatéraux entre le Danemark et les institutions communautaires»).
2. Comme le cours de la couronne danoise verte correspond au cours pivot de la couronne dans le Système monétaire européen, aucun montant compensatoire monétaire n'est versé ni perçu lors de l'exportation ou de l'importation de produits agricoles ⁽¹³⁾.
3. Les montants compensatoires monétaires versés ou perçus dans d'autres pays de la Communauté en relation avec des importations en provenance du Danemark sont recensés de la manière suivante dans la statistique du commerce extérieur et dans la balance des paiements:
 - a) s'il y a versement d'un montant compensatoire monétaire dans un autre pays de la Communauté à

⁽¹³⁾ Au cours d'une brève période ayant suivi la dévaluation de la couronne danoise dans le Système monétaire européen, en février 1982, le cours de la couronne s'est écarté du cours de la couronne verte. Les montants compensatoires monétaires qui, en mars 1982, ont été perçus lors des exportations et versés lors des importations de produits agricoles, ont été recensés dans la balance des paiements en conformité avec les dispositions de la Communauté européenne et du FMI.

l'occasion d'une importation en provenance du Danemark, la valeur de l'exportation correspond à celle qu'ont les marchandises avant la réduction du prix par le versement du montant compensatoire. Si celui-ci est versé directement à l'exportateur danois, son montant sera donc inclus dans la valeur de l'exportation.

- b) Les montants compensatoires monétaires liés à des exportations vers le Royaume-Uni et l'Italie sont versés par les autorités danoises pour le compte de la Communauté européenne et apparaissent dans la balance des paiements sous la rubrique «Transferts unilatéraux entre le Danemark et les institutions communautaires». Dans ce cas, on évalue l'exportation à la valeur qu'ont les marchandises après la réduction du prix par le versement du montant compensatoire.
- c) Si, dans un autre État membre de la Communauté, il y a prélèvement d'un montant compensatoire monétaire lors d'une importation en provenance du Danemark, on considère que la valeur de l'exportation correspond à celle qu'avait la marchandise avant l'augmentation du prix par la perception du montant compensatoire. Si ce montant compensatoire est payé par l'exportateur danois, il est donc déduit de la valeur de l'exportation.

Sauf dans le cas du point b) ci-dessus, le recensement des montants compensatoires monétaires dans la balance des paiements est conforme aux recommandations du FMI.

2.4 Chronologie

Dans le contexte de la balance des paiements, on affecte les transactions sur marchandises à la période au cours de laquelle les marchandises sont enregistrées

par la statistique du commerce extérieur. Pour les transactions qui ont lieu dans la partie danoise de la mer du Nord, on se fonde sur la date de comptabilisation.

Dans la statistique danoise du commerce extérieur, établie selon le principe du commerce général, les marchandises importées sont enregistrées à la date où est introduite la déclaration d'importation. Cette déclaration doit être faite au plus tard dix jours ouvrables après l'arrivée des marchandises sur le territoire douanier danois, que les marchandises soient dédouanées pour être mises à la consommation dans le pays ou qu'elles soient mises en entrepôt douanier. Les marchandises qui sont simplement enregistrées avant d'être réexportées sont comptabilisées comme des importations au moment de la réexportation.

Les marchandises exportées sont enregistrées à la date où la déclaration d'exportation est faite à l'administration des douanes.

Les marchandises provenant du Danemark et placées en entrepôt douanier sont enregistrées comme des exportations au moment où elles quittent l'entrepôt à destination de l'étranger.

Lorsqu'on apporte des corrections aux données du commerce extérieur, on se réfère toujours à la date à laquelle les marchandises ont, pour la première fois, fait l'objet d'une déclaration d'importation ou d'exportation.

3. TRANSPORTS MARITIMES

La rubrique «Transports maritimes» est subdivisée en deux sous-positions: «Fret maritime» et «Autres transports maritimes».

3.1 Fret maritime

On enregistre sous ce poste les revenus que procure aux armateurs danois le transport de marchandises du Danemark

vers l'étranger ou entre des pays étrangers, au moyen de navires appartenant aux armateurs ou loués par ceux-ci. Les dépenses représentant le fret payé pour l'importation de marchandises au Danemark avec des navires appartenant à des armateurs étrangers sont également enregistrées sous ce poste.

Lors de l'établissement des recettes et des dépenses de fret maritime, on ne recense pas le transport de marchandises vers le Danemark au moyen de navire exploités par des armateurs danois.

3.2 Autres transports maritimes

Les autres transports maritimes comprennent les transactions suivantes:

Transport de personnes

On enregistre sous ce poste les revenus perçus à l'étranger par les armateurs danois pour le transport de personnes et des véhicules de ces personnes entre le Danemark et les pays étrangers ou entre pays étrangers. Les dépenses des Danois pour le transport de personnes sur des navires étrangers ne sont pas recensées sous ce poste, mais sous la rubrique «Voyages».

Services portuaires

Cette rubrique représente les recettes et les dépenses afférentes aux types suivants de marchandises et de services fournis à des navires étrangers dans les ports danois et à des navires danois dans des ports étrangers:

- avitaillement,
- carburant,
- chargement, déchargement, services de pilotage, de remorquage et de renflouage, taxes portuaires.

Les marchandises fournies à des navires appartenant à des armateurs étrangers et se trouvant dans des ports étrangers sont recensées par la statistique du commerce extérieur et ne sont dès lors pas enregistrées sous ce poste.

Réparation et transformation de navires

Affrètement à temps

On enregistre sous ce poste les revenus que procure aux armateurs danois la location de leurs navires et les dépenses que leur occasionne la location de navires appartenant à des étrangers. Dans les statistiques de la balance des paiements danoise, la location de navires est enregistrée sous la rubrique «Affrètement à temps», quelle que soit la durée de la location.

3.3 Sources statistiques

Chaque année, Danmarks Statistik collecte auprès des armateurs danois des informations relatives aux recettes et aux dépenses liées à l'exploitation des navires appartenant aux armateurs ou loués par ceux-ci. Sur la base des informations ainsi obtenues, on établit, dans le cadre de la balance des paiements, les recettes de fret des navires, ainsi que les recettes provenant du transport de personnes et de la location de navires danois à des armateurs étrangers sous forme d'affrètement à temps (time charter). En outre, on établit, sur la base de ces informations, les dépenses des armateurs pour l'avitaillement, le carburant, etc., de leurs bateaux, ainsi que les dépenses afférentes à la location, la réparation et la transformation de navires sur des chantiers navals étrangers.

La méthode de calcul des dépenses pour le paiement de fret maritime sur importations est décrite au chapitre «Transactions sur marchandises». Pour établir les dépenses de fret maritime sur importations au poste «Transports maritimes», on déduit du montant total de ce fret le montant que les armateurs danois déclarent avoir perçu pour le transport de marchandises vers le territoire couvert par la balance des paiements danoise.

Les données relatives à l'avitaillement, etc. sont établies sur la base des informa-

tions communiquées à l'administration des douanes, au moment de la livraison de marchandises aux navires. L'évaluation des marchandises se fait de la même manière que celle des exportations.

Les livraisons de carburant à des navires étrangers dans les ports danois sont évaluées sur la base d'informations des compagnies pétrolières sur le volume des différents types de produits pétroliers livrés, sur les prix et sur les frais de livraison.

Les chantiers navals danois communiquent à Danmarks Statistik le montant des travaux de réparation et de transformation qu'ils ont effectués. Les données relatives aux autres services portuaires sont établies sur la base d'informations contenues dans la statistique de la TVA, établie par Danmarks Statistik.

4. VOYAGES

Dans les statistiques danoises de la balance des paiements, la définition de la rubrique «Voyages» s'écarte de celle que recommande le FMI, dans la mesure où les recettes provenant du transport international de personnes par chemin de fer, par bus ou par d'autres avions que ceux de la SAS, ainsi que toutes les dépenses liées au transport international de personnes, quel que soit le moyen de transport utilisé, sont recensées sous la rubrique «Voyages» dans les statistiques de la balance des paiements danoise.

4.1 Sources et méthodologie

Les données de la balance des paiements sont élaborées sur la base des déclarations que les agents de change agréés adressent à Danmarks Nationalbank sur leurs ventes et achats de devises de voyage, ainsi que des déclarations des agences de voyages et des entreprises similaires sur les paiements bruts relatifs à des voyages et passant par des comp-

tes dont les déclarants sont titulaires à l'étranger. Les recettes et dépenses liées aux voyages, telles qu'elles apparaissent dans la balance des paiements, comprennent dès lors des règlements transitant par un agent de change danois ou déclarés de toute autre manière à Danmarks Nationalbank.

Les agents de change agréés déclarent comme devises de voyage les types suivants de règlements:

- la vente et l'achat de devises sous forme de billets, de pièces, de chèques de voyage et de moyens de paiement similaires, qui seront utilisés pour couvrir des dépenses liées à des voyages d'affaires, de vacances, d'études et d'agrément, y compris les frais de transport, de logement, de nourriture, ainsi que l'achat, à des fins non commerciales, de marchandises auxquelles le voyageur fera lui-même franchir la frontière;
- paiements en couronnes danoises (billets ou autres moyens de paiement) à des non-résidents, en vue des règlements précités;
- transferts en espèces de couronnes danoises entre des agents de change danois et des banques étrangères.

En cas de transfert en espèces, le motif du paiement n'est pas précisé, mais les montants en question apparaissent dans leur totalité sous la rubrique «Voyages», à l'exception des transferts en espèces en provenance de la Yougoslavie, de la Turquie et du Pakistan, qui sont en général considérés comme des «envois de fonds de travailleurs migrants» et apparaissent dès lors sous la rubrique «Transferts unilatéraux».

4.2 Volume des recettes et des dépenses brutes

Le numéraire danois qui franchit la frontière ne sera enregistré comme entrée ou comme sortie dans la balance des paie-

ments que s'il passe par les mains d'un agent de change danois. Ainsi, les couronnes danoises exportées par des voyageurs danois ou étrangers, puis réimportées par les voyageurs, ne seront pas prises en compte. Dans le commerce frontalier dano-allemand et dano-suédois surtout, les transactions de ce genre atteignent un volume considérable. Le Danemark collabore avec la Norvège, la Suède, la Finlande, l'Allemagne, l'Autriche et la Turquie dans le cadre d'un échange d'informations sur la conversion de numéraire auprès des banques, mais les informations ainsi obtenues ne sont pas utilisées dans le contexte de la balance des paiements comme des estimations de la conversion brute de numéraire danois à l'étranger. En fait, on établit le volume de ces transactions sur la base des transferts en espèces de couronnes danoises entre les organismes financiers danois et étrangers. Des divergences apparaissent surtout au niveau des montants bruts, mais aussi — dans une certaine mesure — au niveau des montants nets.

Lors de la conversion de devises auprès des agents de change agréés, la qualité de résident ou de non-résident du client n'est pas enregistrée, de sorte qu'une partie des entrées recensées par la balance des paiements représente les devises de voyage non dépensées que des Danois rapportent de leurs séjours à l'étranger, tout comme les sorties peuvent consister en numéraire danois non dépensé, converti par des non-résidents immédiatement avant leur départ. On estime que les devises réimportées par les Danois représentent entre 5 et 20 % du volume initialement converti.

Les montants payés par des non-résidents à des agences de voyages danoises en règlement de voyages organisés dans des pays tiers par ces agences sont recensés intégralement comme des recettes dans la balance des paiements, tandis que les dépenses faites par les voyageurs à l'étranger pour l'organisation de ces voyages à l'intention de non-résidents sont comptabilisées comme des sorties.

5. REVENUS DU CAPITAL

La définition danoise des transactions recensées sous la rubrique «Revenus du capital» s'écarte des recommandations du FMI dans les domaines suivants:

- les bénéfices et les pertes enregistrés lors du remboursement d'obligations émises au-dessous ou au-dessus du pair apparaissent comme des mouvements de capitaux dans la balance des paiements;
- l'émission d'actions gratuites dans le cadre d'investissements de portefeuille n'est pas enregistrée dans la balance des paiements danoise;
- pour des raisons statistiques, les bénéfices/pertes enregistrés par la société SAS dans la région «Danemark» apparaissent sous la rubrique «Autres marchandises, services et revenus»;
- les intérêts contenus dans les règlements afférents à des opérations de leasing financier ne sont pas enregistrés sous la rubrique «Revenus du capital», mais sous d'autres positions.

5.1 Revenus des investissements directs

Les intérêts, revenus de valeurs mobilières et bénéfices provenant d'investissements directs de non-résidents au Danemark (y compris les îles Féroé et le Groenland) ainsi que ceux d'investissements directs effectués par des Danois à l'étranger sont recensés sur la base des déclarations annuelles adressées à Danmarks Statistik par des sociétés qui sont des filiales ou des succursales de sociétés étrangères ou qui possèdent elles-mêmes des filiales ou des succursales à l'étranger. On trouvera au chapitre III, paragraphes 2.1 et 2.2, la définition des entreprises qui sont considérées comme des entreprises bénéficiaires d'investissements directs dans les statistiques danoises de la balance des paiements.

La rubrique «Revenus des investissements directs» recense les montants suivants:

- les intérêts sur les prêts et les autres créances et engagements entre sociétés d'un même groupe (sociétés mères, filiales et sociétés sœurs). Cependant, les intérêts sur les créances et engagements existant entre des organismes financiers, d'une part, et leurs filiales et succursales, d'autre part, ne sont pas considérés comme des revenus d'investissements directs;
- les revenus d'actions et d'autres parts sociales de filiales dans lesquelles l'investisseur détient une participation directe. Les revenus sont établis après déduction des impôts éventuels;
- les bénéfices non distribués et les déficits non répartis de filiales dans lesquelles l'investisseur détient directement ou indirectement une participation majoritaire. Le bénéfice non réparti correspond au résultat de l'exercice, après déduction des amortissements et des impôts sur le revenu déclaré. Les bénéfices non distribués et les déficits non répartis sont attribués à l'investisseur direct en fonction de la part du capital de la filiale que cet investisseur détient directement ou indirectement;
- les bénéfices ou déficits des filiales.

Dans les déclarations, les intérêts, revenus et bénéfices se rapportent à l'année civile où ils sont nés (principe d'annualité), qu'il y ait eu transfert ou non. Cependant, les revenus des investissements directs d'organismes financiers sont établis sur la base de règlements.

Lors de l'établissement de la rubrique «Intérêts, revenus de valeurs mobilières et bénéfices provenant d'investissements directs», les intérêts et revenus de valeurs mobilières perçus par les filiales auprès des sociétés mères, ainsi que les pertes des filiales et succursales sont imputés aux montants correspondants des intérêts, des revenus de valeurs mobilières et du bénéfice que les sociétés mères, etc. perçoivent auprès de leurs filiales et succursales. C'est pourquoi, dans la balance des paiements, les recettes correspondent au rendement net

des investissements danois directs à l'étranger, et les sorties au rendement net des investissements directs de non-résidents au Danemark.

5.2 Autres revenus du capital

Ces intérêts et revenus sont établis au départ de la statistique monétaire établie par la Banque nationale. Les données sont recensées sur la base de règlements.

La statistique monétaire permet une ventilation par secteur résident, mais ne fournit aucune information sur le secteur auquel appartient la partie non résidente à la transaction. Cela signifie qu'il n'est pas possible, comme le voudrait le système du FMI, de recenser séparément les transactions effectuées entre le secteur privé danois et des secteurs publics étrangers.

6. AUTRES MARCHANDISES, SERVICES ET REVENUS

On enregistre sous cette rubrique les marchandises, services et revenus qui ne figurent pas sous les rubriques «Transactions sur marchandises», «Transports maritimes», «Voyages» et «Intérêts et revenus de valeurs mobilières». En comparaison du système du FMI, la définition danoise de ces transactions présente principalement les particularités suivantes:

Transactions qui, dans les statistiques danoises, sont enregistrées sous «Autres marchandises, services et revenus» mais qui, dans le système du FMI, ressortissent à d'autres rubriques

- revenus provenant du transport ferroviaire, routier et aérien, assurance sur marchandises, agences de transport et services similaires liés à l'expédition de marchandises;
- recettes et dépenses afférentes au transport ferroviaire, routier et aérien, à l'exception du fret et du transport de personnes;

- revenus provenant du transport de personnes par la SAS et bénéfiques ou pertes enregistrés par la région «Danemark» de la SAS.

Transactions qui, dans le système du FMI, sont enregistrées sous «Autres marchandises, services et revenus» mais qui, dans les statistiques danoises, ressortissent à d'autres rubriques

- plus-values résultant du perfectionnement de marchandises (rubrique «Transactions sur marchandises» dans les statistiques danoises, voir paragraphe 2.2.2);
- paiements afférents à des contrats d'assurance vie (considérés comme des mouvements de capitaux dans le contexte des statistiques danoises).

6.1 Transactions du secteur public

Sont considérés comme des transactions du secteur public:

- les règlements entre le secteur public danois, tel qu'il est défini au chapitre I, paragraphe 6, et l'étranger, y compris les paiements adressés aux représentations diplomatiques du Danemark à l'étranger, de même qu'aux ressortissants danois qui sont en poste dans ces représentations;
- les paiements provenant de l'étranger et adressés aux représentations diplomatiques d'États étrangers au Danemark et les paiements adressés aux bureaux d'organisations internationales au Danemark, ainsi qu'aux ressortissants étrangers qui sont en poste dans ces représentations ou bureaux.

Les données sont établies sur la base de la statistique monétaire de la Banque nationale. Dans les statistiques danoises de la balance des paiements, on se fonde sur les paiements en provenance du Danemark et adressés à des ambassades, etc. danoises à l'étranger, ainsi que les paiements provenant de l'étranger et adressés à des ambassades, etc. de pays étrangers au Danemark pour établir le montant des transactions ef-

fectuées par les représentations diplomatiques dans les pays où elles sont situées.

6.2 Transactions du secteur privé

Sont considérées comme des transactions du secteur privé, celles qui sont effectuées entre des secteurs danois non publics et l'étranger, à l'exception des transactions dans lesquelles interviennent des représentations diplomatiques étrangères.

Il s'agit notamment des opérations suivantes:

- les transports autres que les transports maritimes, l'assurance sur marchandises et les services similaires (voir paragraphe 6.2.1);
- les assurances, à l'exception de l'assurance sur marchandises et de l'assurance vie;
- l'achat, la vente et toute autre exploitation de connaissances techniques, de droits de brevet, d'échantillons, de marques, d'inventions, de films et d'autres droits d'auteurs;
- les services afférents aux installations d'extraction du pétrole et du gaz dans la partie danoise de la mer du Nord;
- l'arbitrage sur marchandises, c'est-à-dire l'achat de marchandises à l'étranger en vue de leur revente à l'étranger sans que les marchandises ne transitent par le territoire couvert par la balance des paiements;
- l'achat, par des résidents (des non-résidents), de marchandises à l'étranger (au Danemark), ces marchandises restant à l'étranger (au Danemark) sans être revendues;
- les paiements effectués en exécution de contrats de leasing, à l'exception de ceux qui sont recensés sous la rubrique «Transports maritimes». Les paiements afférents au leasing financier de marchandises prises en compte par la statistique du commerce extérieur ne sont recensés que dans la mesure où l'opération de leasing peut être identifiée;

- les rémunérations, honoraires et autres revenus personnels.

Les données sont établies sur la base de la statistique monétaire établie par la Banque nationale (voir cependant paragraphe 6.2.1.2).

6.2.1 *Transports autres que les transports maritimes, assurance sur marchandises et services similaires liés au transport de marchandises*

Une partie des transports ferroviaires, routiers et aériens, l'assurance sur marchandises et les autres services liés au transport de marchandises sont recensés sous «Autres marchandises, services et revenus», l'autre partie étant contenue dans le montant des importations de marchandises qui, en ce qui concerne ces services, sont établis caf. Si, dans la balance des paiements danoise, les transports à l'exception des transports maritimes et l'assurance sur marchandises, etc. apparaissent sous «Autres marchandises, services et revenus», c'est parce qu'il est impossible, dans les données monétaires de base qui sont utilisées pour leur élaboration, d'établir une distinction entre ces services, d'une part, et les commissions d'agents et les services similaires qui ne sont pas liés directement au transport des marchandises, d'autre part.

6.2.1.1 Définition

On enregistre sous la rubrique «Autres marchandises, services et revenus» le montant net des transactions suivantes:

1. *Transports ferroviaires, routiers et aériens, assurance sur marchandises et services similaires liés au transport de marchandises*

- A – Les *montants versés par des non-résidents* à des entreprises danoises de transport et d'assurance en règlement du fret et de l'assurance de marchandises sur le trajet parcouru par ces

marchandises de la frontière danoise ou d'un port danois à l'étranger ou de l'étranger à la frontière danoise ou à un port danois, et sur le trajet parcouru entre pays étrangers.

B – *Les montants versés par des résidents* à des entreprises danoises de transport et d'assurance en règlement

- a) du fret et de l'assurance liés à l'exportation de marchandises sur le trajet parcouru entre la frontière danoise ou un port danois et l'étranger.

Il s'agit en l'occurrence des montants provenant de l'étranger par l'intermédiaire d'un exportateur danois, par exemple dans le cadre de contrats d'exportations caf;

- b) du fret et de l'assurance de marchandises sur le trajet parcouru jusqu'à la frontière danoise ou jusqu'à un port danois, par exemple dans le cadre de contrats d'importation fob.

C – Les montants versés par des résidents et par d'autres non-résidents à des entreprises étrangères de transport et d'assurance en règlement du fret et de l'assurance de marchandises transportées à l'intérieur des frontières danoises.

2. *Transport de personnes par des avions de la compagnie SAS*

3. *Services portuaires, réparations, etc. concernant des moyens de transport autres que les bateaux*

Il s'agit des montants versés à des non-résidents ou payés par ceux-ci.

6.2.1.2 Sources et méthodologie

Pour établir les données, on se fonde sur les règlements effectués entre résidents

et non-résidents, tels qu'ils apparaissent dans la statistique monétaire de la Banque nationale, et pour lesquels est indiqué, comme motif de paiement, un transport ferroviaire, routier ou aérien, l'assurance sur marchandises, les services d'une agence de transports, etc. On exploite également des informations provenant de la SAS (voir chapitre III, paragraphe 2.5).

Les montants de ces règlements sont complétés par des estimations fondées sur la statistique monétaire (paiements afférents à des marchandises importées/exportées) et sur celle du commerce extérieur.

Pour établir ces estimations, on compare les montants des importations et des exportations, recensés par la statistique du commerce extérieur, d'une part, et les montants des paiements pour marchandises, tels qu'ils apparaissent dans la statistique monétaire, d'autre part. Comme date d'enregistrement, on retient celle à laquelle les marchandises faisant l'objet des règlements ont été importées ou exportées.

La partie de différences ainsi établies entre le montant des marchandises importées et exportées, d'une part, et le montant des paiements relatifs à ces marchandises, d'autre part, qui consiste en fret ferroviaire, routier ou aérien, en assurance sur marchandises, etc., est ajoutée aux paiements précités de frais de transport et d'assurance, effectués entre résidents et non-résidents, de sorte que les données relatives au fret ferroviaire, routier et aérien, à l'assurance sur marchandises, etc., ne sont pas en contradiction avec les chiffres des importations et des exportations figurant à la rubrique «Transactions sur marchandises».

L'application de cette méthode signifie qu'il est impossible d'établir correctement le montant brut des entrées et des sorties, de sorte que les statisticiens ont opté pour l'indication des montants nets des transactions dans la balance des paiements.

7. TRANSFERTS UNILATÉRAUX

La définition danoise de la rubrique «Transferts unilatéraux» s'écarte de la définition du FMI, dans la mesure où les transferts des émigrants et des immigrants ne sont pas pris en compte.

Dans le contexte de la balance des paiements danoise, on entend par «émigrant» toute personne quittant le Danemark pour prendre un domicile fixe à l'étranger pendant une période de plus d'un an, et par «immigrant» toute personne venant de l'étranger et prenant un domicile fixe au Danemark pendant une période de plus d'un an. Dans le cas d'une émigration ou d'une immigration, on n'enregistre dans les statistiques danoises de la balance des paiements que le transfert et le réenregistrement de liquidités qui entraînent une variation de la liquidité internationale du Danemark. Pour des raisons statistiques, ces opérations ne donnent pas lieu à des écritures de contrepartie sous la rubrique «Transferts unilatéraux» et c'est pourquoi les montants concernés ressortissent à la rubrique «Erreurs et omissions», dans les statistiques de la balance des paiements.

7.1 Transferts unilatéraux privés

Sont considérés comme «privés» les transferts unilatéraux effectués entre le secteur non public danois et l'étranger, sauf quand une des parties à la transaction est une institution communautaire.

Les transactions suivantes sont recensées:

Transferts de fonds de travailleurs migrants

Il s'agit des montants transférés à l'étranger comme dons ou comme aides à la famille du travailleur et qui proviennent des revenus perçus au Danemark par l'intéressé.

En général, les transferts en espèces de couronnes danoises provenant de banques yougoslaves, turques et pakistanaises et des-

tinés à des agents de change danois sont considérés comme des transferts de fonds de travailleurs migrants, de sorte qu'ils sont enregistrés sous cette rubrique et non sous «Voyages».

Autres transferts unilatéraux privés

Sous cette rubrique, on recense les paiements afférents à des legs, ainsi que les montants versés à titre d'indemnité. Cependant, les indemnités versées par les compagnies d'assurance relèvent de la rubrique «Autres marchandises, services et revenus». Sont également recensés les règlements effectués entre le secteur privé danois et l'étranger en ce qui concerne les dispositions communautaires en matière agricole.

7.2 Transferts unilatéraux publics

7.2.1 Transferts unilatéraux entre secteurs publics

7.2.1.1 Transferts unilatéraux entre le Danemark et les institutions communautaires

A l'exception de quelques montants peu importants, cette rubrique recense la totalité des transferts unilatéraux entre le Danemark et les institutions communautaires.

Les institutions communautaires sont définies conformément au document intitulé «The ESA applied to the Community institutions».

Les transactions effectuées avec des institutions communautaires, et qui ont le caractère de transactions sur marchandises ou sur services, d'intérêts ou qui constituent des mouvements de capitaux, ne sont pas enregistrées sous cette rubrique, mais sous celles dont relèvent les transactions correspondantes qui ne sont pas effectuées avec des institutions communautaires. Il est à remarquer que, dans les statistiques danoises de la balance des paiements, le remboursement de

10 % des revenus propres par la Communauté européenne au Danemark est considéré comme un transfert unilatéral de la Communauté et non comme une exportation de services vers la Communauté.

Les données sont établies sur la base des règlements effectués entre le Danemark et les institutions communautaires, les soldes de ces institutions auprès de Danmarks Nationalbank étant pris en compte ⁽¹⁴⁾. Les montants sont enregistrés dans la balance des paiements sous forme d'entrées et de sorties brutes à la date où sont effectués les paiements (enregistrement sur base de règlements). Dès lors, on n'enregistre ni les dettes, ni les créances vis-à-vis de la Communauté qui résultent de transferts unilatéraux.

Traitement statistique des montants compensatoires monétaires

Le cours de la couronne danoise verte correspond au cours pivot de la couronne dans le Système monétaire européen, de sorte que les exportations en provenance et les importations à destination du Danemark ne donnent pas lieu au versement, ni à la perception de montants compensatoires monétaires ⁽¹⁵⁾. Les montants compensatoires monétaires ne sont enregistrés sous la rubrique «Transferts unilatéraux entre le Danemark et les institutions communautaires» que quand ils sont payables dans le cadre d'importations du Royaume-Uni ou de l'Italie et versés par l'État danois pour le compte de la Communauté européenne.

7.2.1.2 Autres transferts unilatéraux entre secteurs publics

Il s'agit des dons et des subventions accordés aux pays en voie de développe-

⁽¹⁴⁾ Les transferts à l'étranger, effectués par le débit des comptes des institutions européennes et les transferts provenant de l'étranger et destinés à ces comptes ne sont pas recensés par les statistiques danoises de la balance des paiements, vu que les soldes des comptes de la Communauté sont considérés comme des engagements lors du calcul des réserves monétaires du Danemark.

⁽¹⁵⁾ Voir note 13, chapitre II, paragraphe 2.3.3.

ment, y compris l'annulation volontaire de dettes de ces pays envers le Danemark et le versement de salaires aux personnes collaborant en qualité d'experts à la réalisation de projets financés par le Danemark dans des pays en voie de développement. Sont également prises en compte les participations, ainsi que les contributions budgétaires et administratives du Danemark à des organisations internationales et régionales autres que les Communautés européennes.

7.2.2 Autres transferts publics unilatéraux

Cette rubrique recense les transferts effectués entre le Danemark et la républi-

que fédérale d'Allemagne au titre de la promotion d'activités culturelles dans le nord et dans le sud du Schleswig.

7.3 Sources

La rubrique «Transferts unilatéraux» est établie sur la base des statistiques monétaires de la Banque nationale. En général, les «transferts unilatéraux» sont comptabilisés dans les statistiques monétaires avec le même montant et à la même date que les transactions dont ils sont la contrepartie.

Chapitre III — Capitaux

1. INTRODUCTION

1.1 Définition

La section «Capitaux» recense les transactions portant sur des avoirs et engagements financiers vis-à-vis de non-résidents.

Sont enregistrées:

- les transactions entre résidents et non-résidents;
- les transactions entre résidents qui entraînent le passage de créances sur l'étranger d'une rubrique à une autre de la balance des paiements (par exemple, achat et vente de devises entre la Banque nationale et des organismes financiers privés; cession d'effets à l'exportation, etc. par des exportateurs danois à des organismes financiers ou à des organismes de crédit à l'exportation; transferts de devises entre des organismes financiers et des comptes de sociétés à l'étranger).

Les créances et engagements financiers comprennent également:

- l'or monétaire;
- les droits de tirage spéciaux;
- les biens immobiliers;
- les assurances sur la vie.

Les garanties, cautions, etc. ne sont pas considérées comme des avoirs ou engagements financiers.

Les transferts, par des émigrants ou des immigrants, d'avoirs et d'engagements financiers autres qu'en espèces ne sont

pas pris en compte par la balance des paiements. Les transferts en espèces sont enregistrés comme des variations des avoirs et engagements des organismes financiers privés vis-à-vis de l'étranger, mais aucune écriture de contrepartie y afférente n'est passée sous la rubrique «Transferts unilatéraux» (voir chapitre II, paragraphe 7).

1.2 Sources et méthodologie

Pour établir le volume total des mouvements de capitaux, on exploite des informations provenant des sources statistiques suivantes:

- a) la statistique monétaire de la Banque nationale

Les informations portent sur les montants bruts des transactions sur actifs et passifs. Les montants des transactions sont établis sur base de règlements et ne prennent pas en compte les intérêts, les commissions et les autres frais. En revanche, les moins-values et plus-values enregistrées lors du remboursement d'obligations émises au-dessous ou au-dessus du pair sont prises en compte.

- b) le relevé annuel, établi par Danmarks Statistik, des avoirs et engagements vis-à-vis de l'étranger

Les mouvements de capitaux, y compris les bénéfices non distribués, sont recensés sous forme de variations nettes des créances et des engagements vis-à-vis de non-résidents.

- c) la statistique bancaire

Les mouvements de capitaux sont recensés sous forme de variations nettes des créances et des engagements vis-à-vis de non-résidents.

d) la statistique du commerce extérieur

Quand les mouvements de capitaux sont établis sous forme de variations d'actifs et de passifs, on élimine, autant que possible, les variations qui ont le caractère de plus-values ou de moins-values non réalisées ou qui sont dues à un réenregistrement d'actifs ou de passifs ⁽¹⁶⁾. Les variations d'évaluation sont éliminées, qu'elles soient dues à des variations des cours des devises dans lesquelles sont libellés les actifs et les passifs ou à des fluctuations des cours en bourse. Les variations d'actifs et de passifs qui résultent de la passation par profits et pertes de créances irrécouvrables, à des actes d'expropriation, etc. sont considérées comme des variations d'évaluation et se trouvent éliminées des statistiques. En revanche, les annulations volontaires de créances sur des pays en voie de développement sont recensées.

2. INVESTISSEMENTS DIRECTS

En vue de recenser les investissements directs, Danmarks Statistik collecte annuellement des informations auprès de sociétés danoises qui bénéficient d'investissements étrangers directs ou qui ont elles-mêmes procédé à des investissements directs à l'étranger. Dans le cadre de ces statistiques, l'investissement direct est défini comme un investissement effectué en vue d'établir une relation économique durable entre l'investisseur et l'entreprise et permettant à l'investisseur d'exercer une influence considérable (mais pas nécessairement décisive) sur la gestion de l'entreprise.

Dans la pratique, les entreprises bénéficiaires d'investissements directs sont définies de la manière suivante:

⁽¹⁶⁾ Pour établir la rubrique «Liquidité officielle internationale», on enregistre, conformément aux recommandations du FMI, les variations d'évaluation et les réenregistrements, ainsi que les écritures de contrepartie correspondantes.

2.1 Investissements étrangers directs au Danemark

1) Les sociétés à responsabilité limitée (par exemple des sociétés anonymes), dans lesquelles un étranger (ou un groupe d'étrangers associés) détient:

a) directement:

10 % ou moins du capital social assorti du droit de vote (ou de parts y assimilables);

Les participations minoritaires (entre 10 % et 49,9 % du capital) sont prises en compte, sauf s'il apparaît que l'investisseur n'exerce pas d'influence considérable sur la gestion de l'entreprise.

b) indirectement (c'est-à-dire par l'intermédiaire de sociétés lui appartenant directement):

50 % au moins du capital social assorti du droit de vote (ou de parts y assimilables).

2) Filiales d'entreprises étrangères ou des sociétés visées aux points a) et b) ci-dessus.

On trouve dans cette catégorie les sociétés en nom propre, ainsi que les biens immobiliers à usage commercial.

Ne sont *pas* considérés comme bénéficiaires d'investissements étrangers directs au Danemark dans le contexte de la balance des paiements danoise:

- les bureaux de représentation, c'est-à-dire les bureaux qui n'exercent que des fonctions d'auxiliaires ou d'intermédiaires (voir chapitre I, paragraphe 2);
- les biens immobiliers à usage non commercial;
- les navires, avions et plates-formes de forage qui appartiennent à des non-résidents et qui sont utilisés sur le territoire danois pendant une période d'au moins un an;

- les travaux de construction et de génie civil effectués au Danemark par des entreprises non résidentes;
- l'acquisition, par des non-résidents, de brevets et d'autres droits non financiers similaires ayant leur origine au Danemark.

2.2 Investissements danois directs à l'étranger

Les investissements danois directs à l'étranger sont définis selon les mêmes critères que les investissements étrangers directs au Danemark.

2.3 Créances et engagements considérés comme investissements directs

Pour les organismes non financiers, les investissements directs comprennent tous les types de créances et d'engagements financiers existant entre les filiales et les

succursales danoises/étrangères précitées dans lesquelles l'investisseur détient une participation directe ou indirecte, d'une part, et les sociétés mères, sièges principaux ou autres sociétés étrangères/danoises appartenant au même groupe, d'autre part. Chez les organismes financiers, les investissements directs se limitent au capital social.

Les bénéfices non distribués sont affectés à l'investisseur direct en fonction de la part qu'il détient directement ou indirectement dans le capital social de la filiale.

2.4 Sources et méthodologie

Les relevés annuels de Danmarks Statistik sur les créances et engagements vis-à-vis de l'étranger contiennent les informations suivantes sur les actifs et les passifs (marqués d'un +) qui ont le caractère d'investissements directs:

	Investissements étrangers directs au Danemark		Investissements danois directs à l'étranger	
	Passifs	Actifs	Actifs	Passifs
Capital d'actions, etc. (valeur nominale)	+	·	+	·
Participation dans les autres types de capital social (réserves)	+	·	+	·
Capital des succursales	+	·	+	·
Crédits internes (quelle que soit leur durée)	+	+	+	+
Encours de crédits commerciaux d'une durée initiale inférieure ou égale à un an	+	+	+	+
d'une durée initiale supérieure à un an	+	+	+	+
Acomptes	+	+	+	+
Autres engagements/créances	+	+	+	+

Des informations sur les créances et les engagements à court et à long terme ne sont collectées que pour les crédits commerciaux. La définition des notions «court terme» et «long terme» est conforme aux recommandations du FMI.

On trouvera à l'annexe 3 le formulaire de déclaration utilisé pour l'établissement des statistiques, ainsi que les instructions y relatives, qui contiennent une définition des différentes rubriques.

Les montants des créances et des engagements enregistrés dans les statistiques sont ceux qui figurent dans les bilans des entreprises. Le recensement des capitaux est fondé sur la valeur comptable des actifs⁽¹⁷⁾. Les montants libellés en devises sont convertis en couronnes danoises sur la base des cours moyens fixés par la Banque nationale. Les statistiques sont arrêtées au dernier jour de l'année civile.

Dans la balance des paiements, les transactions sont recensées sous forme de variations des encours à l'exclusion des variations d'évaluation. On s'efforce d'éliminer des statistiques les variations d'évaluation et les modifications d'enregistrement mais, comme nous l'avons vu, les statistiques se fondent sur des informations relatives aux encours, de sorte qu'il n'est pas toujours possible d'éliminer ces variations. Cependant, la prise en compte des variations d'évaluation et des modifications d'enregistrement sous la rubrique «Investissements directs» est sans incidence sur le volume total des mouvements de capitaux (à l'exclusion des bénéfices non distribués): en effet, le volume de ces mouvements est déterminé sur la base des statistiques monétaires de la Banque nationale, complétées par la statistique bancaire et la statistique du commerce extérieur.

2.5 Traitement statistique de la SAS (Scandinavian Airlines System)

La SAS est un consortium appartenant aux compagnies aériennes nationales de

la Suède, de la Norvège et du Danemark. Son siège principal se trouve en Suède, mais les activités de navigation aérienne proprement dites sont exercées à partir de «régions» dans les trois pays scandinaves.

Dans le contexte de la balance des paiements danoise, le consortium de la SAS est considéré comme une entreprise suédoise dans laquelle un investisseur direct danois détient 2/7 du capital social. La partie des activités aéronautiques de la SAS qui est exercée à partir de la région danoise (région «Danemark» de la SAS), est censée être exercée par la filiale d'une société mère suédoise.

Les transactions avec l'étranger qu'effectue la région «Danemark» de la SAS sont recensées de la manière suivante dans les statistiques danoises de la balance des paiements:

- a) les avions de la SAS, qui sont inscrits dans le registre aéronautique du Danemark ou qui sont rayés de ce registre en raison de leur exportation, sont recensés, selon le cas, comme des entrées ou des sorties sous la rubrique «Transactions sur marchandises». Les données proviennent de la statistique danoise du commerce extérieur. Les marchandises autres que des avions, qui sont importées ou exportées par la région «Danemark» de la SAS, sont également recensées par la statistique du commerce extérieur et figurent sous la rubrique «Transactions sur marchandises»;
- b) les paiements afférents à des services, que la région «Danemark» de la SAS reçoit de l'étranger ou effectue en faveur de l'étranger, sont recensés dans la statistique de la balance des paiements sous les rubriques dont ils relèvent (par exemple, sous la rubrique «Voyages»). Les données proviennent des statistiques monétaires de la Banque nationale;
- c) nous décrirons plus loin le traitement des transferts en espèces que la région «Danemark» de la SAS reçoit du

⁽¹⁷⁾ Voir cependant plus loin, au paragraphe 2.5.

siège principal établi à Stockholm en couverture du déficit de liquidités de la région, résultant du fait que les recettes et les dépenses étrangères de la région sont réglées dans une large mesure directement entre l'étranger et le siège principal de la SAS. Les données proviennent des statistiques monétaires de la Banque nationale;

- d) on trouvera également plus loin la description du traitement des marchandises (y compris les avions de la SAS) qui sont recensées dans la statistique danoise du commerce extérieur, mais payées par le siège principal de Stockholm. Les données proviennent d'informations fournies par la SAS.

La somme des montants afférents aux points c) et d) est ventilée de la manière suivante entre les positions «Investissements directs» et «Autres marchandises, services et revenus» de la balance des paiements:

Est recensé sous la rubrique «Investissements directs» un montant qui correspond à l'accroissement du capital social de la filiale «région Danemark de la SAS». Dans la pratique, l'augmentation du capital social est mesurée comme la valeur totale (avant amortissements)

- de l'augmentation, après déduction de la flotte de la SAS qui est immatriculée au Danemark;
- des dépenses consacrées par la région danoise à l'acquisition d'immeubles, d'équipements de service, de véhicules, de mobilier et de matériel divers au cours de la période considérée;
- de l'accroissement des liquidités détenues par la SAS au Danemark.

Est recensé sous la rubrique «Autres marchandises, services et revenus» le solde du montant afférent aux points c) et d). Ce montant représente la valeur nette des transactions suivantes:

- la partie des recettes et des dépenses de la région danoise de la SAS, affé-

rentes à des services qui ne sont pas recensés par la statistique danoise en raison de la centralisation des paiements en Suède;

- le bénéfice avant amortissements de la filiale «région Danemark de la SAS».

3. INVESTISSEMENTS DE PORTEFEUILLE

Dans le contexte des statistiques danoises de la balance des paiements, les investissements de portefeuille sont définis comme des transactions sur actions et sur obligations au porteur à long terme ⁽¹⁸⁾. La notion de «long terme» est définie conformément aux recommandations du FMI.

Les transactions sur actions qui ont le caractère d'investissements directs sont enregistrées sous la rubrique «Investissements directs». L'achat et la vente d'obligations au porteur à long terme par la Banque nationale sont enregistrés sous la rubrique «Liquidité officielle internationale». La participation de l'État danois au capital d'organisations internationales et régionales est enregistrée sous la rubrique «Autres mouvements de capitaux, secteur public». Vu l'absence de statistiques appropriées, les émissions d'actions gratuites qui ont le caractère d'investissements de portefeuille ne sont pas enregistrées dans la balance des paiements.

Dans les statistiques de la balance des paiements, les investissements de portefeuille sont ventilés selon que l'émetteur des obligations (le débiteur) appartient au secteur public ou à un autre secteur. On trouvera au chapitre I, paragraphe 6, un aperçu des entités institutionnelles qui sont considérées comme faisant partie du secteur public danois. Comme obligations émises par des secteurs publics étrangers, on ne distingue que les trans-

⁽¹⁸⁾ Les obligations hypothécaires liées à des biens immobiliers sont considérées comme des obligations au porteur à long terme.

actions du secteur privé non financier sur des obligations émises par les organisa-

tions internationales dont le Danemark est membre ⁽¹⁹⁾.

3.1 Sources et méthodologie

Les sources exploitées ressortent du tableau suivant:

			Secteur résident	
			Secteur public et secteur privé non financier	Organismes financiers privés
Obligations à long terme	Étrangères (créances)		Statistique monétaire de la Banque nationale	Statistique bancaire
	Engagements danois	émises à l'étranger	Relevé annuel des créances et engagements vis-à-vis de l'étranger, établi par Danmarks Statistik	Statistique monétaire de la Banque nationale
		émises au Danemark (obligations libellées en couronnes)	Statistique monétaire de la Banque nationale	
Actions	étrangères (créances)			
	danoises (engagements)			

4. AUTRES MOUVEMENTS DE CAPITAUX

Il s'agit d'une rubrique résiduelle recensant les mouvements de capitaux qui ne sont pas enregistrés sous les rubriques «Investissements directs», «Investissements de portefeuille» et «Liquidité officielle internationale».

La rubrique «Autres mouvements de capitaux» est subdivisée, selon le critère du débiteur/créancier, en trois secteurs résidents:

- le secteur public,
- les organismes financiers privés,
- les autres secteurs.

On trouvera au chapitre 1, paragraphe 6, des précisions sur la définition de ces secteurs.

4.1 Secteur public

Emprunts

- le lancement et le remboursement d'emprunts à l'étranger par le secteur

public (à l'exception des emprunts obligataires à long terme, qui sont enregistrés sous la rubrique «Investissements de portefeuille»);

⁽¹⁹⁾ Les résidents appartenant au secteur privé non financier sont habilités à acheter des obligations cotées en bourse avec une durée initiale de plus de deux ans, émises par l'une des organisations internationales suivantes: les Communautés européennes et les institutions de celles-ci, y compris la Banque européenne d'investissement; la Banque asiatique de développement (Asian Development Bank); la Banque inter-américaine de développement (Inter-American Development Bank); la Banque nordique d'investissement; le Conseil d'Europe (Council of Europe) et la Banque mondiale (International Bank for Reconstruction and Development.) L'achat, par ces résidents, d'obligations à long terme d'autres organisations est subordonné à l'autorisation de Danmarks Nationalbank. Accordée selon des règles particulières, cette autorisation est normalement réservée à des organismes déterminés, par exemple à des compagnies d'assurances.

- les emprunts bilatéraux accordés aux pays en voie de développement, y compris l'annulation volontaire des dettes contractées par ces pays auprès du Danemark;

Crédits commerciaux

- les crédits fournisseurs et les crédits à la clientèle, liés au commerce extérieur du secteur public (ces crédits concernent notamment les sociétés de distribution d'électricité de télécommunications);

Autres créances et engagements

- la participation au capital, y compris au capital d'action d'organisations internationales et régionales dont le Danemark est membre.

Les mouvements de capitaux sont recensés sur la base des statistiques monétaires de la Banque nationale, ainsi que du relevé annuel des créances et engagements vis-à-vis de l'étranger, établi par Danmarks Statistik.

Lesancements et les remboursements d'emprunts à l'étranger ainsi que les participations au capital d'organisations internationales et régionales sont enregistrés à la date du règlement. Les emprunts liés, accordés à des pays en voie de développement, sont enregistrés à la date où le paiement est effectué en faveur de l'exportateur danois. L'annulation des dettes contractées par les pays en voie de développement est enregistrée à la date où cette annulation est comptabilisée.

4.2 Organismes financiers privés

Cette rubrique recense les transactions des organismes financiers privés, portant sur des créances et des engagements vis-à-vis de l'étranger, qui ne sont pas enregistrés sous les rubriques «Investissements directs» et «Investissements de portefeuille». Les créances et engagements vis-à-vis de sociétés mères, de fi-

liales et de succursales, qui ne constituent pas une participation dans le capital social, sont enregistrés ici et non sous «Investissements directs».

Les effets étrangers cédés par des exportateurs danois à des organismes financiers privés ou escomptés aux exportateurs danois par ces organismes sont enregistrés comme des créances sur l'étranger à la date de la cession ou de l'escompte.

Les données sont établies sur la base de la statistique bancaire sous forme de variations nettes des créances et des engagements, corrigées des variations d'évaluation. Les emprunts et les remboursements de capital social de garantie peuvent être recensés sur une base brute, vu que ces transactions sur capitaux sont enregistrées par la statistique monétaire.

Une distinction entre créances et engagements à court terme et à long terme, conformément aux définitions du FMI, n'est possible que dans une mesure limitée, car ni la statistique bancaire, ni la statistique monétaire n'opèrent une distinction systématique entre les créances et les engagements d'une durée initiale inférieure ou égale à un an et ceux d'une durée initiale supérieure à un an.

4.3 Reste du secteur privé

Cette rubrique recense toutes les transactions sur capitaux, à l'exception des investissements directs et des investissements de portefeuille, qui sont effectuées par des entreprises et des personnes n'appartenant pas au secteur public et par les organismes financiers privés, conformément à la définition de ces secteurs au chapitre I, paragraphe 6.

Les principaux types de transactions sur capitaux que recense cette rubrique sont les suivants:

Emprunts:

- les emprunts financiers d'une durée initiale de cinq ans au moins. Des emprunts financiers sont contractés en vue des opérations suivantes:

financement d'immobilisations commerciales au Danemark;

refinancement de travaux de construction et d'aménagement effectués à l'étranger à des fins commerciales;

- les emprunts accordés et contractés par des organismes financiers danois non monétaires. Il s'agit notamment du Fonds danois de crédit à l'exportation, du Fonds danois de crédit naval et de l'Institut de crédit à l'industrie et à l'artisanat;
- les emprunts commerciaux contractés auprès d'organismes financiers étrangers pour le financement du commerce extérieur danois.

Crédits commerciaux

Dans les statistiques danoises de la balance des paiements, on considère comme des crédits commerciaux les crédits résultant du paiement différé de marchandises et de services liés à ces marchandises au-delà de la date à laquelle ils sont fournis par des non-résidents, ainsi que les crédits résultant de l'octroi d'un délai de paiement pour les marchandises et les services liés à ces marchandises au-delà de la date à laquelle ils sont fournis à des non-résidents. Les acomptes sont également considérés comme des crédits commerciaux. En outre, les crédits entre l'étranger et le Danemark, qui ne sont pas enregistrés par la statistique monétaire, sont également considérés, du point de vue statistique, comme des crédits commerciaux.

Autres créances et engagements:

- les variations du solde des comptes étrangers de résidents du secteur non financier et les variations du solde des comptes de non-résidents auprès d'organismes non financiers danois.

4.3.1 Sources et méthodologie

A l'exception des crédits commerciaux, les transactions sur capitaux sont établies sur la base de la statistique monétaire, ainsi que du relevé annuel des créances et engagements vis-à-vis de l'étranger, établi par Danmarks Statistik.

On recense les *crédits commerciaux* en combinant les montants des importations et des exportations, tels qu'ils ressortent de la statistique du commerce extérieur (montants corrigés de manière telle que ces montants contiennent les mêmes éléments de fret et d'assurance que les paiements figurant dans la statistique monétaire) et les paiements pour marchandises enregistrées au cours de la même période, tels qu'ils ressortent de la statistique monétaire. Les paiements pour marchandises recensés par cette statistique contiennent, outre les paiements effectués entre le Danemark et l'étranger⁽²⁰⁾, les montants que les exportateurs danois reçoivent d'organismes financiers danois et d'autres organismes de crédit à l'exportation lorsque ces institutions assurent le financement des exportations danoises.

La variation nette des créances et des engagements pour marchandises, établie sur la base de la statistique du commerce extérieur et de la statistique monétaire, est corrigée afin de prendre en compte des crédits commerciaux établis sur la base d'informations fournies par les sociétés bénéficiant d'investissements directs et par l'administration publique, et qui sont enregistrés sous les rubriques «Investissements directs» et «Autres mouvements de capitaux, secteur public».

4.3.2 Ventilation selon la durée des transactions

Il est impossible d'établir une ventilation tout à fait fiable des transactions sur ca-

⁽²⁰⁾ Y compris le remboursement de prêts bancaires dont l'octroi n'est pas enregistré par la statistique monétaire.

pitiaux selon leur durée, car les données statistiques de base ne permettent pas de distinction systématique entre les transactions à long terme et les transactions à court terme, telles que les définit le FMI.

Dans les statistiques de la balance des paiements, les types suivants de mouvements de capitaux sont considérés comme étant

à long terme

- les prêts financiers,
- les prêts accordés par les organismes financiers,
- les crédits commerciaux liés à la vente ou à l'achat de navires et d'avions à l'étranger;

à court terme

- les prêts commerciaux,
- les crédits commerciaux liés à l'achat et à la vente à l'étranger d'autres marchandises que des navires et des avions,
- les variations des avoirs en compte.

5. LIQUIDITÉ OFFICIELLE INTERNATIONALE

Lors de la publication de la version internationale de la balance des paiements danoise, on utilise la notion de «liquidité officielle internationale» pour exprimer la notion de «réserves» du système du FMI ⁽²¹⁾. La liquidité officielle internationale se définit comme les créances et les engagements de la Banque nationale vis-à-vis de l'étranger, à savoir:

- les avoirs en or,
- les droits de tirage spéciaux,
- les Écus,
- la position de réserve vis-à-vis du FMI ou le recours au crédit du Fonds,
- les autres créances et engagements vis-à-vis de l'étranger.

La rubrique «Liquidité officielle internationale» est présentée sous forme de variations des encours, telles qu'elles ressortent du bilan de la Banque nationale. Celle-ci communique à Danmarks Statistik les variations d'évaluation d'actifs et de passifs, l'allocation de DTS, les modifications d'enregistrement, etc.

⁽²¹⁾ Dans la balance des paiements publiée au Danemark, l'expression «liquidité internationale du Danemark» désigne les réserves monétaires danoises (voir Introduction, paragraphe 2.2, note 5).

Chapitre IV — Ventilation géographique des transactions relevant de la balance des paiements

1. TRANSACTIONS SUR MARCHAN- DISES

1.1 Importations

La ventilation géographique des importations est effectuée en fonction du pays d'origine des marchandises.

Par «pays d'origine», on entend le pays dans lequel les marchandises sont produites ou transformées, c'est-à-dire dans lequel on donne aux marchandises la forme sous laquelle elles sont importées au Danemark. Le reconditionnement, le triage et le mélange ne sont pas considérés comme des opérations de transformation sauf si, à l'issue de leur traitement, les marchandises ne peuvent plus être attribuées à un autre pays d'origine que celui dans lequel elles ont été traitées.

Les mouvements de marchandises suivants sont ventilés selon d'autres critères:

Les marchandises importées ayant comme pays d'origine le Danemark, les îles Féroé ou le Groenland sont considérées comme provenant du pays d'expédition, c'est-à-dire du pays à partir duquel les marchandises sont envoyées sans autres arrêts que ceux qui sont dus à de simples raisons de transport, avec le Danemark, les îles Féroé ou le Groenland comme pays de destination.

En ce qui concerne les œuvres d'art et les antiquités, on se réfère également au pays d'expédition.

Pour les navires, les avions et les plates-formes de forage usagés, on retient comme critère le dernier pays d'immatriculation (nationalité). Les prises débarquées par des bateaux de pêche étrangers sont également attribuées au pays d'immatriculation de ces bateaux.

Dans la balance des paiements, on passe de la valeur caf des importations, telle qu'elle ressort de la statistique du commerce extérieur, à une valeur fob approximative, en déduisant le montant estimatif du fret maritime afférent aux importations.

La ventilation géographique du fret maritime sur les importations est effectuée sur la base des informations que fournit la statistique du commerce extérieur sur le volume de pétrole et d'autres marchandises importé de vingt-deux pays ou zones d'origine. Ces informations sont combinées à des renseignements sur le fret par volume de marchandises, perçu par les exploitants de navires-citernes et de cargos secs danois sur les trajets accomplis entre les vingt-deux pays ou zones précitées et le territoire couvert par la balance des paiements danoise. Les taux de fret estimés pour les navires danois sont également utilisés pour établir le fret maritime perçu par les exploitants de navires étrangers.

Les montants représentant du fret ferroviaire, routier ou aérien, ainsi que les assurances, etc. restent inclus dans les dépenses liées à l'importation de marchandises et sont donc ventilés géographiquement de la même manière que les importations de marchandises, c'est-à-dire normalement en fonction du pays d'origine.

1.2 Exportations

La ventilation géographique des exportations est effectuée selon le pays de destination des marchandises.

Par «pays de destination» on entend le dernier pays connu, au moment de l'exportation, auquel les marchandises sont expédiées.

Lors de l'exportation de navires, d'avions et de plates-formes de forage, le pays de destination est le pays dans lequel les navires, etc. seront immatriculés.

En ce qui concerne les exportations à destination de représentations diplomatiques et d'institutions communautaires, on considère que le pays de destination est celui dans lequel se trouve le destinataire de l'envoi.

1.3 Mouvements de marchandises entre l'étranger et les installations situées dans la partie danoise de la mer du Nord

Actuellement, on ne dispose pas d'informations sur la ventilation géographique de ces mouvements de marchandises ⁽²²⁾. En attendant de disposer de ces informations, les montants sont enregistrés comme «non ventilés» dans la balance des paiements.

2. TRANSPORTS MARITIMES

Dans les statistiques danoises de la balance des paiements, il est impossible de soumet-

tre à une ventilation géographique les différents éléments de la rubrique «Transports maritimes», mais uniquement le montant total des recettes et des dépenses.

La ventilation géographique est effectuée selon une clé de répartition fondée sur les montants (fournis par la statistique monétaire) des règlements effectués entre résidents et non-résidents et pour lesquels «transport maritime» est indiqué comme motif de paiement. Comme ces règlements ne concernent cependant qu'en partie les mêmes transactions que celles que recense la balance des paiements, une ventilation par pays établie sur cette base risque d'être entachée d'erreurs.

On trouvera dans le tableau ci-dessous une comparaison entre les transactions recensées par la balance des paiements et les transactions recensées par la statistique monétaire.

Transports maritimes

Comparaison entre les transactions recensées par la balance des paiements et la clé de ventilation géographique, fondée sur la statistique monétaire.

⁽²²⁾ Voir Introduction, paragraphe 2, note 1.

	Transactions recensées par la balance des paiements (transactions sur marchandises, fob)	Transactions recensées par la statistique monétaire et servant de base à la ventilation géographique
I — Paiements en faveur de résidents		
<i>Fret maritime sur exportations effectuées au moyen de navires danois</i>		
paiements de non-résidents	x	x
paiements de résidents	x	.
<i>Fret maritime sur importations effectuées au moyen de navires danois</i>		
paiements de non-résidents	x
<i>Transport de personnes, services portuaires, réparations et transformations, affrètement à temps</i>		
paiements de non-résidents	x	x
II — Paiements en faveur de non-résidents		
<i>Fret maritime sur exportations effectuées au moyen de navires étrangers</i>		
paiements de résidents	x
<i>Fret maritime sur importations effectuées au moyen de navires étrangers</i>		
paiements de résidents	x	x
paiements de non-résidents	x	.
<i>Services portuaires, réparations et transformations, affrètement à temps</i>		
paiements de résidents	x	x

Remarque: x = transactions recensées.
 . = transactions non recensées.

3. VOYAGES

Les achats et ventes de devises sont enregistrés comme des sorties et des entrées vis-à-vis du pays dans lequel la devise en question a cours légal, et non vis-à-vis du pays où réside le voyageur, ni de celui où le voyageur dépense les devises. Ce critère présente une importance toute particulière en ce qui concerne l'USD, la UKL et le DM, qui sont largement utilisés par des personnes autres que les voyageurs résidant aux États-Unis, au Royaume-Uni et en Allemagne de l'Ouest, et par des voyageurs se rendant dans d'autres pays que ceux qui viennent d'être cités.

Les opérations en DKR, y compris les transferts entre banques danoises et étrangères, sont ventilées suivant le pays où réside le destinataire ou le bénéficiaire du paiement.

Les règlements afférents aux transports internationaux de personnes par chemin de fer apparaissent dans les statistiques de la balance des paiements sous forme de montants nets qui ne sont pas ventilés par pays, mais affectés à la Belgique, où est effectué le décompte international des billets.

4. INTÉRÊTS ET REVENUS DE VALEURS MOBILIÈRES

La ventilation géographique des «intérêts et revenus de valeurs mobilières» est effectuée essentiellement sur la base des statistiques monétaires de la Banque nationale; ces statistiques contiennent des informations sur les versements d'intérêts et de revenus de valeurs mobilières, avec une ventilation selon le pays où réside le bénéficiaire et le débiteur des paiements (principe de la partie à la transaction). On se fonde sur les statistiques monétaires pour établir la ventilation géographique, aussi bien quand ces statistiques sont utilisées pour établir des chiffres

globaux que quand les chiffres globaux sont fondés sur d'autres sources statistiques.

4.1 Intérêts, revenus de valeurs mobilières et revenus d'investissements directs

Les chiffres globaux sont établis sur la base des informations que Danmarks Statistik collecte directement auprès des entreprises et qui ne sont pas ventilées par pays.

La statistique monétaire de la Banque nationale contient des informations sur la ventilation géographique, mais les investissements directs sont définis de façon plus restrictive que dans les statistiques de la balance des paiements (ces dernières se fondant sur la définition du FMI). Les bénéficiaires distribués et les intérêts de certains prêts internes à long terme sont ventilés sur la base de la statistique monétaire. Précédemment, les bénéfices non distribués et les autres revenus d'investissements directs qui échappent à la statistique monétaire ou sont impossibles à identifier dans cette statistique, n'étaient pas ventilés par pays. Depuis l'établissement de la balance de 1978, on procède cependant à une ventilation partielle de ces montants par pays selon une clé de répartition qui se fonde sur les informations ventilées géographiquement et provenant du relevé annuel des investissements directs au dernier jour de l'année.

4.2 Intérêts et revenus d'actifs et de passifs qui ne sont pas des investissements directs

La ventilation par pays est fondée sur la statistique monétaire. Les intérêts et les revenus qui sont recensés par la balance globale, mais qu'il est impossible d'identifier dans la statistique monétaire, ne sont pas ventilés par pays.

Les intérêts et les revenus d'investissements de portefeuille sont affectés aux pays où résident les bénéficiaires ou débiteurs des paiements, qu'il s'agisse des créanciers/débiteurs effectifs ou qu'ils assurent simplement l'administration des prêts en question (agents payeurs).

5. AUTRES MARCHANDISES, SERVICES ET REVENUS

La ventilation géographique est fondée sur la statistique monétaire.

Les services liés aux transports ferroviaires, routiers et aériens, à l'assurance, etc., qui, lors de l'établissement des données globales, sont recensés sur la base de la statistique du commerce extérieur, sont ventilés géographiquement de la même manière que les exportations et les importations, c'est-à-dire selon les pays de destination ou d'origine, tels qu'ils ressortent de la statistique du commerce extérieur. Cette méthode de ventilation ne donne de résultats corrects que si un certain nombre de conditions sont réunies, ce qui n'est pas le cas dans la pratique. C'est pourquoi cette méthode doit être considérée comme inappropriée.

6. TRANSFERTS UNILATÉRAUX

La rubrique «Transferts unilatéraux» est ventilée par pays sur la base de la statistique monétaire qu'établit la Banque nationale. Dans cette statistique, les transferts unilatéraux sont en général affectés au pays de la partie non résidente à la transaction.

Les transferts unilatéraux entre le Danemark et les institutions communautaires sont intégralement recensés sous la rubrique «Institutions des Communautés européennes», dans la ventilation géographique de la balance des paiements.

Dans la mesure où les transactions dont les montants enregistrés sous «Transferts unilatéraux» constituent les écritures de contrepartie, sont ventilées selon d'autres critères, on verra naître des divergences dans la présentation géographiquement ventilée de la balance des paiements. Dans les statistiques danoises de la balance des paiements, ces divergences concernent tout particulièrement les transactions sur marchandises, vu que la ventilation géographique de ces transactions est effectuée selon les critères «pays d'origine/pays de destination».

7. INVESTISSEMENTS DIRECTS

Les investissements directs sont ventilés géographiquement sur la base des informations que fournit le relevé annuel des créances et engagements vis-à-vis de l'étranger, établi par Danmarks Statistik. Aussi bien pour les entrées que pour les sorties d'investissements directs, les statistiques annuelles réunissent des informations sur la répartition par pays du total des créances et des engagements (on trouvera à l'annexe 3 le questionnaire utilisé à cet effet). Les créances et les engagements sont ventilés selon le pays qui reçoit ou effectue directement l'investissement. Quand les investissements directs sont effectués par l'intermédiaire de sociétés holding, etc., les investissements sont donc affectés aux pays où ces sociétés intermédiaires ont leur siège. Les bénéfices non distribués de filiales, dans lesquelles l'investisseur détient une participation indirecte, sont affectés au pays où est située la filiale dans laquelle l'investisseur détient une participation directe.

8. INVESTISSEMENTS DE PORTEFEUILLE

Les investissements de portefeuille sont ventilés par pays sur la base des informations contenues dans la statistique moné-

taire de la Banque nationale. Dans cette statistique, tant les investissements de portefeuille étrangers en titres danois que les investissements danois en titres étrangers sont affectés aux pays où résident les débiteurs et les bénéficiaires des paiements. Quand des emprunts obligataires danois sont contractés à l'étranger sous la direction d'une banque étrangère, le montant de l'emprunt est affecté au pays où se trouve le siège de cette banque étrangère, même, s'il ne s'agit pas du créancier effectif.

Les transactions sur obligations danoises, effectuées entre étrangers, ne sont pas enregistrées dans les statistiques danoises. Les investissements de portefeuille en obligations, effectués par des organismes financiers privés, ne peuvent être soumis à une ventilation géographique directe, car, les informations y relatives sont généralement absentes de la statistique bancaire utilisée pour l'établissement des données (voir paragraphe 9.2). Depuis la balance de 1978, on procède à une ventilation géographique estimative de ces investissements de portefeuille.

9. AUTRES MOUVEMENTS DE CAPITAUX

9.1 A l'exception des crédits commerciaux, les transactions sur capitaux du *secteur public* sont ventilées géographiquement sur la base des informations fournies par la statistique monétaire. Comme pour les investissements de portefeuille, seule la partie immédiate à la transaction — c'est-à-dire le bénéficiaire ou le débiteur du paiement — peut être identifiée. Les prêts bilatéraux accordés à des pays en voie de développement et l'annulation volontaire de leurs dettes sont affectés aux pays concernés.

Les crédits commerciaux du secteur public ne sont pas ventilés par pays, car on ne dispose pas des informations nécessaires à cet effet.

9.2 Dans l'ensemble, les transactions sur capitaux des *organismes financiers privés* sont établies sur la base de la statistique bancaire. Cette statistique fournit uniquement des informations sur la ventilation géographique des créances et engagements vis-à-vis de l'étranger qui sont libellés en couronnes danoises. Les autres créances et engagements sont ventilés par devise. En l'absence d'informations complètes sur la ventilation géographique des créances et engagements, la ventilation des transactions est impossible.

9.3 A l'exception des crédits commerciaux, les transactions sur capitaux *du reste du secteur privé* sont ventilées géographiquement sur la base de la statistique monétaire, selon le pays de résidence du bénéficiaire ou du débiteur du paiement.

Les méthodes utilisées pour établir le montant global des crédits commerciaux ne peuvent être appliquées de façon suffisamment sûre à l'établissement des crédits commerciaux vis-à-vis d'un pays isolé. Pour cette raison, les crédits commerciaux ne sont pas ventilés par pays.

10. LIQUIDITÉ OFFICIELLE INTERNATIONALE

Pour des raisons de confidentialité, la ventilation géographique des variations des créances et engagements de la Banque nationale vis-à-vis de l'étranger n'est pas publiée.

Chapitre V — Relation entre les statistiques de la balance des paiements et la comptabilité nationale concernant le traitement des transactions avec l'étranger

1. INTRODUCTION

Entre la statistique des comptes nationaux et la statistique de la balance des paiements, le recensement des transactions avec l'étranger varie sur les points suivants:

- la comptabilité nationale ne porte que sur le Danemark métropolitain (y compris la partie danoise du socle continental), tandis que la balance des paiements couvre également les îles Féroé et le Groenland;
- certaines transactions ne sont pas recensées sous la même rubrique dans la statistique de la balance des paiements et la statistique des comptes nationaux;
- dans la statistique des comptes nationaux, les transactions sur services sont établies sur une base nette dans une plus large mesure que dans la statistique de la balance des paiements;
- les sources statistiques primaires qui sont exploitées pour recenser certaines transactions sur services varient selon le type de statistique;
- la comptabilité nationale ne recense pas les transactions financières avec l'étranger.

2. DIFFÉRENCES DE COUVERTURE GÉOGRAPHIQUE

Pour établir la comptabilité, on corrige les données de la balance des paiements puisque, en principe, les transactions effectuées entre des résidents des îles Féroé et

du Groenland, d'une part, et des résidents vivant en dehors du territoire couvert par la balance des paiements, d'autre part, ne sont pas recensées, contrairement aux transactions effectuées entre le Danemark métropolitain, d'une part, et les îles Féroé et le Groenland, d'autre part. Dans la pratique, les corrections destinées à prendre en compte les différences de couverture géographique entre la comptabilité nationale et la balance des paiements sont incomplètes, puisque seules les transactions les plus importantes sont corrigées, à savoir:

- les transactions sur marchandises;
- les montants perçus par des résidents du Danemark métropolitain en rémunération d'une activité exercée sur les îles Féroé ou au Groenland;
- les intérêts payés par le secteur public féringien à des créanciers résidant en dehors du territoire couvert par la balance des paiements;
- les intérêts payés par le Groenland sur les prêts accordés par l'État danois;
- les transferts de revenus provenant du Danemark métropolitain aux îles Féroé et au Groenland;
- les transferts de capitaux (aides aux investissements) du Danemark métropolitain aux îles Féroé et au Groenland.

3. DIFFÉRENCES DE VENTILATION

3.1 Dans la comptabilité nationale, les transactions courantes relevant de la balance des paiements sont recensées sous les rubriques suivantes:

1. marchandises
2. services (à l'exclusion du tourisme)
3. tourisme
4. rémunérations et cotisations patronales
5. intérêts et revenus de valeurs mobilières
6. impôts indirects/subventions versés en vertu de dispositions communautaires
7. autres transferts courants provenant/en faveur de la Communauté européenne
8. autres transferts courants
9. solde des transactions courantes (1 à 8)
10. transferts de capitaux à destination/ en provenance de l'étranger
11. acquisition (nette) de créances (9 + 10)

3.2 Les transactions courantes relevant de la balance des paiements sont ventilées de la manière suivante parmi les rubriques citées au point 5.3.1:

«Transactions sur marchandises»

- les exportations de marchandises dont le montant ne dépasse pas un certain plafond, sont comptabilisées dans la comptabilité nationale sous la rubrique «Tourisme»;
- les autres transactions sont recensées sous la rubrique «Marchandises» de la comptabilité nationale.

«Fret maritime»

Dans la comptabilité nationale, les importations de marchandises sont recensées sur une base caf. En conséquence, les recettes et dépenses de fret maritime qui sont enregistrées dans la balance des paiements, sont converties en importations caf sous la rubrique «Services à l'exclusion du tourisme» de la comptabilité nationale.

«Autres transports maritimes»

- La solde payée par des armateurs danois dans des ports étrangers et qui, dans les statistiques danoises de la balance des paiements, est recensée sous la rubrique «Autres transports maritimes», est enregistrée par la comptabilité nationale sous la rubrique «Tourisme».
- Dans la comptabilité nationale, les livraisons de carburant à des navires étrangers dans des ports danois sont considérées comme des exportations de marchandises.
- Dans la comptabilité nationale, les autres transactions figurant sous la rubrique «Autres transports maritimes» - y compris la livraison d'autres marchandises à des navires étrangers dans des ports danois et la totalité des livraisons à des navires danois dans des ports étrangers - sont recensées sous la rubrique «Services, à l'exclusion du tourisme».

«Voyages»

- Les dépenses faites par des résidents à l'occasion de voyages d'affaires ou de missions sont enregistrées sous la rubrique «Services, à l'exclusion du tourisme» de la comptabilité nationale.
- Les autres dépenses, ainsi que la totalité des recettes (y compris les recettes provenant de marins étrangers en séjour au Danemark) sont recensées sous la rubrique «Tourisme».

«Revenus du capital»

La totalité de ces montants est enregistrée sous la rubrique correspondante de la comptabilité nationale.

«Autres marchandises, services et revenus»

- La rémunération du personnel des ambassades danoises à l'étranger et du personnel des ambassades étrangères au Danemark est recensée sous la rubrique «Tourisme».

- Les autres rémunérations à destination/en provenance de l'étranger sont recensées sous la rubrique «Rémunérations et cotisations patronales».
- Dans la comptabilité nationale, l'achat, la vente et tout autre exploitation de savoir-faire technique, de brevets et de droits non financiers similaires sont enregistrés sous la rubrique «Intérêts et revenus de valeurs mobilières».
- Les autres transactions figurent soit sous «Services, à l'exclusion du tourisme», soit sous «Autres transferts courants».

«Transferts unilatéraux»

Dans la comptabilité nationale, les transferts unilatéraux relevant de la balance des paiements figurent soit comme des transferts courants, soit comme des transferts de capitaux.

Dans les comptes nationaux, on enregistre comme des transferts de capitaux les transactions qui, dans les statistiques de la balance des paiements, sont appelées autres transferts unilatéraux privés, ainsi qu'une partie des montants reçus de la République fédérale d'Allemagne ou versés à ce pays au titre de la promotion des activités culturelles dans le nord et dans le sud du Schleswig.

Les autres transferts unilatéraux figurant dans la balance des paiements sont recensés par la comptabilité nationale comme des transferts courants (voir paragraphe 5.3.1, rubriques 6, 7 et 8).

4. ÉTABLISSEMENT SUR UNE BASE NETTE

Sauf dans les cas mentionnés au chapitre II, paragraphe 1.2, les transactions sur services sont recensées sur une base brute par la balance des paiements. Dans les comptes nationaux, en revanche, les transactions recensées sous la rubrique «Services, à l'exclusion du tourisme» sont généralement établies sur une base nette (et enregistrées comme des recettes). Cependant, les transactions suivantes sur services qui relèvent de cette rubrique, sont établies sur une base brute:

- fret maritime,
- autres transports maritimes,
- voyages d'affaires et de missions de résidents à l'étranger,
- revenus afférents aux installations d'extraction du pétrole et du gaz dans la mer du Nord.

5. DIFFÉRENCES D'ÉVALUATION ET DE CHRONOLOGIE

Dans une certaine mesure, le recensement des services et des transferts dans les comptes nationaux est fondé sur d'autres sources statistiques primaires que celles qui sont utilisées pour établir la balance des paiements. Les divergences entre la balance des paiements et les comptes nationaux qui en résultent, sont compensées dans la comptabilité nationale sous la rubrique «Autres transferts courants», de sorte que le solde des transactions courantes concorde avec le solde correspondant de la balance des paiements, abstraction faite des divergences qui résultent du fait que les deux statistiques n'ont pas la même couverture géographique.

Annexe 1 — Version internationale de la balance des paiements (état définitif)

Titres	Crédit	Débit
Transactions courantes		
Biens, services et revenus		
Marchandises: exportations fob, y compris l'or monétaire		
Exportations fob du Danemark métropolitain, à l'exclusion des importations vers les îles Féroé et le Groenland		
Exportations fob des îles Féroé et du Groen- land, à l'exclusion des exportations vers le Da- nemark		
Marchandises: importations fob, y compris l'or monétaire		
Importations caf du Danemark métropolitain, à l'exclusion des importations provenant des îles Féroé et du Groenland		
Importations caf des îles Féroé et du Groen- land, à l'exclusion des importations provenant du Danemark		
Fret maritime sur importations		
Fret maritime		
Autres transports maritimes		
Services rendus aux passagers		x x x x
Services portuaires, etc.		
Affrètements à temps		
Autres		
Voyages		
Revenus des investissements		
Revenus des investissements directs		
Revenus réinvestis		
Revenus distribués		
Autres		
Secteur public résident		
Secteur privé résident		
Autres biens, services et revenus		
Secteur public		
Secteur public résident, y compris les transactions entre secteurs publics		
Secteurs publics étrangers, à l'exclusion des transactions entre secteurs publics		
Secteur privé		

Titres	Crédit	Débit
Transferts sans contrepartie		
Secteur privé résident		
Envois de fonds de travailleurs		
Autres		
Secteur public résident		
Transactions entre secteurs publics		
Communautés européennes		
Autres		
Autres, secteur public résident		
Capitaux		
Capitaux, à l'exclusion des réserves officielles nettes		
Investissements directs		
A l'étranger		
Capital d'actions		
Bénéfices réinvestis		
Autres capitaux à long terme		
Capitaux à court terme		
Au Danemark		
Capital d'actions		
Bénéfices réinvestis		
Autres capitaux à long terme		
Capitaux à court terme		
Investissements de portefeuille		
Obligations du secteur public		
Émissions à l'étranger		
Autres émissions		
Autres obligations		
Actions de sociétés		
Autres capitaux à long terme		
Secteur public résident		
Tirages sur emprunts		
Remboursements d'emprunts		
Crédits commerciaux		
Autres avoirs et engagements		
Banques de dépôt		
Autres secteurs		
Tirages sur emprunts		
Remboursements d'emprunts		
Crédits commerciaux		
Autres avoirs et engagements		
Autres capitaux à court terme		
Secteur public résident		
Emprunts		
Crédits commerciaux		
Autres avoirs et engagements		
Banques de dépôt		
	<i>Avoirs nets</i>	
		<i>Engagements nets</i>
	<i>Avoirs</i>	<i>Engagements</i>
	x x x x	

Titres	Crédit	Débit
Autres secteurs		
Emprunts		
Crédits commerciaux		
Autres avoirs et engagements		
Réserves officielles nettes		
Or monétaire		
Variation totale des avoirs		
Contrepartie à la monétisation/démonétisation		
Contrepartie des variations d'évaluation		
Droits de tirage spéciaux		
Variation totale des avoirs		
Contrepartie de l'allocation/l'annulation		
Contrepartie des variations d'évaluation		
Unités de compte européennes		
Variation totale des avoirs		
Contrepartie des variations d'évaluation		
Position de réserve au Fonds ou recours au crédit du Fonds		
Variation totale des avoirs		
Contreparties des variations d'évaluation		
Autres avoirs et engagements étrangers		
Variation totale des avoirs		
Contrepartie des variations d'évaluation		
Erreurs et omissions nettes		

Annexe 2 — Version internationale de la balance des paiements (état provisoire)

Titres	Crédit	Débit
Transactions courantes		
Biens, services et revenus		
Marchandises: exportations fob, y compris l'or monétaire		
Exportations fob du Danemark métropolitain, à l'exclusion des exportations vers les Iles Féroé et le Groenland		
Exportations fob des Iles Féroé et du Groen- land, à l'exclusion des exportations vers le Da- nemark		
Marchandises: importations fob, y compris l'or monétaire		
Importations caf du Danemark métropolitain, à l'exclusion des importations provenant des Iles Féroé et du Groenland		
Importations caf des Iles Féroé et du Groen- land, à l'exclusion des importations provenant du Danemark		
Fret maritime sur importations		
Transports maritimes		
Voyages		
Revenus des investissements		
Revenus des investissements directs		
Autres		
Autres biens, services et revenus		
Secteur public		
Secteur public résident, y compris les trans- actions entre secteurs publics		
Secteurs publics étrangers, à l'exclusion des transactions entre secteurs publics		
Secteur privé		
Transferts unilatéraux		
Secteur privé résident		
Envois de fonds de travailleurs		
Autres		
Secteur public résident		
Transactions entre secteurs publics		
Communautés européennes		
Autres		
Autres, secteur public résident		

Titres	Avoirs	Engagements
Capitaux		
Capitaux, à l'exclusion des réserves officielles nettes		
Investissements directs, à l'exclusion des crédits commerciaux		
à l'étranger		x x x x
au Danemark	x x x x	
Investissements de portefeuille		
Obligations, à l'exclusion des obligations émises par des résidents à l'étranger		
Actions de sociétés		
Autres capitaux, à l'exclusion de crédits commerciaux		
Secteur public résident		
Emprunts à long terme à l'étranger, nets ⁽²³⁾ . . .	x x x x	
Autres avoirs et engagements		
Banques de dépôt		
Capitaux à long terme ⁽²³⁾		
Capitaux à court terme		
Autres secteurs		
Capitaux à long terme ⁽²³⁾		
Capitaux à court terme		
Crédits commerciaux, erreurs et omissions . . .		
Réserves officielles nettes		
Or monétaire		
Droits de tirage spéciaux		
Unités de compte européennes		
Position de réserve au Fonds ou recours au crédit du Fonds		
Autres avoirs et engagements étrangers		

⁽²³⁾ Y compris les obligations émises à l'étranger,

Annexe 3 — Questionnaires et instructions afférentes à l'enquête annuelle de Danmarks Statistik sur les avoirs et les engagements vis-à-vis de l'étranger

DANMARKS STATISTIK

Créances et engagements vis-à-vis de l'étranger Questionnaire principal

Année de référence

L'année de référence doit correspondre à *votre* exercice, c'est-à-dire:

- année civile autre période, allant du ... au ...

Unités déclarantes prises en compte

Une ou plusieurs entreprises: veuillez répondre à la rubrique appropriée.

Les données déclarées concernent *une seule entreprise*

Le(s) numéro(s) de TVA susmentionné(s) est-il/sont-ils correct(s)?

- oui non

Veuillez corriger les erreurs éventuelles.

Les données déclarées concernent *deux entreprises ou plus.*

Le(s) numéro(s) de TVA susmentionné(s) est-il/sont-ils correct(s) pour toutes les entreprises?

- oui non

Veuillez corriger les erreurs éventuelles.

Engagements vis-à-vis de non-résidents à la clôture de l'exercice*Investissements directs*

1. Engagements vis-à-vis de la société mère, du siège principal, etc., situés à l'étranger (les montants figurent au questionnaire auxiliaire 1, ligne 10).
2. Engagements vis-à-vis de filiales, de succursales, etc. situées à l'étranger (les montants figurent au questionnaire auxiliaire 2, ligne 17).

Actions, à l'exclusion de celles qui constituent des investissements directs

3. Actions de votre/vos entreprise(s) détenues par des non-résidents étrangers au groupe.

Emprunts obligataires

4. Montant net de la dette obligataire (valeur nominale).

Crédits commerciaux

5. D'une durée initiale égale ou inférieure à un an.
6. D'une durée initiale supérieure à un an.

Paiements anticipés

7. Acomptes reçus.

Crédits bancaires

Solde à rembourser sur emprunts contractés auprès d'établissements financiers étrangers.

Crédits à l'importation et à l'exportation (crédits commerciaux)

8. Garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.
9. Non garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.

Crédits financiers

10. Garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.
11. Non garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.

Autres crédits

12. Garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.
13. Non garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.
14. Total (8 + 9 + 10 + 11 + 12 + 13).

Autres engagements d'origine commerciale

15. Total.

Autres engagements

16. Total.

Total des engagements

17. Total (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 14 + 15 + 16)

Engagements vis-à-vis de non-résidents à la clôture de l'exercice (suite)

Emprunts obligataires et crédits, par devise (montants convertis en couronnes danoises)

	Emprunts obligataires	Crédits bancaires
18. Couronnes danoises		
19. Dollars américains		
20. Deutsche Mark		
21. Francs belges		
22. Francs suisses		
23. Florins hollandais		
24. Yens		
25. UC, DTS, etc.		
26. Autres devises		
27. Total (18 + 19 + 20 + 21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26) (correspond aux montants qui figurent aux lignes 4 et 14).		

Créances sur des non-résidents à la clôture de l'exercice

Investissements directs

28. Créances sur la société mère, le siège principal, etc. situés à l'étranger (les montants figurent au questionnaire auxiliaire 1, ligne 17).
29. Créances sur des filiales, succursales, etc. situées à l'étranger (les montants figurent au questionnaire auxiliaire 2, ligne 9).

Actions et obligations, autres

30. Actions de sociétés étrangères (à l'exception des sociétés appartenant au même groupe).
31. Obligations étrangères.

Crédits commerciaux

32. D'une durée initiale égale ou inférieure à un an.
33. D'une durée initiale supérieure à un an.

Paiements anticipés

34. Acomptes versés.

Créances sur banquiers étrangers

35. Avoirs en compte.
36. Autres créances.

Autres créances d'origine commerciale

37. Total.

Autres créances

38. Total.

Total des créances

39. Total (28 + 29 + 30 + 31 + 32 + 33 + 34 + 35 + 36 + 37 + 38).

**Intérêts, dividendes, etc. versés à des non-résidents et reçus
de non-résidents au cours de l'exercice comptable**

Dépenses

Intérêts, dividendes, etc. sur engagements vis-à-vis de la société mère, du siège principal et des sociétés sœurs

- 40. Intérêts, dividendes d'actions et bénéfices de la succursale.
- 41. Part des bénéfices non distribués revenant à des entreprises du groupe.

Intérêts, dividendes, etc. sur engagements vis-à-vis de filiales, succursales, etc.

- 42. Intérêts, dividendes d'actions et pertes des succursales.
- 43. Part du déficit des filiales qui est prise en charge.

Intérêts, dividendes, etc. sur engagements, à l'exclusion des investissements directs

- 44. Dividendes d'autres actions et intérêts sur emprunts obligataires.
- 45. Intérêts sur engagements vis-à-vis de banquiers étrangers.
- 46. Intérêts sur autres engagements.
- 47. Total (40 + 41 + 42 + 43 + 44 + 45 + 46).

Recettes

Intérêts, dividendes, etc. sur créances sur la société mère, le siège principal et les sociétés mères

- 48. Intérêts, dividendes d'actions et pertes de la succursale.
- 49. Part des pertes de votre/vos entreprise(s) qui est prise en charge par des entreprises appartenant au groupe.

Intérêts, dividendes, etc. sur créances sur filiales, succursales, etc.

- 50. Intérêts, dividendes d'actions et bénéfices des succursales.
- 51. Part des bénéfices non distribués des filiales.

Intérêts, dividendes, etc. sur créances à l'exclusion des investissements directs

- 52. Dividendes et intérêts provenant d'autres actions et obligations étrangères.
- 53. Intérêts sur créances sur banquiers étrangers.
- 54. Intérêts sur autres créances.
- 55. Total (48 + 49 + 50 + 51 + 52 + 53 + 54).

Remarques

DANMARKS STATISTIK

Créances et engagements vis-à-vis de l'étranger Questionnaire auxiliaire 1

Investissements étrangers directs au Danemark

Le questionnaire auxiliaire 1 doit être utilisé pour fournir des précisions afférentes aux rubriques 1 et 28 du questionnaire principal.

Engagements vis-à-vis de la société mère, du siège principal, des sociétés sœurs, etc. situés à l'étranger

Crédits commerciaux

1. D'une durée initiale égale ou inférieure à un an.
2. D'une durée initiale supérieure à un an.

Paiements anticipés

3. Acomptes reçus.

Prêts internes

4. Garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.
5. Non garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.

Autres engagements

6. Total.

Part de votre capital et de vos réserves qui est aux mains d'entreprises étrangères du groupe

7. Capital social, etc. (valeur nominale).
8. Réserves (part proportionnelle à la participation dans le capital social).

Capitaux investis dans les succursales (y compris les biens immobiliers à usage commercial).

9. Total.

Total des engagements

10. Total (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9).

Créances sur la société mère, le siège principal et les sociétés sœurs situés à l'étranger

Crédits commerciaux

11. D'une durée initiale égale ou inférieure à un an.
12. D'une durée initiale supérieure à un an.

Paiements anticipés

13. Acomptes versés.

Prêts internes

14. Total.

Autres créances internes

15. Créances constituant des réserves négatives (part proportionnelle à la participation dans le capital social).
16. Autres créances.

Total des créances

17. Total.

Créances et engagements, ventilés par pays, vis-à-vis de la société mère, du siège principal et des sociétés sœurs situés à l'étranger

18. Ventilation par pays débiteurs/pays créanciers.

DANMARKS STATISTIK

Créances et engagements vis-à-vis de l'étranger Questionnaire auxiliaire 2

Investissements danois directs à l'étranger

Le questionnaire auxiliaire 2 doit être utilisé pour fournir des précisions afférentes aux rubriques 2 et 29 du questionnaire principal.

Créances sur les filiales, succursales et sociétés sœurs situées à l'étranger

Crédits commerciaux

1. D'une durée initiale égale ou inférieure à un an.
2. D'une durée initiale supérieure à un an.

Paiements anticipés

3. Acomptes versés.

Prêts internes

4. Total.

Autres créances internes

5. Total.

Part détenue dans le capital et les réserves des filiales

6. Capital social, etc. (valeur nominale).
7. Réserves (part proportionnelle à la participation dans le capital social).

Capitaux investis dans les succursales (y compris les biens immobiliers à usage commercial)

8. Total.

Total des créances

9. Total (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8).

Engagements vis-à-vis de filiales, succursales et sociétés sœurs situées à l'étranger

Crédits commerciaux

10. D'une durée égale ou inférieure à un an.
11. D'une durée supérieure à un an.

Paiements anticipés

12. Acomptes reçus.

Prêts internes

13. Garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.
14. Non garantis par une banque ou une compagnie d'assurance danoise.

Autres engagements internes

15. Engagements constituant des réserves négatives (part proportionnelle à la participation dans le capital social).
16. Autres engagements.

Total des engagements

17. Total (10 + 11 + 12 + 13 + 14 + 15 + 16).

Créances et engagements, ventilés par pays, vis-à-vis de filiales, succursales et sociétés sœurs situées à l'étranger

18. Ventilation par pays créanciers/pays débiteurs.

Klassifikation af Eurostats publikationer

1. **Almene statistikker (gråt omslag)**
 1. Almen statistik
 2. Almen regionalstatistik
 3. Statistik over tredjelande
 2. **Nationalregnskaber, finanser og betalingsbalancer (violet omslag)**
 1. Nationalregnskaber
 2. Konti for sektorer
 3. Konti for brancher
 4. Penge- og finansstatistik
 5. Regionalregnskaber og -finansstatistik
 6. Betalingsbalancer
 7. Priser
 3. **Befolkning og sociale forhold (gult omslag)**
 1. Befolkning
 2. Sociale forhold
 3. Uddannelse
 4. Beskæftigelse
 5. Socialsikring
 6. Lønninger og indkomster
 4. **Industri og tjenesteydelser (blåt omslag)**
 1. Industri, almen
 2. Energi
 3. Jern og stål
 4. Transport og tjenesteydelser
 5. **Landbrug, skovbrug og fiskeri (grønt omslag)**
 1. Landbrug, almen
 2. Landbrug, produktion og balancer
 3. Landbrugspriser
 4. Landbrugsregnskaber
 5. Landbrugsstrukturer
 6. Skovbrug
 7. Fiskeri
 6. **Udenrigshandel (rødt omslag)**
 1. Nomenklatur
 2. Fællesskabets udenrigshandel, almen
 3. Samhandelen med udviklingslandene
 9. **Diverse statistikker (brunt omslag)**
 1. Diverse statistikker
 2. Diverse meddelelser
-

Classification of Eurostat publications

1. **General statistics (grey covers)**
 1. General statistics
 2. Regional general statistics
 3. Third-country statistics
 2. **National accounts, finance and balance of payments (violet covers)**
 1. National accounts
 2. Accounts of sectors
 3. Accounts of branches
 4. Money and finance
 5. Regional accounts and finance
 6. Balance of payments
 7. Prices
 3. **Population and social conditions (yellow covers)**
 1. Population
 2. Social conditions
 3. Education and training
 4. Employment
 5. Social protection
 6. Wages and incomes
 4. **Industry and services (blue covers)**
 1. Industry, general
 2. Energy
 3. Iron and steel
 4. Transport and services
 5. **Agriculture, forestry and fisheries (green covers)**
 1. Agriculture, general
 2. Agriculture, production and balances
 3. Agriculture, prices
 4. Agriculture, accounts
 5. Agriculture, structure
 6. Forestry
 7. Fisheries
 6. **Foreign trade (red covers)**
 1. Nomenclature
 2. Community trade, general
 3. Trade with developing countries
 9. **Miscellaneous (brown covers)**
 1. Miscellaneous statistics
 2. Miscellaneous information
-

Classification des publications de l'Eurostat

1. **Statistiques générales (couverture grise)**
 1. Statistiques générales
 2. Statistiques régionales générales
 3. Statistiques des pays tiers
 2. **Comptes nationaux, finances et balances des paiements (couverture violette)**
 1. Comptes nationaux
 2. Comptes des secteurs
 3. Comptes des branches
 4. Monnaie et finances
 5. Comptes et finances régionaux
 6. Balances des paiements
 7. Prix
 3. **Population et conditions sociales (couverture jaune)**
 1. Population
 2. Conditions sociales
 3. Éducation et formation
 4. Emploi
 5. Protection sociale
 6. Salaires et revenus
 4. **Industrie et services (couverture bleue)**
 1. Industrie, général
 2. Énergie
 3. Sidérurgie
 4. Transports et services
 5. **Agriculture, forêts et pêche (couverture verte)**
 1. Agriculture, général
 2. Agriculture, production et bilans
 3. Agriculture, prix
 4. Agriculture, comptes
 5. Agriculture, structure
 6. Forêts
 7. Pêche
 6. **Commerce extérieur (couverture rouge)**
 1. Nomenclature
 2. Échanges de la Communauté, général
 3. Échanges avec les pays en voie de développement
 9. **Divers (couverture brune)**
 1. Statistiques diverses
 2. Informations diverses
-

Europæiske Fælleskaber - Kommission
European Communities - Commission
Communautés européennes - Commission

Metodologi for Danmarks betalingsbalance
Balance of payments methodology of Denmark
Méthodologie de la balance des paiements du Danemark

Luxembourg: Office des publications officielles des Communautés européennes

1985 — 181 p. — 16,2 × 22,9 cm

Nationalregnskaber, finanser og betalingsbalancer (violet anslag)
Comptes nationaux, finances et balance des paiements (couverture violette)
National accounts, finance and balance of payments (violet cover)

DA/EN/FR

ISBN 92-825-4927-5

Cat.: CA-41-84-692-3I-C

Pris i Luxembourg (moms ikke medregnet)
Prix publics au Luxembourg, TVA exclue
Price (excluding VAT) in Luxembourg

ECU 5,56 BFR 250 DKR 45 FF 38 IRL 4.10 UKL 3.40 USD 4.50

Denne publikation uddyber de begreber, definitioner og metoder der anvendes ved opstillingen af betalingsbalancen for Danmark.

This publication explains the concepts, definitions and methods used for the compilation of the balance of payments of Denmark.

Cette publication expose les concepts, définitions et méthodes utilisés pour l'établissement de la balance des paiements du Danemark.

**Salg og abonnement · Verkauf und Abonnement · Πωλήσεις και συνδρομές · Sales and subscriptions
Vente et abonnements · Vendita e abbonamenti · Verkoop en abonnements**

BELGIQUE / BELGIË

Moniteur belge / Belgisch Staatsblad

Rue de Louvain 40-42 / Leuvensestraat 40-42
1000 Bruxelles / 1000 Brussel
Tél. 512 00 26
CCP/Postrekening 000-2005502-27

Sous-dépôts / Agentschappen:

**Librairie européenne /
Europese Boekhandel**

Rue de la Loi 244 / Wetstraat 244
1040 Bruxelles / 1040 Brussel

CREDOC

Rue de la Montagne 34 / Bergstraat 34
Bte 11 / Bus 11
1000 Bruxelles / 1000 Brussel

DANMARK

Schultz Forlag

Møntergade 11
1116 København K
Tlf. (01) 12 11 95
Girokonto 200 11 95

BR DEUTSCHLAND

Verlag Bundesanzeiger

Breite Straße
Postfach 10 80 06
5000 Köln 1
Tel. (02 21) 20 29-0
Fernschreiber:
ANZEIGER BONN 8 882 595

GREECE

G.C. Eleftheroudakis SA

International Bookstore
4 Nikis Street
Athens (126)
Tel. 322 63 23
Telex 219410 ELEF

Sub-agent for Northern Greece:

Molho's Bookstore

The Business Bookshop
10 Tsimiski Street
Thessaloniki
Tel. 275 271
Telex 412885 LIMO

FRANCE

**Service de vente en France des publications
des Communautés européennes**

Journal officiel

26, rue Desaix
75732 Paris Cedex 15
Tél. (1) 578 61 39

IRELAND

Government Publications Sales Office

Sun Alliance House
Molesworth Street
Dublin 2
Tel. 71 03 09

or by post

Stationery Office

St Martin's House
Waterloo Road
Dublin 4
Tel. 68 90 66

ITALIA

Licosa Spa

Via Lamarmora, 45
Casella postale 552
50 121 Firenze
Tel. 57 97 51
Telex 570466 LICOSA I
CCP 343 509

Subagente:

Libreria scientifica Lucio de Biasio - AEIOU

Via Meravigli, 16
20 123 Milano
Tel. 80 76 79

GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG

**Office des publications officielles
des Communautés européennes**

5, rue du Commerce
L-2985 Luxembourg
Tél. 49 00 81 - 49 01 91
Télex PUBOF - Lu 1322
CCP 19190-81
CC bancaire BIL 8-109/6003/200

Messageries Paul Kraus

11, rue Christophe Plantin
L-2339 Luxembourg
Tél. 48 21 31
Télex 2515
CCP 49242-63

NEDERLAND

Staatsdrukkerij- en uitgeverijbedrijf

Christoffel Plantijnstraat
Postbus 20014
2500 EA 's-Gravenhage
Tel. (070) 78 99 11

UNITED KINGDOM

HM Stationery Office

HMSO Publications Centre
51 Nine Elms Lane
London SW8 5DR
Tel. 01-211 3935

Sub-agent:

Alan Armstrong & Associates

European Bookshop
London Business School
Sussex Place
London NW1 4SA
Tel. 01-723 3902

ESPAÑA

Mundi-Prensa Libros, S.A.

Castelló 37
Madrid 1
Tel. (91) 275 46 55
Telex 49370-MPLI-E

PORTUGAL

Livraria Bertrand, s.a.r.l.

Rua João de Deus
Venda Nova
Amadora
Tél. 97 45 71
Telex 12709-LITRAN-P

SCHWEIZ / SUISSE / SVIZZERA

Librairie Payot

6, rue Genus
1211 Genève
Tél. 31 89 50
CCP 12-236

UNITED STATES OF AMERICA

**European Community Information
Service**

2100 M Street, NW
Suite 707
Washington, DC 20037
Tel. (202) 862 9500

CANADA

Renouf Publishing Co., Ltd

61 Sparks Street (Mall)
Ottawa
Ontario K1P 5A6
Tel. Toll Free 1 (800) 267 4164
Ottawa Region (613) 238 8985-6

JAPAN

Kinokuniya Company Ltd

17-7 Shinjuku 3-Chome
Shinjuku-ku
Tokyo 160-91
Tel. (03) 354 0131

Pris i Luxembourg (noms ikke medregnet)
Price (excluding VAT) in Luxembourg • Prix publics au Luxembourg (TVA exclue)
ECU 5,56 BFR 250 DKR 45 FF 38 IRL 4.10 UKL 3.40 USD 4.50

KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS OFFICIELLE PUBLIKATIONER
AMT FÜR AMTLICHE VERÖFFENTLICHUNGEN DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
OFFICE FOR OFFICIAL PUBLICATIONS OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
OFFICE DES PUBLICATIONS OFFICIELLES DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
UFFICIO DELLE PUBBLICAZIONI UFFICIALI DELLE COMUNITÀ EUROPEE
BUREAU VOOR OFFICIËLE PUBLIKATIES DER EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

L-2985 Luxembourg

ISBN 92-825-4927-5

9 789282 549278